

כתבות

20 | העבודה דימים נוראים - מכתב מהרבי הרי"צ

27 | מבצע הקהל - מאז תשמ"ח ועד תשס"ט

32 | לפעמים צריכים "ויתורים כואבים"

38 | מבט ל"דבר מלכות" השבועי

40 | האיחול של המונקאטשער'ס: להתראות בביאת המשיח

48 | חזיון נורא בליל ראש השנה

52 | להכין את הילד למחזור ומנהגי החג

55 | בצאתו מבית קדשי הקדשים

60 | רגעי הקודש ביחידות אצל הרבי

70 | המטרה שלנו היא להיות "בתי חינוך"

76 | הרופא מס' 1 בעולם לא הבין מדוע הסכים...

80 | מאותו יום כיפור יצאתי יהודי אחר

86 | הרב שהרבי העיד עליו: הוא יכול להיות רב בוורשה

92 | לחיים ולא למוות - דעת רבותינו נשיאינו על העישון

מדורים קבועים

9 | דבר מלכות

12 | לוח שבועי

13 | דבר המערכת

16 | הפרשה החסידית

17 | מאוצר המלך

22 | התוועדות חסידותית

96 | יומנו של תמים מ-770

102 | שלימות הארץ

104 | מהנעשה והנשמע

110 | חסידים . . איין משפחה

שבועון עולמי להפצת כשורת הגאולה בית משיח

משרד ראשי

744 Eastern Parkway
Brooklyn, NY 11213-3409
טלפון: 778-8000 (718)

מזכיר: שלוחה 240

מנהל: שלוחה 244

עורך: שלוחה 222

מניים: שלוחה 242

מודעות: שלוחה 241

חסידים . . איין משפחה: שלוחה 204

פקס: 778-0800 (718)

דואר אלקטרוני: EditorH@BeisMoshiach.org

ארץ הקודש

ת.ד. 201 כפר חב"ד 72915

טלפון: 9602-600 (03)

מניים: 9602-620 (03)

מודעות: 9602-610 (03)

עריכה וחדשות: 9602-604 (03)

פקס: 9607-289 (03)

דואר אלקטרוני: bm770@netvision.net.il

מחלקת מניים: b_mm@netvision.net.il

מחלקת מודעות: bm_add@netvision.net.il

מוציא לאור

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה

מנחם מענדל הכהן הנדל

שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית

ברוך מרקר

צלם מערכת

מ. הכטמן

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות

משנת השמיטה לשנת הקהל

פרטי המצוות של שמיטה
.. מוכיחים כי "הכל ברשות
אדון הכל", שהקב"ה הוא
האדון של השדה וכו'
שלו (של האדם) והאדון
של כל אשר בעולם. כך
גם מצות הקהל באה -
"למען (להביא) ישמעו
.. ויראו את ה' אלוקיכם"
• תרגום מאידיש ממכתב
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שליט"א לערב ראש השנה
דשנת הקהל. המכתב
בשלימותו, כולל צמראי
מקומות, נדפס בלקו"ש
חלק לד עמ' 322

הנבראים.
ליתר פירוט בכל האמור:
ביום ראשון לבריאה, הראשון בשבעת
ימי בראשית, אז - "בראשית ברא אלוקים
את השמים ואת הארץ", כפי שחז"ל
מפרשים פסוק זה שביום הראשון נברא **הכל**
(את השמים - לרבות תולדותיהם, ואת
הארץ - לרבות תולדותיהם) דבר המבטא את
גדלות הקב"ה, כאמור: "מה רבו מעשיך,
הי", "מה גדלו מעשיך, הי".
יתר על כן: דווקא ביום הראשון של
מעשה בראשית היה הענין של "ברא", בריאה
יש מאין, לעומת זה בימים שלאחר מכן
העניק הקב"ה לנבראים את צורתם (במובן
הרחב של "צורה" - יצירה), ועיצב מוגמר
(עשיה, מלשון: "תיקון") לכל נברא ביומו
הקבוע, כמסבר על-ידי מפרשי התורה.
והרי בענין זה של בריאה יש מאין בא
לידי ביטוי כוחו הבלעדי של הקב"ה, אשר
רק הוא, יתברך, יכול לברוא יש מאין,
אבל לאחר כל זה - תכלית השלמות
של הבריאה הושגה על-ידי האדם "ויברא
אלוקים את האדם גו".
• • •
הסבר הדבר:
החידוש של היום השישי למעשה
בראשית הוא שביום זה הכתיר אדם
הראשון את הקב"ה למלך, ודרש והשפיע
שכל הבריאה תכיר ותקבל על עצמה את
מלכותו של בורא העולם, על ידי קריאתו:
"בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה'
עושנו", ואז - "ה' מלך גאות לבש".

בי"ה, מוצאי שבת-קודש פי' נצבים-וילך
כי"ה אלול,
שבת סליחות, ה'תשמ"ז
שנה השביעית, שבת להוי'
ברוקלין נ.י.

אל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

כהמשך למכתב מיום ערב שבת-קודש
חיי אלול, שבו דובר על חשבון-צדק של
חודש אלול - ועם כניסתנו לשבוע של ראש-
השנה - הרי עתה הזמן המתאים להתבונן
בעניני ראש השנה, כפי שהם קשורים עם
החשבון ועם מסקנותיו.

ובמיוחד כיוון שהחשבון-צדק של
חודש אלול, הרי נוסף על כך שהוא לשם
השלמת ה**עבר**, הרי הוא גם, לשם ה**עתיד**,
כדי שעבודת ה' של ראש-השנה, ושל השנה
הבאה בכלל, תהיה בשלימות המלאה.

• • •

בקשר לראש-השנה - החג של "יום
הולדת" העולם ("זה היום תחילת מעשיך")
- ידועה השאלה: היום הראשון של מעשה
בראשית היה הרי יום כי"ה באלול - ומדוע
נקבע ראש השנה ליום א' תשרי, יום הששי
של מעשה בראשית?

הסבר לכך ניתן בתורה, שהוא "תורה
אור": כיון שעם בריאת האדם הושלמה
לגמרי **כל** הבריאה - הרי יום בריאתו של
האדם הוא יום בריאת המציאות כולה
כיחידה אחת בשלימותה, במיוחד כיוון
שהאדם הוא הנברא ה**שלם** ביחס לכל

בכך מתבטא הבדל יסודי בין היום הראשון למעשה בראשית (כ"ה אלול) לבין ראש-השנה (היום הששי למעשה בראשית):

בראשית הבריאה באה לידי ביטוי גדולתו של הקב"ה בענין של **ריבוי**, הכמות המרובה של הנבראים שנבראו אז, "מה רבו מעשיך" ו"מה גדלו מעשיך", כאמור; ואילו אדם הראשון, בהכתירו את הקב"ה למלך על כל פרטי הבריאה, חידש את הנקודה של מלכות ה', ושל **אחדות**, משמעות המושג "הכתרת המלך" היא – השלטה מוחלטת של המלך, כפי הביטוי הידוע: "הוא הכל", עד שלא נִלְרִים הבדלים שבהם שונה איש מרעהו, משום שקיים רק דבר אחד: המלך, ומשום כך אומרים על ראש השנה, יום בריאת האדם: "זה היום תחלת מעשיך", שכן בכך מתבטאת שלימות הבריאה, שבכל ריבוי פרטי הבריאה תוחדר הנקודה של מלכות ה' כנקודה אחת ואחידה, קבלת ה' כמלך.

דבר זה קשור עם יחודו של האדם, כפי שהכתוב אומר: "הן האדם הי' כאחד ממנו" – "אדם" על שם "אדמה לעליון" עד שנשמתו (בשלימותה) נקראת בשם "יחידה", משום שהיא מאוחדת עם "יחידו של עולם" (וכן – "יחידה לייחוד"), ולפיכך מתגלית האחדות דוקא על-ידי האדם, המכתייר את הקב"ה כמלך ישראל ("יתמלכוני עליכם") וכמלך העולם ("מלך על העולם כולו").

שתי הנקודות הנזכרות, נקודת ה**ריבוי** של תחילת הבריאה ונקודת ה**אחדות** של גמר הבריאה (יום בריאת האדם), נמצאות גם ב"עולם קטן" – זה האדם, ויתר על כן – הדבר מצוי גם בחיי יום יום:

כאשר אדם מתעורר משנתו רואה הוא עולם גדול, עם פרטים רבים. לאחר מכן, במשך כל היום, הוא עוסק בענינים מסוגים שונים, שבכולם הוא עובד את ה', "כל מעשיך לשם שמים", ו"בכל דרכיך דעהו", איש איש לפי סדר חייו.

בשעה שהוא מגיע לסיום היום, לפני שהוא נרדם, הוא עושה סיכום ו"סך הכל" של כל היום ככל שהדבר קשור אליו, והוא לוקח את הפנימיות והחיוניות של הכל ("רוחני") ומוסרן לה' בפקדון, כנקודה אחת. דבר זה בא לידי ביטוי בנקודה אחת ויחידה: "בידך אפקיד רוחי", כאשר הוא עושה את כל יומו על כל אשר עשה במהלכו, לפקדון ומפקידו בידי הקב"ה.

שתי הנקודות האמורות מודגשות יותר

בשנה זו, שנת השמיטה, ובמיוחד בסיומה, המוליך ומכין לקראת השנה הבאה, שנת הקהל, כאשר "מקץ שבע שנים גוי' הקהל את העם גוי'".

היעד של שתי צמצויות, הן של שמיטה והן של הקהל, הוא לגלות ולהביע את מלכות הקב"ה:

פרטי הצמצויות של שמיטה – הן האיסור לעסוק בעבודת האדמה ("שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור") והן העובדה שהפירות הגדלים בשנת השמיטה הן הפקר לכל – מוכיחים כי "הכל ברשות אדון הכל", שהקב"ה הוא האדון של השדה וכו' שלו (של האדם) והאדון של כל אשר בעולם. כך גם מצות הקהל באה – "למען (להביא) ישמעו... ויראו את ה' אלוהיכם".

ברם, קיים שוני עיקרי ביניהן: הציווי של מצוות שמיטה מופנה לכל יחיד בנפרד: "שש שנים תזרע שדך גוי', ובשנה השביעית שבת שבתון... שדך לא תזרע גוי'". כל יחיד חייב להיות חדר הכרה שהשדה הפרטי שלו, ורכושו בכללותו, הם "ברשות אדון הכל".

כיון שההכרה היא של כל יחיד לעצמו, והרי "אין דיעותיהן שוות", ובמיוחד כשהדבר אמור ביחס לשדה וכו' הפרט של האדם, יש בה פרטים רבים והבדלים. אין ההכרה זהה ואחידה בכל.

לעומתה במצות הקהל היא להיפך: תוכנה של "הקהל" הוא – אחדות: מקהילים את כל העם, האנשים והנשים והטף, **בקהל אחד**. גם פרשיות התורה נקראות לפני כל ישראל במגמה להשפיע על כל השומעים את אותה הנקודה: "ליראה את ה'", וכפי שהרמב"ם מסביר שאפילו אלה שאינם מבינים את הקריאה של "הקהל" – חייבין להכין לבם ולהקשיב אזנם לשמוע באימה ויראה כו' כיום שניתנה בו בסיני כו' בכוונה גדולה יתירה כו' ויראה עצמו כאילו עתה נצטוו בה ומפי הגבורה שומעה". כלומר, העיקר אינו ההבנה בשכל של הפרטים וכו', כי אם **כוונת הלב ואימה ויראה** ע"י שמיעת הקריאה, "כאילו עתה נצטוו בה ומפי הגבורה שומעה", כאשר כל ישראל, למן ה"חכמים גדולים" ועד ל"אינן מכירין", הם **כאיש אחד בלב אחד**, כפי שהי' במתן תורה.

לפי זה גם יובן מדוע קריאת התורה במעמד "הקהל" היתה דוקא על-ידי המלך. לכאורה, לימוד תורה הוא דבר השייך לסנהדרין, אבל מאחר שמטרת קריאת התורה ב"הקהל" היא "ליראה את ה'", דבר המאחד את כל בני ישראל, נעשה הדבר

דוקא על-ידי המלך ש"אימתו עלך", הוא זה שמעורר את הרגש של "אימה ויראה" המבטל את ה"איני" ואת המציאות הנפרדת של השומעים, והמלך הרי הוא "לב כל קהל ישראל".

• • •

ויהי רצון שכל האפשרויות והכוחות הבלתי רגילים שהזמן והימים האלה מביאים אתם ינוצלו במדה המלאה ביותר, ובמיוחד כיוון שמתקיים בכל אחד ואחת: "**פנה אלי וחנני, תנה עוזך לעבדך**".

וכל זה יוסף ודאי בכתיבה וחתימה טובה לשנה החדשה ככל הדרוש ויותר, מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה – חלק בדרך הטבע אבל באופן של גדלות – **כי גדול אתה** (משום שהרי הקב"ה גדול), וכן ו"עושה" – את החלק שלמעלה מן הטבע, בדרך נס – "**נפלאות אתה**",

הדרוש לעצמו ובשביל בני ביתו, בתוך כלל אחינו בני ישראל – שליטיא.

ויהי רצון, שכל אחד ואחת יעשו את ההכנות המתאימות לשנה החדשה, כולל גם – ההכנות לשנת הקהל,

– שכן למרות שמצות "הקהל" כפשוטה קשורה בזמן שבית המקדש קיים, הרי ידוע שהענינים שתלויים בבית המקדש, בקרבנות ודומיהם, הרי במובנם הרוחני הם אקטואליים בכל עת –

על-ידי כך שכל אחת ואחת יקהיל אנשים ונשים וטף שהוא יכול להגיע אליהם, שיש להם קשר אליו, לעורר אותם "ליראה את ה'", עד שהדבר ישפיע עליהם "כל הימים" באופן "כאילו נצטוו בה מפי הגבורה".

ודבר זה יחיש עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, שאז יקימו את מצות הקהל (ברוחניות ובעיקר) כפשוטו ממש,

ויקויים היעוד, "קהל גדול ישוּבו הנה" אל בית המקדש השלישי, "מקדש אדני-כווננו ידיך", וישמעו את קריאת הפרשיות בתורה מפי המלך המשיח, בגאולה האמיתית והשלימה, ובמהרה בימינו ממש.

בכבוד ובברכה להצלחה רבה
בכל האמור
ולשנה טובה ומתוקה
בטוב הנראה והנגלה
בגשמיות וברוחניות
וברוחניות ובגשמיות גם יחד

מנחם שניאורסאהן

לוח שבועי

זמני השבת			שקיעה		חצות היום והלילה		סוף זמן קריאת שמע		זריחה		
נצבים			ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	
יציאה	כניסה		6:46	6:32	12:47	12:32	9:47	9:31	6:48	6:31	יום שישי, כ"ו אלול
7:05	5:50	ירושלים	6:44	6:31	12:46	12:31	9:47	9:32	6:49	6:32	שבת קודש, כ"ז אלול
7:07	6:11	תל אביב	6:42	6:29	12:46	12:31	9:47	9:32	6:50	6:33	יום ראשון, כ"ח אלול
7:06	6:01	חיפה	6:41	6:28	12:46	12:31	9:48	9:32	6:51	6:33	יום שני, כ"ט אלול
7:24	6:28	ניו יורק	6:39	6:27	12:45	12:30	9:48	9:32	6:52	6:34	יום שלישי, א' תשרי
8:24	7:22	פריז	6:37	6:25	12:45	12:30	9:49	9:32	6:53	6:35	יום רביעי, ב' תשרי
7:36	6:31	לונדון	6:36	6:24	12:45	12:30	9:49	9:32	6:54	6:35	יום חמישי, ג' תשרי
8:10	7:00	מוסקווה	6:34	6:23	12:44	12:29	9:50	9:33	6:55	6:36	יום שישי, ד' תשרי
			6:32	6:22	12:44	12:29	9:50	9:33	6:56	6:37	שבת קודש, ה' תשרי
		וילך	6:31	6:20	12:44	12:29	9:50	9:33	6:57	6:37	יום ראשון, ו' תשרי
יציאה	כניסה		6:29	6:19	12:43	12:28	9:51	9:33	6:58	6:38	יום שני, ז' תשרי
6:56	5:41	ירושלים	6:27	6:18	12:43	12:28	9:51	9:33	6:59	6:39	יום שלישי, ח' תשרי
6:58	6:02	תל אביב	6:26	6:17	12:43	12:28	9:51	9:34	7:00	6:39	יום רביעי, ט' תשרי
6:57	5:52	חיפה	6:24	6:15	12:43	12:28	9:52	9:34	7:01	6:40	יום חמישי, י' תשרי
7:13	6:16	ניו יורק	6:23	6:14	12:42	12:27	9:52	9:34	7:02	6:41	יום שישי, י"א תשרי
8:09	7:07	פריז	6:21	6:13	12:42	12:27	9:53	9:34	7:03	6:41	שבת קודש, י"ב תשרי
7:20	6:15	לונדון	6:20	6:12	12:42	12:27	9:53	9:34	7:04	6:42	יום ראשון, י"ג תשרי
7:51	6:41	מוסקווה	6:18	6:11	12:42	12:27	9:53	9:35	7:05	6:43	יום שני, י"ד תשרי
האזינו			יום כיפור		צום גדלי'		ראש השנה				
יציאה	כניסה		יציאה	כניסה	יציאה	כניסה	יציאה	ליל ב	כניסה		
6:47	5:32	ירושלים	6:50	5:35	6:47	5:04	7:00	7:01	5:46	ירושלים	
6:49	5:53	תל אביב	6:52	5:56	6:49	5:05	7:02	7:03	6:07	תל אביב	
6:48	5:43	חיפה	6:51	5:45	6:48	5:04	7:01	7:02	5:57	חיפה	
7:02	6:05	ניו יורק	7:05	6:08	7:03	5:33	7:18	7:19	6:23	ניו יורק	
7:55	6:53	פריז	7:59	6:57	7:58	6:18	8:16	8:18	7:15	פריז	
7:05	5:59	לונדון	7:09	6:04	7:08	6:24	7:27	7:29	6:24	לונדון	
7:49	5:56	מוסקווה	6:51	5:58	6:48	5:05	7:01	7:03	6:10	מוסקווה	

מדי שנה, בעת קבלת המלכות בראש השנה, שמקומם של החסידים הוא אצל המלך, ומקבלים מלכותו של משיח. בשנת הקהל יודעים כי אנו נקהלים אל המלך, וממנו מקבלים את כל ההשפעות

נקהלים אל המלך

פני כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א, כאשר הוא מעודד את קבלת מלכותו ושירת 'יחי' ע"י הציבור כולו.

ויהימים האלו נזכרים ונעשים מדי שנה נוהרים אלפי האורחים לבית חיינו, ובכך מבטאים, בצורה הפנימית והמושלמת ביותר, את העובדה כי אנו מקבלים עלינו את מלכותו של הרבי מה"מ, כי לא חל אצלנו שום שינוי, ולא נחלשה בכהוא זה האמונה והבטחון בכל דבריו הקדושים. אדרבא, הדביקות ההתקשרות והביטול, שהם אלו הפועלים את המלכות והמשכת הרצון, מתחזקים בצורה מעוררת השתאות, בכל שנה ובכל 'דור חדש' של חסידים.

ואם כך בכל שנה, הרי בשנת הקהלי על אחת כמה וכמה. מגיעים להגיע אל המלך, כי יודעים שאין שום שינוי, ומקבלים את ה'למען ישמעו ולמען ילמדו' ואת יראת ה' לכל השנים.

התביעה והזעקה, הולכת ומתחזקת, כאשר אלפי חסידים שרבים מתוכם אף לא זכו לראות את הרבי בעיני בשר, עומדים מאוחדים ברצון אחד – מלוך על העולם כולו בכבודך – גלה לנו את מלך המשיח, כך שנוכל לראות את פניו ולשמוע את תקיעת השופר שלו, את ה'יתקע בשופר גדולי' של הגאולה והשלימה.

כתיבה וחתימה טובה לכל אחד ואחת מישראל, לכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, שנה של גאולה כאשר מתוך אמונה ובטחון, ומתוך זעקה וצפייה אנו מקבלים עלינו את מלכות ה' בעולם, את מלכותו של מלך המשיח –

יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מערכת "בית משיח"
מאחלת לכל קוראיה ולכל בית ישראל
שתהא שנת ס'ימן טוב הבעל"ט
שנה טובה ומתוקה, שנת גאולה וישועה,
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א נאו
הגיליון הבא ייצא לאור בעז"ה לקראת חג הסוכות

ראש השנה עומד בפנינו, לא רק סיום של שנה אחת ותחילתה של השנה הבאה עלינו לטובה, אלא ה'ראשי' של השנה, כמו הראש הכולל בתוכו את הגוף ו'בית רישא גופא אזיל' כך ראש השנה הכולל בתוכו את כל השנה.

אם מקובל בעולם לראות את ראש השנה בעיקר כיום דין, בו הקב"ה ובית דינו מונים את זכויותיו של כל יהודי אל מול עוונותיו, וכך גם במישור הכללי, הארצות, העמים והעולם כולו. הרי תורת החסידות מדגישה ומבארת את העניין הנשגב והנעלה של 'קבלת המלכות'. לא רק הגורל האישי או הכללי הוא זה עומד על כף המאזניים, אלא מלכותו של הקב"ה על העולם כולו, היא זו שמתחדשת בראש השנה.

לכן, אצל חסידים מאז ומתמיד עוסקים בראש השנה בקבלת המלכות, החל מדרושי החסידות המדברים אודות בנין מידת המלכות, ומה עלינו לעשות כדי להמשיך את רצונו של הקב"ה לשוב ולמלוך עלינו, ועד לזהירות מדיבור מיותר ולניצול הזמן באמירת תהילים מתוך ידיעה שאותיות התהילים 'בונות' את ספירת המלכות.

ואם בקבלת המלכות עסקינן, הרי כיום יחד עם קבלת מלכותו של הקב"ה, הרי השלימות של כך באה בקבלת מלכותו של מלך המשיח, אשר תפקידו ומהותו הם מלכות ה' על העולם כולו. כאשר אנו מבקשים 'מלוך על העולם כולו בכבודך' אנו יודעים כי ייעוד זה יושג ויתבצע דווקא ע"י מלך המשיח, ואם חפצים אנו באמת לקבל עלינו את המלכות, ולהמשיך את הרצון החדש בעולמות, הרי שהדרך היחידה היא ע"י קבלת מלכותו של מלך המשיח.

לא לחנם הפעם הראשונה, בה הכריזו, בצורה מאורגנת ורשמית, כל הציבור, את הכרזת הקודש 'יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד', בנוכחות הרבי מלך המשיח הייתה בראש השנה תשנ"ג. מי שהיה שם לא יוכל לשכוח את אותו מעמד נשגב, כאשר לקראת תקיעת שופר, התאחד הציבור כולו בקבלת מלכותו של מלך המשיח, ובזעקה ותביעה 'רצונו לראות את מלכנו', זעקה ותביעה שאכן הניבה פירות ומאז זכינו לראות פעמים רבות מספור, את

פתגם השבוע בענייני גאולה

בסוף זמן הגלות שנשארו רק כמה רגעים שקודם ליום ההוא שיתקע בשופר גדול – ויתירה מזה שבנוגע לכמה עניינים התחיל כבר הענין דיתקע בשופר גדול, כמובן ממאמר הנ"ל דכ"ק מו"ח אדמו"ר. ובפרט שמעת כתיבת המאמר עד עכשיו כבר עברו כמה וכמה שנים, ועל אחת כמה וכמה בזמן האחרון שראו במוחש שכמה וכמה שהיו תחלה במצב של אובדים ונדחים רח"ל התעוררו בתשובה ע"י התקיעה בשופר גדול [להעיר, שמאמר זה נאמר לאחרי ההתעוררות שלאחרי מלחמת ששת הימים (המו"ל)] - צריכה להיות העבודה בביטול...

(קונטרס ר"ה תשנ"ב - ד"ה והיה ביום ההוא תשכ"ח)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

מצות שופר בכוננתה הרוחנית הוא עניין התשובה, וזהו ענין התקיעה הראשונה שהוא בחינת צעקה בקול פשוט שזהו מצד ההתעוררות והתפעלות פנימי שבנפש.. שצר לו מאד מה שנתרחק .. ויש בתשובה גם כן שהיא בחשאי, והוא כאשר נוגע לו הענין בפנימיות ביותר עד שאין בכחו לצעוק, והוא ענין צעקת הלב שלמעלה מצעקת הקול, וזהו ענין שברים תרועה בחינת קלא פנימאה דלא אשתמע כו'.

(י"ו"ט של ר"ה תרס"ו בתחלתו)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

הזמן של תקיעת שופר הוא הזמן של תשובה בהתגלות דוקא, בצעקה פנימית מתוך נקודת הלב. כידוע משלו של כ"ק מורנו הבעש"ט נ"ע על הבן הצועק: אבא, אבא, הצילני.. התשובה ברעש היא החרטה על הלא-טוב שעשה וכי' ואילו ה"יתודה בלחש" הוא הגעגועים הפנימיים לאבא.

(ילקוטי דבורים (בלה"ק) ח"א ע" 70)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

וזהו והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, דההוראה מזה שביום ההוא יתקע בשופר גדול, יתקע מעצמו, היא, שבסוף זמן הגלות שנשארו רק כמה רגעים שקודם ליום ההוא שיתקע בשופר גדול צריכה להיות העבודה בביטול, ההכרה והרגשה שכל העניינים שנפעלו ע"י עבודתו, הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לזולתו, היא לא מצד המעלות שלו אלא מצד הניתנת כח מלמעלה.

(קונטרס ר"ה שם בסופו)

כ"ק אדמו"ר הזקן

והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול (ישעיה כז, יג - מפסוקי שופרות דראש-השנה)

ומדייק אדמו"ר הזקן (בהמאמר ד"ה זה שבלקוטי תורה) מה שכתוב בשופר גדול, מהי המעלה דשופר גדול.. ובכדי לבאר העילוי דשופר גדול שיהיה לעתיד לבוא, מקדים בהמאמר ביאור ענין שופר דראש השנה (עכשיו), דעל ידי שישאל תוקעין בשופר, שהיא הצעקה דפנימיות הלב שלמעלה מהשכל, ע"י נמשך פנימיות הלב דלמעלה כביכול, רצון העליון שלמעלה מהחכמה.. והחילוק בין שופר סתם לשופר גדול הוא, דשופר סתם הוא המשכת וגילוי הפנימיות דאלקות שלמעלה מעולמות אבל שייך לעולמות, סובב כל עלמין, ושופר גדול הוא המשכת וגילוי הפנימיות דאלקות שלמעלה משייכות לעולמות, למעלה גם מסובב.

(קונטרס ר"ה תשנ"ב ס"א - מלקו"ת דרושים לר"ה נח, א)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

(שם)

הטעם על זה שהשופר דמתן תורה היה שופר סתם והשופר דלעתיד לבוא יהיה שופר גדול, מבאר אדמו"ר האמצעי, כי במתן תורה היו כולם בקירוב לאלקות (גם לפני קול השופר), ולכן גם על ידי שופר סתם היה אפשר לעוררם. אבל בכדי לעורר את האובדים והנדחים הוא דוקא על ידי שופר גדול. ועל פי זה מבאר מה שכתוב יתקע בשופר גדול, דלשון יתקע (תי"ו בקמ"ץ) מורה שיתקע מעצמו, כי הגילוי דבחינת שופר גדול לעורר את האובדים והנדחים יהיה מעצמו, בלי אתערותא דלתתא כלל.

(שם ס"ג - מיעטרת ראש' פכ"ב)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

ובאו האובדים מארץ אשור והנדחים בארץ מצרים (שם)

יש ב' בחינות: א' האובדים בארץ אשור - פירוש "אשור" הוא בחינת תענוג, שטוב ומאושר לו, ו"האובדים בארץ אשור" היינו שמחמת התענוגי עולם הזה שנשתקע בהם מאוד אבדה הנפש האלקית, ואלו נקראים "אובדים" שמאבדים עצמן לדעת. והב' הם אותם הנידחים בארץ מצרים - פירוש "מצרים" לשון מיצר, שמחמת המיצר והמציק שמיצר להם בעולם הזה הם נדחים, כי הם כשיכורים כל הימים וחכמתם תתבלע שמבולבלים ממש ועוצם המיצר אשר הקיפם מכל צד ופנה, והללו נקראים "נדחים" ולא אובדים, שאינם מאבדים עצמם כי אין הדבר תלוי בו שנדחה, ולעתיד לבוא יתעלו כולם "בהר הקודש בירושלים".

(אור התורה' דרושים לראש-השנה ב'פה)

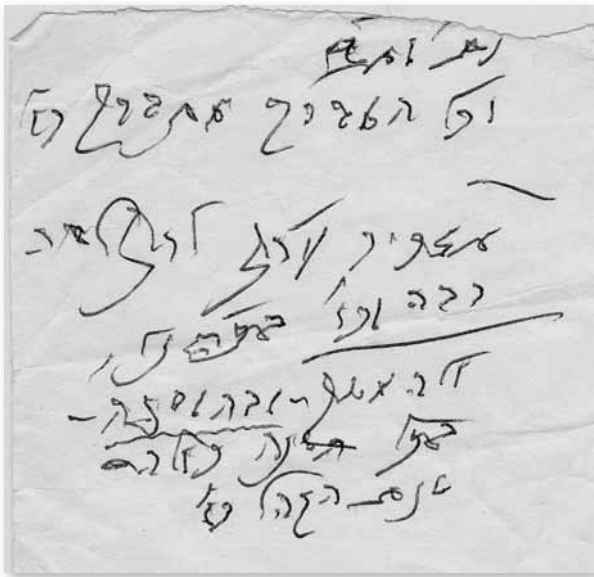
כ"ק אדמו"ר מהר"ש

מבואר בדרושי אדמו"ר מהר"ש, זה ששופר צדו אחד קצר וצדו השני רחב הוא על שם מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה. דכמו שקול השופר, ע"י שיוצא מן המיצר מצדו הקצר ע"י דוקא הוא במרחב ובהתפשטות בצדו הרחב, כמו כן הוא ברוחניות, שע"י הצעקה מן המיצר והדוחק, מן המיצר קראתי י-ה, ע"י דוקא ענני במרחב י-ה.

(קונטרס ר"ה שם ס"ה - מיספר המאמרים תרכ"ז ע"א. תצח)

כל השנה כולה - שנת הקהל

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
משנת הקהל:

נת' ות"ח

וכל המברך מתברך כו'

אזכיר עה"צ להצלחה רבה וכו' בכהנ"ל,

ולהמשך - ובהוספה - בכל השנה כולה -

שנת הקהל כו'

לכל ילד וילדה * אות בספר התורה * של ילדי ישראל

אות... אות... אות...

www.kidstorah.org | 03-9607358 | ת.ד. 8 כפר חב"ד, 60840 | ספר התורה של ילדי ישראל

ב"ה, חודש אלול, הוא חודש הרחמים והסליחות, ה'תשס"ח

מבצע: "לתת מנה למי שאין לו" ולדאבוננו - רבים הם...

לכל אחד ואחת מאנ"ש והתמימים שיחיו

שלום רב וברכה מרובה!

כ"ק אדמו"ר מה"מ נשיא דורנו אמר: מכיון שנמצאים כבר בסמיכות לחודש תשרי, שבו ישנם הוצאות מרובות. וישנם כאלו שאין ביכולתם להשיג בעצמם את כל צורכי החג - צריכים להשתדל לסייע להם בכל המצטרך, ובסבר פנים יפות כו', כדי שיוכלו לחגוג את מועדי חודש תשרי באופן המתאים.

ואלו שמקבלים את צורכי החג - לא יפלו ברוחם מן העובדה שזקוקים הם לידי מתנת בשר ודם, בידעם ש"לפום צערא אגרא", היינו, שהקב"ה רוצה לזכותם בשכר ("אגרא") גדול יותר כו'. ובלשון הכתוב: "כי מנסה ה' אלקיכם אתכם לדעת גו'", ולכן, כאשר עומד בנסיון זה - אזי נפעל הענין ד"נס" והרמה (כפי' הב' ד"נסיון"), מלשון "נס על ההרים", היינו, שעי"ז מתעלה לדרגא נעלית ביותר.

ופעולה זו מוסיפה עוד יותר בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה - כמנהג ישראל שכאשר אדם שולח אגרת לחבירו בחודש אלול [ובפרט החל מח"י אלול], אזי מברכו בברכת כתיבה וחתימה טובה - כי כאשר הקב"ה רואה שהוא מתנהג כן עם חבירו, מתנהג הקב"ה עמו ב"מדה כנגד מדה", ומוסיף בברכתו בכל המצטרך לו, בטוב הנראה והנגלה. (משיחת ש"פ תבוא ח"י אלול, תשמ"ג)

בקשר להנ"ל הנהיג כ"ק אדמו"ר מה"מ נשיא דורנו - לעזור לאותן משפחות הזקוקות לתמיכה בכדי לאפשר להם להכין את ימי החג באופן המתאים. וידוע ומפורסם אשר "קופת רבינו" ממשיכה במנהג זה עד היום, והשנה ניתוספו עוד כמה וכמה משפחות הפונים אלינו לעזרה.

ולכן, פונים אנו לכל אחד ואחת ש' להשתתף בקופת רבינו ביד רחבה וברוח נדיבה, מתאים לדברי הרבי הנ"ל, לתת לנו האפשרות המקסימלית למלא רצונו הק' של רבינו נשיאנו במבצע זה, וכל המוסיף מוסיפים לו.

השתתפות זו נחשבת כנתינה ישירה להרבי, ועי"ז מחזקים את ההתקשרות להרבי נשיא דורנו, וגם תהי' כלי מתאימה לקבל ברכותיו הקדושות להתברך בכתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

תקוותינו אשר השתתפות זו תזרו עוד יותר התגלות מלך המשיח הוא כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו תיכף ומיד ממ"ש, ויוליכנו לגאולה האמיתית והשלימה.

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה,

בשם ועד קופת רבינו

יהודה לייב גראנער

שלום מענדל סימפסון

נ.ב. כמובן כל אחד ואחת יכולים לשלוח לקופת רבינו כל תרומות השונות: קרן השנה (ימי שנה הבעל"ט - תשס"ט: שנ"ד -

354), מגביות, ו' תשרי, י"ג תשרי, מעמד וכו'.

הכתובת באה"ק: קרן קופת אדמו"ר ת.ד. 1247 קרית מלאכי

העבודה דימים נוראים הוא בכוונת התפלה ובאמירת תהלים

לפנינו צילום מאגרת בכתב יד קודש של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע - בפירסום
ראשון - הוראות לתלמידי החדרים בליובאוויטש, על העבודה הרוחנית של ראש
השנה, הזהירות בתפלה ואמירת תהלים

האגרת התקבלה מעזבונו של הרה"ח
הרה"ת הרב אליהו ע"ה סימפסון, תודתנו
נתונה לנכדו הרה"ח ר' שמעון אהרן שי'
הכהן ראזנפלעד שנתן את האגרת לפירסום
וזכות הרבים תלוי בו.

הריי"צ, לאחר עלותו על כס הנשיאות, היה
רק לקראת ראש השנה תרח"צ, ובו קרא
להרבות באמירת תהלים בימי ראש השנה.
מהאגרת שלפנינו עולה כי כבר בליובאוויטש
עורר הרבי הריי"צ את תלמידי החדרים על
אמירת תהלים בראש השנה.

החדרים נוסדו בליובאוויטש בשנת
תרס"ד, לילדים שבגיל בר-מצוה, והם
התקיימו בעיירה ליובאוויטש עד שנת
תרע"ו. עולה אם-כן, שהוראות אלו נכתבו
בין השנים תרס"ד לתרע"ו.

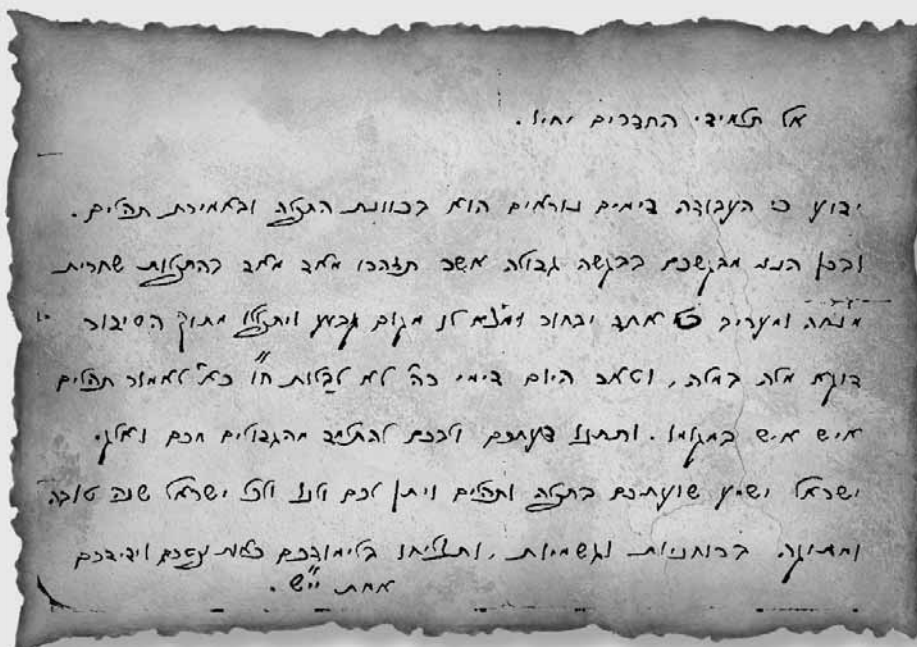
מכתבו הכללי הראשון של הרבי

אל תלמידי החדרים יחיו.

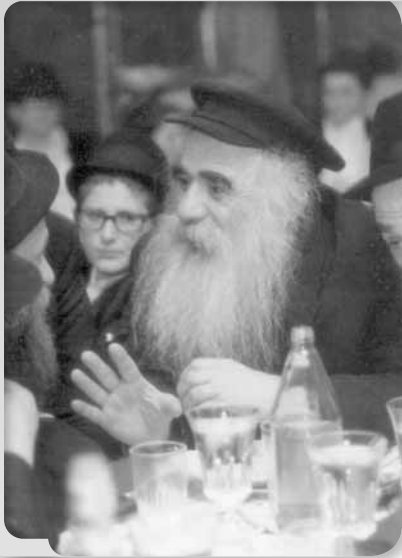
ידוע כי העבודה דימים נוראים
הוא בכוונת התפלה ובאמירת תהלים.
ובכן הנני מבקשכם בבקשה גדולה
אשר תזהרו מאד מאד בהתפלות
שחרית מנחה ומעריב, כל אחד יבחר
וימצא לו מקום קבוע ויתפללו מתוך
הסידור דוקא מלה במלה, ושאר היום
דימי ר"ה לא לבלות ח"ו כ"א [= כי
אם] לאמור תהלים איש איש במקומו.
ותתנו דעתכם ולבכם להתלמד
מהגדולים מכם.

ואלקי ישראל ישמע שועתכם
בתפלה ותהלים ויתן לכם ולנו ולכל
ישראל שנה טובה ומתוקה ברוחניות
וגשמיות, ותצליחו בלימודכם כאוות
נפשכם וידידכם אמת

י"ש [= יוסף יצחק
שניאורסאהן]

מאת הרב חיים לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תורת המרכזית – כפר חב"ד

ה-מ-ל-ך!

יודעים אנו, וכך לומדים אנו בכל ה"משכים" בחסידות המבארים את עניינו של ראש השנה, שכך עלה ברצונו יתברך - שלא רק קיום רצונו יהיה על ידי התחתונים, אלא גם עצם עובדת היותו מלך תתחדש ותתגלה על-

ידי עבודתם של התחתונים. דווקא על-ידי בקשותינו ותפילותינו ותקיעותינו ימלוך ה' לעולם ולדור ודור. כל זה בגלל חסדו יתברך, הבלתי בעל-גבול, שעלה ברצונו יתברך שהכל ייעשה ויהיה דווקא על-ידי מעשינו ועבודתנו שלנו, נשמות בגופים

לשם-מה צריך הקב"ה את כל זה, מה זה חסר לו, מה זה נותן לו – והרי יודעים אנו שהוא אינו צריך ואינו זקוק למאומה, וודאי דבר לא חסר לו ושום דבר לא יכול לתת ולהוסיף לו ח"ו.

ואף-על-פי-כן יודעים אנו, וכך לומדים אנו בכל ה"משכים" בחסידות המבארים את עניינו של ראש השנה⁶, שכך עלה ברצונו יתברך – שלא רק קיום רצונו יהיה על ידי התחתונים, אלא גם עצם עובדת היותו מלך תתחדש ותתגלה על-ידי עבודתם של התחתונים. דווקא על-ידי בקשותינו ותפילותינו ותקיעותינו ימלוך ה' לעולם ולדור ודור.

כל זה בגלל חסדו יתברך, הבלתי בעל-גבול, שעלה ברצונו יתברך שהכל ייעשה ויהיה דווקא על-ידי מעשינו ועבודתנו שלנו, נשמות בגופים, בעולם-הזה הגשמי והחומרי, התחתון שאין תחתון למטה הימנו. כי "נתאוה"⁷ הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים⁸. וכמאמר רבינו הזקן⁸: "אויף א תאוה איז קיין קשיא" (=

הוא מבקש ומתחנן אלינו, אל ברואיו ויצוריו הנחותים והשפלים¹: "אמרו לפני מלכות, כדי שתמליכוני עליכם". אנו עושים זאת בתפילותינו ובבקשותינו החוזרות ונשנות שוב ושוב ללא הרף, בכל תפילות ראש-השנה: "אלוקינו ואלוקי אבותינו, מלוך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך", "ותמלוך אתה הוא ה' לבדך על כל מעשיך". ועלינו אז להתעורר ולבקש זאת מעומק פנימיות הלב, לומר ללא הרף את אותיות התורה התפילה והתהילים² וכו'.

ובמיוחד על ידי תקיעת השופר, "מצוות היום בשופר"³. ו"הענין הראשון" בתקיעת שופר⁴ הוא הכרת המלך "אנו ממליכים עלינו את הבורא".

ואף בהליכה ל"תשליך" במקום מים נובעים, אחד הטעמים המובאים בפוסקים⁵ לכך הוא, על-פי המסופר בתנ"ך, שבעת הכרת המלך היו הולכים ליד המעיין ("רמז שתימשך מלכותו"), תוקעים בשופרות ומכריזים "יחי המלך".

באתערותא דלתתא

מבואר בחסידות שעיקר עניינו של ראש השנה הוא "הכתרת המלך", מלך מלכי המלכים הקב"ה, שיבוא וימלוך עלינו ועל העולם כולו:

אמנם "אדון עולם אשר מלך (עוד) בטרם כל יצור נברא". הקב"ה הינו מלך בעצם, עוד הרבה הרבה (כאילו שייך בכלל להתבטא כך) לפני שנבראו ממנו כל היצורים. אם כן, הוא יתברך מצד-עצמו, אינו צריך לשום דבר כדי להיות מלך.

ואף-על-פי-כן עלה ברצונו יתברך שעובדת היותו מלך, תתחדש ותתגלה דווקא באתערותא דלתתא, על-ידי עבדיו ועמו ישראל. כהמשך הפיוט, שדווקא כאשר נבראו נוצרו ונעשו היצורים – "לעת נעשה בחפצו כל (רק) אזי מלך שמו נקרא".

הקב"ה זקוק, כביכול, לכך שאנו נמליך ונכתיר אותו עלינו ועל העולם כולו למלך בראש השנה.

על תאווה אין מקשים קושיות), משום שזהו ענין שלמעלה לגמרי מכל גדר שכל והבנה.

הוא יתברך – שהוא עילאה על כל עילאין, עליון שלמעלה מכל העליונים, ועד שהוא למעלה מכל גדר של עליון ותחתון – ידור וישכון בכל עצמותו ממש, בתחתון שאין תחתון למטה הימנו.

ולא זו בלבד, אלא שפעולת ה"המשכה", להמשיך ולהשכין ולהביא אותו יתברך בתוך התחתונים – גם את זה יפעלו ויעשו דווקא התחתונים, על-ידי מעשיהם ועבודתם ופעולתם.⁹

ויתירה מזו: דווקא על-ידי עבודתם בתור תחתונים, בתוך גדרי התחתונים ובתוך מציאותם כתחתונים, ומצד עניינם הנמוך והשפל – מצד זה גופא הם יעשו ויפעלו את "המשכת העצמות", את התענוג והרצון כביכול בעצמותו, להיות מלך ישראל ומלך העולם, ושהוא יתברך ידור וישכון בכל עצמותו בתחתונים. שתתעורר ה"התנשאות העצמית" שלו יתברך, ומוזה תבוא ותהיה גם ה"התנשאות" על העולם למלך על ישראל עמו ועל העולם כולו בכבודו.

כך בדיוק בקשר למשיח

כשם שעניינים אלו מבוארים באר היטב ובאריכות בכל ה"המשכים" של ראש השנה, כך ממש בקשר למלכותו של המלך המשיח. שכן הכוונה האלוקית היא שמלכותו של הקב"ה תתגלה בעולם דווקא על-ידי מלך בשר ודם, נשמה בגוף.

וגם זה שוב בגלל אותה כוונה אלוקית של דירה בתחתונים. שלכן דווקא על-ידי גוף גשמי בעולם-הזה הגשמי, יכולה להתגלות מלכותו של הקב"ה, "מלכות דאין סוף", ועד ל"התנשאות העצמית". וכשם שזקוקים לבקש ולדרוש ולתבוע שוב ושוב מהקב"ה "מלך על העולם כולו בכבודך", לתקוע בשופר, להתעורר ולבקש זאת מעומק פנימיות הלב, לומר ללא הרף את אותיות התורה התפילה והתהילים¹⁰.

ופשיטא שאם יבוא מישהו ויטען בלהט: איזו מין עבודה 'משונה' היא זו שאנחנו ננסה לעורר את הקב"ה. והרי הוא יתברך הוא למעלה מזה עד אין קץ ואינו זקוק לכל זה כלל וכלל, ואם כן כל זה מיותר ח"ו – תהא זו השטות הגדולה ביותר.

כי כך עלה ברצונו יתברך, שהכל ייעשה על ידי עבודת התחתונים, וגם עצם הענין שהוא יתברך יהיה מלך על העולם, גם זה ייעשה על ידי בקשת ופעולת העם לפעול

כשם שעניינים אלו מבוארים באר היטב ובאריכות בכל ה"המשכים" של ראש השנה, כך ממש בקשר למלכותו של המלך המשיח. שכן הכוונה האלוקית היא שמלכותו של הקב"ה תתגלה בעולם דווקא על-ידי מלך בשר ודם, נשמה בגוף.

ולגלות את מלכותו של הקב"ה – כך בדיוק בקשר למלכותו של מלך המשיח.

כאשר מגיע הזמן שגילו לנו שקיימת כבר בעולם לא רק מציאותו, אלא גם התגלותו של המלך המשיח¹¹, ולא רק "ראוי להיות משיח", ואפילו לא רק "בחזקת שהוא משיח", אלא כבר¹² מעין והתחלה של "משיח בוודאי". כ"כ¹³ "רואים במוחש שמישיח כבר נלחם מלחמות ה' [=] שזהו מהסימנים של "בחזקת שהוא משיח" – "וילחום מלחמות ה'¹⁴" [וכנמה עניינים כבר מנצח] [= שזהו מהסימנים של "משיח בוודאי" – "אם עשה והצליח ונצח"].

העם פועלים התגלות מלכותו

מאותה סיבה, כיוון שמישיח הוא סיום והשלמת הדירה בתחתונים, ואצלו הדברים צריכים לבוא דווקא מלמטה, מהתחתונים עצמם, לכן דווקא אצל משיח לא די רק להאמין בו וללכת אחריו כמו אצל משה רבינו לקראת הגאולה ממצרים. אלא צריכה להיות דווקא קבלת מלכותו על ידי העם, מלמטה למעלה, ובקשת והכרת העם בהכרזת "יחי המלך".

ובאמת לכל לראש אכן נדרשת מאתנו בשעה זו עבודה זו, כמו אצל משה רבינו, להאמין ללא פקפוק במשה רבינו של דורנו, ללכת אחריו ולקיים את הוראותיו בכל התוקף בלי להתפעל מהעולם. וגם זו עבודה קשה הדורשת מאמץ גדול ועצום.

אלא שבנדון דידן רוצים מאתנו גם יותר מזה – שלא נסתפק גם באמונה מוחלטת בו והליכה בהוראותיו, שזהו רק בחינת מקבל של מה שמשה רבינו משפיע מלמעלה למטה. אלא, אחרי שהקב"ה בחר ומינה את המלך המשיח, צריכים העם ליטול יוזמה, מלמטה למעלה, לבוא אל המלך המשיח ולבקש ממנו שיבוא וימלוך עלינו. ובכך יפעלו הם דווקא, אנחנו, התחתונים מצד עצמם, את התגלותו בעולם כמלך המשיח להביא את הגאולה האמיתית והשלימה.

כדברי הרבי מלך המשיח¹⁵ "והרי המינוי דוד מלכא משיחא כבר היה, כמו שכתוב¹⁶ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו". צריכה רק להיות קבלת מלכותו על ידי העם וההתקשרות בין המלך והעם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה".

וכמו שכתוב¹⁷ "אחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה' אלוקיהם ואת דוד מלכם" – "וגם¹⁸ יבקשו את מלך המשיח הבא מזרע דוד, ומעמו יבקשו שאלתם כי הוא ימשול בהם". שבני ישראל יבקשו מן המלך המשיח שימלוך עליהם, ובכך יפעלו הם דווקא, התחתונים מצד עצמם, את התגלותו בעולם כמלך המשיח להביא את הגאולה האמיתית והשלימה.

ועוד נאמר¹⁹ "ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו ושמו להם ראש אחד" – "יהו מלך המשיח". היינו שהם, בני ישראל, התחתונים מצד עצמם, ישימו ויקבלו על עצמם את המלך המשיח, "ראש אחד".

שכן²⁰ משה רבינו פעל את התחלת הענין של דירה בתחתונים, ואצלו היו הדברים עדיין באופן שהם באים בעיקר מלמעלה למטה, כדי לתת את הכח לתחתונים לפעול את הדירה לו יתברך. כידוע שמתן תורה, שהיה על ידי משה רבינו, היה בעיקר נתינת הכח מלמעלה לישראל להתחיל בעבודה זו של דירה בתחתונים.

ואילו משיח הוא סיום והשלמת הדירה בתחתונים (שלכן גם מודגש דווקא אצלו, עוד יותר מבמשה רבינו, שהוא נמצא דווקא בגוף גשמי ועמוק בתוך ענייני העולם הגשמי). ולכן אצלו הדברים צריכים לבוא דווקא מלמטה, מהתחתונים עצמם.

ולכן דווקא אצל משיח לא די רק להאמין בו וללכת אחריו כמו אצל משה רבינו לקראת הגאולה ממצרים – אלא צריכה להיות דווקא קבלת מלכותו על ידי העם, מלמטה למעלה, ובקשת והכרת העם בהכרזת "יחי המלך".

הכרזת "יחי המלך" פועלת את ההתגלות

וכפי שהרבי מבאר ומפרט יותר את הדברים²¹: "שמציאותו של המלך תלויה בהעם, "אין מלך בלא עם"²². כלומר, אף על פי שנקראים "עם מלשון עוממות ... רחוקים ממעלת המלך", הרי ביחד עם זה (ואדרבה – בגלל זה) פועלים הם את המלכות – המלך. וכמודגש גם בהכתרת המלך, שהעם מכריזים "יחי המלך" (כפי שמצינו גם במלכות בית דוד) – שבוזה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך – חיים של מלך ... צריכה להיות הוספה עיקרית בענין החיים (גם) על ידי פעולת העם שמכריזים "יחי המלך". שתוכנה של הכרזה זו – שכבר הגיע הזמן דהקיצו ורגנו שוכני עפר – כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו ועד דהקיצו ורגנו **דוד מלכא משיחא**.

"וזהו גם מה שמרעישים בעקבתא דמשיחא על-דבר הצורך להכריז "עד מתי", שעל-ידי-זה מקרבים ומזרזים את הגאולה – די ש לומר, שנוסף על הדגשת הצפיה הבקשה והדרישה על הגאולה [שיבוא משיח צדקנו **בפועל ממש** באופן ד"מראה באצבעו ואומר זה" הנה המלך המשיח, בשר ודם, כפסק דין הרמב"ם "יעמוד מלך מבית דוד כו ויקבץ נדחי ישראל"]

"יש בהכרזה זו גם התוכן דענין ההכרתה – "יחי המלך", שעל-ידי-זה פועלים ביאת דוד מלכא משיחא ...

"ולכן גם הענין ד"אין מלך בלא עם" (תוכן הכרזת העם "יחי המלך") הוא בהדגשה יתירה אצל מלך המשיח ... "והמעשה הוא העיקר:

"יש לסיים ולהשלים את "מעשינו ועבודתינו" – כולל גם הבקשה והדרישה "עד מתי", וההכרזה "יחי המלך" דוד מלכא משיחא – **בזריזות הכי גדולה**, הקשורה עם **שמחה וחיות**. שעל-ידי-זה פועלים כביכול ה"אחישה" דהזריזות אצל **הקב"ה** ... לגאול את בני ישראל **בזריזות הכי גדולה**, תיכף ומיד ממש, "לא עיכבן המקום כהרף עין"²³.

מרעישים על "עד מתי" - כי דרוש "יחי המלך"

וכאן ישנה נקודה חשובה, שכמדומה לא שמים לב אליה מספיק.

כאשר נאמר לנו שמיח כבר נמצא בעולם, ונמצא בגילוי, הוא התחיל כבר לפעול בעולם, ובכמה עניינים כבר מנצה, ענייני הגאולה כבר נמשכו ו"הגיעו" בעולם-הזה הגשמי והחומרי, ונשיא דורנו, משיח שבדורנו, כבר נתגלה בכל התוקף, ולכן צריך כבר להיות "ימלא שחוק פינו" בהווה, עכשיו

הרבי מבאר כאן שעיקר הסיבה ש"מרעישים" (מי מרעיש – הרבי עצמו!) על "עד מתי" – הוא משום שה"עד מתי" כולל בתוכו את הכרזת "יחי המלך" בנוגע למלך המשיח.

נשאלת השאלה, אם העיקר הוא בגלל "יחי המלך", מדוע הרבי מדבר כל כך הרבה על "עד מתי" ורק פעמים ספורות על "יחי המלך"?

והתשובה לכאורה פשוטה: הרבי עצמו אינו מדבר כל כך הרבה על הכרזת "יחי המלך" הנוגעת כל כך להתגלותו של משיח – משום שענין זה צריך לבוא (לא מהמלך, אלא) דווקא מלמטה, מהעם. שהרי זהו כל תוכנה של הכרזת "יחי המלך", שהעם מקבל עליו את המלך למלך.

[ולכן גם מובן ופשוט שבהכרזה זו נוגע ונחוץ לדעת מיהו אותו מלך אותו אנו מקבלים – כי בלי זה אין כלל משמעות להכרזה שאנו מקבלים מלכותו של מי שאיננו יודעים מי הוא. ולכן אמנם בכל הפעמים בתנ"ך שמדובר על הכרזת "יחי המלך"²⁴ מפורש שמו של המלך אליו קוראים "יחי המלך"].

ובכל זאת הרבי אומר לנו לפחות פעמים ספורות שהדבר חשוב, חיוני ומוכרח – כי אילולא זאת לא היינו יודעים שאכן הדבר מוטל עלינו ונדרש מאתנו. ועל דרך מאמר רבותינו ז"ל²⁵ שהקב"ה אומר לישראל "אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכונו עליכם".

אבל תוך כדי כך מוסיף הרבי ואומר כאן דבר נפלא – דעו לכם שכל מה שאני מרעיש כל כך הרבה אודות ההכרזה לצעוק "עד מתי", שהיא הזעקה והבקשה מהקב"ה על הגאולה, זהו משום שנחוצה הבקשה והדרישה כביכול מן המלך המשיח עצמו שאנו מקבלים עליו את מלכותו ומבקשים ותובעים שיבוא ויגאלנו. אך כיוון שזה צריך לבוא מכם ולא ממני, לכן אני מדבר בעיקר על הבקשה מהקב"ה "עד מתי" – אך זהו בעיקר כדי שתבינו את גודל החשיבות וההכרח בבקשת והכרזת "יחי המלך"!

וממילא מובן שעיקר ההדגשה אצלנו צריכה להיות דווקא על הכרזת "יחי המלך".

ולא רק "יחי המלך" סתם – אף כי פשוט וברור לכולם למי הכוונה, אבל ב"בניין המלכות" נוגע במיוחד לפרש ולהדגיש זאת כדיבור מפורש ומפורט דווקא, "מראה באצבעו ואומר זה", במפורש ובהדגשה – "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

קידוש לבנה -

"וביקשו .. את דוד מלכם"

וכמו שאומרים בקידוש לבנה "ויקוים בנו מקרא שכתוב²⁶ "ובקשו את ה' אלוהיכם ואת דוד מלכם". וכאמור, פירושו של הכתוב הוא²⁷ "וגם יבקשו את מלך המשיח הבא מזרע דוד, ומעמו יבקשו שאלתם כי הוא ימשול בהם". שהתחתונים דווקא יבקשו ממנו למלך עליהם ובכך יעשו אותו למלך, יקבלו את מלכותו ויכתירוהו, ועל ידי זה יוסיפו בו חיים ויפעלו את התגלותו כמשיח.

וכנראה זו הסיבה שבהמשך לדבריו ש"אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו" – [שלאכאורה הדברים תמוהים ובלתי מובנים כלל: מה בא הרבי שליט"א לומר לנו בזה. וכי רצונו לומר שאין הדבר תלוי כלל בנו ואפשר ללכת לישון ח"ו – היפך כל הרעש בכל השיחות ללא הרף "עשו²⁸ כל אשר ביכולתכם", "האחריות²⁹ להביא את משיח צדקנו היא על כל אחד ואחת" וכו'!]

אלא וודאי פירושו של דבר לכאורה, שהרבי אומר לנו שנדע כי אין הדבר תלוי אלא במלך המשיח, ולכן צריך לבקש זאת דווקא מן המלך המשיח, "ובקשו .. ואת דוד מלכם", כנ"ל.

ועל דרך זה במה שהרבי אומר לפני

- 12) ראה שיחת ש"פ משפטים תשנ"ב פסי"ד הרבנים "ועד - הרי זה משיח בוודאי!"
- 13) שיחת ש"פ חיי-שרה תשנ"ב.
- 14) רמב"ם מלכים יא, ד.
- 15) סוף שיחת ש"פ משפטים תנש"א.
- 16) תהילים פט, כא. ולהעיר שזה היה הפרק של הרבי שליט"א באותה שנה, ע"פ המנהג המקובל מהבעש"ט לומר פרק התהילים המתאים לימי שנתו.
- 17) הושע ג, ה.
- 18) פי הרד"ק ומצודות שם.
- 19) הושע ב, ב ובמצודות שם.
- 20) ראה בארובה שיחת ש"פ חיי שרה תשנ"ב ושי"נ. וראה גם ד"ה החודש תרס"ו ועוד בענין נשמות דמ"ה ונשמות דב"ן, שמשא הוא נשמה דמ"ה ולכן עיקר עניינו מלמעלה למטה, ואילו דוד מלכא משיחא הוא מנשמות דב"ן ועיקר עניינו מלמעלה למטה. ובמשיח שתי הבחינות, ובכ"ז בעיקר נקרא ע"ש דוד, כי עיקרו הוא מלמטה למעלה. ומובן ע"פ המבואר בפנים.
- 21) שיחת בי ניסן תשמ"ח.
- 22) שעהי"א פי"ז. וראה בחיי וישב לח, ל. שם ר"פ בלק. כד הקמח ע"י ר"ה (ב). ספר החיים פי גאולה פי פ"ב. עמק המלך שער שעשועי המלך רע"א.
- 23) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.
- 24) מלכ"א - לו-לט בנוגע לשלמה. שם לא, בנוגע לדוד ועוד.
- 25) ר"ה טז, א. לד, ב.
- 26) הושע ג, ה.
- 27) פי הרד"ק ומצודות שם.
- 28) שיחת כ"ח ניסן תנש"א.
- 29) שיחת ש"פ שמני תנש"א.
- 30) שיחת ש"פ עקב תנש"א.
- 31) שיחת ש"פ נח תשנ"ב.
- 32) שופטים ז, טו.
- 33) רמב"ם ריש ה' מלכים.
- 34) התועדויות תשמ"ז ח"א ע"י 42 ובכ"מ.
- 35) שיחת ש"פ שופטים תנש"א ועוד.
- 36) שיחת י"א אלול תנש"א. בלתי מוגה.

"הכתרת המלך" בראש-השנה - שכל העבודה תהיה חדורה בנקודה אחת ויחידה: לבקש ולדרוש ולתבוע "אנו רוצים (חסרים וזקוקים ל)משיח עכשיו", רצוננו לראות את התגלותו המלאה של מלכנו משיחנו שליט"א לעיני כל בשר תיכף ומיד ממש! ולכן אנו קוראים מכריזים ומפרסמים שיש לנו מלך, ו"יחי המלך". שזו ההכרזה הפועלת את ההתגלות.

ולא רק "יחי המלך" סתם - אף כי פשוט וברור לכולם למי הכוונה, אבל ב"בניין המלכות" נוגע במיוחד לפרש ולהדגיש זאת בדיבור מפורש ומפורט דווקא, "מראה באצבעו ואומר זה", במפורש ובהדגשה - **"יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"**.

- 1) ר"ה טז, א. לד, ב.
- 2) מכתב כ"ק אדמוהרי"צ. נדפס בקובץ מכתבים שבסוף תהילים אהל יוסף יצחק ע"י 204 ועוד.
- 3) ר"ה כו, ב. כז, א. רמב"ם ה' שופר פ"א ה"ב.
- 4) רס"ג, הובא באבודרהם טעמי התקיעות. ראה מכתב חי אלול תשמ"ה - התועדויות ח"ה ע"י 2909 ושי"נ ועוד.
- 5) ראה קיצושו"ע סקכ"ט סכ"א.
- 6) לדוגמא - המשך ר"ה תשי"ג.
- 7) תנחומא נשא פט"ז. בחוקתי פי"ג. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תנאי פל"ו.
- 8) אוה"ת בלק סתקצ"ו. המשך תרס"ו בתחילתו. סה"מ תשי"ב ע"י 34.
- 9) סה"מ מלוק ח"ו ר"ע צא ועוד.
- 10) מכתב כ"ק אדמוהרי"צ. נדפס בקובץ מכתבים שבסוף תהילים אהל יוסף יצחק ע"י 204 ועוד.
- 11) שיחת ש"פ וירא התשנ"ב.

כך³⁰ שנסתיימה כל העבודה ומה שחסר היא רק התנועה האחת של הקב"ה שיביא את הגאולה. שבוודאי לא בא לומר שאפשר ללכת לישון ח"ו, אלא בא לומר לכאורה שעלינו לדעת שעתה עיקר ההדגשה לבקש ולדרוש כביכול מהקב"ה את הגאולה, כפי שמרעיש בכל השיחות אודות ההכרזה בזעקת "עוד מתי".

וכאן מפרש יותר שנוגע לבקש לא רק "את ה' אלוקיהם", אלא גם ובעיקר "ואת דוד מלכם", כנ"ל. מעורר הרבי במיוחד על קידוש לבנה³¹ בבגדים נאים, ברוב עם וכו'. "ועוד ועיקר - קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, על ידי ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: **"ובקשו את ה' אלוקיהם ואת דוד מלכם אמן"**.

וכדברי הכתוב³² "שום תשים עליך מלך", שמכאן לומדים את המצווה³³ "למנות להם מלך". וכפי שהרבי מדייק³⁴ "היינו שאין זה דבר הבא מן המוכן כי אם על ידי עבודתם של ישראל. ובלשון חז"ל "שתמליכוני עליכם".

כאשר נאמר לנו שמשח כבר נמצא בעולם, ונמצא בגילוי, הוא התחיל כבר לפעול בעולם, ובכמה עניינים כבר מנצח, ענייני הגאולה כבר נמשכו ו"הגיעו" בעולם-הזה הגשמי והחומרי³⁵, ונשיא דורנו, משיח שבדורנו, כבר נתגלה בכל התוקף³⁶, ולכן צריך כבר להיות "ימלא שחוק פיננו" בהווה, עכשיו -

הרי לעת כזאת במיוחד, נדרש מאתנו, כפי המבואר בחסידות אודות עבודת

מרמלשטיין - מסעדה עם מעם ביחי

Mermelstein Caterers

Let us cater your simcha...

(718) 778-3100

Open till
10:30PM

MAYER KOHEN

351 KINGSTON AVENUE

BETWEEN CARROLL & PRESIDENT ST.

ברצ' ד'ס' פ'רמ'ס' ו'י'ס'ס'
מ'רמ'ל'ש'ט'י'ן

מת

תשרי תשמ"ח.
הרבי מעודד בחוזקה את השירה
בעיצומה של חלוקת "כוס של ברכה"

משום שצעיר הייתי, ולא תמיד השכלתי להטמיע את אותן תמונות הוד של תשרי בתוך ציפור הנפש.

ואם תמצוי לומר, שמשול הייתי לדיו הכתובה על נייר חדש, הרי שמכל מקום, הרבה מן הדברים הכלליים זכורים במוחי, ולא דווקא פרטים.

אף על פי כן, עדיין לנגד עיני אותה התוועדות רבת חסידים שהתקיימה בליל י"ג בתשרי, יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מהר"ש ני"ע. היזאלי הגדול מלא מפה לפה, פירמידות מלאות באורחים כמו בוותיקים שקבעו לעצמם מקום מזה שנים ארוכות; אורחים שהגיעו זה עתה שנעים ונדים ממקום למקום נוכח 'חוקתם' של המקומיים, מנסים להציץ עוד רגע בפניו

ומתי מקבלים 'לעקח'. התבנייתי לשאול, ולא אזרתי עוז בנפשי לפנות לבחורים או לבעלי בתים יודעי דת ודין.

זיכני ה' יתברך - שלא מתוך תבונה יתרה - לקיים "שבתי בבית ה'", ומשום כך שהייתי במקום יומם וחלק מהלילה, ואשר על כן לא החמצתי כמעט הזדמנויות.

אם לסובב את הידית ולהחזיר את גלגל ההיסטוריה לאחור, אין זה משום גדר האפשר, אבל להעלות זכרונות ותמונות מימי קדם - אפשר ואפשר. אותו ביקור בכורה בו הייתי אצל הרבי, נחרת בנפשי הרבה יותר מכל שהייה אחרת שעשיתי במשך השנים שלאחר מכן, על אף שהיו גם ארוכות ממנה. התמונות, לעיתים, מעורפלות, ולא משום שלוש השמיטות (כמעט) שחלפו מאז, אלא

עשרים שנה חלפו מאז, וההבטה לאחור, אל הימים ההם, מעוררת בי השתאות וגעגועים לא מעטים - תשרי תשמ"ח. עשרים שנה חלפו? אה, כן! כחלום יעוף.

זיכני אז ה' להגיע לחצרות קודשנו 770 כבר בתחילת חודש אלול. נער צעיר הייתי, כאשר עשיתי את ביקורי הראשון אצל הרבי, שהייה שנמשכה על פני חודשיים ימים ארוכים, עד תום חודש השביעי, המושבע במועדים. כיוון שצעיר הייתי, לא ידעתי את הליכות 770, ועל אחת כמה את הליכות תשרי "פעם בשנה", איפה להיות, היכן לעמוד, מתי הרבי יוצא ומתי נכנס, מתי חלוקת דולרים ומתי לולב, מתי מגישים פ"נ

צ'ע

הקהל

מאז תשמ"ח ועד תשס"ט

אחת ממילות המפתח של 'מבצע הקהל' בתשמ"ח, היה "זכר לימי האור של בית המקדש". אף אנו נענה אבתריה - בהמשך למבצע הגדול שערך הרבי. הוראתו של הרבי להקהיל קהילות ברבים בכל מקום, מן הצורך שיבוצעו גם בשנה זו, וכי יש לבצע את הוראתו המיוחדת לשנה זו, בדיוק כפי שמקיימים את שאר מבצעי הקודש, בחיות ובהתלהבות, ואדרבא..

מאת מנחם זיגלבוים

על שום אותה התוועדות הנזכרת קודם, שהייתה התוועדות שלא כשאר ההתוועדויות. בהתוועדות זו 'הרים' הרבי לראשונה את קמפיין 'הקהל', הקמפיין שליווה את אותה שנה מיוחדת בחצר הליובאוויטשית (שהייתה גם ל"שנת תשמח ותשמח", "שנת הילד והילדה", "שנת הבניין", ושנת הסתלקות הרבנית). אמנם עוד קודם לכן הרבי החל לעורר על אודות עניין 'הקהל', אבל בהתוועדות היא הרבי הפתיע בשורה של רעיונות והצעות מפורטות לגבי המבצע ומהותו.

כאמור, צעיר וזר הייתי, וגם שפת האידיש לא הייתה שגורה בפי, ובכל זאת הבנתי חלק מן הדברים, ומה שלא – נעזרתי ביחוזרים' שישבו מיד לאחר ההתוועדות

של ממש. ואז, כשהגיע הרבי אלי ומבטו הפולחני, קרס עמוד הבאקסים בקול רעש גדול, ואנכי נפלתי מגובה של כמטר ומחצה על גבם של האנשים סביבי.

מבוהל ונבוך, מיהרתי להרים עצמי, לאזן מחדש את 'הבמה' הקטנה עליה עמדתי, ולהתמקם שום עם כוסית חלופית. ואז גיליתי, לחרדתי הרבה, כי כל משך הזמן הזה הרבי יושב ומביט... מחכה... מבטו נעוץ בי... הו, המיית הלב... ומיד כשהרמתי את כוסית הוודקה, נענע לי בראשו.

"לחיים!"

"לחיים רבי!"

והקדמה מתמשכת זו על שום מה?

הטהורות של הרבי, ואולי אף לשמוע 'משהו'.

שיחה רודפת שיחה, ניגון רודף ניגון. אחד הרגעים המיוחדים שנחרתו בחיי מאותה התוועדות, הייתה דווקא בזמן 'אמירת' אחד הניגונים. אותה שעה עמדתי על גבי ערימה של 'באקסים' ירוקים, מחוברים זה לזה בשרשרת שמנעול בקצתה (מי שזוכר...). היה זה ברוב חסדו של בעל ה'באקסים', שהואיל לפנות לי ארבע על ארבע (ס"מ) במקום הקטן הזה. הרמתי ידי עם כוסית, לזכות להתברך ב'לחיים' מפי קודש הקודשים.

ראשו הקדוש של הרבי 'נעי' על פני ים' האנשים שלפניו, מנענע בראשו ל'לחיים' לחסידים אלו ואחרים. ואנכי ממתין המתנה

וערכו 'חזרה' בשפה ברורה, ובלשון הקודש, בפני כל החפץ לשתות את דבר ה'. הזכרונות הבאים נשענים אפוא על זכרונות, קטעי 'חזרות', ויומנים שנרשמו באותה תקופה.

באמת, שכבר ב'מכתב כללי' שכתב הרבי "אל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם" לקראת השנה החדשה, עמד הרבי על טיבה וייחודיותה של השנה הבאה, היא שנת 'הקהל'. כך גם בשבת פרשת ניצבים וילך תשמ"ז, עסק הרבי בעניין 'הקהל', אך איש לא צפה את אשר עומד להיות בהמשך.

כאמור, האות ניתנה בהתוועדות י"ג בתשרי. "לאחר מאמר הקודש ד"ה 'בורא ניב שפתיים', פתח הרבי שליט"א בהתלהבות קודש בדברים על שנת 'הקהל' ומשמעות המצווה. כאן הניח הרבי שליט"א את היסוד לפעילות האדירה של 'שנת הקהל' וימצע הקהל", נכתב באחד היומנים באותה תקופה.

את הדברים פתח הרבי בתמיכה גדולה על כך שלמרות שמצאנו דברים רבים בתורה שנהגו בזמן הבית, כמצוות 'שמיטה' וכדומה, שנעשה להם זכר גם לאחר שחרב בית המקדש, ואילו כאן לא נעשה שום דבר, ואף שהיו כמה מגדולי ישראל שביקשו בדורם לחדש את עניין 'הקהל', אך לפועל לא התבצע הדבר. אמנם – המשיך הרבי – מכיוון שתוכן העניין של הקהל הוא 'ליראה את ה' אלוקיכם כל הימים', ורואים במוחש שכאשר מתקבלים אנשים נשים וטף ומדברים בעניינים המביאים "ליראה את ה'", פועל הדבר התרגשות בלב כל יהודי.

וכאן בא הרבי בהצעתו המעשית: "אשר לכן באה ההצעה – ומן הראוי להקים רעש, ורעש גדול – להקהל אנשים נשים וטף בבית הכנסת ובית המדרש, ולומר להם במילים פשוטות "הערט זיך איין אידן" (= הקשיבו יהודים!) נותנים לכם זמנים וימים זכאים..."

בהמשך הדברים, ירד הרבי לפרטים ופרטי פרטים בדרכי הביצוע של המבצע החדש. הרבי הורה שישדרו אדם מרכזי שיעסוק בזה במשרה מלאה, והוא יהיה האחראי לרכז את הפעילות ולעודד אנשים לקחת חלק פעיל במבצע.

הרבי אף הציע, כמו בכל ארגון שמכבד את עצמו, להכין כרטסת מיוחדת, בה יהיו כרטיסי חברות, בהם ימלאו החברים המשתתפים את פרטיהם האישיים, והמרכז יעמוד על גבם, לעודד ולדרבן אותם לערוך הקהלת קהילות. הרבי בדבריו אף ירד

כאן בא הרבי בהצעתו המעשית: "אשר לכן באה ההצעה - ומן הראוי להקים רעש, ורעש גדול - להקהל אנשים נשים וטף בבית הכנסת ובית המדרש, ולומר להם במילים פשוטות "הערט זיך איין אידן" (הקשיבו יהודים!) נותנים לכם זמנים וימים זכאים..."

לרזולוציה נמוכה יותר. הוא אפילו התווה את גודל הכרטיסים "טפח על טפח" (שיעור הקשור לכמה ענייני תורה), והנוסח בהם יהיה שווה, כדי שהמסר יהיה ברור לכולם. הרבי אף ציין כי יש לדרוש שהשם על הכרטיס ייכתב בלשון הקודש (ולא בכינוי המדינה) וכו'.

"התוועדות מרעישה", כך כינוה רושמי הרשומות באותם ימים, ולא בכדי. התוועדות זו הסתיימה בניגון 'הכנה' יד' בבות' ושיבנה בית המקדש'.

"ההתוועדות הרעישה את הלבבות, והכל היו עדיין מבולבלים ומרוגשים גם יחד מן ה"מבצע" החדש – אשר לא כרגיל נחת בבת אחת על כל פרטיו ופרטי פרטיו. לעסקנים והפעילים עדיין לא היה ברור מספיק כיצד ואיך לבצע את הדברים, אך כבר באותו לילה התכנס באחד מחדרי המשרדים ב-770 צוות עסקנים מצומצם שישב ללמוד את הנושא היטב, ודן בדרכי הבאתו אל הפועל. הצוות הכין כבר באותו לילה – על פי ההוראות שנתן הרבי בהתוועדות – את נוסח הכרטיס שיופץ, לו צורפו דברי הסבר קצרים על משמעות מצוות 'הקהל' בזמן הזה. אלו הוכנסו לרבי שהגיהם ותיקנם, וכבר למחרת הופיעו הדברים בכמה מעיתוני ארצות הברית.

"ומדי דבריי" – כתב אחד התמימים לידידו שלא זכה ונשאר בארץ הקודש בחודש החגים – "שענין 'הקהל' עומד ממש במרכז דברי אדמו"ר שליט"א בכל השיחות וההתוועדויות דימים אלו, ובכל פעם חוזר ומדגיש שהשנה כולה היא שנת 'הקהל', ומבאר ההוראות מזה בעבודה של כל אחד

ואחת גם עתה, בזמן הגלות ובחוץ לארץ. ובוודאי תראה ברשימות השיחות כל פרטי העניינים הנפלאים שהוסברו בזה. ובכל אופן, רואים במוחש איך שכללות העניין איננו משהו שהיה לפני אלפי שנים בבית המקדש, פעם בשבע שנים, אלא בכל מה שנוגע לרוחניות העניינים, זהו דבר חי וקיים וכל מאזין, אפילו מעט, לשיחות הקודש, יכול לראות איך שאדמו"ר שליט"א לעבט מיט דעם ממש..." (= חי את זה ממש).

כבר בחול המועד סוכות התקיימה ב-770 "הועידה העולמית השלושים ושתיים" של צעירי אגודת חב"ד בארה"ב. כינוס זה שהינו מורשת רבת-שנים, הפך להיות גם ל'כינוס הקהל' מרכזי. הדוברים, רבני השכונה, שלוחים ועסקנים, כולם ללא יוצא מן הכלל עמדו על האפיון המיוחד של כינוס זה הנערך בראשיתו של שנת הקהל. "ענין 'הקהל' הפך לנושא המרכזי העובר כחוט השני בדברי כל הנואמים הרבים, מארבע כנפות תבל, שבמשך יום שלם ריתקו את קהל האלפים שגדש את אולם בית המדרש הגדול".

במהלך הכינוס אף הגיעו דיווחים ראשונים על הפעילות המעשית המתבצעת בשטח סביב 'מבצע הקהל'. את הדיווח מסר יו"ר צא"ח המרכזית הרב דוד רסקין, שפרס את יריעת הפעילות הרחבה, הן בנוגע למטה המיוחד שהוקם והחל לטפל בכרטיסת הגדולה של הנרשמים, והן בהחדרת העניין בקרב ציבורים רחבים באמצעות אופנים מקוריים שונים.

משא נרגש ומרתק נשא זקן רבני חב"ד דאז הגאון הרב דוד חנוני, אורח מארץ הקודש, שנשא משא מקיף ורב תוכן בנושא 'הקהל'. את דבריו סיים בהתרגשות בהכריזו כי באמצעות ענין 'הקהל' הגביה הרבי אותנו, כלל ישראל, ואת העולם כולו בכמה טפחים מעל הארציות".

בגליון כפר חב"ד שיצא לאור מיד לאחר החגים, ניתן ביטוי להד הכלל-העולמי שחולל המבצע. "מאות אלפי יהודים בכל רחבי תבל מתאחדים סביב המבצע הגדול של שנת תשמ"ח – מפעל 'הקהל' העולמי", כך הכותרת הראשית של העיתון, ומתחתיה מילים קצרות על המצווה בימינו, ואיך לבצע אותה הלכה למעשה.

הכינוס הארצישראלי המרכזי הראשון של 'הקהל', התקיים (איך לא...) בבת ים. אלפי חסידים מלאו את "אולמי קיסר" לכינוס הקהל המרכזי. "המילה 'הקהל' שנתלוותה לכינוס זה, כמו חשמלה את

מבצע חדש יוצא לדרך, בכל השטרעם. אווירה של "הקהל"

"צריך היה להיות שם כדי לחוש באיזה להט נשמתי ונפשי מתייחס הרבי שליט"א לענין ה'הקהל'; כיצד עבר הנושא הזה כחוט השני בכל ההתוועדות ובכל שיחות שליט"א את 'מפעל הקהל העולמי' הרבה יותר מאשר סתם 'צו השעה'."

ואכן, בכל שיחה עם אורחים ששבו, אפשר היה לשמוע מיד את השאלה "כמה יהודים נרשמו כבר על ידך ב'כרטיסיות-הקהל'! כמה יהודים כבר הקהלת כדי להשמיע בפניהם דברי תורה והתעוררות?" "אי אפשר שלא לראות, גם בעיני בשר, את התוצאות המופלאות, מכל הבחינות, של התגייסות מעין זו. על כן, הבה אחים, מכל החוגים והשכבות, נירתם כולנו, כאיש אחד בלב אחד, לימפעל הקהל העולמי!"

בסדרת מאמרים שהובאה בכפר חב"ד בחודשים הבאים, נידונה מצוות הקהל על היבטיה השונים על ידי הרב יוסף קרסיק שהיה אז מן החיוזורים ב-770, ועל ידי סדרת מאמרים שכתב הרב טוביה בלוי, מהוגי הדעות החב"דיים.

משא נרגש ומרתק נשא זקן רבני חב"ד דאז הגאון הרב דוד הנזין, אורח מארץ הקודש, שנשא משא מקיף ורב תוכן בנושא 'הקהל'. את דבריו סיים בהתרגשות בהכריו כי באמצעות ענין 'הקהל' הגביה הרבי אותנו, כלל ישראל, ואת העולם כולו בכמה טפחים מעל הארציות"

"יחד עם תחושת ה'אשרינו' המשותפת לכולם, באו המוני האורחים כשבלבים, במוחם ובפיהם מסר אחד: "הקהל!" – נכתב בשבועון כפר חב"ד באותם ימים.

כולם. אוטובוסים גדושים הגיעו מכל רחבי הארץ. מרכז צעירי אגודת חב"ד נערך מבעוד מועד לקהל הגדול שעתיד היה להגיע לכינוס וניצל את כל חלקי האולם משתתפים ליטול בו חלק. לקראת שעת פתיחת הכינוס, כבר היה האולם הגדול מלא וגדוש. הנואמים, מיותר לציין, עמדו כולם על שמעות המבצע החדש הנועד לשנה זו.

עם תום תשרי תשמ"ח – המוני האורחים שהסתופפו בחצרות קודשנו, שבו ארצה בתחושה מרוממת במיוחד. שפת אנוש דלה מלתאר את התחושה המרוממת שאפפה את השבים. מילה אחת הייתה שגורה בפי רבים "אשרינו!"

אלה סיפרו בלהט ובהתרגשות רבה על אותו גן עדן רוחני שבו היו שרויים בחודש השביעי, על ההקפות, על הגילויים, על אש הקודש שליחכה את בית המדרש הגדול במהלך החודש השביעי, על דל"ת האמות שהיו רוויות בעניינים על-טבעיים.

שנת 'הקהל' חדשה בפתח. תשס"ט. השנה השמינית, מוציא שמיטה.

אחת ממילות המפתח של מבצע הקהל בשעתו, היה "זכר לימי האור של בית המקדש". אף אנו נענה אבתריה – בהמשך למבצע הגדול שערך הרבי, הוראתו של הרבי להקהיל קהילות ברבים בכל מקום, עם כל הפרטים עליהם עמד הרבי ודאג שיבוצעו, מן הצורך שיבוצעו גם בשנה זו.

אין צורך להכביר במילים, כי גם עתה יש לבצע את הוראתו המיוחדת לשנה זו, בדיוק כפי שמקיימים את שאר מבצעי הקודש, בחיות ובהתלהבות, ואדרבא..

אין ספק כי השלוחים בכל אתר ואתר, עסקני חב"ד ובראשם ארגוני הפעילות השונים, יתכנסו בימים אלה כדי לפתוח את "מבצע 'הקהל' תשס"ט" בכל השטורים והמרץ.

ונסיים בדברים שכתב אותו 'תמים' ביומנו לפני כעשרים שנה:

"...רואים במוחש איך שכללות העניין איננו משהו שהיה לפני אלפי שנים בבית המקדש, פעם בשבע שנים, אלא בכל מה שנוגע לרוחניות העניינים, זהו דבר חי וקיים וכל מאזין, אפילו מעט, לשיחות הקודש, יכול לראות איך שאדמו"ר שליט"א לעבט מיט דעם ממש... " (חי את זה ממש)".

על הנחלת המבצע של הרבי לכלל עם ישראל, אפשר לקרוא בדיווחים שהובאו באותם ימים:

"קריאתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר שליט"א להצטרף ולצרף עוד ועוד יהודים ל'הקהל', עוררה הדים נרחבים בכל החוגים ברחבי תבל. רבים רבים נענים ליוזמות ולהצעות מצד אלה שהתלהבו מן הרעיון של 'הקהל' ומצטרפים.

"הרעיון הוא פשוט ונוח לביצוע: לעניין כל קבוצת יהודים שנוצר מגע אתם, מכל סיבה שהיא, על ידי כך שמשמיעים בפניהם דברי תורה לעוררם ליראת ה' ולאחדות ישראל, תוך הסבר הענין של הקהל בבית המקדש בזמנו, ובבחינתו הרוחנית בזמננו. במדת האפשר אף מציעים לערוך כרטסת של מצטרפים כדי לבדוק אצלם, מדי חודש בערך, אם אכן קיימו 'הקהל'.

"מסתבר – כפי שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בחג הסוכות – שהדבר קל לביצוע הרבה יותר משניתן לשער מראש. אכן כך הדבר בשטח, וכל מי שקיים, ולו פעם אחת, מעמד של 'הקהל' עם קבוצה כלשהי, נוכח מיד לראות שהוא יכול לקיים ארוע דומה, לפחות בקנה מדה קטן, בהזדמנויות רבות ושוונות. כך הולך המגעל ומתרחב.

"יהודים רבים, מחוגים שונים ומגוונים, השומעים לראשונה על תוכן העניין, ערכו הרוחני ונוחות ביצועו, נתפסים בהתלהבות מרובה לרעיון".

"ההוראה לנצל את שנת 'הקהל' כולה לקיום תוכנה הרוחני של המצווה, לכנס יהודים ולהשמיע בפניהם דברי תורה יליראה את ה' כל הימים', הודגשה על ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א, כפי שכבר ידוע, בסערת אש קודש משך כל החודש השביעי, בכל הזדמנויות. לאמתו של דבר, זכינו לראות ולחוות מעמדי 'הקהל' באופן הקרוב ביותר לפשוטו, עד כמה שהדבר ניתן להיות בדורנו, בחצר כ"ק אדמו"ר שליט"א", כותב הרב בלוי ומוסיף:

"מי שזכה להיות בחודש תשרי, ובמיוחד בחג הסוכות והימים שלאחריו, במחיצת קדשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרגיש רוממות רוח והתעלות נפשית בלתי רגילה, עד שחש את עצמו כמו נמצא בבית המקדש ושמע את הפרשיות מן התורה מפי מלך ישראל..."

".. דמיון בולט לא פחות הוא, כמובן, מבחינת המקהיל, המשמיע:

"הרי אין חולק על כך שאם ישנו מלך בישראל – הוא המלך. חושבני שמי שראה אי פעם, יהיה מי שיהיה ומכל חוג, את כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרי מאותה שעה כל עת שישמע או יקרא או יחשוב על 'מלך', לא יוכל להשתחרר מן האסוציאציה הטבעית המתבקשת מאליה. ככה זה, מכל צד של הסתכלות על מהותו של מלך, דרכו של מלך, כוחו של מלך וכו' וכו'.

Keter

Van Service

Reasonable Prices

JFK קנדי \$37
LGA לה-גרדיה
NEWARK נוארק \$70+

Airport pickup אפשרות איסוף משדה התעופה

כתר

שרותי הסעות במחירים מוזלים

718-644-4444

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

917-691-5212
718-473-5937

- ♦ החלפת מצעים ומגבות
- ♦ שרותים ואמבטיה מפוארים
- ♦ סבונים ושמפו בשפע
- ♦ שרות מלא!

- ♦ מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרניים: מקרר, מיקרוגל, תוסטר, מיחם
- ♦ ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
- ♦ טלפון חופשי
- ♦ אינטרנט מהיר חופשי
- ♦ וידאו

קינגסטון העל

לפעמים צריך "וויתורים כואבים"

אחת ההתלבטויות הקיימות, כנראה, אצל כל שליח, היא הצורך להחליט בכל פעם מחדש, עד כמה הוא יכול לוותר על השאיפות החסידיות האישיות שלו לטובת עבודת השליחות, השליחות של הרבי, למען עם ישראל • המדור הפעם, לקראת ראש השנה, עוסק בהרבה תהיות ו'חשבונות נפש' ששלוחים עוברים עם עצמם בדרך לקבלת החלטות חשובות ומכריעות

שבמניין החדש מתפללים בהברה ספרדית, והוא זעם. "מדוע לא בלשון הקודש?" הוא, השווער, מאמין גדול בהקפדה מוחלטת על תפילה בהברה החסידית המקובלת. באמתחתו יש אפילו כמה ציטוטים מהרבי בחשיבות העניין, והוא מקפיד שלא להתפלל במקום שהתפילה איננה כך. לא פחות. החותן התחיל לשלוח מסרים נחרצים לחתנו כמו גם לשליח, שיחזרו מיד לנוסח אבותינו, והודיע נחרצות שלא יבקר עוד את בתו, חתנו ונכדיו בשבתות, שכן הוא אינו יכול להתפלל בבית כנסת בנוסח שכזה...

השליח ניסה לשמור על יחסים נעימים עם החסיד הוותיק ממרכז הארץ, אך לשוא. פעם אפילו נגשו בחגיגת סיום הרמב"ם בטבריה. "רק רציתי ללחוץ את ידו לשלום" סיפר לי השליח, "אך הלה הטיח בי דברים קשים, בגללך אינני יכול לבקר את הנכדים שלי..."

דברי החסיד ועמדתו לא היו חדשים לשליח. הרי הוא עצמו התלבט ארוכות באותו עניין. ומי כמוהו היה רוצה שהתפילות יהיו "כמו בליובאוויטש" אבל הרצון לקרב לבית חב"ד כמה שיותר מיהודי המקום, גבר שבעתיים. חבל רק שהחסיד הדגול בן

כעת נערכה התייעצות לגבי הנוסח וההברה בהם יתקיימו התפילות. מצד אחד השלוחים באמת רצו "שהתפילה תהיה כמו בליובאוויטש". מצד שני, צריך לוודא שהציבור הרחב שאינו מחסידי חב"ד, יתחבר לסגנון וירגיש בבית. דילמה של ממש.

במהלך התייעצות הועלו שיקולים לכאן ולכאן, הובאו דוגמאות של הצלחה בבתי חב"ד שונים בארץ ישראל ובעולם, צוטטו מענות שונים של הרבי בעניין, ולבסוף הוחלט פה אחד שהתפילה תהיה כמו בן נוסח חב"ד, אבל בהברה ספרדית (כלומר, עברית ישראלית מוכרת).

בית הכנסת הוקם, המניין יצא לדרך ואף זכה לברכה והצלחה מיוחדת, וכבר מדברים על בניית בית חב"ד גדול יותר שיוכל להכיל את המתפללים הרבים שמגיעים לבית חב"ד בחול ובשבת. ההשפעה של המקום היא כמו בן עצומה, שכן לאחר התפילות מתקיימות התוועדויות בהן מתקרבים הלבבות, וכו'.

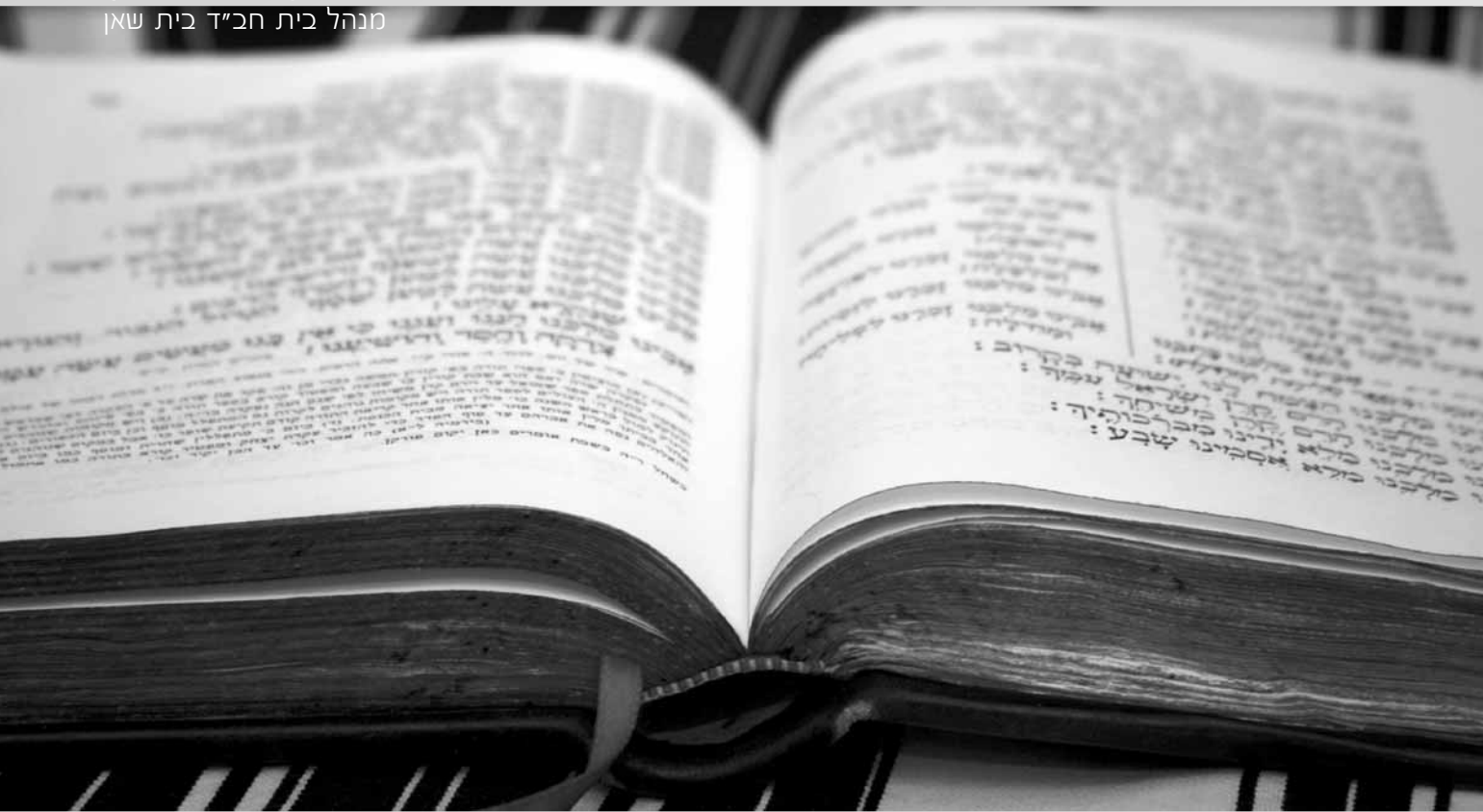
שבת אחד התארח חמיו של אחד השלוחים אצל חתנו ובתו. החותן שהגיע מקהילה חב"דית במרכז הארץ, נדהם לשמוע

כבר כתבתי בעבר על שלוחים שרוצים להתפלל באריכות "כמו בישיבה", אבל הם חייבים ללוות את המניין בבית חב"ד; או שלוחים שהיו מעדיפים שלא לטלטל בשבת, אבל הם חייבים לקחת ממתקים למסיבות שבת כי טובת ילדי ישראל חשובה מההחמרות האישיות שלהם.

מתברר שמדובר בתופעה עמוקה ומשמעותית, בלבם ובנפשם של השלוחים. על סיפורים של התלבטויות מהסוג הזה נקרא בפרק הבא, המוגש לקראת ראש השנה.

להתפלל בעברית או בעיברית

אחד השלוחים זכה להגדיל את 'ממלכתו' בעירו, ויחד עם שני שלוחים נוספים שהביא, פתח בעיר בית כנסת חב"ד שהיווה מרכז של ממש לקהילת חב"ד בעיר. זה לא היה פשוט, אבל לאחר עשרים שנה של תפילות בבתי כנסת 'עירוניים' שונים, המאמץ היה שווה.

מה"קבוצה" הצטרף להליכה הארוכה (3 שעות כל צד) בבוקר ראש השנה, וכך הכיר את הצעיר הישראלי.

הצעיר סיפר לבחור מה"קבוצה" שהוא מאוד אוהב ספורט, "ספורט זה החיים שלי", הוא מאמן ספורט והוא מקדיש כל יום כמה שעות לאימונים, תרגילים, כושר, ריצה והליכה. הבחור, כדי לקרב, אמר שגם הוא אוהב ספורט, ומאוד חשוב לשמור על הבריאות ועל הכושר וכו'. הצעיר התלהב מהיהדות הספורטאית, והחליט להישאר ב-770 כמה ימים נוספים. פה ושם הוא למד קצת, אבל בעיקר הוא עשה בכל מקום אפשרי תרגילי התעמלות.

בשלב מסויים הוא הציע לחברו מה"קבוצה" שיבוא איתו לריצה קלה לאורך השדרה (איסטערן פארקווי) עד הגן הבוטני, שם יערכו תרגילי התעמלות – וחזור (בערך שעתיים). הבחור קצת התלבט, בכל זאת, עשרת ימי תשובה, זה לא בדיוק הזמן המתאים לריצות ותרגילי התעמלות בגן בוטני, אבל מצד שני, הוא יוכל שעתיים לשוחח עם היהודי על יהדות. הם יצאו לדרך.

שיעור הספורט היה מלא תוכן, חסידי

קעת נערכה התייעצות לגבי הנוסח וההברה בהם יתקיימו התפילות בבית הכנסת החב"די החדש. מצד אחד השלוחים באמת רצו "שהתפילה תהיה כמו בלויבאוויטש". מצד שני, צריך לוודא שהציבור הרחב שאינו מחסידי חב"ד, יתחבר לסגנון וירגיש בבית. דילמה של ממש.

ראש השנה התקרב, והצעיר הישראלי הסקרן החליט להגיע. הוא התארח אצל חסיד אחד שנהג ללכת ברגל בכל שבת ויום טוב לבית כנסת ברובע קווינס כדי לחזור שם שיחה של הרבי. גם אותו בחור

הקהילה החב"דית הוותיקה, לא הבין את הצורך הזה.

למרות הדברים הקשים והגעגועים החסידיים, ימשיכו השלוחים באותה עיר, להתפלל (כשהם 'לפני העמוד') בהברה ישראלית, כי לפעמים צריכים לוותר על 'הרגשים' חסידיים, כדי לפעול בשליחות הרבי ולקרב אליו יהודים נוספים.

ריצה קלה באיסטרן פארקווי

סיפר לי אברך יקר, שליח צעיר, על מקרה שקרה לו בהיותו ב"קבוצה" בשנת תשס"ג:

"אותה שנה פגשתי ב-770 בחור ישראלי צעיר שזה עתה סיים את שרותו הצבאי ונסע לאמריקה "כדי להיות כמה שיותר רחוק מארץ ישראל ומכל הדתיים" כך הצהיר. אך מסבב הסיבות חשב אחרת, ויום אחד נפגש הצעיר עם בחור חב"די, החליפו מספרי טלפון, והחב"דניק הזמין את הצעיר ל-770 לראש השנה. "תעלה על הרכבת התחתית מספר 3, תרד בקינגסטון, ואני אחכה לך ביציאה מהתחנה".

כמובן, והצעיר הישראלי ביקש להמשיך בו מדי יום. הצעיר גם לימד את החב"דיניק, שבזמן הריצה יודדת כמות החמצן במוח, וזה מחליש את הזיכרון, אבל, המשיך להסביר הספורטאי, אם תוך כדי ריצה, מתרגלים במוח מאמץ בזיכרון, זה משפר מאוד את כוח הזיכרון. בתגובה הציע לו החבד"ניק, שבריצה הבאה הם ילמדו תניא בעל פה.

למחרת, התפלאו לא מעט אנשים לראות זוג צעירים רצים בשדרה, האחד בלי זקן, עם כיפה קטנה, מחזיק ביד ספר 'תניא', והשני מזוקן נראה כבחור ישיבה, קורא בעל פה, תוך כדי ריצה, פרק אחר פרק, בעוד הראשון מקשיב ובוחר אותו...

השיעור בהתעמלות (ובתניא...) נמשך במשך כל חודש תשרי. אתם קוראים נכון: כל יום שעתיים. ריצה עד הגן הבוטני, שם ערכו כמה תרגילים, וחזרו בריצה ל-770. חברנו מה"קבוצה" רצה מאוד להפסיק את הריצות המוזרות הללו, הוא העדיף פי מיליון, לשבת ב'בית חיינו' עם החברים, עם ה'ליקוטי שיחות', אבל הוא וויתר על הרגשות החסידיים והמשיך לרוץ עם ידידו הספורטאי.

באחת הריצות התוודה הספורטאי, שהוא גילה שהדתיים הם הרבה יותר נחמדים ממה שהוא חשב פעם, ו... הוא רוצה ללמוד בישיבה. חברנו מה"קבוצה" הפנה אותו לאחת הישיבות הסמוכות ל-770, שם הוא למד כשנתיים, זכה והקים בית חסידי כשר ונאמן בישראל.

– והוא בכלל רק רצה לברוח מישראל ומהדת... אבל הוויתור החסידי פעל את שלו...

אותו בחור סיים את ה"קבוצה", אבל משיעורי ההתעמלות הוא למד דבר חשוב: בעברית קוראים לזה 'שליחות'. הוא התחתן, ויצא בשליחות הרבי להפיץ יהדות וגאולה, ועד היום הוא מוותר על כמה מהחלומות החסידיים שלו, אך בזמן הזה הוא מקרב יהודים רבים, לה' ולתורתו, לרבי ולחסידות.

הפתעה חסידיית מתחת לחופה

לפני מספר שנים, במלאת 250 שנה להולדת אדמו"ר הזקן, עלתה הצעה במרכז צעירי חב"ד, שאת כינוס השלוחים הארצי יערכו במסע לקברי רבותינו נשיאינו ברוסיה. חלק מהשלוחים התלהבו והתרגשו

לקראת סיום שנת האבלות, שוב ביקש הבחור לעלות לתורה, וכדי לממש את רצונו, עירב מראש את ראש המועצה ומנהיגי הישוב. הללו באו והודיעו לרב שהוא הייב להעלות את הבחור, ואם לא יפוטרו. הרב מצא פתרון מקורי. הוא הודיע למנהיגים ש"היה בסדר". הייתה סקרנות, וכולם הגיעו לבית הכנסת לראות כיצד יפול דבר

מהרעיון, וציפו בקוצר רוח למסע המרגש.

בין השלוחים הנרגשים, היה שליח הרבי בכפר יונה הרב נחמיה שמרלינג. הוא כבר ראה בעיני רוחו את הביקור בבירות חב"ד, ליובאוויטש, רוסטוב, האדיטש וכו' אך בהצעה ביומן הפעילות שלו הוא הבחין שבדיוק בשבת הסמוכה לנסיעה, מתוכנן אצלו "שבת עם חב"ד" לעשרות מקורבים, משלשה ישובים, שכבר נרשמו והבטיחו את השתתפותם בשבת החסידית.

בצער רב, אך בהחלטה נחושה, הודיע למארגני הנסיעה, 'אני נשאר בארץ ישראל'. השליחות קודמת לכל. מספר שבועות לאחר מכן, קיבל הרב שמרלינג הזדמנות נוספת, לקראת ב' ניסן – יום ההילולא של אדמו"ר הזקן – התארגנה נסיעה נוספת לקברי הצדיקים. המארגנים צלצלו לרב שמרלינג, "מכיוון שנבצר ממך לבוא בפעם הקודמת, אתה מוזמן לבוא כעת".

בהתרגשות גוברת והולכת הציץ הרב שמרלינג ביומן, והנה בדיוק בליל הטיסה, מתוכננת לו חופה. אפשר אמנם להעביר את התפקיד לממלא מקום, אבל הרי זו שליחות. מה לעשות. מצד אחד געגועים חסידיים, מצד שני משימה של 'מבצעים'. בפעם זו ההחלטה הייתה קצת יותר קשה, והרב שמרלינג כתב לרבי באמצעות האיגרות קודש' של הרבי, והנה מכתב "ויהי רצון שינצל את יום החתונה.. להרבות במנהיגים חסידיים ולהפצת החסידות".

התשובה היתה ברורה והטיסה בוטלה. הרב שמרלינג התפלל וציפה לסימן, ש'הקרבן' היה כדאי.

יומיים לאחר מכן, הגיעו החתן והכלה לבית הרב לשיחה לקראת החתונה. לפתע סיפר החתן, שסבא שלו היה מבחירי ה'תמימים' בליובאוויטש, ורק בנס הוא קיבל אישור עליה לארץ ישראל (יסרטיפיקט) יחד עם כמה עילויים מפולין, ועבר להתגורר ברמת השרון. אמנם הוא לא היה נראה בדיוק כמו חב"דיניק, אבל כל הוותיקים של רמת השרון יודעים, שהיחיד שחילק שם מצות שמורה וערך מסיבות שבת לילדים, מבצע שופר, ימי יארצייט וכו', זה היה הסבא. "לפני שנה", ממשך החתן, "סבא שלי נפטר, ואני מבקש שכבוד הרב יוכל לספר מתחת לחופה בפני המוזמנים, על הסבא החב"דיניק שלי..."

ואכן, הוראת הרבי התקיימה, והרב שמרלינג ניצל את יום החתונה, ומאות המוזמנים שמעו על ליובאוויטש, על הרבי ועל מנהיגי החסידות – הכל בזכות וויתור חסידי למען השליחות.

על "הלכה" לא מתפשרים!

לעומת המקרים הקודמים בהם מדובר בויתור על "הרגשים", הרי כשמדובר בעניינים הנוגעים להלכה, כאן יודעים השלוחים היטב לעמוד על קוצו של יוד גם כשמדובר "לבא לקראת...". שכן חזקים עלינו דברי הרבי על הנאמר במסכת אבות "ומקרבן לתורה" ולא "לקרב את התורה" או לעשות פשרות בהלכה ח"ו.

גם בעניין זה שמעתי סיפור נאה מאחד השלוחים, המכהן גם כרב הישוב, אי שם בצפון ארץ הקדש.

בחור אחד בישב התחבר עם נערה גויה מחו"ל ואף הצהיר על כוונתו להתחתן איתה בנישואין אזרחיים בקפריסין. בשלב מסויים נפטר אביו של "החתן" (שגם הוא היה חי עם אשה גויה) ובמלאת 11 חודשי האבל, ביקש הבן לעלות לתורה בבית הכנסת. הרב החב"די הודיע שהבחור לא יוכל לעלות לתורה כל זמן שהוא חי עם הגויה. הדבר נקבע בהסכמת כל רבני האיזור.

מיד לאחר השבת, הופיע הבחור בבית הרב, צעק ואיים, בעט בדלת וכו' אך הרב לא נסוג מההלכה.

לקראת סיום שנת האבלות, שוב ביקש הבחור לעלות לתורה, וכדי לממש את רצונו, עירב מראש את ראש המועצה ומנהיגי

ברכות עד בלי די

ברגשי ידידות, מתוך רינה ושמחה וטוב לבב,
נשגר בזאת ברכת מזל טוב לבבית
להאי גברא יקירא, מסור ונתון בנפשו ומאודו
לכל עניני ומבצעי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח,
חבר ההנהלה הגשמית של מוסדותנו הק'

הרה"ח ר' **זאב** שי'

וזוגתו הנכבדה מרת **דבורה** תחי'

קדנר

לרגל הולדת בנם

שמואל בצלאל שיח'

יה"ר מהשי"ת שיגדלוהו לתורה לחופה
ולמעשים טובים, מתוך הרחבה בגשמיות
וברוחניות, וירו רוב נחת חסידותי-אמיתי מכל
צאצאיהם שיחיו בשמחה ובטוב לבב
ובברכת כתיבה וחתימה טובה
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

בשם ההנהלה, המורות והתלמידות
הרב לוי פלאטקין - מנהל

לא מדובר בכתמים קטנים,
אלא "כל מלבושי אגאלתי"
כאדם שנכנס לדרך על ענבים
וכל הבגדים שלו נכתמו מהיין
"ובגדיך כדרך בגת". כך מתאר
הנביא את הקב"ה, שכביכול
בכבודו ובעצמו נלחם נגד אדום
וכל לבושו מוכתמים בכתמי דם
שניתזו עליו במלחמה "ויז נצחם
על בגדי".

במבט מעמיק יותר אל
הפסוקים, עולה תמונה שה'
כביכול, גאה בכך, ומצהיר אני
לבדי נלחמתי, "פורה דרכתי
לבדי, ועמים אין איש אתי".
הקב"ה אומר, כך צריך להראות
כאשר יש שליחות קודש. לא
מתחשבים מה קורה ללבושים,
העיקר נלחם במלחמה.

כשאני מתבונן בעבודת
השליחות, אברכים שעוזבים את
החממה החסידית והם יודעים
שהשליחות היא לעיר רחוקה,
בגשמיות וברוחניות, לכל ימי
חייהם, שם הם יגדלו את ילדיהם
ואולי אף את נכדיהם, הם
יצטרכו לוותר על הרבה פינוקים
חסידים, הם יתגעגעו לא פעם
לאוירה החסידית המוכרת
להם מהילדות או מהישיבה;
לא תמיד יספיקו לגמור את כל
התהלים לפני התפילה בישבת
מברכים'.

לעיתים קרובות השליח
צריך להתעסק בעניינים שונים
ומשונים. לפעמים השליח יכול
לחשוב 'זה לא מתאים לי לעסוק
באלף ואחת עבודות שלא תמיד
נעימות – אבל בסופו של דבר אנו
מביטים בפסוקי ההפטרה, ואנו
אומרים, אם בשביל לנצח את
אדום הקב"ה מוכן שכל מלבושיו
יוכתמו ויתלכלכו, אז גם אנחנו,
השלוחים, מוכנים בשביל
השליחות של הרבי ובשביל
להביא את הגאולה – להתעסק
עם כל מה שצריך, ואנחנו אפילו
שמחים וגאים בכך'.

לכל הקוראים היקרים
והחסידים, שנה טובה ומתוקה,
כתיבה וחתימה טובה, וגאולה
אמיתית ושלימה תיכף ומיד
ממש אמן.

הישוב. הללו באו והודיעו לרב
שהוא חייב להעלות את הבחור,
ואם לא – יפטר. הרב מצא פתרון
מקורי. הוא הודיע למנהיגים
ש"יהיה בסדר". הייתה סקרנות,
וכולם הגיעו לבית הכנסת לראות
כיצד ייפול דבר.

קודם לכן הורה הרב לגבאי
שיעלה את "החתן" אחרי שבעת
העולים, וכאשר יעלה, יגולל
מעט את ספר התורה לפרשת
בלק הסמוכה, ולקרוא לכבוד
החתן את הפסוקים "..." ויחל
העם לזנות אל בנות מואב ...
ויחר אף ה' בישראל". בתחילה
לא כולם הבינו מה שקורה, אבל
לאחר התפילה נעשה רעש גדול
על כך שהרב פגע בכבוד החתן ...
אבל היה זה מאוחר. המנהיגים
הפצירו ברב שיגיייר את הגויה
ויוכלו להתחתן.

היחיד שהבין את הרמז כמו
שצריך, היה החתן, שניגש שוב
לבית הרב וביקש סליחה.

בהמשך השתתף הבחור
בשיעורי תורה אצל הרב, בא
להתייעץ בעניינים אישיים,
ולבסוף שלח את הגויה לשיחה
עם הרב. הרב הסביר לה שלטובת
שניהם עליהם להיפרד. כעבור
זמן קצר אכן הגיע הבחור לרב
והודיע לו שהם נפרדו.

בין כה וכה מצא הבחור נעה
יהודיה כלבבו. אתם יכולים
לנחש מי הרב שזכה להשיא
אותם כדת משה וישראל...

השלוחים

דומים לקב"ה

לסיום לא נותר לנו אלא
להבין איך כל הסיפורים הללו
קשורים למילים "מדוע אדום
לבושך" שבהפטרות פרושנו.

ובכן, מספר לנו הנביא
ישעיהו בפסוקים אלו, על
המלחמה שה' יעשה לעתיד לבא
כנגד אדום. הנביא מתאר כביכול
אדם מכובד מאוד, לבוש בחליפה
יוקרתית, "הדור בלבושו", ולפתע
כתמי דם ענקיים על כל לבושו...

והצילנו

לכאורה, הדין טרם התקיים, הכל עוד פתוח ושום דבר לא הוכרע עדיין, אך אנו אמונים על כך - שמה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות, ואם אמר מלך מלכי המלכים כי על פי תורה הדין חייב להתקיים באופן כזה ש"הצילו העדה", ודאי לכולנו שאף הוא דן אותנו באותה הדרך - והצילו - לחיים ארוכים ולשלום • כשהרבי מלך המשיח פותח כך את ברכתו ערב ראש השנה, אנו סמוכים ובטוחים כי הקרב הוכרע, הברכה נתנה לנו, משה רבינו נלחם את מלחמתו של העם הזה וניצח

כל אחד מאיתנו בכל מקום בו הוא מוצא את עצמו, אם כראש העדה ואם כחוטב עצים, כולנו ניצבים "היום" בראש השנה לפני ה' אלוקינו. כאשר ברור לנו שבפני הקב"ה עומדת רק ברירה אחת "והצילו העדה" הרי שעמידתנו היא לא בפיך ברכיים, לא בפחד אלא בשמחה - קיימים ועומדים - כיוון ש"זוכים בדין".

אם לא די בפירוש זה כדי להבהיר את הנקודה האמורה, בא הרבי ומזכיר פירוש נוסף - "ניצבים" מלשון "ניצב מלך". עמידתנו בראש השנה היא כמלך השולט על כל המציאות שסביבו - אין עליו אלא ה' אלוקיו. במעמד ומצב זה נמשכות לכל יהודי כל ההשפעות כפי שנמשכות למלך אף ללא כל השתדלות מצידו - כך שמובן מאליו ש"הקב"ה מוציא דינם לכף זכות וקורע להם גזר דינם".

עמידה זו מאפשרת את המצב של "וילך". הליכה ממצב של גלות למצב של גאולה, הליכה מחיל אל חיל עד קיום היעוד - "יראה אל אלוקים בציון".

בנוסף לכך הרי שפרשה זו נקראת בסמוך לערב ראש השנה, יום הולדתו של ה"צמח צדק". הקשר למשיח ברור משמו אשר יכונה בו - "איש צמח שמו" "והיה צדק אזור מתניו". ביום ההולדת, ערב ראש השנה, עת מזלו גובר, גוברת השפעת שמו

למצב של הצלה, לחיים ולא להיפך. זוהי הסיבה מדוע בראש השנה אנו לובשים לבנים, מתעטפים לבנים, אוכלים ושמחים ובכלל מתנהגים כמי שיודעים שהקב"ה יעשה לנו נס. יש לנו על מה לסמוך. לכאורה, הדין טרם התקיים, הכל עוד פתוח ושום דבר לא הוכרע עדיין, אך אנו אמונים על כך - שמה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות, ואם אמר מלך מלכי המלכים כי על פי תורה הדין חייב להתקיים באופן כזה ש"הצילו העדה", ודאי לכולנו שאף הוא דן אותנו באותה הדרך - והצילו - לחיים ארוכים ולשלום.

כשהרבי מלך המשיח פותח כך את ברכתו ערב ראש השנה, אנו סמוכים ובטוחים כי הקרב הוכרע, הברכה נתנה לנו, משה רבינו נלחם את מלחמתו של העם הזה וניצח.

הליכה יציבה

עניין זה בא לידי ביטוי בפרשת השבוע הנקראת בשבת זו, פרשת ניצבים. הרבי מזכיר לכולנו את הסיבה לכך שפרשה זו נקראת בהשגחה פרטית לפני ראש השנה - "אתם ניצבים היום". בפסוק זה מדובר על

דוע ומוכר הסיפור אודות רבי לוי יצחק מברדיטשוב, אשר עמד בתפילת ערבית של ראש השנה שחל בשבת, נשא עיניו למרום ופנה לבורא עולם בתביעה - הרי מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות, אם כך, הלכה היא שאסור לעשות כל מלאכה בשבת אלא אם קיים פיקוח נפש הדוחה שבת. ריבוננו של עולם - הרעים סניגורן של ישראל - אם כוונתך לכתבנו לחיים, הרי שפיקוח נפש הוא ועל כן מותרת לך הכתיבה, אך אם להיפך, ח"ו, אין כאן פיקוח נפש ואסור לך לעשות דבר.

כרבי לוי יצחק בדורו, קם סנגורן של ישראל בדורנו, הרבי מלך המשיח, ומנהל מול הקב"ה שיח נוקב אודות יום הדין הקרב ובא. בברכה לכאורה שגרתית, לקראת ראש השנה, פורש הרבי בפנינו את הטיעון העיקרי המביא כל אחד מאיתנו למקום אחר לחלוטין - שמח יותר, בטוח יותר, גאוּלתי יותר.

כשנמצאים ערב ראש השנה, המושג "דין" מקבל תוקף מחודש. עיון קל מגלה כי כשם שיש את החיוב "ושפטו העדה" הרי שהמשך הפסוק מחייב לא פחות "והצילו העדה". אין זה פועל יוצא או תיאור מצב. זהו פסק הדין של הקב"ה בתורתו הקדושה - מטרת המשפט היא להביא בסופו של דבר

הרבי במעמד התרת נדרים, ערב ראש השנה

האורות והכוחות בגשמיות וברוחניות, עוד קודם התקדש החג – כבר בערב ראש השנה, על מנת שנוכל לקיים את המובא בשולחן ערוך וללבוש ולהתעטף לבן מתוך שמחה וביטחון.

שיתקיים בכל אחד ואחד מאיתנו ה"וילך" הליכה מגלות לגאולה אמיתית ושלימה "בנערנו ובזקנינו בבנינו ובבנותנו... ארו עם ענני שמיא – לארץ הקודש. ושם גופא- בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש, בבית המקדש השלישי והמשולש... ושם גופא – בקודש הקודשים..." זוכה כל אחד מישראל לחיים אמיתיים ונצחיים.

ומעל הכל שתתקיים הברכה "תיכף ומיד". ראשי התיבות מיד מרמזים על משה רבינו – גואל ראשון שהוא גואל אחרון, על רבי ישראל בעל שם טוב- שהביא להפצת המעיינות חוצה על מנת לפעול את התגלות משיח שעל ידו באה הגאולה בפועל.

זוהי הברכה אליה אנו מייחלים, שעוד קודם ראש השנה נכתבים כולנו בכתובה וחתימה טובה וזוכים לרגע בו נוכל להורות באצבענו ולומר – הנה הרבי מלך המשיח, ביחד עם משה רבנו, הבעל שם טוב ושאר כל רבותינו נשיאנו מוליכים אותנו לגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(מבוסס על הברכה הכללית, ערב ראש השנה תשנ"ב)

סיימנו את עבודת "אני לדודי", כעת הוא הזמן של "ודודי לי" - השפעה אוהבת חסרת גבולות "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה" בגשמיות, ברוחניות ובשתיהן יחד. קבלת כל ההמשכות, ההשפעות, האורות והכוחות בגשמיות וברוחניות, עוד קודם התקדש החג- כבר בערב ראש השנה, על מנת שנוכל לקיים את המובא בשולחן ערוך וללבוש ולהתעטף לבן מתוך שמחה וביטחון.

של משיח בעולם, עד לגילוי המשיח בכבודו ובעצמו.

ההצלה הגדולה ביותר היא הגאולה האמיתית והשלימה. אפילו אם ברשותו של אדם עושר, חיים וכבוד, עדיין הוא חלק מן הגלות הכללית, עדיין הוא חש על בשרו כי "מפני חטאינו גלינו מארצנו", עדיין הוא רחוק משלחן אביו. דווקא ראש השנה, זמן קבלת מלכותו של הקב"ה, צריך לעורר בכולנו את הכמיהה לכך שמלכותו תתגלה לעין כל, שיתקיים בכולנו בגלוי ובוודאות, פסק הדין של תורתנו הקדושה – "והצילו העדה".

תכף ומיד

אם עדיין לא ברור מה פועל הרבי בדבריו, בא סיכומה של הברכה ומבהיר חד משמעית מה ראש בני ישראל מבקש מהקב"ה עבור צאן מרעיתו –

סיימנו את עבודת "אני לדודי", כעת הוא הזמן של "ודודי לי" – השפעה אוהבת חסרת גבולות "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה" בגשמיות, ברוחניות ובשתיהן יחד.

קבלת כל ההמשכות, ההשפעות,

האדמו"ר חיים אלעזר שפירא, בעל ה'מנחת אלעזר', על רקע העיירה מונקאטש כיום. צילום: Alex Zelenk

האיחול של המונקאטשער'ס: 'שנזכה להתראות יחד בביאת המשיח'

על דמותו רבת ההוד של האדמו"ר חיים אלעזר שפירא - אבדק"ק מונקאטש הידוע בכינוי ה'מנחת אלעזר', על שם ספרו הגדול • מדוע כתב ספר תורה זעיר על עורות צבי, ומתי דרש מסירות נפש לביאת המשיח? • כתבה שניה בסדרה על גדולי ישראל והצפייה לגאולה

מאת: יהושע קעניג

העיר מונקאטש

העיר מונקאטש שוכנת בעמק הנהר ליאטוריציה בחבל הקארפטים שבמערב אוקראינה. קודם מלחמת העולם השנייה, הייתה העיר בשליטה צכסלובקית ולאחר מכן הונגרית.

הישוב היהודי במונקאטש החל מכה שורשים לפני כ-360 שנה. המוסד הראשון שהוקם בעיר היה בית כנסת שהוחכר מידי העירייה, בהמשך נוסדו כיתות לימוד לצעירים, הוקם בית דין צדק ונבחר רב לעיר – הרב יהודה לייב – רבה הראשון של מונקאטש.

מונקאטש התפרסמה בעולם היהודי בזכות רבניה ואדמו"ריה שקנו להם שם בעולם היהודי, כרבנים תקיפים ללא חת שהקימו חצר חסידית מפוארת. את החיים היהודיים התוססים בעיר ליוו מוסדות תורה וחסד ואפילו ישיבה מפוארת בשם 'דרכי תשובה' בהנהלת האדמו"ר ממונקאטש.

משהחל המשחית לחבל – לקתה גם קהילת מונקאטש. העיר עברה מהשלטון הצ'כסלובקי אל השלטון ההונגרי ששייף פעולה בחדווה עם הנאצים

ימ"ש. רדיפות היהודים החלו עוד קודם הכיבוש הנאצי על ידי ההונגרים ששללו מהם את אזרחותם והטילו עליהם מיסים ועבודות כפייה, כשהגיעו הנאצים, כלאו את היהודים בגטו צפוף.

באביב של שנת תשי"ד פרצו הגרמנים- הנאצים, אל הגטו היהודי, הם העמיסו את רוב יהודי מונקאטש על קרונות והובילום אל מחנות ההשמדה. גם תלמידי הישיבה 'דרכי תשובה' נשרפו רובם ככולם על קידוש השם, שמות רבים מהם לא נדע לעולם.

הקהילה היהודית במונקאטש – זו שבין הרי הקארפטים כמעט ונעלמה, אך רוחה של מונקאטש, מוסיפה לפעום בקהילות המפוארות בארה"ב ובארץ הקודש.

בימי הזוהר של העיר, תחת הנהגתו של ה'מנחת אלעזר' – כמחצית ואף יותר מ-30,000 תושביה של מונקאטש היו יהודים – כיום מתוך קרוב ל-100,000 תושבים חיים במקום כ-300 יהודים.

שליח הרבי מלך המשיח, הרב מנחם מענדל טייכמן – משמש כרב הקהילות היהודיות בהרי הקרפטים ומונקאטש בכללם, ודואג לצרכי הקהילה הקטנה בגשמיות וברוחניות כאחד.

שורשים

שורשיה של חסידות מונקאטש החלו בסב סביו של ה'מנחת אלעזר' – רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב שהיה הרב החסידי הראשון של העיר. שם משפחתם של שושלת אדמו"רי מונקאטש היה לאנגזאם, אך על מנת לחמוק משירות צבאי החליף הרב צבי אלימלך את שם משפחתו לשפירא וכך נקראו גם כל צאצאיו.

רבי צבי אלימלך מחבר הספר המפורסם והנפוץ ה'בני יששכר', לא האריך ימים במשרתו כרב העיר מונקאטש מכיוון שאסר על פיתום אווזים משום צער בעלי חיים. פסק הדין יצר חיכוכים עם פרנסי העיר שהתפרנסו מגידול אווזים מפותמים ורבי צבי אלימלך חזר לדינוב בה גם נפטר. בשנת תרמ"ב נקרא לכס הרבנות הרב **שלמה שפירא** בעל ה"שם שלמה" – נכדו של רבי צבי אלימלך ומאז החלה שושלת שפירא לכהן ברבנות ובאדמו"רות בעיר מונקאטש, כהונה זו נמשכה על פני שלושה דורות, רבי

היה כייחסו של אב אל בנו, בחמלה ובאהבה היה מדריך אותם ומסייע להם בכל צרכיהם הגשמיים והרוחניים כאחד.

אשתו הראשונה הייתה חיה חאשא בת שרגא יאיר רבינוביץ מביאלבזוג, בשנת תרס"ו התגרשו, מכיוון שלא נולדו להם ילדים. בשנת תרפ"ז, נשא לאשה את רחל פרל בת יעקב משה סאפרין מקאמארנא.

בשנת תרע"ג עם פטירת אביו, התמנה לאדמו"ר ולנשיא כולל מונקאטש בארץ הקודש. ייסד ישיבה ו'חדרים' בשם "דרכי תשובה". בישיבה למדו מאות בחורים שנהרו אליה מכל רחבי אירופה.

הרב חיים אלעזר היה מתנגד חריף לציונות על כל מפלגותיה, אך בשנת ה'תרע"ה רכש שטח אדמה בירושלים, במטרה לבנות מגורים לאברכי כולל מונקאטש בעיר. בשטח שרכש הוקמה השכונה המפורסמת "בתי מונקאטש". השכונה הזעירה, נבנתה בדומה לשכונות ירושלמיות אחרות באותה תקופה, הורכבה משלושה בניינים מסביב לחצר מרכזית.

שלמה "השם שלמה", רבי צבי הירש (מחבר "באר-לחי-רואי", "דרכי תשובה" ו"צבי תפארת"). ורבי חיים אלעזר שפירא בעל ה"מנחת אלעזר".

קורות חייו

הגאון הרב **חיים אלעזר שפירא**, הידוע גם בכינוי ה"מנחת אלעזר", נולד בח"י טבת ה'תרל"ב בעיירה סטריזוב שבפולניה לאביו הרב צבי הירש שפירא ולאמו מרת אסתר בתו של הרב חנינא הורוויץ, רב העיר אולינוב. בהיותו כבן שלוש חלה במחלה קשה והוסיפו לא את השם חיים על פי עצתו של "הדברי חיים" מצאנז.

כבר מילדותו ניכר היה עליו כי מחונן הוא בכשרונות נדירים, את ספרו הראשון על השו"ע החל לכתוב בגיל 11. הרב חיים אלעזר, נודע בטוב מידותיו ובלבו הרחום, היה מסוגל לפשוט את מעילו ללא היסוס למען עני ומסכן. יחסו ליהודים הפשוטים

'שנזכה להתראות' ביחד בביאת המשיח'

האדמו"ר הרב חיים אלעזר, לא הסיח דעתו לרגע מהצפייה לגאולה, בלבו ובנשמתו בערה בעוז האמונה בביאת המשיח.

הרב משה יעקב וייס, רבה של שכונת נווה אחיעזר בבני ברק, שהיה תלמידו מספר:

"לא היה יום אחד שמורי ורבי לא הזכיר ודיבר על 'משיח'. לא אשכח כל ימי חיי את ראש השנה, כאשר לפני התקיעות עמד ודרש בפני הקהל מתוך בכי רב באומרו 'יהודים, תעזבו את כל הדברים הצדדיים. אני יודע שלכל אחד יש בעיות בבריאות ובפרנסה, אבל מה שכולנו צריכים כעת להתפלל בראש השנה להביא את משיח'.

"בתקופת ה'מנחת אלעזר', לא הסיחו במונקאטש לרגע אחד את המחשבה מעניין ביאת משיח. זו הייתה האווירה אצלנו בתור בחורים. אחרי כל חג היו בחורי הישיבה מדפיסים את דברי תורתנו, ושם אפשר לראות כיצד היה מדבר בלהט על משיח. אסור היה אצלו להסיח את הדעת אפילו רגע אחד מביאת משיח.

"במונקאטש, כאשר בירכו אחד את השני, היו מוסיפים 'שנזכה להתראות ביחד בביאת המשיח'. זאת הייתה הברכה המקובלת בקרב חסידי מונקאטש."

אם על בהמות מתריעין - ודאי על ישראל...

ביום ב' דחג הסוכות יצא להשתטח על ציוני אבות לבקש את גאולת עם ישראל. ובאשר לפליאה הכיזד? הן יום טוב הוא זה? תירץ זאת: הדין הוא שאפילו בעת צרה ומגפה על בהמות מתריעין לעורר רחמים ואפילו בשבת ומכל שכן עתה בימינו אלה אשר עת צרה הוא ליעקב צרת הגוף והנפש לאין שיעור...

להלן תיאור מרטיט מפי עד ראיה של השתטחותו על ציון אביו בעל הדרכי תשובה: "בהתעוררות גדול ובכי רב צעק רבינו שליט"א ואמר: אבי אבי הקדוש... בני" דוויים סחופים ומדולדלים ברוחניות ובגשמיות והתורה היא בשפל המצב מאוד... ומדוע אתם מחשים שם בגי' העליון עם כל הצדיקים... קומו ישני עפרא לעורר רחמים בעדינו לשלוח לנו משיח צדקנו ותאמרו נא מליצת זכות בעד כנסת ישראל... לחתמנו

"יציר לעצמו מזמן לזמן צורת רבו"

כאשר כך כה באגרות-קודש' יצא ממכבשי הדפוס, מיהר ז.ד. יהודי חסידי מקראון הייטס, לרכוש את הכרך החדש. בלהיטותו הגדולה, החל לעיין בטרם יניחנו על המדף לצד אחיו לסדרה, את עיניו צדה לפתע אגרת מפתיעה: הייתה זו אגרת משנת תשי"ב שמוענה ליהודי בשם ר' פנחס עסטרייכער, לפי תוכן התשובה קל היה להבין שהמדובר בחסיד מונקאטש שפנה לרבי מלך המשיח בבקשת ברכה.

הייתה זו תקופה בה הרבי הפנה את כולם לבקש ברכות מהרבי הריי"צ. ליהודי זה כתב הרבי: "יציר לעצמו מזמן לזמן צורת רבו – בעהמ"ס מנח"א [=בעל מחבר ספר 'מנחת אלעזר'] – וישתדל בפרנסת אחרים ברוחניות, והשי"ת יפרנסו בהרחבה בגו"ר". בשל תוכנה נחרתה האגרת בזכרונו של החסיד.

למחרת במהלך יום עבודתו, פגש ר' ז. ביהודי בשם המשפחה עסטרייכער, בהתרגשות ציין בפני היהודי שרק אתמול נזדמן לו לקרוא מכתב של הרבי ליהודי בעל שם זהה לשלו. ר' ז. המשיך לתאר לו את תוכן המכתב, עם ההוראה של הרבי לאותו יהודי לצייר מול פניו את תואר פני האדמו"ר ממונקאטש. הוא לא הבין מדוע העומד למולו מתרגש משניה לשניה אבל כששמע את הסיפור התרגש גם הוא. "ר' פנחס עסטרייכער הוא אבני", אמר לי איש שיחו, "את המכתב כתב לרבי לאחר שלא היו לו ילדים ואני הוא הן שנולד מהברכה הזאת".

קטן כדי שיוכל להיות איתו תמיד ועל כן אני מקדיש ספר תורה זה שבעזרת הבורא נוביל במהרה בימינו "שי למורא" למשיח בן דוד".

ביקור המסתורי בארץ הקודש

באייר של שנת תר"ץ נסע "המנחת אלעזר" לביקור קצר של 13 יום לארץ ישראל. במהלך שהותו בארץ הקודש ביקר במקומות הקדושים ובשכונת בתי מונקאטש אותה יזם. אחד האירועים הבולטים בביקורו, היה מפגש אפוף מסתורין עם הרב שלמה אלעזר אלפנדרי – רב ומקובל – מחכמי ירושלים.

הביקור התרחש אור לי"ד אייר פסח שני. בשעת ערב, נכנס הרב חיים אלעזר לחדרו של המקובל וביקש לשוחח עמו ביחידות. הקהל הרב שנתר בחוץ, ניסו להאזין מן החלונות והחרכים שמע שביבים משיחה רבת מתיחות על אודות ביאת הגואל, הרב חיים אלעזר התחנן בפני המקובל לפעול את ביאת המשיח תיכף ומיד, הרב אלפנדרי השיב במילות הפסוק: "הנה זה עומד אחר כותלנו". יותר לא הצליחו לשמוע. כעבור מספר ימים נפטר הרב אלפנדרי והוא בן יותר ממאה שנים.

בכל אתר אליו הגיע התבלטה צפייתו הלוהטת לביאת הגואל. כאשר פקד למשל את ציונו של רבי יוחנן הסנדלר אמר: הלא עתה בעקבתא דמשיחא אנו עומדין וצריכיין סנדלר טוב ויפה לתקן העקביים... כך היה

לשנת גאולה וישועה במהרה דידן וכו' אמן".

אש הציפייה והאמונה בלטה אולי יותר מכל בספריו הרבים (למעלה משלושים), מסתבר שהתשוקה לגאולה היא זו שגם הניעה את רבי חיים אלעזר לכתובת ספריו. בהקדמתו לספרו דברי תורה הוא מצטט את דברי הגאון מהרש"ק מבראדי על הפסוק "עשות ספרים הרבה אין קץ" – שכאשר רואים שהקץ אינו מגיע יש לחבר ספרים רבים "כי אולי צריכים לצאת עוד כמה חיבורי חידושי תורה... ובזה יתקרב ביאת הגואל".

ספר תורה למשיח

חג השבועות של שנת פור"ת נחרת בזכרונו של כל תושבי מונקאטש. ביום זה התקיימה הכנסת ספר התורה שציווה ה'מנחת אלעזר' לכתוב עבורו. היה זה ספר תורה זעיר שנכתב בכתב פנינים יפהפה על יריעות קלף צבי בידי סופר תימני ירא שמים בלב ירושלים עיר הקודש.

הספר הובל מביתו של ה'מנחת אלעזר' אל בית המדרש ברוב שירה ושמחה. לפתע נשמעה קריאה רמה מפיו של האדמו"ר: "ספר התורה נמצא בידי רק באופן זמני", הוא אמר כשדמעות שוטפות את לחיו, "אך כשיבוא המשיח במהרה בימינו, יצטרך אז שתי תורות האחת שתהיה בבית גנזיו והשניה שתהיה איתו בכל מקום צאתו ובואו כדין מלך. ספר תורה זה צריך להיות

בעל המנחת אלעזר בימי זקנותו

בית הכנסת הישן בעיירה מונקאטש

ברוך יהושע ירחמיאל רבינוביץ' שמילא את מקומו לאחר פטירתו. כיום משמשים באדמו"רות שני בניו של הרב רבינוביץ': האדמו"ר משה יהודה ליב רבינוביץ' – מנהיג הקהילה בבורו פארק, ואחיו האדמו"ר יצחק יעקב רבינוביץ' – מנהיג הקהילה בוויילאמסבורג, ברוקלין, ניו-יורק.

קשריו עם הרבי הריי"צ

הקשר החם בין ליובאוויטש לחסידות מונקאטש החל עוד בתקופת אדמו"ר הריי"צ, שעמד עמו בקשרי מכתבים לבביים.

האדמו"ר הריי"צ ו'המנחת אלעזר' נפגשו במעיינות מרפא אליהם הלכו לפי מצוות הרופאים. לפי המסופר, באחת הפעמים התלווה כ"ק אד"ש לחותנו בנסיעתו למעיינות ונפגש שם עם המנח"א.

בעת שהותם בעיירת הנופש הציכית מארינאבד – הידועה במעיינות המרפא שבה, יצאו לטייל יחדיו. לפתע עצר

תחת הנהגתו הנמרצת של הרב, התפתחה הקהילה היהודית במונקאטש, עד שמנתה כמחצית ואף יותר מכלל תושבי העיר. בעיר נוסדו מוסדות תורה ולימוד לצד ארגוני צדקה וחסד, שמות רבים מן הרחובות הוסבו לשמות יהודיים כמו "דרכי תשובה" ועוד.

שמו התפרסם גם בקרב אומות העולם ומנהיגים רבים שיחרו לפתחו וביקשו את עצתו, בין המבקרים: תומס מסריק – נשיאה הראשון של צ'כוסלובקיה, אדווארד בנש שהתמנה לנשיא לאחר מותו של בנש, וילהלמינה מלכת הולנד ועוד.

הרב חיים אלעזר שפירא, האדמו"ר ואבדק"ק בעיר מונקאטש והגלילות, נפטר ביום ב' בסיון ה'תרצ"ז בעיר מונקאטש שבהונגריה. הותיר אחריו מאות תלמידים גאונים ורבנים מפורסמים ועשרות ספרים בכל מקצועות התורה, אך יותר מכל הותיר אחריו דוגמה חיה לציפייה בלתי מתפשרת ולאש לוחטת של אמונה בבוא הגואל, יחד עם תביעה בלתי פוסקת: עד מתי?

בשנת תרצ"ג נישאה בתו היחידה, לרב

כשהגיע לקברו של האמורא רבי ירמיה, אמר תהילים בהתעוררות בהזכירו את המסופר בתלמוד ירושלמי על דבריו של רבי ירמיה קודם פטירתו: "הלבישוני בבגדים לבנים מגוחצים, הלבישוני בבגדי החשובים, שימו נעליים ברגלי ותנו את מקלי בידי, והניחוני על צידי, כדי שאהיה מוכן בבוא המשיח".

ביקורו של הרב חיים אלעזר עורר הדים ברחבי הארץ והתקשורת הכתובה סיקרה אותו בהרחבה. כעבור פחות משבועיים שב למונקאטש בה זכה לקבלת פנים מלכותית כפי שתיאר אותה תלמידו משה גולדשטיין: הגענו לחצר בית המלכות... וכל העם קוראים "חי אדוננו מורינו ורבנו", הוא ירעינו וינשאנו כל ימי עולם, וינהלנו לקראת משיח צדקינו, במהרה בימינו אמן.

תביעה בלתי פוסקת:

עד מתי?

עם שובו, המשיך הרב חיים אלעזר לפעול לביסוס היהדות בעירו במשנה עוז.

רמזים במספר בית רבינו

בהתוועדות בשנת תשד"מ, סיפר הרבי על הנהגתו של הימנחת אלעזר' ללמוד מכל מאורע שאירע בחיי היום היום שלו, רמז והוראה בקשר לענייני תורה וקדושה. לדוגמא: בנסעו ברכבת היה משתדל למצוא רמז ולימוד מהמספר שעי"ג הקרון שבו ישב:

"...הנהגה זו היא בהתאם לתורת הבעש"ט שמכל דבר מענייני העולם שיהודי רואה או שומע, עליו ללמוד הוראה בעבודתו לקונו".

בקונטרס 'בית רבינו שבבל' מסביר הרבי את הרמזים במספר ביתו הקדוש – 770. בהערה 85 מציין לסיפור זו אודות המונקאטשער:

"להעיר מהנהגת גדולי ישראל שלמדו רמזים והוראות בעבודת ה' גם מענייני חול כיו"ב כמו מספר הקרון במרכבת המסע, שהוא עניין עראי, ועל אחת כמה וכמה בנוגע לבית קבוע, ובפרט בנדו"ד שהמספר נעשה שמו של הבית, ככפנים".

המונקאטשער את הילכו והחל לשאוף אויר, שאלו הרבי הריי"צ (הלשון אינה מדויקת): מונקאטשער רב שמא אינכם חשים בטוב, האם ברצונכם לשוב? אך המונקאטשער ענה בשלילה. כעבור כמה רגעים שוב החל המונקאטשער לשאוף אויר ואז אמר: "אני מריח ריח קדושה"... האדמו"ר הריי"צ הגיב בחיך.

כשביקר האדמו"ר הרב יהודה לייב רבינוביץ שליט"א (מבור-פארק) אצל כ"ק אד"ש, סיפר לו הרבי שפעם ראה אצל כ"ק אדמו"ר הריי"צ מכתב שבראשו תארים נפלאים – כמה שורות של תארים! משאל למי מופנה המכתב, נענה שהוא ל"מנחת אלעזר".

דוגמא לתארים אלו ניתן לראות במכתב שכתב הרבי הריי"צ בשנת תרפ"ד:

"כבוד הרב הגאון המפורסם בתורתו ויראתו עמוד הימני פטיש החזק גזע תרשישים ובן של גאוני ארץ כבוד שם תפארתו מוה"ר אלעזר שליט"א!

אחד"ש הדר"ג שליט"א. הנה מאז כתבתי להדר"ג בחודש אייר העבר לא התענגתי על נועם אמרתם ושיחתם. ומה מאוד גרסה נפשי לדעת מה פעלו ועשו במשך הימים הרבים ההם.

אשר בטח יסדו למו מחזיקי הדת כאשר עלתה במחשבה טובה..."

לימוד תניא גם לצעירים

על יחסו המיוחד של הימנחת אלעזר' לליובאוויטש מעידים דבריו באגרת לרבי מתיבתא תורה ודעת בארה"ב, האגרת נכתבה ככל הנראה במענה לתלונתם על אחד המלמדים שלמד עם הנערים את ספר ה"תניא". המנח"א עונה להם: "אם ללמוד עם הנערים ספר לקוטי אמרים להתניא ז"ל, הנה לפי דעתי... הם קילורין לעיניים ומטהרים הלב והנפש והמפורסם אין צריך ראייה. ויוכל להיות תועלת גדול ובפרט באמעריקא אשר גבר ההפקרות והמינות ר"ל".

בשנת תשמ"ח, לאחר פטירת הרבנית הגיע האדמו"ר הרב יעקב רבינוביץ שליט"א (מוויליאמסבורג) לנחם את כ"ק אדמו"ר שליט"א. באותה הזדמנות העיד בפני הרבי: סבי, המנחת אלעזר, הי' מפליג בשבחו של הרבי הריי"ץ.

עדות דומה נשמעה מזקני חסידי מונקאטש שסיפרו על ההוקרה וההערכה שבה התקבלו מכתבי כ"ק אדמו"ר הריי"צ בבית המנח"א ובכלל, בין החסידים ידוע היה הקשר המיוחד של רבם עם בית ליובאוויטש.

קשריו עם הרבי מלך המשיח

יחסו של הרבי מלך המשיח שליט"א לימנחת אלעזר' הוא יחיד במינו כפי שמעידה ההתבטאות הבאה, בה גילה הרבי שנוהג כפי דבריו של המונקאטשער אפילו במקום שכ"ק הריי"צ לא נהג כן: בליל הסדר ה'תש"ל, שאל הרש"ג את אד"ש האם הריי"צ נהג לקחת למרור גם את ראש המרור.

כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה: לא! – זהו "קונץ" משלי.

אחר כך הוסיף: אני אוחז הרי מהמונקאטשער ("איך האלט דאך פון דעם מונקאטשער") וצטט את הנכתב אודותיו ש"מרור הי' לוקח לעצמו מקצת מן השורש הקשה של התמכא שאינו משוחק והשלים לזה עד שיעור כזית מן התמכא".

באגרות קודש העוסקות בסוגיות הלכתיות, מציין הרבי פעמים רבות לפסקיו של הימנחת אלעזר', לדוגמא: ההיתר

לשנות את נוסח התפילה לנוסח האר"י אך לא להיפך, הנחת תפילין דרבנו תם גם לבחורים, החיוב בגידול זקן, דיני שמחות ועוד. גם בספר המנהגים שנלקט מדברי הרבי, מופיעים מ"מ רבים לספריו של המנח"א.

היחסים המיוחדים בין ליובאוויטש לבית מונקאטש, נמשכים ומעמיקים בדור השביעי תחת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

במספר הזדמנויות הגיעו האדמו"רים הרב משה יהודה לייב והרב יצחק יעקב רבינוביץ – נכדיו של המנח"א להיכל קודשו של הרבי.

בעת ביקורו של הרמ"ל בשנת תשכ"ה, ציין הרבי את מעלתם הגדולה של ספרי המנח"א שמובילים למסקנא ברורה והנם "דבר בעתו מה טוב". הרבי התעניין אודות כתבי יד מה'מונקאטשער' שטרם נדפסו וביקש ועודד להדפיס בהוצאה מחודשת גם את אלו שכבר נדפסו.

בשנת תשמ"ח כאשר בא הרמ"ל רבינוביץ לנחם את כ"ק אד"ש, שוב התעניין הרבי על הדפסה מחודשת של ספרי הימנחת אלעזר' המצטיינים גם בחיבור שבין נגלה לתורה ופנימיות התורה. גם עם הרב יצחק יעקב רבינוביץ שבא לנחמו, שוחח הרבי על הדפסת ספריו של סבו, באומרו: כדאי ונכון להשתדל ולהוסיף בפרסום ספריו של המנחת אלעזר'. בודאי ידוע לכם שבליובאוויטש משתדלים ביותר להגיע לכל מקום ומקום – "יפוצו מעינותיך חוצה". שפעולה זו מקרבת את ביאת המשיח, כמו שכתב הבעש"ט באגרת הקודש הידועה. הרבי הציע גם לפרסם את מכתבו של סביו על דבר התועלת בלימוד התניא.

בסיומי הרמב"ם העולמיים המתקיימים מידי שנה בשכונת המלך קראון הייטס, שולח האדמו"ר מונקאטש את גיסו הרה"ח מרדכי לייב וייס ראש ישיבת מונקאטש, כשלוחו האישי בכינוס, כרצונו הקדוש של הרבי מלך המשיח.

פניני גאולה כטיפה מן הים מתורתו הרחבה הגדושה בהם

• **מותר לבקש כשכר המצווה את הגאולה** – והיה עקב תשמעון ומפרש רש"י מצות קלות שאדם דש בעקביו – בעקבתא דמשיחא שאז צריך ליזהר ביותר במצוה קלה כבחמורה שאי אתה יודע מתן שכרן של מצות. ולכאורה קשה דהא הזהיר: "הוי

כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פרס? אלא ודאי... בשביל קבלת פרס היינו למהר הגאולה על ידי זה... מותר לבקש שכר הזה שיגאלנו במהרה בימינו, כיון שהוא תיקון עולם לתכליתו ורוצן השם יתברך (חיים ושלום).

• לבקש עוד ועוד, לנו לא נאמר 'אל תוסף' – ואתחנן אל ה' וגו'. נודע במדרש ובספרים כי משה רבינו התפלל תקמ"ו תפלות כמנין ואתחנן, ואם היה מתפלל עוד תפלה אחד היה נענה להכנס לארץ, אלא שהקב"ה אמר לו רב לך. ומזה מוסר השכל נגד האוילים הטועים בזמנינו שלא להרבות בתפלה על הגאולה שלימה, באמרם כי מה יתן ומה יוסיף תפלתנו על התפלות בשמונה עשרה... ומזה ראייה כי אם היה משה רבינו ע"ה מתפלל עוד תפלה אחת היה נענה, וכיון שאלינו לא נאמר (חלילה) רב לך מלהתפלל עוד... על כך בוודאי קעת מצוה רבה להתפלל ולשפוך נפשו... ונזכה לגאולה שלימה בקרוב במהרה דידן.

• האומר שיבוא לאחר זמן – כופר! – הרמב"ם כתב בפירוש בהלכות מלכים דמי שאינו מאמין בביאת המשיח או שאינו מחכה לביאתו ומחלק בפירוש (בתביב או) דגם מי שהוא מאמין בביאתו רק שאינו מחכה לביאתו ואומר שיוכל לבא לאחר כך הרי זה כופר בתורת משה (הגדה של פסח – שער יששכר).

• לשים לב לצערו של המשיח – ובאמת אם היה האדם משים לנגד עיניו הצער שיש להשכינה הקדושה והצער שסובל משיח צדקינו אשר אין סוף ליסורים שהוא מתייסר בכל דור אז בוודאי לא היה צערנו נחשב בעינינו לצער כלל והיית מבקשים רחמים רק על ביאת משיח צדקנו. (משמיע ישועה).

• לחכות בכל יום? והרי אין בין דוד בא עד וכו' – בתשובה לשאלה שנשאל: הרי נאמר בזוהר (בתרגום מארמית): "אל תצפה לרגליו של משיח עד שתראה קשת בגוונים בהירים מאירה את העולם" ושאל השואל: הרי אנו מצווים להאמין ולחכות לביאתו בכל יום?

ענה: יכולת להקשות מדברי הגמרא, שנאמר בה סימנים רבים כגון דא: "אין בן דוד בא עד שיהיה או כולו חייב או כולו זכאיי", וכן "עד שתכלה פרוטה מן הכיס" ועוד רבות. וודאי שלא התכוונו חז"ל לומר שאין לצפות למשיח עד שיתקיימו הסימנים נגד העיקר: "אחכה לו בכל יום שיבוא".

אלא ודאי ברור דאלו הסימנים אינם מעכבים וכמו בענין שכתוב: "אין ישראל

נגאלים אלא על ידי התשובה – כיון שעושין תשובה מיד נגאלים" אך גם כשיודע שלא שב בתשובה כראוי, עם כל זה "אחכה לו בכל יום שיבוא" שיאמר יתברך שמו 'למעני אעשה' וזה פשוט וברור.

ואם כן הזמנים והסימנים האלו הם בודאי אמת מוכיחים ומסוגלים, אבל אינם מעכבים. (דברי תורה)

• הגאולה לא בכחי ועוצם ידי אלא משמים – ואנו שלומי אמוני ישראל מאמינים וחייבים להאמין שאחרי כל התלאות וצרות רבות דעו עלן שקרובה ישועתנו לבוא. אבל ח"ו לא להגשים את הגאולה שתהיה טבעית. וגם לא בכח אנושי ועצמי, כי גאולה טבעית ואנושית לא שמה גאולה. (דברי קודש)

מסירות נפש בשביל ביאת המשיח

שנת תשד"מ הוכרזה על ידי הרבי כשנת תהיה שנת דברי משיח. הרבי עורר כל אחד ואחת מבני ישראל שבכחו ומחובתו לתבוע כביכול מהקב"ה גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד.

באחת ההתוועדויות בשנה זו אמר הרבי: ...ולאלו הטוענים אודות מה שמדברים בלהט ובריבוי עצום כל כך אודות ביאת משיח צדקנו – הנה ישנו מכתב של ה"מונקאטשער" שנדפס לאחרונה עוד הפעם שבו כותב בפירוש ובאופן חד-משמעי, שאינו משתמע לתרי אפי, שצריכים מסירות נפש בשביל שיבוא משיח צדקנו, ע"ד ובדוגמת המס"י על גי' הענינים שעליהם נאמר "יהרג ואל יעבור"!!

ה"מונקאטשער" מקובל בכל החוגים לבעל מעלה, גדול בישראל... והוא כותב בפירוש שיש למסור נפש עבור ביאת משיח צדקנו, ומאריך לבאר

שמס"י זו היא כמו בנוגע לגי' הענינים ד"יהרג ואל יעבור"!

הלואי היו מפרסמים מכתב זה – שכבר נדפס בספרו, וכל הרוצה יכול לקנות את הספר, ולראות בעצמו את תוכן המכתב!

בהקשר לדברים סיפר אחד מתלמידיו שהוא זוכר כיצד באחד הפעמים שדיבר על מסירות הנפש שנדרשת להבאת המשיח, התבטא באידיש: "זאל לאזן שחטין" [=למסור את עצמו לשחיטה] כדי להביא את משיח!

מקורות: ספר דברי תורה ה'; הגדה של פסח – שער יששכר; ספר חיים ושלום פרשיות: משפטים, עקב ואתחנן; ספר דברי קודש; ספר משמיע ישועה; ספר תולדות רבנו; ספר מסעות ירושלים; תיקון עולם עמוד עה; ימי מלך עמוד 370; באגרות שפירין, מכתב קנח; בצל החכמה עמוד 19; התוועדויות תשד"מ ח"ב עמ' 703; התוועדויות תשד"מ ח"ב עמ' 876; התוועדויות תשמ"ח ח"ב עמ' 551; התוועדויות תשמ"ח ח"ב עמוד 603; אגרות קודש כ"ק אד"ש, כרך כ"א אגרת ז'תצא ועוד; הרבי והמונקאטשער – תשורה משמחת הנישואין של הרב שמואל זאנוויל שי' עב"ג דבורה תחי' גאנץ. נלקט על ידי הרב מנחם מענדל שי' קמינקר; שבוען בית משיח – עלון 434.

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה בית משיח

ברכות לבביות

בשמחה, ורגשי גיל נגשר בזה את מיטב הברכות והאיחולים לידידנו היקר, שותפנו בהפצת בשורת הגאולה, איש חי רב-פעלים

הרה"ר' שלום שי' פבזנר

והוגתו תחי' העומדת לימינו מרת **חנה** שתחי'

לרגל הולדת הבן דובער שיחי' בשטט"מ

יהא רעווא מן שמיא שייכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים, וידו ממנו ומכל יוצאי חלציהם רוב נחת חסדי-אמיתי, בהרחבה גשמית ומתוך התקשרות מוחלטת להודו כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ובמהרה נזכה להתגלות

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ובברכת כוח"ט לשנה טובה ומתוקה

הנהגלה

חזיון נורא בליל ראש השנה

היה זה כאשר אדמו"ר הריי"צ היה סחוף בתפילתו, תפילת ליל ראש השנה, כשלפתע נגלתה לנגד עיניו דמות דיוקנו של אביו כ"ק אדמו"ר הרש"ב, שהסתלק כארבע שנים ומחצה קודם לכן. פניו האירו באור יקרות, והוא היה לבוש בבגדי שבת. נרעד הבן על מקומו, והתבונן בפניו מפיקות-הטוב של אביו, מקשיב בהכנעה לדברי הקודש שיצאו מפיו. בלילה זה, בעיצומה של תפילה כה נעלה, לא הייתה זו סתם שיחה בין הנשיאים, אלא שיחה שעסקה בכלל עם ישראל - כמו גם במנהיגו, הרבי הריי"צ

מאת מנחם זיגלבוים

מהשם יתברך:
"זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים" -
הזכירה לחיים היא רק מצד טבע הטוב
להיטיב, מצד הנדיבות והחסד בלבד של
הבורא יתברך.
"וכתבנו בספר החיים" - זה שכותבים
יהודים בספר החיים, היא בחינת המשכת
והארת חיים ממש, שיהיו חיים טובים
ובהתלבשות בלבושי מנוחה;
"למענך אלקים חיים" - על מנת
שנשמות ישראל על ידי עבודתם בלימוד
התורה וקיום המצוות, יפעלו להפוך את
'אלקים' שהוא מידת הדין והצמצום,
ל'חיים' אור וגילוי, והוא אלקים חיים.

• • •

היה זה כאשר אדמו"ר הריי"צ היה סחוף בתפילתו, כשלפתע נגלתה לנגד עיניו דמות דיוקנו של אביו כ"ק אדמו"ר הרש"ב, שהסתלק כארבע שנים ומחצה קודם לכן. פניו האירו באור יקרות, והוא היה לבוש בבגדי שבת, כפי שהיה רגיל בימים המאירים של ליובאוויטש.

נרעד הרבי הריי"צ על מקומו, והתבונן בפניו מפיקות הטוב של אביו, מקשיב בהכנעה לדברי הקודש שיצאו מפיו. בלילה זה, בעיצומה של תפילה כה נעלה, לא הייתה זו סתם שיחה בין הנשיאים, אלא שיחה שעסקה בהנהגת כלל עם ישראל - כמו גם במנהיגו, הרבי הריי"צ.

וכה אמר אדמו"ר הרש"ב בחזיון:
בימים אלה אנו מתפללים ומבקשים

השמש שקעה לא מכבר מעל גגותיה של רוסטוב העיר, בזה אחר זה ניצתו כוכבים ברקיע השמיים. המתבונן בהם בעיון, כמו חש בחגיגות המלווה אותם שלא כבכל לילה, ולא בכדי. לילה ראשון של השנה החדשה, שנת תרפ"ה.

מי שלבו רגיש ונשמתו עדינה, יכול גם לחוש בתחושת עצב דקה שאופפת את העולם, כמו חש בהסתלקות האור האלוקי המהווה ומחיה את העולם. לא דבר ריק הוא - עולם בלי אלוקות, כביכול, עד למחר עם שחר, כאשר בניו ימליכוהו מחדש מרצון, וימשיכו את רצונו למלוך שוב בעולם הגשמי הזה.

לילה זה היה אצל רבותינו נשיאנו לילה של רעד וסילודין. הנהגה זו החלה כבר בהיות כ"ק אדמו"ר הזקן אצל מורו ורבו המגיד ממעזריטש, כשראהו מתפלל את תפילת המנחה בערב ראש השנה באריכות רבה, בקול ניגון של התעוררות ובבכיות עצומות, כמי שנפרד מאוהבו הנאמן.

את תפילת ערבית של הלילה הראשון התפלל המגיד באריכות רבה במשך שעות ארוכות, מתוך בכיות עצומות. לאחר מכן אכל סעודת יום טוב כאשר במהלכה לא פצה את פיו, אף לא בדברי תורה. בתום הסעודה היה מברך ברכת המזון על הכוס, מחלק שיריים לתלמידיו מכוס של ברכה, ומוסיף יין לכוסו כשיעור חיוב ברכה אחרונה.

גם בקריאת-שמע שעל המיטה, בלילה הראשון של ראש השנה, היה מאריך מאוד במשך שעות ארוכות, כאשר בכל שעות הלילה עסק באמירת תהלים.

בסדר זה שקיבל מאביו ומרבו - הדרך אדמו"ר הזקן גם את בניו ונכדיו, וכך נהגו רבותינו הקדושים בכל הדורות.

סדר ליל ראש השנה אצל כ"ק אדמו"ר הריי"צ, היה אף הוא ביתנועה של בכי ודמעות. תפילתו הייתה נמשכת שלוש וארבע שעות, וכל מילה הייתה נאמרת בניגון 'פנימי' יוקד, טבול בדמעות חמות, וכל השומעים מסביב היו מתמוגגים אף הם מתוך התעוררות הלב מרעידה.

באותה שנה, תרפ"ה, קרה דבר בעיצומה של תפילת ליל ראש השנה -

**סדר ליל ראש השנה אצל
כ"ק אדמו"ר הריי"צ, היה
אף הוא ב'תנועה' של בכי
ודמעות. תפילתו הייתה
נמשכת שלוש וארבע
שעות, וכל מילה הייתה
נאמרת בניגון 'פנימי'
יוקד, טבול בדמעות
חמות, וכל השומעים
מסביב היו מתמוגגים אף
הם מתוך התעוררות הלב
מרעידה**

ה' שהוא גדול הוי', שיהיה בכחו להגדיל ולהכיר שמו יתברך בין בריותיו אשר כולם יכירו גדולתו; ויתחזקו בתורה ובמצוות. וכן העוסק בגדול"ה, להרביץ תורה ועבודת ד' יצפה לתפילין שהוא מוחין דגדלות... " הרבי מוסיף ומברך את בנו הנשיא השישי:

"ודבריך אשר התחננת לפני ה' בפדיון נפש שכתבת, ימלא השם יתברך משאלות לבבך לטובה ולברכה בהצלחה גדולה, ותזכה כי על ידך יתגדל ויתקדש שמו יתברך".

הרבי אף מבטיח לבנו ונותן לו סימן ברור:

"וזה לך האות – אשר כל אשר תעשה בשביל הרבצת התורה ולימוד דא"ח וחיזוק המצוות, יצליח לך השי"ת בהצלחה למעלה מדרך הטבע; ותמצא חן בעיני אלקים ואדם, ואל יעלה עליך מורא בשר ודם. חזק והתחזק ואלקי אבותינו בעזרך!"

אה! שפע ברכות אב לבנו בלילה עילאי זה, מה יכול הבן לצפות ליותר מכך?! ---

שמונה לילות לאחר מכן, "בלילה השייכה ליום ב', ח' בתשרי", שוב ירד הרבי הרש"ב מעולמות הטוהר הזכים לעולם הזה,

אדמו"ר הרש"ב הנמצא בהיכלות טוהר עליונים, יורד לעולם הזה, ומבקש מבנו שיזכה את נשמתו של חיים אברהם, "כי הצדק עם נשמתו". מה שיהודי יכול לפעול בעולם הזה לא יכולה לפעול נשמה הנמצאת למעלה; שכן למטה עדיין אפשר לתקן – ועל כך מפציר הרבי בבנו, להשפיע על אלו הנמצאים בעלמא דין "אשר בכוחם לתקן", בטרם יבוא יום פקודתם להחזיר את נשמתם לבורא עולם, או אז יהיה מאוחר מדי...

והחזיון הנאדר בקודש עדיין לא פסק ---

"הרואה תפילין בחלומו יצפה לגדולה, תפילין הם מוחין דגדלות, ומי שהוא במוחין דגדלות יצפה לגדולה, דגדול"ה הוא גדול

אין ברור אם המשך החזיון הנפלא היה באותה תפילה, או בהמשך הלילה, אך באותו לילה נורא הוד, המשיך הרבי הרש"ב להורות את בנו:

"התחזק ותחליט החלטות טובות, ותחשוב רק טוב על עצמך, על כל אנשי ביתנו, ועל כל המקושרים השומעים בקול פקודתי, ומחשבה טובה יצרפה הקב"ה למעשה שיהיה כן בגילוי חסד ורחמים.

"תבאר המשנה ד'שנים אוחזים, ותכוון בעת דיבורך אל השניים שהתדיינו ביניהם. ותזכה את חיים אברהם, כי הצדק עם נשמתו. ותפעול בדיבורך על אלו אשר עוד בכוחם לתקן בטרם יבוא פקודתם להחזיר הפקדון הניתן להם".

ברכות אב קדוש בחסד וברחמים". את החזיונות הללו מסיים הרבי הריי"צ בתפילה ובאיחול עצמי:
 "די יזכני אשר אראה את הוד כבוד קדושת אבי מורי הקדוש בהקיץ, אשר יבאר לי עניינים בחסידות, ואשר אוכל לבקש על כל אניש, כי ימלא השם יתברך כל הצטרכויותיהם בגשמיות וברוחניות, ויהיה בכוחי להגדיל תורה ועבודה שבלב, ואשר אצליח בכל אשר אפנה ברוחניות ובגשמיות".

(מעובד על פי ספר המאמרים תרפ"ה)

אני מאחל לך, בני, שתדע שכוח התורה הוא עצמי, וכח הזקנה הוא עצמי! ודי הטוב יהיה בעזרך, ותפעל להאיר את כל המקושרים באור התורה והמצווה, ויתן השם יתברך לך ולכל בני ביתך חתימה וגמר חתימה טובה בתוך כל אחינו בני ישראל".
 דבריו אחרונים אלו היו תוך כדי שנשא כפות ידיו מעל ראש בנו יחידו-אהובו, וסיים בברכת כהנים.

• • •

חזיונות קודש אלו רשם אדמו"ר הריי"צ בעצמו, כשהוא עצמו תוהה "לא אדע פשר הדברים", והוא מביע תקוותו כי "יתקיימו

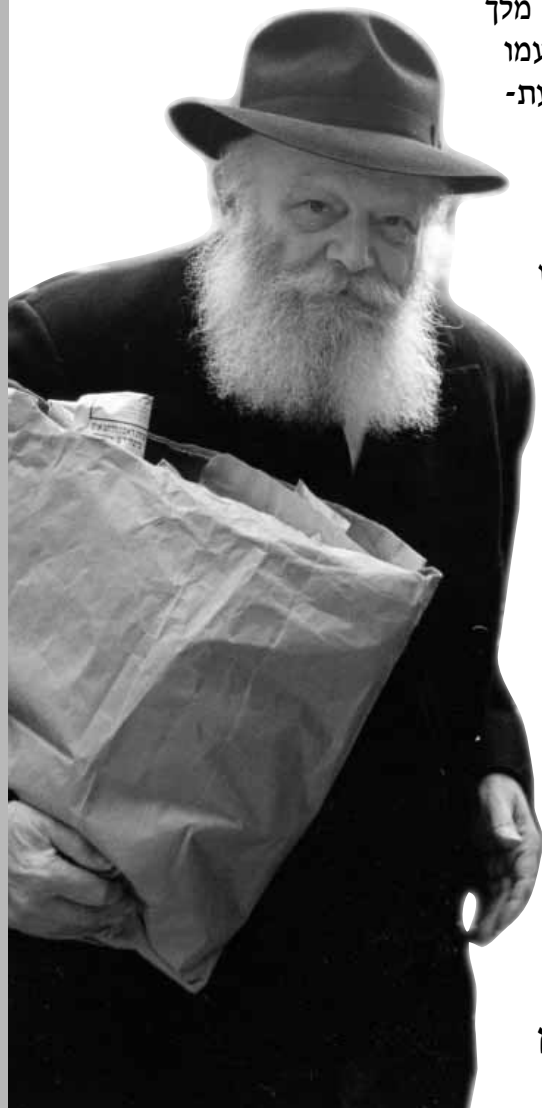
ונגלה בפנים צהובות ומאירות לבנו הרבי; גם הפעם היה לבוש בבגדי שבת קודש. ימים אלו של 'הרת עולם', בין כסה לעשור בהם פועלים רבותינו נשיאנו לגור דין טוב על עם ישראל בכל מקום שהם, בכל הנצרך להם. גם הפעם היו בפי אדמו"ר הרשי"ב דברי עידוד וחיזוק לבנו שהנהיג את עם ישראל באותן שנים קשות ואפילות, כשענני כפירה ורודנות התקבצו ובאו מעל שמי רוסיה:
 "מאיין עבודה היא אמת און שלום, און דאס וינטש איך דיר מאיין קינד זאלסט ויסיין אז כח התורה איז עצמי, וכח הזקנה איז עצמי [=עבודתי היא אמת ושלוש, וזה

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג פרקים	פרק א	ספר המצוות
שישי כ"ו אלול	הל' שחיטה פרק ט-יא.	הל' רוצח ושמירת נפש.. פרק ח.	מל"ת שו.
שבת קודש כ"ז אלול	פרק יב-יד.	פרק ט.	מ"ע קמח.
ראשון כ"ח אלול	נדבות פי וגו'. ספר הפלאה והוא ספר ששי.. הל' שבועות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק י.	מל"ת סא.
שני כ"ט אלול	פרק ד-ו.	פרק יא.	מל"ת סב.
שלישי א' תשרי	פרק ז-ט.	פרק יב.	מל"ת רמח.רמט.
רביעי ב' תשרי	פרק י-יב.	פרק יג.	מ"ע ז.
חמישי ג' תשרי	הלכות נדרים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	ראשית חכמה וגו'. ספר קנין והוא ספר שנים עשר.. הל' מכירה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע צד.
שישי ד' תשרי	פרק ד-ו.	פרק ב.	מ"ע צד.
שבת קודש ה' תשרי	פרק ז-ט.	פרק ג.	מל"ת קנז.
ראשון ו' תשרי	פרק י-יב.	פרק ד.	מ"ע צה.
שני ז' תשרי	פרק יג. הלכות נזירות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ה.	מ"ע צה. צב. מל"ת רט.
שלישי ח' תשרי	הלכות נזירות. פרק ג-ה.	פרק ו.	מל"ת רב. רג. רד.
רביעי ט' תשרי	פרק ו-ח.	פרק ז.	מל"ת רה. רו. רח. רז.
חמישי י' תשרי	פרק ט-י. הלכות ערכין וחרמין.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ח.	מ"ע צג. קיד.
שישי י"א תשרי	פרק ב-ד.	פרק ט.	מ"ע קטו. קטז. קיז.
שבת קודש י"ב תשרי	פרק ה-ז.	פרק י.	מ"ע קמה. מל"ת קי.
ראשון י"ג תשרי	פרק ח. תהי ידך וגו'. ספר זרעים והוא ספר שביעי.. הלכות כלאים.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק יא.	מל"ת קיא. רטו.
שני י"ד תשרי	פרק ג-ה.	פרק יב.	מל"ת רטז.

הודעה משמחת לאנ"ש והתמימים

מנהג חסידים מקדמת דנא לתת פדיון-נפש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בערב ראש-השנה. חלקם הביא כ"ק אד"ש עמו לבית הכנסת לתפילת שחרית של ראש-השנה ומוסף ובעת תקיעת-שופר, והניחם בסמוך למקום תפלתו.

בהתאם להצעת כמה וכמה משפיעים, הוחלט לתת את האפשרות, גם בשנה זו, אשר כל אחד ואחת ישלח את הפדיון-נפש על מנת שיונח על בימת התפילה של כ"ק אד"ש מה"מ, בעת התפלות דראש-השנה הבעל"ט. לאחר מכן ימסרו הפני"ם למזכירות. את הפני"ם נא לשלוח למס' הפאקס שיוחד לשם כך: 221-6770 (718). לאנ"ש הגרים בשכונת קראון הייטס, כאן ציווה ה' את הברכה, סודר אי"ה גם מקום מיוחד בבימת התפילה של הרבי, שם יוכלו להכניס את הפני"ם (דמי פ"נ נא לשים במעטפה נפרדת, שתמסר ל'קופת רבינו').

כמו כן ניתן לשלוח למס' פקס זה שמות על מנת לצרפם לפ"נ הכללי.

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, ובתקוה שכבר בראש השנה זה ועוד לפני כן, נזכה לחזות שוב ב"אור פני מלך חיים" בהגלות נגלות מלכינו משיחנו, ונשמע ממנו את תקיעת השופר ועד לשופר גדול, תיכף ומי"ד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

להכין את הילד למחזור ולמנהגי החג

אם נקדיש מספר דקות למחשבה על אודות הילד שלנו ותשרי, נגלה שיש לנו הרבה מאוד מה ללמד אותו בתחום. אם תיקחו מחזור ותדפדפו בו מעט מנקודת ראות של הילד, תגלו שבלא הדרכה הוא מהווה מבוך לא מבוטל עבורו: מה אומרים ביום הראשון של ראש השנה ומה ביום השני? מה הסדר בסעודה? מתי אומרים את מילות הפיוט לפני החזן, ומתי אחריו? מה אומר החזן ומה אומר הקהל? היכן עומדים והיכן יושבים?

ה'הושענא... הושענא', מהו סדר הקריאה בחול המועד? מתי אוגדים לולב ואיך עושים זאת? ואיך עושים הקפות בשלש סיבובים וחצי ביום (כשאבא שוכב מתחת לספסל)?

אנו יכולים להרגיע את עצמנו, שהרי חלק מן הדברים כתובים במילים הקטנות, שם למעלה, מעל הקטע, והילד יכול פשוט לראות מה הקהל עושה, או מה אבא עושה, ובקריאת חול המועד הוא פשוט ישמע מה שה'בעל קורא' קורא!?

זה נכון, אלא שילדים – גם די מבוגרים – אינם שמים לב לפרטים כאלו ואינם טורחים לקרוא את השורות הקטנות שמיועדות למבוגרים לדעתם. ועוד והוא העיקר – הילד ייחנה הרבה יותר כשהוא ידע מלכתחילה מה הוא צריך לומר היכן ואיך, כשהוא מרגיש שהוא 'שולט' במהלך התפילה, הוא בוודאי ישתתף יותר טוב, וגם לא ישאל שאלות בדיוק בזמן ש'נו, או או, שא...!.

צריך לדעת, שלא בכל חדר ולא בכל ישיבה מלמדים את הילד/הבחור את סדר התפילה בדיוק וההנהגות בה, כך שמטלה נכבדה זו מוטלת אך ורק על כתפי ההורים.

מעוניינים שישתתף יותר בתפילה, שיאמר יותר קטעים, ובוודאי שילד בר מצווה צריך להתפלל את כל התפילה.

אולם, אם תיקחו מחזור ותדפדפו בו מעט מנקודת ראות של הילד, תגלו שבלא הדרכה הוא מהווה מבוך לא מבוטל עבורו. הנה לכם כמה דילמות בפניהן עומד הילד: מה אומרים ביום הראשון של ראש השנה ומה ביום השני? מה הסדר בסעודה? מתי אומרים את מילות הפיוט לפני החזן, ומתי אחריו, כשכורעים ב'עלינו' או ב'והכהנים' איזה מילים בדיוק אומרים שם על הרצפה? ולמה צריך מגבת? מה אומר החזן ומה אומר הקהל? היכן עומדים והיכן יושבים? מהיכן עד היכן אסור לדבר? מתי דופקים על החזה? יש איזה צורה בה צריך לשכב למלקות? ומה ממלמלים שם באמצע? מה הסדר באמירת 'סדר עבודה ליום כיפור'? מה פשרו של השיר ההוא באמצע קדיש כשכולם כל כך רעבים? היכן מחזיקים את הלולב, ואיך? מתי מנענעים? מה הסדר ב'הושענות'? מתי מתחילים את ה'סיבוב' סביב הבימה? ומתי מתחילים לומר 'הושענא' גם לפני המילה וגם לאחריה?

א על הילדים, חודש החגים הוא משהו כמו עולם הבריאה – רובו 'בין הזמנים', ורק מעט לימודים מעורבים בתוכו. ההורים זוכרים יותר שהוא 'חודש מרובה במועדות', על כל המשתמע. ובכל אופן, הילדים נמצאים הרבה זמן בבית, ומעט 'בחדר'.

מעצם היותו של תשרי מרובה במועדות, ממילא הוא גם נעשה מרובה בהלכות, ויותר מכך בהנהגות ומנהגים. בנוסף לכך, תשרי מצטיין בשינויים קיצוניים בנוסח התפילה מתפילת מוסף הארוכה של ר"ה, ועד המעריב הקצרצר במוצאי יום כיפור.

אם נקדיש מספר דקות למחשבה על אודות הילד שלנו ותשרי, נגלה שיש לנו הרבה מאוד מה ללמד אותו בתחום. הילד שלנו למשל רגיל לתפילה של יום חול, אולי לשינויים של שני וחמישי, 'לאריכות' של תפילת שבת, להתרגשות של החלפת 'מוריד הטל' ב'משיב הרוח' וכדומה, אולם התפילות של חגי תשרי, נמצאות במדרגה אחרת של ידע. ככל שילדנו גדל, אנו הרי

תמונת אילוסטרציה

רק פסח, אלא גם חגי תשרי מביאים אותנו ל"זכר ליציאת מצרים", המובילים אותנו ל"והגדת לבנך", לספר לדור הבא את אשר ראו עינינו ולא זר.

כמה ימים לפני...

לכן, כדאי לבטל את החופש ולארגן שאתם תהיו המורים שלהילד בשיעור חסידי למהדרין. כמה ימים לפני החג חשוב לשבת עם הילדים ולהדריך אותם עם מחזורים פתוחים מערב ר"ה עם התרת נדרים וכו', ועד מוצאי החג. בשעת הסעודות השתדלו לעשות כל דבר עם הסבר, כמעט כמו בליל הסדר, ולפני כל תפילה תנו תזכורת קצרה אודות הסדר של הקטעים הבאים.

כך בראש השנה, וכך בהמשך ביום כיפור ובסוכות, אל תחסכו בהסברים, בסיפורים, וכמובן – כל העת לזכור ולהזכיר 'כך עשה הלל' – כאן עושה הרבי כך, וכאן כך, וכו' וכו' כיד ה' הטובה עליכם.

ילד בוגר יותר ניתן להושיב עם 'שבח המועדים', ובכלל 'לוח כולל חב"ד' היא מתנה נפלאה לילד החסידי...

יודע בדיוק מה היה בתקיעות אצל הרבי? על המטפחת? השופרות? איך הרגשתם בשעת קריאת הפסוקים? איך היה הסדר בחזרה של הרבי למקומו, מה היה הסדר בסיבובו אח"כ אל הקהל, ומדוע?!

וערב יום כיפור!! הלחץ ברחובות קראון הייטס מבוקרו של יום, הריצות, הברכה, ויברכת הבנים' של הרבי לפרטי פרטים. הרבי בכל נדרי עם ספר התורה, המארש במוצאי יום כיפור, השמחה העצומה ששררה אז, קידוש הלבנה שלאחר מכן... ומכאן לסוכות ושמחת תורה, חלוקת ארבעת המינים על ידי הרבי, נתינת ארבעת המינים של הרבי לקהל לברך, השמחה בהקפות, התהלכה, הסדר ביום שמחת תורה ובשמיני עצרת, הריקוד של הרבי בהקפות השלישית והשביעית, איזה ניגונים ניגנו וכו'.

הילד שלכם יכול לקרוא זאת ביומנים משנים עברו, ב'בית משיח' או בכל מקום אחר, אבל המועיל ביותר הוא שישמעמאבא שלו איך הוא ראה את הרבי, מה הוא הרגיש. ייתכן שאתם לא מאותם בחורים שידעו תמיד את כל הפרטים, אולם מה שחשוב כאן הוא עצם העברת וסיפור הדברים. לא

לצערנו, ישנם בחורים חסידיים רבים, וכך גם בנות, שאינם יודעים בדיוק את סדר התפילה. כותב השורות נתקל בבחורותו בתפילה אצל הרבי ב-770, בלא מעט בחורים שאינם יודעים מה השלב הבא ואיך ומה בדיוק אומרים!

נדמה שאנחנו מדברים גבוהה-גבוהה, כי כמה מאתנו, המבוגרים, באמת אומרים את הפיוטים המיוחדים לימים הנוראים ומבינים את פירוש המילים! (פירוש המילים!) מכירים את המשמעות שמאחורי המילים, שלא לדבר על איזה רקע נכתבו הדברים ועל ידי מי?

'והגדת לבנך'

את ימי האור בליובאוויטש

נוסף לכך, תפילות ראש השנה, יום כיפור ושמחת תורה מלאים ב'הרגשים' חסידיים שאתם ההורים חוויתם כשהייתם אצל הרבי, כמו גם הנהגות לאין ספור של הרבי.

ניחח לדוגמה את תקיעות. הילד שלכם

בְּצֵאתוֹ מִבַּיִת קָדְשׁ

בעבור הרב מנחם מקובר, השלב שבו מפרטים את עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים בעיצומה של תפילת מוסף, הוא ללא ספק נקודת השיא של היום. אפילו את הצבעים של בגדי הכהן הגדול הוא כמעט יכול לראות לנגד עיניו • לקראת היום הקדוש יצאנו עם הרב מקובר, ראש ארגון 'והראנו בבנינו', למסע מרגש לצד הכהן הגדול: איזו פעולה נחשבת מהמסובכות בבית המקדש? כמה עולה סט בגדים אחד של כהן גדול? וכמובן - מה קורה בקודש הקודשים בדיוק ברגעי השיא? • המקדש ביום כיפורים בממדים מוחשיים

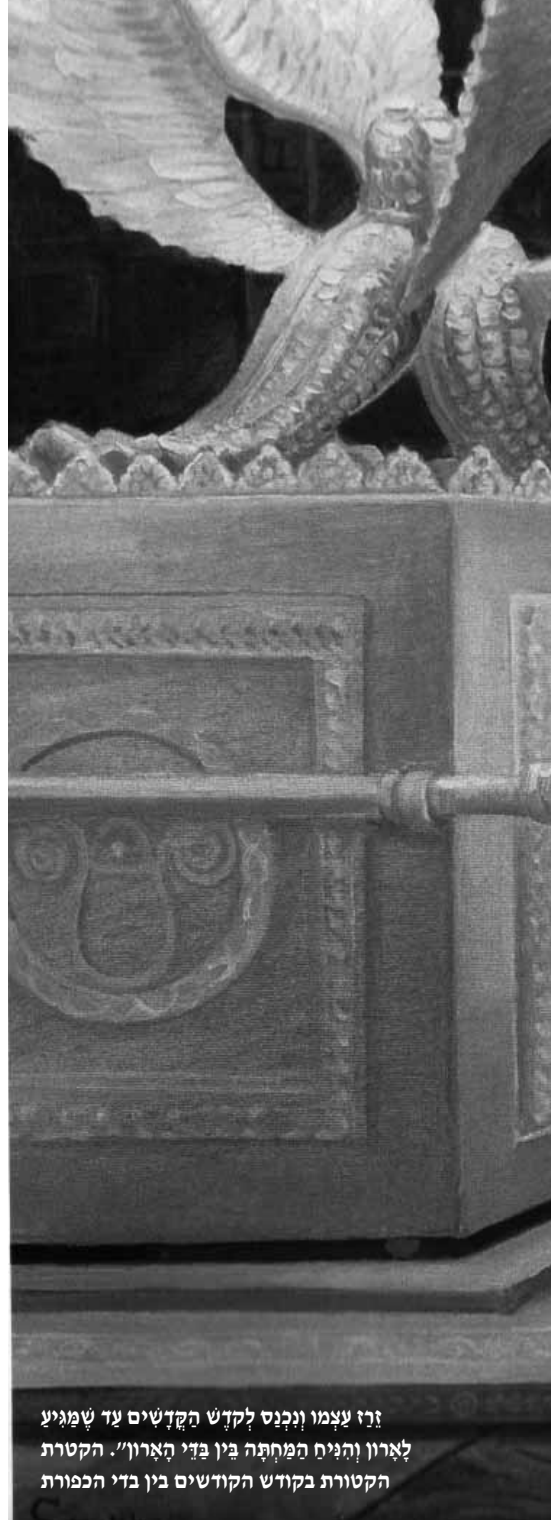
התמונות באדיבות אלבום "בית המקדש בירושלים" אנציקלופדיה כרטא

אחרי קולו של החזן, עונים ומצטרפים כשצריך, מרגיעים את "צום יום הכיפורים הזה" ומנסים למחוק עוד כמה עוונות מעלינו.

אולם כשמסתכלים על התוכן הטכני המקורי של היום הזה בזמן שבית-המקדש היה קיים, קשה שלא לעמוד על כך שכנראה שליום הכיפורים הפרטי שלנו היה אז ממד אחר - כוללני הרבה יותר, מתקן תיקונים נשגבים שאולי לא נבין אף פעם, גם כשנגיע לשלב הזה.

"ההבדל בתוכן של יום הכיפורים של היום לבין זה שבזמן בית-המקדש" -

ל חשוב שהחלק הקטן יחסית של התפילה ביום הכיפורים, של תיאור עבודת הכהן הגדול בבית-המקדש ביום הכיפורים היווה בעצם את המרכז הכמעט בלעדי של הלוי"ז של היום הזה, זו מציאות כמעט בלתי נתפסת על ידינו, כרגילים לחוות את יום הכיפורים כמעט כחוויה אישית. הרי גם אם בכל התפילות בכל השנה אנחנו מתפללים במניין, הרי שאין יום כיום הכיפורים שבו חלק גדול מאיתנו מעדיף להרים את הטלית כך שתכסה את הראש ואת המבט, ולהתכנס עם עצמנו מול ה', עוקבים בשקט

זרי עצמו ונכנס לקדש הקדשים עד שפגיע לארון והגיח המחנה בין בדי הארון". הקטרת הקטורת בקודש הקודשים בין בדי הכפורת

הַקֹּדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ

"שְׁלוּמֵי זְקֵנֵי עַם וְחֻמְי אֲחֵיו הַפְּהָנִים .. צֹוּהוּ וְהִרְגִילוּהוּ עַד בּוֹא יוֹם הַעֲשׂוֹר".
ערב יום הכיפורים מראה הכהן הגדול בפני הסנהדרין את סדר הקטורת הקטורת בהיכל ומשנן בפניהם את סדר העבודה

אירוע שבאופן כללי קשה לישון לפניו..."
הרב מקובר מפרט מספר עקרונות שחשוב לשים לב אליהם בסדר העבודה: "ראשית, כמו שאמרנו, את עבודות היום ניתן לחלק לעבודות התמיד ולעבודות יום הכיפורים. גם הבגדים שהכהן לבש היו לפי החלוקה הזו – עבודות התמיד נעשו בבגדי הזהב, והעבודות המיוחדות ליום הכיפורים נעשו בבגדי לבן, כמו האדם הראשון לפני החטא – כפי שמסביר המדרש. למעשה לפני כל החלפת בגדים הכהן היה גם טובל – בסך הכל חמש טבילות – כי הטבילה מסמנת מעבר מדרגה אחת לדרגה אחרת. בנוסף, לפני ואחרי כל פשיטה או לבישת בגד הוא מקדש ידיים ורגליים – סך הכל עשר פעמים.

נקודה נוספת שחשוב לשים לב אליה – כל העבודות הרבות ביום הזה נעשות באופן של שילוב; זאת אומרת, הכהן הגדול כמעט ואינו מתחיל משהו ומסיים אותו עד סופו באקט אחד, אלא בשלבים. זה בולט במיוחד כשהוא מתחיל את שחיטת הפר שהוא מביא להקרבה מכספו האישי, עוד לפני שהוא מקריב אותו הוא ניגש להגרלה בין השעירים, וגם את הנושא הזה הוא 'משאיר פתוח', ובאמצע שני האקטים האלה הוא ניגש לשיא: עבודת הקטורת. יש בשילוב

מורכב מאוד גם מבחינה טכנית ופיזית. במשך השנה הכהן הגדול יכול באופן תיאורטי שלא לבצע אף אחת מעבודות המקדש, אלא לשבת בלשכתו וללמוד תורה כל היום ולעסוק בפעולות רוחניות – שהרי מדובר בדמות רוחנית במלוא מובן המילה; כך שעליו לתרגל חלק מהפעולות הפשוטות של התמיד, שביום הכיפורים נעשות אך ורק על ידו. מעבר לכך, עליו ללמוד את ההלכות ולתרגל את כל הסדר המורכב של השלבים והעבודות המיוחדות ליום הכיפורים, ובתוכן – הכניסה לקודש-הקודשים, ומה בדיוק עליו לעשות ומתי, ולא לטעות בשום דבר, מתי להניח לעבודה הזו ומתי לגשת לאחור. מדובר בעבודות מורכבות ובהמוון פרטים."

יש תיאור שבו מתארים את 'פרחי הכהונים' דואגים שהכהן לא ינמנם במשך ליל יום הכיפורים. לא לישון כלל לפני יום עמוס ומייגע שכזה לא עלול לשבש את התפקיד?

"ראשית, יש עד היום צדיקים שנוהגים כך, אבל נכון שלאנשים כמונו זה לא קל. מסופר לדוגמה על רבי לוי יצחק מברדיצ'ב שבכל ליל סוכות היה נשאר ער, מחוסר יכולת להירדם מרוב התרגשות לקראת נטילת הלולב... להיכנס לקודש קודשים זה

מסביר הרב **מנחם מקובר** – "הוא הבדל תהומי ממש. אבל ההבדלים אינם מתחילים וכמובן שאינם נגמרים ביום הכיפורים. שהרי המציאות של בית-המקדש כל כולה הייתה זיכוד העולם ועשייתו מכוון לשבתו יתברך. ביום הכיפורים זה רק התחדד יותר. אפשר לומר שבתקופת הבית המצב היה שעניי כל ישראל ביום הזה היו כולן נשואות ליהודי אחד – לכהן הגדול. גם אז היה כמובן האלמנט של הוידוי האישי, אבל כל המעגלים סבבו סביב עבודת הקודש של הכהן. זו תפיסה אחרת לגמרי – להבין שהמרכז אינו אצלנו אלא במקום אחר..."

במשך שבעה ימים כהן גדול היה מתכוון ליום הזה. מה כללה ההכנה הזו?

"כמו כל דבר, גם עבודת כהן גדול ביום הכיפורים כללה הכנה רוחנית ופיזית. הכנה רוחנית – ברור שכדי לבצע פעולות שתכליתן תיקון בעומקים וברבדים נשגבים כל-כך, דרושות התנקות אישית והתכוננות מדויקת מאוד. אבל מעל הכל – היהודי הקדוש הזה הולך להיכנס לקודש הקודשים... במקום הזה נמצא "האור הגנוז". הכהן הגדול היה פורש ממשפחתו ומהעולם בכלל במשך שבוע שלם ומתמסר כל כולו להכנות לקראת היום. אבל מעבר להכנות הרוחניות, מה שבדרך כלל שוכחים שמדובר בסדר עבודה

"וְכַשְׁהַגִּיעַ לְצוּק חוֹלַק לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁבְּקִרְנֵי חֲצִי קוֹשֶׁר בְּסַלַע וְחֲצִי בֵּין קִרְנֵי וְדָחְפוּ בְּשֵׁתֵי יָדָיו לְאַחֲרָיו". איש עיתי דוחף את השעיר לאחוריו, והוא היה מתגלגל בעזאזל ואומר "כך ימחו עוונות עמך בית ישראל"

"סָרַף בְּקִלְפֵי וְהֶעֱלָה שְׁנֵי גוּרְלוֹת. גוּרְלֵי יָמִין כְּשֶׁהוּא שֶׁל שָׁם יִתְגַּהֵז עַל הַשְּׁעִיר וְאָמַר לֵה' חֲטָאת'. הַכֶּהן הַגָּדוֹל מוֹצִיא אֶת גוּרְלֵי הַשְּׁעִיר לֵה' וְלֵעֲזָאזֵל, וְהִסְגָּן אֹמֵר לוֹ "אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל, הַגִּבֵּה יָדָד". מִשְׁנֵי צִדֵי הַכֶּהן הַגָּדוֹל עוֹמְדִים "הִסְגָּן מִיָּמִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אֵב מִשְּׂמָאלוֹ"

בעזרת דגלים היו מודיעים עד לבית-המקדש שהשעיר השתלח. רק אז יכול היה הכהן להמשיך בעבודתו. כל אותו פרק זמן, ארוך למדי, הכהן הגדול פשוט היה ממתין מכל מלאכות היום הקדוש".

כ שהרב מקובר עובר לתאר את שיאו של היום – הקטרת הקטורת בקודש הקודשים – כולו אפוף התרגשות והוד: "זו הנקודה הפנימית. זה השיא של היום. בשלב הזה הכהן נמצא לבד לחלוטין. עוד קודם, בהיכל, אף אחד לא נמצא – כולם מאחור. הכהן הגדול לבד, בייחוד מול הקדוש ברוך הוא. הקטורת צריכה בעצם להחזיר לעולם את ריח גן עדן שאבד עם חטא האדם הראשון, שכן אדם הראשון גורש מגן עדן, מעץ החיים, עליו שומרים "הכרובים ולהט החרב המתהפכת". כניסתו של הכהן הגדול ביום הכפורים לקדש הקדשים הינה חזרה לגילוי של בחינת עץ החיים (מאמר ארוך בנושא נדפס בספר "אורו של מקדש").

זהו גם ענינה של הקטורת, המחזירה את ריח גן עדן כדרשת הז"ל: "באתי לגני אחותי כלה, אריתי מורי עם בשמי" – "זה קטורת הסמים וקומץ הלבונה". חוש הריח הוא כידוע החוש היחיד שלא התקלקל בחטא הקדמון. זה החוש של

לרע. אותה סוגיה שכולנו חשים כמה חזק היא מטרידה את העולם המודרני שלנו. הרב מקובר: "לאחר ההגדרה הכהן מעביר את השעיר שיצא בגורל לידי 'איש עיתי', שהוא אחד מהכהנים. הוא היה מוליך בעיצומו של יום הכיפורים את השעיר לאורך כ-12 קילומטרים במדבר, למקום שבו היו משלחים את השעירים. היום הזיהוי המקובל של המקום הזה הוא הר מונטר, שמתאים מבחינת המרחק, המבנה הטופוגרפי וצוקיו המחודדים. במהלך הדרך הוצבו 10 סוכות – כל קילומטר סוכה, כדי שלא לעבור את תחום שבת. בסוכה מציעים לו מזון ומשקה, אבל הוא תמיד סירב, כמובן. מלווים אותו עד לסוכה האחרונה, וממנה הוא הולך לבדו.

לפני השלכת השעיר מהצוק, הוא היה חוצה את לשון הזהורית שהייתה קשורה על קרני השעיר, והיה קושר חלק אחד לסלע. כידוע החוט היה מלבין אם ה' סלח לנו על כל חטאותינו. בתקופת בית ראשון היו תולים אותו על ההיכל, אלא שעם הזמן, שכשהמצב הרוחני של עם ישראל התדרדר, היחיד שראה אם חוט השני אכן הלבין, היה 'האיש העיתי'. לאחר שסיים את תפקידו הוא היה חוזר לסוכה האחרונה, שם היה ממתין עד לצאת היום. במערכת איתותים

הזה כמובן עניינים עמוקים וחשובים".
מהו אותו פר שמקריבים ביום זה שמוזכר מספר פעמים?

"הפר הזה היה קרבן מרכזי ביום, ומה שמעניין שאת הפר הזה היה מביא כהן גדול מכספו ולא מקופת קורבנות הציבור הרגילים. הפר בא לכפר על חטא האדם הראשון, שכן נאמר בדברי הז"ל שהוא הקריב פר כתיקון לחטא עץ הדעת. על הפר הכהן מבצע שני וידויים – אחד על עצמו ועל ביתו, והווידוי השני – על עצמו ועל אחיו הכהנים. אגב, וידוי שלישי בסדר העבודה היה בהמשך היום, על השעיר המשתלח – וזה כבר וידוי על כל עם ישראל".

א חת הפעולות היותר חריגות של יום הכיפורים היא ההגדרה בין השעירים. גם מי שאינו בקיא בסדרי העבודה בבית-המקדש יודע שבתוך בית-המקדש לא נעשו הגרלות כדי לקבוע אלו קורבנות ילכו לאיזו מטרה. והנה כאן נעשית הגרלה לשם הפרשת אחד מהשעירים לייעוד אחד ואת חברו לייעוד שונה – לא ברור לגמרי מה טוב יותר.

מסתבר, מסביר הרב מקובר, שבפעולה הזו היה תלוי לא מעט אחד היסודות החשובים בקיום העולם – בירור בין הטוב

המשיח. הנקודה שמהווה את השיא של יום הכיפורים היא נקודה שבה אנחנו מתחברים לחוש הריח שהוא הנקודה הפנימית ביותר – הרוחניות.

הפעולה שהכהן עושה בשלב הזה מורכבת מאוד, ומוגדרת ברמב"ם כ"אחת מעבודות הקשות במקדש" – בתקופת בית ראשון הוא היה מניח את מחנת הגחלים בין בדי הארון על אבן השתייה, הארון עצמו גם הוא מונח על אבן השתייה. הוא מעביר את הקטורת מהכף שבה היא נמצאת אל שתי כפות ידיו, אמנם במשך השנה אין צורך בכמות גדולה כל-כך, אבל בהקטרה של יום הכיפורים עליו לחפון כמות בשתי ידיו.

כיצד עשה זאת בפועל? יש בזה כמה שיטות – אולי נעזר בפיו, או בבית השחי ועוד גרסאות, בכל אופן זו אחת הפעולות שבימי ההכנה הוא היה מתרגל אותן.

את הקטורת, מלוא חופניו, הוא שופך על הגחלים ועשן הקטורת עולה ישר לריח ניוח. דומיה. הוא לא מדבר מילה. אפילו לא מתפלל. זו נקודה של דבקות.

העשן עולה עד שהוא מתחיל לשקוע, ואז כתוב שהעשן מכסה את ארון הברית. זה השלב שבו הכהן יכול לצאת החוצה. רק כשהוא יוצא לאחוריו אל הקודש הוא מתפלל.

כמה זמן מתרחש כל התהליך הזה?

"אני מעריך שמדובר על כעשר דקות – שזה לא מעט זמן – שבעצם השכינה שורה על הארון ממש".

מתי הכהן הגדול מתפלל את התפילה הידועה על עוברי דרכים?

"אחרי שהוא יוצא לאחוריו, בפתח שבין הקודש לקודש-הקודשים, הוא נושא את התפילה על מלכות בית דוד, על הגשמים, על המעוברות. יש לכך שתי נוסחאות. בכל אופן חשוב לשים לב שמדובר בתפילה קצרה.

מעבר לכניסה הזו, שהיא העיקרית והחשובה מכולן, הכהן הגדול נכנס לקודש הקודשים שלוש פעמים נוספות במהלך היום, פעם אחת להזאת דם הפר שהזכרנו לצד הארון, ופעם נוספת להזאת דם השעיר. פעם רביעית הוא ייכנס מאוחר הרבה יותר לקראת סוף היום, אך ורק כדי להוציא את המחטה והכף שנשארו מהכניסה הראשונה".

היכן העם?

אחת התעלומות של סדר יום הכיפורים המקורי הוא מה עושים כל העם בזמן הזה? מסתבר שהתשובה לכך משתנה בין התקופות השונות ותלויה גם היא ברמה

כאמור, קשה להתעלם מתחלופות הבגדים ביום הכיפורים, בין בגדי הזהב לבגדי הלבן. כל בגד לבן היה לשימוש חד פעמי בלבד ולאחר מכן היה נגזז. "כל שנה וה'תיקונים' שלה" – "כל שנה וה'תיקונים' שלה" אומר הרב. "לבגד כידוע יש משמעות עמוקה מאוד בבית המקדש, ובכלל. גם במשך השנה, הדבר שנותן לכל כהן את הרשות לעבוד הוא הבגדים המיוחדים שהתורה ציוותה ללבוש בזמן העבודה. ביום הכיפורים הבגד הוא מעין פילטר בלתי ניתן למחזור".

מדובר במערכות בגדים יקרות. כמה הרב מעריך עולה לייצר כזו מערכת היום, להוציא את המחקר והפיתוח. "אני מעריך שכל מערכת עולה כמה עשרות אלפי-שקלים. מדובר בפשתן מיוחד שיובא ממצרים ומהודו, ושנארג בנולים מאוד מיוחדים באריגה אחת, כמעט ללא תפרים. לחשוב שבשביל הקטע האחרון בלבד – כדי להוציא מקודש הקודשים את הכף והמחטה – היה לכהן סט נפרד, לפעולה שארכה שתי דקות בלבד..."

אחרי כל התיאור הנשגב הזה, כל הדברים הללו מביאים לידי תחושה שאנחנו נמצאים מרחק שנות אור מהמצב העילאי הזה...

"ראשית, בית-מקדש משלב הן את התסריט הריאלי והן את התסריט העל-טבעי. זו אכן עובדה שהיום המצב הזה הוא כמה דרגות מעליו, והדברים נראים רחוקים. אבל בתוך התסריט הריאלי שעליו אנחנו מופקדים, ובו יש לעשות מאמץ עילאי, הקב"ה מבצע הרבה תפניות ומקפצות מאוד לא ריאליות, 'מקפצות אלוקיות'.

"כשמתבוננים בהתפתחות שהעולם עבר במאה השנים האחרונות לעומת אלפי השנים שקדמו לו, רואים דוגמה מופלאה לתהליך מואץ במיוחד שלא בסדר והדרגה. כך בגשמיות, ועל אחת כמה ברוחניות. לכן אנחנו כל הזמן צריכים לכמוה, לשאוף ולהשתדל למצב האידיאלי שבו יש בית-מקדש והוא במרכז, וכולנו מחוברים אליו.

"בד בבד עם השתדלותנו יש להאמין שבאמת בכל רגע הקב"ה יחליט שהנה זה קורה כאן ועכשיו, וממילא להיות מוכנים למצב הזה. קיצורי הדרך הרבים שבורא עולם עושה מדי פעם בעולם ובסדריו ממחישים בכל פעם מחדש את המושג בעיניה – אחישנה. אבל הכי חשוב להפנים שזה לא אמור רק על התהליכים המדיניים שהעם עובר אלא גם על התהליכים רוחניים שלנו – גם הם נעים לעיתים באופן לא צפוי".

כולנו תפילה שנוכה בקרוב לחזות במקדש במלוא תפארתו והדרו, וללוות את הכהן הגדול בעבודתו.

הרוחנית שבה העם היה שרוי. צריך לזכור שהתפילות באופן כללי תוקנו בשלבים מאוחרים יותר – "נשלמה פרים שפתינו". גם תפילות יום הכיפורים הלכו ונתקנו והתקבלו אחרי ימי בית ראשון.

"לפי התיאורים של חז"ל העם הוא מלווה" – מסביר הרב מקובר. "להר הבית עצמו יכלו להיכנס בסוף בית שני כמה מאות אלפים. לעזרה עצמה יכלו להיכנס מקסימום כמה אלפי איש. אין לנו מידע מי היה נכנס – האם היו אלה אח"מים או משפחות מיוחסות או לפי בקשות מיוחדות – זה לא מתועד. אולי הייתה תחלופה של אנשים במשך כל היום. בכל אופן, האיחוד של העם עם המתרחש בבית-המקדש אכן היה תלוי מאוד ברמתו הרוחנית".

כתוב שכל העם שומעים את שם השם המפורש, האם באמת כל העם ידעו אז את שם השם המפורש?

"היו תקופות שאת שם השם המפורש ידעו רק בודדים, אך היו תקופות שיא שבהן לימדו גם את כלל הכוהנים את השם המפורש, ואז גם הכוהנים יכלו להזכיר בברכת הכוהנים את שם השם המפורש. בתקופות מאוחרות יותר הכוהנים הפסיקו להשתמש גם הם בשם ה', והיחיד שהייתה לו הזכות הזו היה הכהן הגדול ביום הכיפורים, והוא עשה זאת עשר פעמים בדיוק במשך היום, בעיקר בווידיים. הכהן היה מזכיר את שם ה' בהבלעה תוך כדי נגינה, כך שהקהל לא יכול לשמוע ממש את שם ה', אבל ידע שהוא מוזכר, וכשהוא היה עושה זאת, כל הקהל היה כורע ומשתחוה, שזו השתטחות שמוותרת רק על הר הבית, השתטחות מלאה – ידיים ורגליים ארצה – שמראה התבטלות מוחלטת מול ה'".

כאמור, קשה להתעלם מתחלופות הבגדים ביום הכיפורים, בין בגדי הזהב לבגדי הלבן. כל בגד לבן היה

אגרתא דנחמתא

בצער רב קיבלנו את הבשורה המרה
על פטירתו של ידידנו היקר לנו
שליח ובנם של שלוחים, נעים הליכות
ואהוב על הבריות

הרה"ת ר' **יוסף יצחק** הלוי ע"ה
בנם של האי גברא רבא שד"ר ושליח
כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ וכ"ק אדמו"ר מה"מ
לחוף המערבי דארה"ב, אשר עמד תמיד
בעצה ותושיה למען מוסדותינו הק'
הרה"ח הרה"ת

ר' **מנחם שמואל דוד** הלוי
וזוגתו האשה החסודה
מנב"ת שבייתה היה פתוח לרווחה

מרת **לאה** ע"ה

רייטשיק

ושולחים **אנו את תנחומינו הכנים**
לזוגתו וילדיו שיחיו

ואחיו הרב אברהם אבא הלוי, הרב שמעון הלוי,
הרב אלעזר הלוי, הרב לוי הלוי,
הרב שלום דובער הלוי, הרב יעקב הלוי,
ואחיותיו מרת דבורה וילהעלם מרת שרה קליין
ומרת חנה חנוכה שיחיו

מנחם ציון ובונה ירושלים ירפא את יגונם הגדול ויתן להם
כוח ועוז להמשיך ביתר שאת וביתר עוז בפעולות ומבצעי
הקודש, ותיכף ומיד ממש קיויים הייעוד "ומחה ה' אלוקים
דמעה מעל כל פנים" – בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שליט"א בכל תפארתו, ונכריז לפניו:
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ובברכת כוח"ט, בשם צוות השלוחים והעובדים
הרב **נפתלי הערץ ופייגי עסטולין**

כסא דנחמתא

משתתפים אנו בצערו וביגונו של חותננו-גיסנו-דודנו היקר
רב דקהילת חב"ד ומד"א דביהכ"ס לוי יצחק חב"ד, שליח ובן שליח
דכ"ק אדמו"ר מה"מ בלוס אנג'לס אשר מסור ונתון למבצעי הק'

הרה"ת ר' **שמעון הלוי** שיחי'
רייטשיק

בהלקח ממנו אחיו היקר והחשוב שליח כ"ק אדמו"ר מה"מ בארץ הקודש

הרה"ת ר' **יוסף יצחק הלוי** ע"ה **רייטשיק**
ושולחים **אנו בזאת את תנחומינו הכנים לכל המשפחה הנכבדה שיחיו**

מנחם ציון ובונה ירושלים ירפא את שברם ויגונם ומעתה
אך טוב וחסד ימצאכם תמיד כל הימים בגאולה האמיתית
והשלימה ותיכף ומי"ד ממ"ש ונזכה כבני"י לכוח"ט

מ.מ. הלל וביילא רישא גנזבורג	צבי הירש ורחל ביסק	הלל אהרון ומרים לאה לויפר
שלום הלוי ושרה בלאנק	נח ופעסי גנזבורג	בנימין ש. ונחמה דינה גנזבורג
יוסף יצחק ופעסי גנזבורג	ברוך ומנוחה מישולבין	שניאור זלמן וחנה גנזבורג
חיים עודא ודינה פערלא צפתן	ישראל דובער ודבורה גנזבורג	שד"ב ושטערנה ש. פרסמן
אברהם שלמה וברכה גנזבורג	נשע א. וחנה הינדא לברטוב	אסתר הדסה גנזבורג

כוס של נחמה

בצער ובכאב משתתפים אנו באבלו של גיסנו ודודנו היקר,
זכה להלחין ניגונים ששרו בהתוועדויות כ"ק אדמו"ר מה"מ

הרה"ת ר' **שלום הלוי** שי' **ברוכשטט**
על פטירת אביו היקר והחשוב, בעל מסירות נפש לתורה
וחסידות וזכה להעמיד דור ישרים מבורך

הרב החסיד ר' **יהושע הלוי** ע"ה
ותנחומינו שלוחה לכל המשפחה המפוארת שיחיו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ומעתה
ועד עולם אך טוב וחסד ימצאכם תמיד כל הימים, ונזכה
כל בני"י לכוח"ט לשנה טובה ומתוקה ולגאולה האמיתית
והשלימה בטוב הנראה והנגלה בהתגלות עטרת ראשנו
מלכנו משיחנו ותיכף ומי"ד ממ"ש

מנחם מענדל הלל וביילא רישא גנזבורג
ישראל דובער ודבורה גנזבורג
בנימין שלמה ונחמה דינה גנזבורג
שלום דובער ושטערנא שרה פרסמן
ברוך ומנוחה מישולבין
הלל אהרון ומרים לאה לויפר
שניאור זלמן וחנה גנזבורג
אסתר הדסה גנזבורג

'יחידות'

הרגע הנעלה ביותר בחייו של חסיד, הוא רגע הכניסה אל קודש הקודשים ל'יחידות'. אצל חסידים הקדמונים, 'יחידות', ובפרט 'יחידות' ראשונה, הייתה פסגת חייו של חסיד. מאז התבגרותו או הצטרפותו לחסידות הוא הכין את עצמו לקראתה. רגעי ה'יחידות' עצמה לא ניתנו לתיאור. היו אלו רגעי קודש שנחרטו בציפורן של ברזל ובלבת אש על נפשו של החסיד, הציתו את מידותיו, שיעבדו את מוחו ולבו, ובלהב שלהבת עיצבו דמות של חסיד

מאת ישראל יהודה

שבנפשי אחת שואלת ומתדברת עם 'יחידה שבנפשי שניה'.

כשחסיד נכנס לרבי ל'יחידות' – הרבי מתקשר עם שורש נשמתו של החסיד, ועל פי שורשו הוא נותן לו דרך בעבודת ה'. הדבר אינו פשוט כלל ועיקר ודורש מהרבי התאמצות רוחנית וגשמית גדולה ביותר, אולם הרבי – באהבתו לחסיד עושה זאת למענו.

הרבי הרשיב התבטא פעם שעיקר הקושי ב'יחידות' הוא ההלבשה וההפשטה התמידיה. משרתו של אחד הרביים שלא ניחן בחכמה יתרה התפלא באוזני החסידים

דמות של חסיד.

כשיצא חסיד מ'יחידות', היתה דרכו סלולה. אמנם ארוכה ופתלתלה, אך עם כיוון. מעתה סובבו חייו סביב ציר ה'יחידות'; מילות ה'יחידות' היוו עבור החסיד את המפה, את ברכת הדרך ואת קו ההתחלה לדרך החיים.

מהי 'יחידות'?

כ"ק אדמו"ר שליט"א מגדיר זאת בקצרה: "ענין ה'יחידות' הוא, שיחידה

יחידות'. רגעים מרטיטים בין חסיד לרבו. 'יחידות', הרבה מעבר להגשת פתקה וקבלת ברכה או עצה טובה; היא נעלה גם מינתינת שלום; הנהוגה בחצרות חסידיות אחרות. אצל חסידים הקדמונים, 'יחידות', ובפרט 'יחידות' ראשונה, הייתה פסגת חייו של חסיד. מאז התבגרותו או הצטרפותו לחסידות הוא הכין את עצמו לקראתה. רגעי ה'יחידות' עצמה לא ניתנו לתיאור. היו אלו רגעי קודש שנחרטו בציפורן של ברזל ובלבת אש על נפשו של החסיד, הציתו את מידותיו, שיעבדו את מוחו ולבו, ובלהב שלהבת עיצבו

הרבי הרי"צ כותב שינין הייחודות' הוא לברר את המצב, להבהיר את מעמדו ומצבו הרוחני ולקבוע אופן בעבודתו ביסור מרע, להרחיק ולדחות המדות וההרגלים הלא טובים ולקרב את המדות הטובות, לשקוד בלימוד ועבודה ולהתקשר בהתאחדות גמורה ולמסור עצמו בכל רצונותיו.

הייחודות' הראשונה היתה מיוחדת משאר הייחודות' במשך החיים. בייחודות' זו 'מעצב' הרבי את דמותו של החסיד, וכפי שכותב הרבי הרי"צ: "המבנה, השכל והמדות של חסיד הוא לפי ערך הייחודות' הראשונה שלו אצל הרבי שלו, והייחודות' הראשונה של חסיד אצל רבי היא לפי ערך מהות עצמו, ולפי אופן מהותו העצמית של החסיד – כך הוא סדר העבודה שהרבי נותן לו".

יצר הרע מעון

החסיד ר' אברהם דובער מבוברויסק מספר באריכות כיצד בקטנותו לקחו אביו ר' ירמיה לליובאוויטש, יחד עם קבוצת חסידים מהעירייה המיל שם גרו, ובראשם הגאון החסיד ר' אייזיק מהומיל. בתיאור ארוך ונפלא הוא מתאר את הנסיעה עצמה, את שמחת החסידים בדרך, את היפגש עם קבוצות חסידים נוספות, ולבסוף על הגעתם לליובאוויטש ועל הייחודות' לה זכה יחד עם אביו.

בין הדברים, משחזר ר' אברהם דובער את אשר הסביר לו אביו מהי ענינה של 'ייחודות', לפי ערך הבנתו של ילד קטן. מהסבר זה שנאמר ברצינות רבה, ניתן לראות את התייחסותם של חסידים לרבי, לייחודות' ולמקום הייחודות'. וכה הסביר האב: "מיום שחרב בית המקדש וקודש הקדשים עד אשר ירחם השי"ת וישלח לנו גואל צדק ויבנה לנו את ירושלים ובית המקדש – הנה ליובאוויטש היא ירושלים שלנו, ובית הכנסת בו מתפלל הרבי הוא בית המקדש שלנו, והחדר בו יושב הרבי הוא קודש הקדשים שלנו, והרבי הוא הארון – אשר בו לוחות תורת השם יתברך.

"מראה פני אבי ורצינותו כשדיבר אתי – מספר ר' אברהם דובער – עשו עלי רושם נורא, וברעיוני: זה לא כבר היינו – אבי ואני – בקודש הקדשים, וכעת הננו בבית המקדש. מה נורא הדבר, נורא עד מאוד.

"עודני חושב מחשבות על אודות בית המקדש וקודש הקדשים, ואשמע קול אבי מדבר אלי: הידעת בני שבעת שהכניס משה רבנו את הארון עם הלוחות לקודש

חסידים ממתנינים בתור לייחודות'. ציור: זלמן קליינמן

בשעה שהרבי מקבל לייחודות', על מנת שיוכל לענות לפונה אליו – עליו למצוא איזו שייכות בדקות שבדקות לכל הפחות לענין המדובר. בהקשר לכך כותב אדמו"ר הרי"צ לאחד מחתניו באריכות גדולה אודות מעשה נורא עם אדמו"ר האמצעי, ממנו נוכל ללמוד על עוצמתה של 'ייחודות', ועל סדר עבודתו הטמיר של הרבי בעת 'ייחודות' (ראה מסגרת).

ביהיום יום' מביא הרבי שענינה של 'ייחודות' הוא לברר את מצבו של הנכנס, קביעת אופן עבודתו, והתקשרות במסירה ונתינה.

על כך שהרבי מוכרח להחליף את בגדיו אחרי סיום קבלת הקהל לייחודות', כיוון שהם רטובים לגמרי מזיעה! כששמע על כך הרבי, הקפיד על גילוי הדבר, והודיע לאותו משרת כי הוא מפוטר, אך ימשיך לשלוח לו את משכורתו בקביעות. והמשיך הרבי (תוכן): "מדוע אינך מבין? כשיהודי נכנס אלי, הרי על מנת שאוכל לעזור לו עלי להתלבש בלבושיו כדי לרדת לעומק הענין אצלו, ולאחר מכן כדי לתת ברכה עלי להתלבש בחזרה בלבושים של 'רבי' ולתת לו עצה נכונה. כשנכנסים שלושים יהודים, עלי להתפשט ולהתלבש ששים פעמים, האין זו סיבה מספקת כדי להזיע כל כך?"

הקדשים, שמע קול השי"ת מדבר אליו מבין הכרובים אשר על הארון?

"כן, ענית. 'אלה הדברים' – ממשיך אבי את דבריו – 'שהרבי אמר לכל אחד ואחד מהחסידים הנכנסים אליו לחדרו, הם דברי השם יתברך, וכשם שהכהן הגדול היה נכנס לקודש הקדשים יחיד, כך כל מי שנכנס לחדרו של הרבי – שהוא קודש הקדשים שלנו – הוא נכנס יחיד, ולכן כניסה זו נקראת 'יחידות'..."

תיאור דומה וחד יותר מספר החסיד ר' יעקב שמשון, מתיאור זה ניתן ללמוד גם על ההכנות ל'יחידות' שיתוארו בהמשך. אביו – ר' זלמן יצחק שמו הכין את בנו במשך חצי שנה לפני חתונתו, כדי להיכנס אל הרבי האמצעי ל'יחידות'. אולם הסבא ר' נחום דובער לא הסתפק בהכנה שהכין האב את הבן, והוסיף נופך משלו, ובמשך חודשיים הסביר לו מה משמעות הכניסה אל הרבי ב'יחידות'.

"אצלנו חסידים – סיפר הסבא לנכדו – היה ביתו של הרבי היכל המקדש, וחדרו של הרבי לפני ולפנים (כינוי ל'קודש הקדשים'). כשישבנו בהיותנו אברכים אצל הרבי בליאזנא, היתה לנו הדרת כבוד פנימית כלפי האדמה עליה הוקם ביתו של הרבי, ומכל שכן כלפי גן עדן התחתון. אחרי הכנה גדולה וחשבון נפש מעמיק ואחרי טבילה וטהרה במקווה – היינו מרשים לעצמנו לנשק מזמן לזמן את העמוד עליו התפלל הרבי.

"לו ראת – המשיך הסבא לספר – באיזו יראת הרוממות וחיבת הקודש היה ניגש הגאון החסיד הישיש בן התשעים רבי ירוחם משפיטובקה אל עמודו של הרבי לנשק את המקום עליו היו מונחות ידי הרבי בשעת תפלתו – היית מבין מה זה מקום קודש עליו שורה השכינה?"

בהמשך, ממשיך ומתאר הסבא את זמן 'יחידות' הנעלה: "היו אברכים שביחידות' הראשונה שלהם – אחרי הכנה טובה – הנה בעמדם על סף גן עדן העליון, עוד לפני שנכנסו לרבי – הונח אצלם הטוב טעם של השגה אלוקית. ההרגש הטבעי שלהם נודך, וראיית פני קודש הקדשים של הרבי – פתח צינור מהנשמה אל הרוח והנפש. הרבי בשעת 'יחידות' הטליא איפוא את הנפש והרוח שהיו צריכים תיקון, הרבי החיה אותם באור הנשמה.

"מ'יחידות' אצל הרבי היו יוצאים בריה חדשה עם נפש אלוקית בריאה, יצר טוב שמח ומעודד, נפש טבעית מפורקת ויצר הרע מעודד..."

תניא -

תשובות על 'יחידות'

כפי המקובל אצל זקני אני"ש, הנה ספר התניא הוא לקוטי עצות מה שענה רבנו הזקן לחסידים במהלך היחידות' במשך עשר שנים, משנת תק"מ עד שנת תק"ו, ובקיץ תקנ"ב התחיל לסדר את ספר התניא בצורתו כפי שהוא עתה.

(אג"ק הרבי הרי"צ כרך ד' עמוד עד"ר)

ההכנות ל'יחידות'

כשכהן גדול נכנס 'אחת בשנה' לקודש הקדשים היה צורך בהכנה של שבעת ימים קודם יום הכיפורים מפרישין כהן גדול מביתו. המשנה אמנם מדברת בהכנות 'טכניות', אולם בוודאי היה מדובר גם בהכנות רוחניות נעלות מאין כמותן.

ואם כהן גדול שהיה צדיק ופרוש מענייני העולם, וכל עסקו בכל השנה בעבודה קדושה וטהורה של הכהונה, וביום הכיפורים בו מתעלה כל יהודי למדרגה גבוהה יותר – אם הוא נצרך להכנה, מה יעשה יהודי מיושבי בתי חומר, שהתעסקותו תדיר בענייני העולם הגס והשפל, ועליו להיכנס לטובת נפשו לקודש הקודשים בסתם יום חול רגיל? לא להיכנס? לא בא בחשבון!

וכך מסופר:

בתחילת נסיעתו של כ"ק אדמו"ר ה'יצמח צדק', בהיותו בשקלוב, אמר לו בנו הרה"ק מהרי"י, שהרבה מאברכי החסידים מתביישים להיכנס ל'יחידות'. כשמע ה'יצמח צדק' דבר זה, בכה בכיה גדולה ואמר: "מה פירוש מתביישים? בדבר הנוגע לנפשות ממש מתביישים?!"

ההכנות ל'יחידות' היו מהעבודות המרכזיות בחייו של חסיד. בזמנים ההם לא נכנס חסיד אל הרבי כל אימת שהגיע לליובאוויטש. חסיד נכנס לרבי רק כשהרגיש כי נפשו האלוקית זקוקה לסעד ותמך בעבודתה בעולם הזה, וככל שגדלה מעלתו של חסיד, הספיקה לו 'יחידות' לזמן רב יותר.

ההכנה דומה להר תלול. תחילה יש לעמול קשה מאוד כדי להגיע לפסגתו, הפסגה היא 'יחידות', ולאחר מכן יש לרדת בחזרה לאט לאט על מנת להביא את דברי 'יחידות' למעשה בפועל.

אצל חסידים של פעם 'יחידות' לא הייתה 'פגישה עם הרבי', אלא שיאו של פרויקט שהחל מספר חדשים (או שנים) לפני כן, ולאחר מכן ימשך עוד מספר חדשים או שנים.

ר' נחום דובער הנ"ל הסביר לנכדו בין הדברים: "קבלנו מזקני החסידים, שלי'יחידות' צריכים ללכת רק אחרי הכנה טובה, והכנה זו נמשכת זמן. היו אברכים שהכנתם ל'יחידות' ארכה **שלוש שנים ויותר**".

החסיד ר' אייזיק מהומיל, לפני שנכנס ל'יחידות' אל רבינו הזקן, הכין את עצמו לכך במשך שנתיים ימים! בלכתו אל רבינו הזקן, עבר דרך העיירה קאזאן שליד פולוצק, ונכנס שם אל החסיד ר' שאול קאזאנער. ר' שאול סיפר לו מה שמע מהחסידים הראשונים שבויטבסק, כשייסד רבנו הזקן את דרך חסידות חב"ד, אמר תורה חבדי"ת-חסידית: "ששה חדשים בשמן המור וששה חדשים בבשמים. ששה חדשים בשמן המור – התבוננות המביאה לידי מרירות אמיתית, וששה חדשים בבשמים – הטוב טעם בהשגת אלוקות, שזה צריך להיות ההכנה ל'יחידות'". – משמע החסיד ר' אייזיק כך, שהה שנה נוספת עד שהלך ל'יחידות' אל הרבי.

החסיד ר' משה ווילנקער – מחסידיו רבינו הזקן – סיפר פעם על הקירוב הגדול וההדרה המיוחדת שחסידים קירבוהו והדריכוהו כשבא בפעם הראשונה לליאזנא אל רבינו הזקן. במשך חמשה חדשים שמע ולמד, עד שהרגיש שמתר לו ושיכול הוא כבר להיכנס אל הרבי ל'יחידות'.

ר' שמואל מונקעס העיד על עצמו, שכשהלך בפעם הראשונה ל'יחידות' אל רבינו הזקן, קיבל על עצמו הסכמה בלב שלא לרצות בדבר גשמי טעים.

ר' שמואל דובער מבוריסוב סיפר מה שמע מר' מרדכי מהורודוק שמע מהרבי "מה שאסור – אסור, ומה שמותר – לא צריכים". באימרה זו ממשיך ר' מרדכי – חיינו אנו האברכים שלוש וארבע שנים עד שהבאנו את תוכנו בכל העניינים בחיים, ורק אז הלכנו אל הרבי ל'יחידות'.

אצל אדמו"ר האמצעי היה הסדר, שכל איש הבא לקבל את פני הרבי, בין בן תורה בין איש פשוט, לא היה נכנס ל'יחידות' עד שלא שמע תחילה שתיים או שלוש פעמים חזרת דרוש החסידות שאמר הרבי.

אחד התיאורים האותנטיים אודות ההכנה ל'יחידות' מביא אדמו"ר הרי"צ לגבי ר' שמחה זיסל אביו של ר' מרדכי

הרבי הריי"צ בחדר היחידות שלו

והן מכאובי המידות, ולעשות הסכם חזק
בנפשו כי יקיים את כל אשר יאמר לו הרבי
במסירות נפש ממש.

"נוסף לכך, עצם היום בו עליו להיכנס
ליחידות, צריך להיות יום הראוי: בערבו
של היום הקודם יש לקרוא קריאת שמע
שעל המיטה מתוך חשבון הנפש, לקום
בחצות הלילה לתיקון חצות מתוך הרגשה
כי חורבן המקדש וגלות השכינה צריכים
להתבטא גם אצלו, אשר המקדש האישי
שלו עליו נאמר ועשו לי מקדש ושכנתי
בתוכם – חרב ונחרב ר"ל, והנפש האלוקית
בגלות אצלו.

"במחשבות כאלו אומר הוא תיקון
חצות במרירות אמיתית, בוכה במר נפשו
מעומק הלב, ולאחר מכן מתיישב ללמוד
תורה, מטהר עצמו במקווה, לומד שיעור
קבוע בחסידות לפני התפילה, מתפלל בראש
ובלב ומתחנן אל השי"ת כי יעזור לו לחזור
בתשובה. מתענה אותו יום ועוסק בתורה.
רק אז ראוי אותו יום להיכנס בו ליחידות,
וישנה תקוה כי היחידות תעזור לו..."

שני חסידים

באחת מאיגרות הקודש שלו, מתאר
הרבי הריי"צ את אופן הכנתם של שניים
מגדולי חסידי אדמו"ר הזקן, ר' משה
ווילנקער שהרבי מכנה אותו 'חסיד פנימי,
ור' יקותיאל ליפלער שמכונה 'חסיד
מקיפי'.

לר' משה ווילנקער – כותב הרבי הריי"צ

חינוך בריא

פעם, בהיות החסיד ר' מנחם מאניש מאנעסזאן בליובאוויטש, נקרא ע"י ר' לויק
משרת ליזאל הקטן בליובאוויטש. 'כשבאתי לזאלי – מספר ר' מנחם מאניש – לא
מצאתי שם את ר' לויק משרת, ואלך אל חדרו, שליד פתח כ"ק אדמו"ר, ואמצאהו
שם יושב וכותב מכתבים.

כשנכסתי אמר לי ר' לויק, "טוב עשית שבאת לכאן ולא חכית עלי בזאל הקטן,
כי כ"ק אדמו"ר אמר לי שתהיה אצלו היום, ואם האורחים רואים שאני מכניס
אותך זו הפעם השניה השבוע, והם מחכים מלפני השבת ועוד לא נכנסו – הרי בוודאי
ידרסוני, ועתה חכה לי כרגע ואכנס אל כ"ק אדמו"ר ואגיד לו כי הנך פה, ובודאי
יצווה עלי להכניסך אליו".

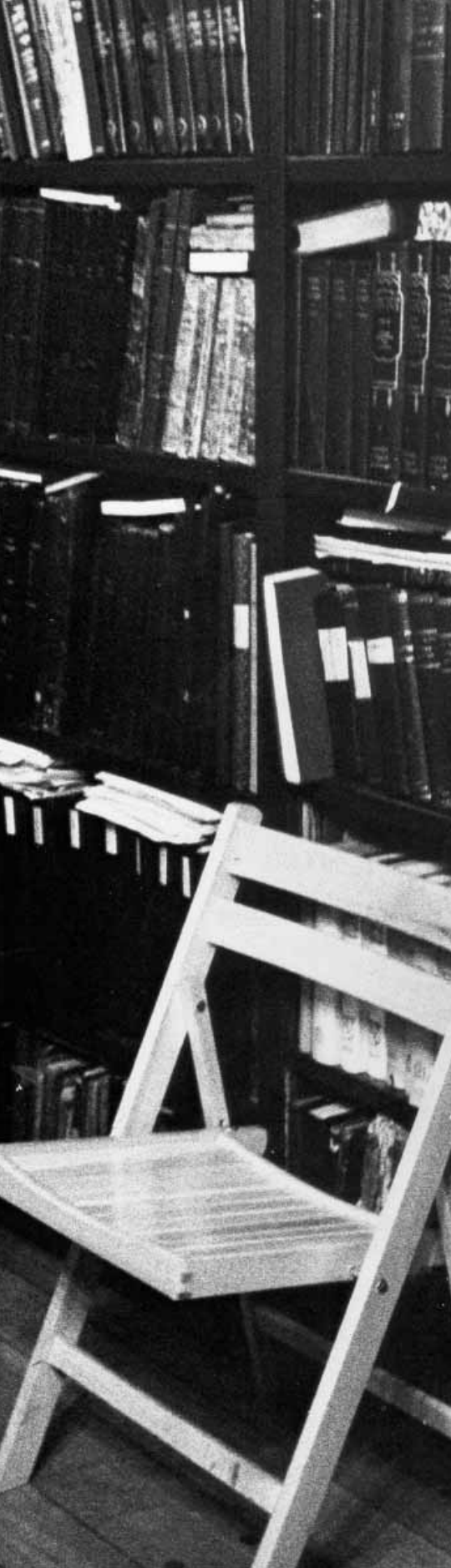
אני – אומר ר' מנחם מאניש – מאז בואי לליובאוויטש בפעם הראשונה, לא
נכנסתי אל כ"ק אדמו"ר בלי הכנה תחילה, כי אותו יום אשר הייתי צריך להיכנס אל
כ"ק אדמו"ר היה לי יום עבודה לפי מהותי ולפי ערכי, ולא חפצתי לחלל את דרכי זו
ולשנותה. אמרתי לר' לויק שיאמר לכ"ק אדמו"ר, אם הדבר נחוץ להיכנס היום –
הריני מוכן לכך, אבל אם אינו נחוץ להיום דווקא, הייתי מבקש לדחות זאת למחר,
כי לא רציתי להיכנס אל כ"ק אדמו"ר בלי הכנה מקודם.

ר' לויק משרת יצא מחדר כ"ק אדמו"ר ואמר לי, כי כ"ק אדמו"ר אמר שאינו
דווקא היום, ואפשר להניח למחר, ושחוק קל עבר על פני קדשו ויאמר: "החינוך
החסידי השקלובי הוא בהשרשה והרגש בריאים..."

כעת התכונן ר' שמחה זיסל להיכנס לרבו
ליחידות על מנת לשאול את דעתו האם
עליו להתקשר אל אדמו"ר הזקן.

"באחד הימים – מספר הרבי הריי"צ –
כאשר ר' שמחה זיסל מצא את עצמו ראוי
להיכנס אל הרבי – רבי מענדל מהורודוק
– ביחידות, אז, באותם הימים, הבינו כי
כדי להיכנס ליחידות אצל הרבי דרושה
לכך הכנה מסוימת בשני דברים: לספר
את כל מכאובי הנפש, הן מכאובי המוחין

מהורודוק, מגדולי החסידים ומשפיע אני"ש
בציאשניק. אביו של ר' מרדכי היה מחסידי
ר' אברהם מקאליסק, ולאחר שרבו ציווה
עליו, התקשר אל ר' מנחם מענדל מהורודוק,
אולם גם אצלו לא מצא נחת כיוון של הבין
את תורתו ולא הצליח לקלוט את עבודתו
– עבודת המוח, ורק בבוא אדמו"ר הזקן
להורודוק והיה מסביר את תורתו של רבי
מנחם מענדל מויטבסק בהסברה רחבה,
אז היה מבין ומרגיש תענוג בחסידות,

הברכות שלהם.

בתיאור הנסיעה לרבי של העובד והמשכיל ר' אברהם דובער מבבורויסק הוא מתאר את חדרו של הרבי הצ"צ: "החדר בו ישב הרבי היה חדר גדול, ליד הכתלים עמדו כונניות מלאות ספרים, הרבי ישב ליד שולחן גדול ועליו היו מונחים כמה ספרים, פתקאות וקופות קופות של מטבעות, ושני נרות דולקים על השולחן.

"בהיכנס אבי לחדר הרבי, היה הרבי מעיין בספר שהיה פתוח לפניו, ובהתקרב אבי למקום שבתו של הרבי, הרים הרבי את עיניו מהספר ויבט בפני אבי ובפני. אבי רעד בכל גופו, גם אני נבהלתי והתחלתי לבכות בלחש, והרבי הושיט יד קדשו לקחת את הפתק אשר ביד אבי, כי מרוב חרדתו נשאר אבי עומד במקומו מבלי לדעת מה לעשות.

"אבי עמד דומם, ראשו כפוף למטה, ומעיניו נשרו נטפי דמע מבלי להרים קולו. אבל כעבור זמן התפרץ בקול בוכים וילולי יליל, וכשראיתי את אבי בוכה, נתכווץ לבי ואבכה חרישית, ואביט בפני הקודש של הרבי. משך זמן קרא הרבי את הפתק שהגיש לו אבי, ובעת קראו הנה פעמיים ושלוש הסתכל הרבי בפניו של אבי וגם בפני, ואחרי כן דיבר עם אבי.

"משתחיל הרבי לדבר עם אבי הפסיק מלבכות, שפתותיו נעות, לחזור על הדברים שהרבי אומר לו בלחשיה, וקולו לא ישמע". תיאור נוסף של סדר הייחודות אצל היצמח צדק, תיאור המשכיל ועובד אלוקים החסיד המופלא ומרומם ר' גרשן דובער מבבורויסק באוזני אדמו"ר הריי"צ בשנות ילדותו:

"תחילה", מספר הרבי הריי"צ, "תיאר לי את מראה פני כ"ק אאזמו"ר אז, את מושבו אצל שולחן ארוך ועליו מונחים הרבה ספרים גדולים וקטנים. כ"ק אאזמו"ר ישב על כסא, לבוש בגדי לבן וכובע סייבעל בראש קדשו, ומצנפת לבנה מתחת לכובעו, ושני נרות דולקים על השולחן, וספר הזוהר פתוח לפניו.

"כשנכנסתי להיכל כ"ק – סיפר ר' גרשון בער – פרץ זרם של דמעות מעיני, ורגלי כאילו הושמו בסד מבלי יכולת להניעם, וכשאמר לי הגבאי ר' חיים דוב לגשת אל שולחן הקודש אשר כ"ק ישב לידו, עבר רעד בכל גופי וארכובותיי דא לדא נקשן.

"וכשניגשתי אל השולחן וכ"ק שאל אותי ימה עשית במשך עשרת השנים מאז היותך פה עם דודך החסיד ר' עזריאל יעקב מלמד, נתתי קולי בבכי ואספר את הכל. לא כיחדתי גם חצי דבר".

– לקח שלש שנים להכין את עצמו להיכנס לייחודות, ולאחר מכן נשאר עוד שבע שנים בליאזנה כדי להביא את הייחודות לעבודה בפועל.

הרבי היצמח צדק סיפר, שהרה"צ ר' אהרן נ"ע מסטראשעלע סיפר לו, שבלילה הראשון אחרי הייחודות של ר' משה אצל אב הסבא, היה כל כך שקוע במחשבתו במה ששמע מהרבי, עד שביקש משני אברכים להשגיח עליו שלא להחסיר מלים בתפילת ערבית ובקריאת שמע שעל המטה. כך נמשך הדבר שבועיים עד שר' משה שב למצבו הרגיל...

ר' יקותיאל לעומת זאת, משרק שמע חזרת תורה של אדמו"ר הזקן ובהיודע לו הענין של ירבי וחסידות, הוא מתפעל מאוד והולך מיד לליאזנא. בבואו לליאזנא הוא כבר שלם עם עצמו ללכת לייחודות אצל אדמו"ר הזקן. זקני החסידים מסבירים לר' יקותיאל שכדי להיכנס לייחודות זקוקים להכנה, אך ר' יקותיאל בלב השלהבת שלו אינו רוצה לשמוע כלל מכך, ומתפרץ כדי שירשו לו להיכנס לייחודות אל הרבי. כאשר לא מרשים לו להיכנס לייחודות הוא מטפס על הקיר, וקופץ דרך החלון לחדר העליה של אדמו"ר הזקן תוך צעקת בכיה לבבית: רבי! קיטעו לי את הצד השמאלי היכן ששוכן היצר הרע!

לקול בכייתו הגדולה, עונה לו רבנו הזקן: "רבנו של עולם! ואתה מחיה את כולם כתיב!"

ור' יקותיאל יוצא בשמחה גדולה, באמרו שהרבי המשיך לו חיות. ואכן האמת כך היא, שאדמו"ר הזקן המשיך בו חיות, אך זאת נתן לו על צעקת הבכיה הלבבית הימקיפית שלו.

אצל הרבי

לאחר ההכנה הנפשית הגדולה, מגיע הרגע הקדוש והגדול והחסיד נכנס אל הרבי בייחודות. הכניסה אל קודש הקודשים, העמידה מול הרבי, העיניים הנוקבות עד תהום נשיה, מילות הקודש כל אלה מתיכים את כל מהותו של החסיד, והוא בטל לרבי כעפרא דארעא. באותם רגעים, גם 'משכילים' ועובדים מופלאים אבריי הלב ורחבי הדעה, עמדו רועדים ומרטיטים, עיניהם זולגות ללא הפוגה, ולבם נמס בקרבם.

באופן כללי, היו הרביים שונים זה מזה בסדר הייחודות, באופן המענה ובנוסחי

ר' גרשון דובער ממשיך ומפרט את אותה 'יחידות', ולסיום מסכם לעצמו הרבי הריי"צ: "וכשהסתכלתי בפניו בשעת סיפורו, ראיתי את גודל התרגשותו ברגשי קודש לרגלי זכרון הימים ההם, רגשי קודש שמלאו את כל עולמו של החסיד המשכיל העובד אלקים הזה".

אצל ה'יצמח צדקי היה מקובל, שכאשר הרבי אינו מקבל את הפדיון – אין זה סימן טוב. בשנת תרט"ו נולד לרשב"ץ בן, ובמלאות לו שנה חלה במחלה אנושה, ובצר לו הלך אל הרבי להגיש 'פדיון', והחל לבכות. 'הנח את הפדיון על השולחן אמר לו הרבי. כמה שביקש הרשב"ץ והתחנן, לא הועיל, ונאלץ היה להניח את הפדיון על השולחן. כשאמר לו הרבי 'כבר מאוחר', הלך לביתו בוכה ומילל, ומצא כי הילד כבר איינו בחיים...

חצי שנה לפני הסתלקותו של הרבי ה'יצמח צדקי, היה קשה עליו הדיבור, אך ראו גילויים נעלים. ה'יצמח צדקי לא רצה אז יותר לקבל חסידים ל'יחידות' בשאלות גשמיות, והיה אומר שאין הוא רואה את הגוף, כי אם את אור הנשמה, ולכן הוא אינו יכול לענות על 'יחידות' גשמית.

על אדמו"ר מהר"ש מסופר, שהיה נוהג לשאול את הנכנס 'היכן אתה אוהז' והכוונה היתה מה היה הענין של ה'יחידות' האחרונה שלו אצל אביו כ"ק אדמו"ר ה'יצמח צדקי.

היה פעם חסיד אחד ששימש כמשפיע של האברכים בויטבסק. בין המקבלים שלו היה גם ר' שמואל ברין. היו אלה חבורה בעלי מוחין קרים, היה להם מנין לעצמם, והמשפיע היה הש"ץ הקבוע שלהם. תפלתם היתה בחשאי ובמתנינות, במוחין.

פעם בא המשפיע אל כ"ק אדמו"ר המהר"ש והרבי שאל גם אותו היכן אתה אוהז? והמשפיע ענה: 'בעל תפילה'...

אמר לו כ"ק אדמו"ר מהר"ש: "בעל תפילה עומד על הסף, אם הבעל תפלה הוא כראוי הרי הוא זוכה ומזכה את הרבים, ואם הוא אינו כראוי – הוא חוטא ומחטיא את הרבים". לאחר מכן אמר המשפיע: "הרבי דגדג אותי מתחת ללב והכניס בי נשמה חדשה".

כשחזר לויטבסק והתפלל קבלת שבת, התאספו המונים מהרחוב לראות את הנעשה ב'מנין' שלהם, שכן הפעם התפללו שם בהתלהבות גדולה יותר מאשר 'כל נדרי'...

אודות אדמו"ר הריי"צ כותב ר' שמחה גורודוצקי ביומנו: "כשהייתי בחרקוב

הרבי מה"מ בחדר היחידות שלו

מעבודות הנפש של 'יחידות'

באחת מנסיעותיו של אדמו"ר האמצעי, התאכסן במלון לא רחוק מהעיר סמרגון. הדבר היה בחודש מנחם אב, ומזג האוויר הטוב הביא להחלטה להתעכב במקום כשבוע ימים. כשנודעה החלטתו זו של הרבי, התקבץ קהל רב לקבל את פניו קדשו, והיה מקבלם ל'יחידות' כנהוג.

באחד הימים, באמצע היום בשעה שמאות אנשים עמדו צפופים וחיכו להתקבל ל'יחידות' ציווה הרבי לפתע לסגור את הדלת, והפסיק את קבלת האורחים. החסידים שהיו במקום חשבו שבוודאי הרבי עייף מרוב הנכנסים, ולכן הפסיק לשעה קלה, כדי להינפש ולהחליף כוח.

כעבור חצי שעה יצא הגבאי ר' זלמן טרוד ביותר ועיניו אדומות מבכי, ולחש משהו באזני החסידים הנכבדים שהיו באותו מעמד. כששמעו את דבריו – נבהלו והחווירו. רגש פלצות עבר במחנה החסידים ואין איש יודע עד מה.

כעבור שעה או שתיים נכנסו כמה מהחסידים הגדולים אל הבית, ושמעו מאחורי הדלת את הרבי אומר מזמורי תהלים בהשתפכות הנפש, בבכי רב, מעומק נקודת קדושת לבו. אחדים מהם התעלפו מצער מבלי דעת על מה ולמה זה חרד הרבי כל החרדה הגדולה הזאת, כך שבאמצע יום חול שגרתו, יפסיק קבלת האורחים ויתעורר בעבודת מרירות שכזו.

הרבי, בגמרו אמירת התהלים התחיל להכין עצמו לתפילת מנחה, אבל הוא נחלש כל כך מעבודת אמירת התהלים עד שהוכרח לשכב במטה כשעה ויותר להינפש, אחר כך התפלל מנחה בסדר הנהוג בעשרת ימי תשובה.

כשנודע הדבר לחסידים, התחילו להתפלל מנחה בסדר של תענית ציבור (כי הן אלה שכבר נכנסו ל'יחידות', והן אלה שחיכו להתקבל באותו יום – ישבו בתענית).

לאחר תפלת מנחה יצא הרבי אל החצר, עלה על הבימה, ואמר מאמר ארוך על הכתוב 'חומת בת ציון הורידו כנחל דמעה'. דרוש זה עורר התרגשות גדולה בקרב החסידים, ופעל התעוררות גדולה ועצומה, ושנים רבות אחרי כן זכרו את המאורע ההוא.

החסיד ר' פנחס משקלוב שהיה מנכבדי החסידים בימי רבנו הזקן ומזקני החסידים בימי הרבי האמצעי, שאל את הרבי – כעבור מספר ימים – לסיבת הדבר. לרגע התעצב הרבי מאוד, ואחר כך ענה לו: כשאני נכנסים ל'יחידות' ומגלים נגעי פנימיות לבבם – איש איש באשר הוא – הנה כל דבר שמספר המספר צריך הרבי למצוא בעצמו בדקות ובדקות דקות, ואי אפשר לענות לשואל דבר תיקון וסדר אמיתי עד אשר לא יתקנו תחילה בעצמו, ורק אז יכולים לתת עצה וסדר לתיקון.

ביום ההוא – המשך הרבי, נכנס אלי איש אחד שנבהלתי לשמוע את דבריו, ולא מצאתי בעצמי ח"ו וח"ו אפילו שמץ מענין כזה בדקות. נפל ברעיוני פן ח"ו וח"ו הוא העלם הרע הנמצא בעומק של העומק כמבואר בחסידות, ומחשבה זו הרעידה את עומק נקודת נפשי לשוב אל ה' מקרב ולב עמוק...

אוכל יותר לדבר. ואמר: "הלא שליח הנך, ולא נוגע לך, תספר!" ואמרתי שיהושע אליהו מסר אז ער איז פארדרייט, ושוב אמר כ"ק "אזוי!! פארדרייט", ושוב זלגו עינו דמעות ובכה בקול.

"כשיצאתי מההיכל היה כבר שעה אחת אחר חצות הלילה, והרבנית שטערנא שרה אמו של כ"ק חיכתה בחדר שמחכים בו ל'יחידות', ושאלה: מה זה? היית ב'יחידות' למעלה מארבע שעות? ומדוע אתה בפנים זועפות? ואמרה לי שהיא דואגת כי בנה עדיין לא אכל וחשבה שאצא מיד. סיפרתי לה מה שעשיתי אצל כ"ק זמן רב כל כך, וגם סיפרתי לה מהדרישות שלום הקשים שמסרתי לו מבלי שידעתי שכך ישפיעו על כ"ק. ואמרה שאיננה יודעת מה לעשות כי בכל פעם שכ"ק מקבל ל'יחידות', הרצפה רטובה אחר כך מדמעות..."

מה היו מבקשים ב'יחידות'?

חסידים הראשונים לא היו מטרידים את אדמו"ר הזקן בעניינים גשמיים, גם כשהיה צר להם מאוד, אולם חסידים בכל הדורות ביקשו בעיקר עבור רוחניות, אולם גם עבור עניינים גשמיים. אולם עיקר עניינה של היחידות היה הברור בדברים הרוחניים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א ביאר באחרון של פסח הישי"ת ש"בכלל, פונים אל הרבי אודות שני סוגי עניינים:

- א. תיקון ופרנסה ברוחניות.
- ב. תיקון ופרנסה גשמית (אבל לא חומרית).

כל סוג מתחלק לשלושה עניינים:

בני, חיי ומזוני שהם נר, שולחן ומטה.

חיי – נר, ככתוב "נר ה' נשמת אדם".

מזוני – שולחן.

בני – מטה.

גם 'יחידות' רוחנית מתחלק לשלושה עניינים אלו: נר – מצוות, ככתוב "כי נר מצווה", שולחן – תורה, מטה – ענייני תיקוני פגמים ונפילת האדם.

מה היו נותנים ב'יחידות'?

זקני החסידים אמרו, שלפני שחסיד נכנס ל'יחידות', היה מחליט שלא ירצה עוד למה שהוא מתאוה, ואין צריך לומר בתאוות אסורות, כי מה שאסור – אסור.

נכנסתי בלילה שלא בזמן 'יחידות', ושהיתי כארבע שעות... כשמסרתי את הדו"ח מחרקוב, מסרתי שמנוחין ביקש להודיע שלא עסק ב'מעוות חטיין' כפי שהבטיח, ושאל כ"ק: "למה?" ועניתי שבנו היה חולה. ושאל כ"ק: "יומה?" ולא עניתי והבין שנפטר. ומיד אמר "אזוי!!" ויכולתי לראות כיצד נשבר לבו בקרבו והתחיל לבכות בדמעות שלא ראיתי כמותן אלא בזמן תקיעת בשופר. אחר כך לקח את המטפחת ונגב את עיניו הקדושות ואת מצחו ואמר: "נו, מה יש לך עוד למסור?" ואמרתי: לא

נמסרו לי שתי שליחויות להעביר אל אדמו"ר הרי"צ, האחת מידי בן החסיד הזקן יחיאל מנוחין שאמר, שכאשר היה כ"ק בחרקוב בשנת תרפ"ב ביקש ממנו שיתעסק בקמחא דפסחא לפני חג הפסח, אבל הוא לא עסק בזה בגלל שבנו נפטר ר"ל, וביקש שאספר את הסיבה לכ"ק אדמו"ר, שלא עשה מה שהבטיח. השליחות השניה נמסרה לי ע"י החסיד יהושע אליהו וואלאסוב שנסתבך בעסקיו, וביקש ממני: "אמור לכ"ק אדמו"ר אז איך הגב זיך פארדרייט". כשנכנסתי לכ"ק לתת דין וחשבון,

אברכים, והם לומדים טוב ובשבת הם מארכים בתפילה אחרי המנין, הם לומדים חסידות וכו'.

שאל אותו הרבי: "ומה בדבר המדות?"
ענה ר' אליעזר: "כמו אברכים גבירים".

אמר לו הרבי: "האשמה היא מצד המחנך, לא מצד. ראשית כל החינוך וההדרכה הם במידות טובות ולא ללמוד את הספר, כי אם ללמד את עצמו. כשתבוא לביתך תייסד קופת גמ"ח, וכל אחד מהאברכים יפריש לקופה זו מחצית מהנדוניה שלו".

"לא אוכל לפעול זאת אצלם", אמר הרב ר' אליעזר.

ענה לו הרבי: "כשאני אומר – זה יפעל, אמור לאברכים שכאשר הם נותנים אין הם נותנים משלהם, ואם לא ייתנו – לא יהיה להם אותו הכסף". וסיים הרבי: כשתבוא לכאן בפעם הבאה, תביא לי בשורה טובה יותר".

כשסיים הרבי המהר"ש לספר זאת לבנו, אמר: "אילו רציתי להיעתר לנפש האלוקית שלי, הייתי מנסק את ר' אליהו אבעלער".

לייחודות, היו נכנסים כולם. אפילו בני הרביים נכנסו לייחודות אצל אביהם. אחד הסיפורים המרטיטים אודות ייחודות של בן רבי אצל אביו הרבי, סיפר אדמו"ר הרש"י בחתונת אחותו, אודות ייחודות שלו אצל אביו מהר"ש.

תוכן הייחודות היה תיאור נפלא של הרבי מהר"ש לבנו אודות ירידת הנשמה למטה. הרבי מהר"ש המשיל זאת בבן מלך שנשלח ע"י אביו לסביבת פראי אדם על מנת ללמוד דעת. בתחילה הוא מצר על ריחוקו מאביו, אולם אט אט הוא מתרגל למצבו, שוכח על צור מחצבתו, ומתחיל להתנהג בהתנהגותם של אותם פראים. לפתע פתאום לאחר תקופה הוא נזכר מי הוא ומה הוא ומהי שליחותו, הוא מתעורר מתרדמתו, נזכר בפני אביו המלך, ועושה הסכם חזק בנפשו אשר לא יוסיף עוד להתחבר אל השוטים, ומתחיל לשקוד בעבודת שליחותו עד אשר מביא דבר השליחות אל מילואה.

"לעולם לא אשכח" – מספר הרבי הריי"צ – "אותו הרגע ואותו המחזה בשעה שסיפר הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק [הרש"י] את דבר הייחודות הני"ל, לפני שהתחיל לדבר עמד מלא קומתו, ובשתי ידיו אחז בקצה השולחן והביט זמן ארוך על הכסא שעמד בראש השולחן – כסא פנוי אשר איש לא נגע בו והיה מקום מוכן להוד כ"ק אדמו"ר

חסידים ממתנינים בתור לייחודות אצל הרבי

כשנכנס ר' אליהו אבעלער לייחודות אל הרבי, שאל אותו: 'מה נשמע אצלך?' הוא היה בעל עסק ואיש פשוט.

וענה: "ברוך השם".

"ואיך הענינים בעסקך?"

"ברוך השם! אבל, רבי, יש לי צער רב מיוסף הנמצא בישוב שלנו, אין לו הצלחה – לא עלינו – בשום דבר. אספנו כספים וקנינו לו סוס ועגלה שיוכל לנסוע לעיר עם מעט סחורה, ותמיד יש לו תקלה – הצירים נשברים, לסוס נשברת רגל, ולאחר מכן גונבים את הסוס, כל הדברים השלומיאליים קורים אצלו. רבי! ממשיך ר' אליהו – מה אני יכול לעזור לו?" נאנח ופרץ בבכי, באמרו: "רבי, תנו לו ברכה!"

הוד כ"ק אדמו"ר מהר"ש האזין וענה לו: "אכן, אתה יכול לעזור לו הרבה. כשיהודי מצטער בצערו של חברו ומבקש עזרו, הוא מסיר על ידי כך ממנו את כל הקטרוגים, וכל הדינים הקשים".

לאחר מכן הוציא הרבי מכיסו מטבע, נתנה לר' אליהו, ואמר לו: "רוצה אני להיות שותף שלך, יעזור לך השי"ת שתוכל לעשות טובה ליהודי ושיהיה בהצלחה".

ר' אליהו נרעד ואמר: "רבי, איתך אתם רוצים להיות שותף? היודעים אתם מי אני? הרי אני החומר הגס עליו דנים ב'תיניא' שתיקונו הוא רק שבירה וכו'".

אין כאן המקום להביא את תשובתו של הרבי, אלא שממנו רווח הרבי נחת רוח.

כשנכנס ר' אליעזר לייחודות והרבי שאל אותו

"מה נשמע?"

ענה שיש לו ב"ה שיעור לעיונא עם

אלא הכוונה שלא לרצות בכלל בכל מה שלבו חומד אפילו בדברים המותרים.

ועוד היה שגור על לשונם: על מפתן בית המדרש של רבינו עזבנו את המדות הטבעיות, ומזוזות גן עדן התחתון פעלו תשוקה לאהבה ויראה. על האבניים האלה נולדה עדת החסידים.

החסיד ר' פנחס רייזעס אמר: "כשהייתי בפעם הראשונה בייחודות אצל רבינו הזקן – מסרתי לו את הנפש שלי, כשהייתי בפעם השניה בייחודות, מסרתי לו את הרוח שלי, וכשהייתי בפעם השלישית – מסרתי לו את ה'נשמה שלי".

'אילו הייתי נעתר לנפשי האלוקית'

סיפורים רבים התגלגלו בייחודות במשך הדורות, כמו גם מופתים בגשמיות, ויותר מכך מופתים ברוחניות שהפכו נשמות והצילו נשמות. את הסיפורים מן הייחודות סיפרו בדרך כלל חסידים, אולם לעיתים רחוקות ניתן היה לשמוע מהרבי אודות הייחודות, אחד הסיפורים המעניינים סיפר הרבי מהר"ש לבנו הרש"י.

"היום ביקרו אצלי שני אורחים" – סיפר הרבי לבנו – "מאחד קיבלתי קורת רוח, ומהשני צער עמוק".

הגיע אז ר' אליהו מהישוב אבעלע שליד ליובאוויטש, וכן בא אז לליובאוויטש החסיד הרב ר' אליעזר מפולוצק בעל מחבר ספר 'משנת אליעזר'. אלה היו שני האורחים שהוד כ"ק אדמו"ר מהר"ש הזכיר.

הרה"ק מהר"ש. פניו היו לבנים כסיד, ורק שני כתמים אדומים היו במקצועות לחיו, ודמעות נושרות מעיניו על השולחן והתחיל לדבר: פעם נכנסתי ב'יחידות' אל אבי וכי. "כל המסובים עמדו כל העת שסיפר הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק דבר היחידות, לבד דודנו הרז"א שנשאר יושב במקומו מביט בפני הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק ועיניו יורדות שני נחלים של דמעות, דבר שהפליא את כל המסובים [ענין של בכי לא כל כך ראו אצל הרז"א בדרך כלל. הכותב].

שישים שנה

בוערת היחידות

כאמור, היחידות היוותה אצל החסיד את תחילתה של דרך החיים שלו, ולעיתים גם שינתה אותו מן הקצה אל הקצה. אצל חסידים – גם הפשוטים – היתה עבודת חיייהם סביב אותה יחידות ראשונה שלהם, ובה חיו כל העת.

הרבי הרי"צ מציין מספר פעמים את החובה של כל חסיד לזכור את היחידות שהיתה לו: "חסיד חכם צריך לצייר לעצמו לכל הפחות פעם אחת בשנה, איך עמד ב'יחידות' אצל הרבי".

באופן מפורט יותר כותב במקום אחר החובה על כל חסיד להעלות זכרונות מהיותו בליובאוויטש: "לקבוע זמנים מיוחדים – כל אחד ואחד לפי עניינו ומצבו – להעלות בזכרונו כל דבר ודבר ביחוד, ולהשתדל לצייר הדבר ברעיונו במחזה כמו שהיה, תבנית המקום ומחזה האנשים שהיו באותו מעמד, והעולה על כולנה מראה פני הוד כ"ק קודש הקודשים הרה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

"לזכור – במידה האפשרית – נוסחאות

הברכות, דיבורי היחידות ודיבורי שיחות הקודש ונושאייהן על כל פנים, וליגע בזה את כוח הזכרון ביגיעה גדולה להיזכר כל מה שאפשר".

פעם, פרץ החסיד ר' דוד צבי מצ'רניגוב בצעקה: "אוי, רבי! והתעלף!"

לאחר מכן סיפר, שזוכר ב'יחידות' שהיתה לו אצל הרבי היצמח צדק בזמן בר המצווה שלו, והרבי היצמח צדק שם ידיו על ראשו וברכו. כן נזכר על עוד כמה יחידויות שהיו לו אצל הרבי היצמח צדק, וכאשר נזכר בהן – נחלש ונתעלף.

• • •

באחת מרשימותיו מביא אדמו"ר הרי"צ מעשה מעניין עם אחד מחסידי אדמו"ר מהר"ש: הכרתי אחד מחסידי הסבא ור' פסח שמו. ר' פסח היה אדם פשוט מאוד. הוא היה סוכן, והעביר סחורות מהומיל לבעלי החנויות בעיירות הסמוכות, ומכך התפרנס בשפע.

לראש השנה נסע עם עוד חסידים אל הסבא (הרבי מהר"ש) בליובאוויטש. בפתק שלו כתב ר' פסח אודות עבודת פרנסתו, וציין שהוא בעצמו נוסע עם עגלת הסחורה. הסבא ברכו בשפע, ואמר: "ביכלתך לקיים תמיד 'שאו מרום עיניכם' – שמע זה ישראל".

בצאתו מהיחידות ניגש אל ר' מרדכי יואל לספר לו את תוכן היחידות, וביקש להסביר לו את מה שאמר לו הרבי ב'יחידות'. ר' מרדכי הסביר לו את הענין של 'שאו מרום עיניכם' שביכולתו בהיותו נוסע בדרכים תמיד לראות את הרקיע שדומה לכסא הכבוד, וזהו סגולה ליראת שמים.

ראיתי את ר' פסח בפעם הראשונה בערב ר"ה תרנ"ב – ממשיך וכותב הרבי הרי"צ – וסיפר לי אז באריכות על היחידות

הראשונה שלו.

כשרי מרדכי יואל – סיפר לי ר' פסח – הסביר לי את דברי היחידות, נהיה אור בליבי, והתחלתי לרצות להבין. שכני החסיד ר' הירשל השען למד אתי מזמן לזמן, עד שבמשך כמה שנים יכולתי ללמוד בעצמי מספר שורות ב'תינאי', ב'תורה אור' ובלקוטי תורה. דברי היחידות של הרבי העמידו אותי על הרגלים.

עברו שנים, ר' פסח נהיה לעשיר ועבר לגור בלודז' שבפולין, ונהיה לאחד הסוחרים הגדולים. בשנת תרפ"ח, בהיותו זקן מופלג, כבן תשעים לערך, סיפר לי שוב על דברי היחידות האמורים, וסיפר זאת תוך חוויה מעוגגת כזו כאילו אירע הדבר רק אתמול. וסיים: "מאז הפסיק עבודת הסוכנות שלו, השתדל תמיד לגור בדירה בעלת חלונות גדולים ומקום מושבו היה תמיד ליד החלון, כדי שיוכל לקיים תמיד 'שאו מרום עיניכם'".

"עברו כבר יותר מששים שנה – אומר לי ר' פסח – מאז זכיתי לשמוע מהרבי – סבכם – ש'שמע' הוא 'ישראל', ומאז הנה בכל פעם שאני אומר 'שמע ישראל', בקריאת שמע, בשעת הוצאת ספר תורה וקדושת כתר, ב'והוא רחום' הארוך וביום כיפור אחרי נעילה – אני זוכר את המילים ש'שמע' הוא 'ישראל', ובקשתי מהשי"ת שבשעת אמירת 'שמע ישראל' האחרונה שלי, כשיהיה עלי להחזיר את פיקדון הנשמה שלי, תהיה לי דעה צלולה לזכור את דברי הקודש של הרבי: 'שמע' הוא 'ישראל'..."

"אודה ולא אבוש – כותב הרבי הרי"צ – שבהסתכלי על הסוכן הפשוט מהומיל ר' פסח ב"ר ישראל, בראותי פני הדרת הזקנה שלו, זקנו הלבן, העדינות השפוכה עליו ותמימות ההתקשרות לאימרתו של הרבי – קינאתי בו. זהו מהותו של חסיד, יהודי פשוט של הסבא הרבי מוהר"ש".

אנו מאחלים לכל לקוחותינו חג שמח, שנה טובה ומתוקה.

מקור הסירטוקים הרטשטיין רוזנפלד

המקור לסירטוקים

סירטוק מושלם במחיר משתלם

מבחר גדול של סירטוקים פתוח כל יום בין השעות 17:30 - 21:00

סניף בני ברק: שפת אמת 5 טל' 03-6186078

סניף ירושלים: יונה 15 גאולה ים ק"א טל' 02-5381697

057-3157906 פלאפון 057-3157907

סניף ירושלים: יונה 15 גאולה ים ק"א טל' 02-5381697

מוסדות חב"ד אור יהודה

ישיבה קטנה
ישיבה גדולה
גני חב"ד
מעונות חב"ד

בית חב"ד המרכזי
בית חב"ד שכונת נוה רבין
בית חב"ד שכונת נוה סביון
בית כנסת חב"ד

כוס תנחומין

משגרים אנו את תנחומינו הכנים להאי גברא יקירא,
ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, מקרב ליבן של ישראל
לאבינו שבשמים, מאיר פנים לכל אחד ונהנים ממנו עצה ותושיה,
שליח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח לאור יהודה,

הרה"ח הרה"ת

הרב **מנחם מענדל הכהן פרידמן**

על פטירת אמו

מרת **שושנה** ע"ה

ולאבינו הרה"ח הרב **שמעון הכהן, אחיו ר' מרדכי יואל הכהן,**

אחיותיו: הגב' **דבורה איידלמן, הגב' יוכבד גורקוב,**

הגב' **יהודית וינר**

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד, ונזכה תיכף ומיד לקיום היעוד
"הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בהתגלות
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"יכולות לחלוף שלוש שנים בהן נמצא הבחור בישיבה,

**"המטרה שלנו
היא 'בתי חינוך'.**

פשוט לחנך"

בראיון ארוך וגלוי לב, מדבר הרב ירון נאמן, משגיח ראשי בישיבת חב"ד בצפת, על מכלול האתגרים העומדים לפתחו של המשולש הורים-תלמיד-צוות חינוכי משלל היבטים • בחלק זה של הראיון, הוא משתדל להתנסח בזהירות בנוגע לאחריות ההורים מול ילדם ומול הצוות החינוכי, ומסביר שהקשר הזה אינו בגדר 'מותרות' אלא הכרחי ויעיל לכל הנוגעים בדבר. חלק שני ואחרון

ראיון: ישראל יהודה

ולא נוצרה אפילו פעם אחת שיחה בין הצוות וההורים"

ראיון נוקב

זה חמש עשרה שנה שהרב נאמן מלווה את עולם הבחורים. הוא נכנס לישיבה בצפת כשמספר תלמידיה עוד לא עלה על מאה, וכיום הוא חולש בתפקידו כמשגיח ראשי על התנהלותם של כארבע מאות בחורים.

בראיון ארוך וגלוי לב, הוא מדבר על מכלול האתגרים העומדים לפתחו של המשולש הורים-תלמיד-צוות חינוכי משלל היבטים. בחלק הראשון של הראיון שפורסם בגליון הקודם, הוא התמקד במקומם של בחורי הישיבות בדורנו, על הקשיים שמלווים אותם, על ההתמודדויות של הצוות עם הבחורים וישיבת הראשי פעמים רבות.

בחלק השני של הראיון הנוקב, הוא משתדל להתנסח בזהירות בנוגע לאחריות ההורים מול ילדם ומול הצוות החינוכי, ומסביר שהקשר הזה אינו בגדר 'מותרות' אלא הכרחי ויעיל לכל הנוגעים בדבר.

המפתיע הוא, שלמרות היותו משגיח, האיש שתפקידו לרדות במקל וברצועה, הוא רואה בכל בחור את התגלמות הטוב והרצון הטוב; הוא רואה בכל בחור פוטנציאל להצלחה בהינתן לו התנאים המתאימים לו, ומטיל דווקא על הסביבה החינוכית ליצור מסגרת ואקלים לימודי מתאים.

מי שמכיר את הרב נאמן באופן אישי יוכל להעיד שהוא נאה דורש ונאה מקיים. משנתו החינוכית מיושמת במלואה בשטח, ועבודתו כמשגיח כבר הפכה לפני שנים רבות מישופטידי ליועצנידי, כיאה לימות המשיח.

ההידברות בין אנשי הצוות אינה מותרת, אלא הכרחית

לאחר שדיברנו באריכות (בגל' הקודם) על חלק ההורים בחינוך בנם והקשר שבין הורה לבנו הבחור, נעבור לצד השני של המתרחש החינוכי – הישיבה. האם הצוותים החינוכיים בישיבות יודעים לקרוא מפה?

אומר בכנות לגבי עצמי, כשהגעתי לעבוד בישיבה לא היתה לי הכשרה מקצועית, ובוודאי עשיתי טעויות. בחורים לא התביישו לומר לי שעשיתי עמם טעויות, וגם הצוות הבוגר של הישיבה ידע להעמיד אותי על טעויותיי. אני רואה זאת גם היום, ולא רק בצוות הצעיר. נראה לי שבישיבות רבות הרמה המקצועית טעונה שיפור – וזאת על פי מה שאני מתעניין ושומע. שומעים על טעויות חינוכיות שנעשות, והכל מתחיל מכך שלא מבינים או שלא מודעים ליסוד – היסוד הוא הבחור ואישיותו. שלא כבעבר שהישיבה עניינה היה להוציא בחורים למדנים, הרי המטרה שלנו היא כפי שהרבי הגדיר זאת 'בתי חינוך' – זוהי המטרה החסידית העליונה: שהבחור יהיה אדם אנושי בעל מעלות חסידיות – יהיה בעל משמעת פנימית, מקושר בלב ונפש לרבי, שדרכי החסידות ולימוד החסידות קבועים בלבו ובהנהגתו.

בישיבות היום ישנם צוותים צעירים רבים המכהנים כמשפיעים, משגיחים וכו'.

יכול להיות צוות צעיר דינאמי שמצליח, ולעומת זאת יכולים להיות אנשי חינוך בוגרים וותיקים שאינם גמישים ולא מתפתחים, אינם פתוחים לקירוב הדעת עם הדור הצעיר, והם פועלים בקיבעון על פי דפוסי חשיבה וערכים שהוא קיבל בעבר. כמובן יש בזה צד למעליותא, אבל עצם זה שהבחור לא יכול לדבר בגובה העיניים עם אנשי הצוות – לכל לראש זהו חיסרון של הצוות; אין זה חיסרון של הבחור, הבחור כעת בונה את עצמו, אנחנו כבר גדלנו – אנו אמורים להיות מכוונים היטב.

כשילד מגיע מישיבה קטנה לישיבה גדולה בסביבות גיל 16 – איך יודעים 'לקרוא מפה'? האם עושים זאת באופן מאורגן ומתייעצים לגבי כל בחור, או שכל ר"מ או משפיע פועל לפי טביעת עיניו?

לכל איש צוות טביעת העין והנסיון שלו, אולם על מנת לקבל תמונה שלימה על הבחור, יש ליצור מפגשים תדירים בין אנשי הצוות. מפגשי הצוות צריכים להיות חלק

יכול להיות צוות צעיר דינאמי שמצליח, ולעומת זאת יכולים להיות אנשי חינוך בוגרים וותיקים שאינם גמישים ולא מתפתחים, אינם פתוחים לקירוב הדעת עם הדור הצעיר, והם פועלים בקיבעון על פי דפוסי חשיבה וערכים שהוא קיבל בעבר. כמובן יש בזה צד למעליותא, אבל עצם זה שהבחור לא יכול לדבר בגובה העיניים עם אנשי הצוות – לכל לראש זהו חיסרון של הצוות

מההתנהלות השוטפת, במהלכם יש לדון על הבעיות היומיות. כמו כן יש להקדיש זמן נרחב על מנת לשוחח על הבחורים, להכיר אותם מכל מיני זוויות, ולדון בכובד ראש כיצד לשלב אותם בישיבה. פעמים איש צוות אחד מכיר את הבחור היטב, והשאר לא מכירים את מעלותיו וקשיו. ככל שמדברים יותר – מכירים יותר, והאינפורמציה זורמת.

ההידברות של אנשי הצוות אינה רק מותרת, אלא הכרחית. כך ורק כך לומדים להכיר את הבחור, בפרט במסגרות גדולות שאין את האפשרות לכל אנשי הצוות להכיר כל בחור באופן אישי. כמובן ליעשה לך רבי' אסור לדבר על מה שהתחייב בפני הבחור שלא לדבר, ולא להוציא ח"ו דברים שהבחור מעוניין שלא יצאו הלאה. יעשה לך רבי' חייב להיות איש סודו של הבחור. [אגב, זו טענה שנשמעת מפי בחורים פה ושם בישיבות, שהיעשה לך רבי' לא היה אמין ודיסקרטי דיו. אם הם טוענים כך, יש להפיק לקחים שכן חייו של הבחור אינם הפקר].

מעבר לזה, אני חושב שצריך לתת את הדעת לכך שהרבנים צריכים לתבוע

מעצמם להיות גם כעין אבא בפן החינוכי, כי כשאין קירוב הדעת בין הרב והבחור – אין יכולת להשפיע ואין הוא רוצה לקבל. נכון הדבר שצריך להעמיד את הגבולות ואת המשמעת על תילה, ומעוניינים שהבחור יעמוד במטלות שהמסגרת תובעת ממנו, אולם שוב, זהו אמצעי לחינוך, אך לא זוהי התכלית של הישיבה בימינו. אחת הצרות הגדולות של המוסדות היא, שהרבנים מגיעים עם הבעיות האישיות שלהם, ואז בעצם לא מגיעים לתוצאה של קירוב הדעת, שהוא היסוד לחינוך. ברגע שיש דיסטנס וריחוק בין הרב לתלמיד, והתלמיד חש שהרב מסתכל עליו מלמעלה ומודד אותו רק לפי ההצלחות הלימודיות שלו, הרב לא יצליח בחינוך.

על זה צריך כל מנהל מוסד לתת את הדעת, כיצד למקצע את הצוות שלו, כיוון שהיום הדרישה לקירוב הדעת ולדיבור בגובה העיניים הולכת וגדלה. הדרך להוות דמות לחיקוי ודוגמה אישית, מתחילה מקירוב הדעת, ואם אין את המסוגלות של הרב עצמו ליצור את קירוב הדעת – הוא לא מסוגל לחנך!

לאיזה התמקצעות אתה מתכוון?

כוונתי להתמקצעות מבחינת האישיות שלו בתור מחנך, להיות מסוגל לדבר בפתיחות וללמוד להקשיב (את המילים ומה שביניהן), ללמוד לאהוב את הבחור.

נפרצו ההגדרות הרשמיות

מה המקום של ההשגחה היום?

זו בכלל נקודה שצריך להבין אותה. פעם התחומים היו ברורים יותר, שעיקר ההתמסרות בישיבה היתה יותר ללימוד, אבל כיום, כשהמטרה לשמר את הבחור באווירה של יראת שמים ובהוות חסידית, בעצם כל משגיח הוא גם ר"מ, וגם ר"מ הוא משגיח, וכולם יחד עוסקים בחינוך. התחום של יעשה לך רבי' הוא נחלת כלל הצוות. מעבר לזה, היום נפרצו הגבולות בין התפקידים השונים, כך שבעצם עבודת החינוך מתבטאת לפי הכשרונות והיכולות של הרבנים. ר"מ שבטבעו יש לו היכולת להעמיד גבולות ברורים, יכול לתת את התוצאות של השגחה יותר טוב ממשגיח שאינו מסוגל להציב גבולות בצורה נכונה, ולהיפך – משגיח שיכול להאיר את עיניו של הבחור בלימוד, יתרום ליכולות הלימודיות של הבחור עוד יותר מהר"מ.

מה המצב בפועל היום, האם אכן

כשהורים מביאים את הילד לישיבה, האם היה מקום שהורים ידווחו להנהלה מה הם יודעים על הילד שלהם? או שעדיף להביא אותו כחדש, וצוות הישיבה ילמד אותו ללא דעה מוקדמת?

אני חושב שזו תופעת הבת יענה, כי עד שתספיק להכיר את הבחור, ולזהות את הבעיות והקשיים ואת המצב הפנימי של הבחור, יעבור זמן רב מאד...

יש כאלה שזו שיטתם. הם נותנים לבחור את מלא האימון כ'חדש' ממש...

אני לא מאמין בזה. אני חושב שכמה שיותר אינפורמציה תזרום להנהלת הישיבה – כך יוכלו להועיל לבחור.

האם צוות הישיבה קטנה מדווח לצוות בישיבה הגדולה רק מה המצב של הבחור בציונים וכו', אבל לא מה המצב הפנימי והרגשי שהוא חשוב כפי שמתמע מהדברים?

משתדלים להשיג את מירב האינפורמציה הפנימית, רק שאי אפשר לכסות את כל הנתונים, שהם המצב המשפחתי, והקשר בין הבחורים להורים, שבו רב המכוסה על הגלוי. כאן אכן יכולה להועיל התקשורת בין ההורים למחנכים הרבה יותר.

אחת התופעות הכי מוזרות שנתקלתי בה בחמש עשרה שנה שאני בעולם הישיבות, שהורים כמעט לא מתעניינים בילדם. הם שולחים אותם לישיבה, ונמצאים בקשר בעיקר עם.. המזכיר בנוגע לתשלום שכר לימוד ואישורים שונים וכו'.

להיכן נעלם הקשר הורים-משגיחים?

אחרי שדיברנו על החלק של הצוות בחינוכו וגיבושו של הבחור, ניגש כעת לשלב הגשר-קשר שבין ההורים למוסד החינוכי.

יושבים ומדברים בישיבות?

אינני בקי עד כדי כך במה שקורה בישיבות אחרות בנושא זה, אני מאמין שישנה הידברות, השאלה היא האם היא מסודרת וקבועה; האם רואים בה חלק בלתי נפרד מקידומו של הבחור, האם זה נכנס כחלק מסדר יומם של הרבנים. אצלנו ראינו בנוגע לגליון ההערכה שנשלח להורים בסוף כל יזמן, שכשיושבים יחד כדי לסכם את הישגיו של בחור ולנסח הערה כללית, תוך כדי העריכה של הגליון עולים וצפים המון נתונים שאנשים שומרים לעצמם, ודווקא כשצריך להוריד דברים אל הכתב, האינפורמציה זורמת. במילים אחרות, הגליון מועיל לצוות לא פחות מאשר להורים.

ישיבת צוות צריכה להיות מינימום פעם בחודש, וזה צריך להיות באחריות של מי שעומד בראש המסגרת לראות שאכן ישנה הידברות בה לומדים להכיר את הבחור, מעלים את הקשיים, ומתלבטים בהם בצוותא. ברור הדבר שכשרב אחד מקבל את ההחלטות באופן יחידני – ההערכה, המסקנות והתוצאות תהיינה לוקות בחסר, ופעמים מוטעות, כלשון המשנה 'אין דן יחידי אלא אחד'.

מהפכה: גליון הערכה בישיבה גדולה

עליו. לעומת זאת במצב הנוכחי, את השיעור הוא אינו מבין, וממילא אינו מסוגל לגשת למבחן, והדבר יוצר סביבו מערבולת של כשלונות שהוא לא יוצא מהם.

לעניות דעתי, הדבר יאתגר ויעלה את המוטיבציה של הלימוד, שזהו סוד ההצלחה בישיבה, כי כשבחור לומד ויש לו סיפוק מהלימוד, אז בדרך ממילא יורדות כל הבעיות שנדבקות בו. כשהמצב הוא הפכי, שהוא לא מוצא את עצמו בלימוד והראש פנוי 'מפנה לבו לבטלה', אז הבור ריק אין בו מים, וממילא מתמלא בדברים אחרים. לכן סוד ההצלחה של בחור בישיבה הוא ההצלחה והסיפוק בלימוד, וההצלחה תקרין על יראת השמים שלו וההתקשרות שלו לרבי ותהיה לו חיות בתפילה. הוא יחפש חברים טובים יותר, יאמין בעצמו, ויהיה פתוח להידברות. זוהי שרשרת בלתי נמנעת.

נכון שזה שובר סטיגמות של כביכול 'מה, ילמדו בשביל התעודה? בשביל הציון? ממה שאני מבין מהמכתבים של הרבי וההוראות להנהלה, הרבי לא בחר גם בזה. הרבי רצה שיעשו מבחנים ואפילו יפרסמו את הציונים בלוח המודעות בישיבה. הרבי תמך בכל דרך שתעלה את האתגר בישיבה. צריך תמיד לשקול את הרווח מול ההפסד.

כעת המצב זועק לשמים, יש בחורים שיושבים בישיבות ואינם מנצלים אפילו עשרה אחוז מהיכולות שלהם, כיוון שהמערכת לא מותאמת להם, והבחור מתבייש במצב, ומפתח תסכולים של כבוד מדומה וכו'. אצלנו לדוגמה, ישנו השיעור למתחילים שלומדים בו בעיקר בעלי תשובה והם מתקדמים ומצליחים, ולעומת זאת ישנם כמה בחורים שהופנו לכיתה הזו, על מנת לחזק את הלימוד שלהם, אולם יש צורך להשקיע כוחות רבים אצל הבחור עד שהוא משתכנע להיכנס לכיתה שכל כך תעזור לו, ומה מרוויחים בחורים אלו בשעה שאינם נכנסים? הם מצטיירים כשוויים עם כולם! אם הוא לא מסכים, זה בגלל הסטיגמה שמונעת מהם לימוד גמרא ברמה גבוהה.

אז גם בישיבות הרגילות צריך ליצור מסלולים?

זה האכן הכיוון, מסלולים ושיעורים מותאמים ליכולות. אצלנו בישיבה יש בכל שיעור גם שיעור לבחורים שמעוניינים להתמקד יותר על הדף, זו ההתחלה, ובעתיד יהיה ב"ה ההמשך.

זה מציאותי?

כן. מי היה מאמין שגליון הערכה יהיה מציאותי? מי האמין שרבי ידבר עם בחורים בגובה העיניים? כורח המציאות הכריח שהרב לא ישב במרומי האולימפוס מובדל ומרומם מעם, אלא עליו לרדת ולהכיר את הנפשות הפועלות בפרטים הכי קטנים.

הרב ירון נאמן הוביל בישיבה את המהלך למשלוח גליונות הערכה לתלמידים, דבר שלא היה מקובל עד כה בישיבות גדולות. מסתבר שזהו חלק מתוכנית אופרטיבית ליצירת מסגרת חינוכית שתתאים לכל בחור מחד, ומאידיך 'תחייב' אותו ללמוד ולהשקיע:

"ההחלטה להוציא את 'גליון הערכה' לקחה זמן רב, כיוון שזהו דבר שאינו מקובל כל כך בישיבות גדולות", הוא אומר. "ליבנו את הדברים תקופה מאוד ממושכת, והיו דעות לכאן ולכאן, אך בסופו של דבר ראינו את המעלות שיכולות לצמוח מזה והן גברו על החסרונות.

הצורך העיקרי לגליון הערכה הוא להעלות את המוטיבציה והאתגר בלימוד בכלל, ובהנהגה חסידותית בפרט, כיוון שכשהורים רואים את הישגיו של בנם – זה דוחף אותו להצליח. בהמשך אנו מתכננים שהגליון יחייב יותר, וישקף את מצבו בשלושת השנים שהיה בישיבה.

אנו מעוניינים ליצור תעודה שתשקף את רמת הידיעות הקונקרטיביות של הבחור הן בנגלה הן בדא"ח והן בשו"ע, וגם את הישגיו ביראת שמים, במבצעים, בהשתתפות בהתוועדויות וכן הלאה. אנו שואפים ליצור מערכת שתחייב את הבחור בדומה לתעודות הסמכה להוראה.

מה הועילו חכמים בתקנתם אם בחור בעל כשרונות נמוכים לא יוכל להגיע לתעודה טובה?

אתה צודק. 'תעודה' מהישיבה תהיה חלק משינוי במערכת הישיבה, שתיתן מענה גם לבחורים שהם דלי כשרונות, תוך יצירת מסלולי לימוד מתאימים. לדוגמה, בחור שלא יכול להגיע בהישגים בגמרא, יוכל להיות בקי בשיחות, יעבור על כל השו"ע אדמוה"י וידע אותו. הכוונה היא לעשות מסלולים, ושבחור יוכל להתאים את עצמו לאחד המסלולים השונים.

זה לא יפגע מבחינה חברתית תוך יצירת רמות שונות בין החברים?

נכון שזה יוצר רמות, אולם צריך לשקול בכל דבר רווח והפסד. כעת כשהמערכת בנויה באופן כזה שכל הבחורים נכנסים לשיעור גמרא, ביניהם בחורים גאוניים, וביניהם בחור שלא יודע לפענח שער גמרא, מה התועלת בזה? מה הועלנו בזה שהבחור ישב שנה ולא למד?!

אולם כשבחור כזה יעבור על מסכתא גיטין גמרא רש"י, והוא בקי בשו"ע, ובלקוטי שיחות, הוא ירגיש טוב עם עצמו, כי לפי כשרונותיו הוא מצליח ויודע את החומר ומסוגל להיבחן

אחת התופעות הכי מוזרות שנתקלת בה בחמש עשרה שנה שאני בעולם הישיבות, שהורים כמעט לא מתעניינים בילדם. הם שולחים אותו לישיבה, ונמצאים בקשר בעיקר עם.. המזכיר בנוגע לתשלום שכר לימוד ואישורים שונים וכו'. זה לא גורף, יש הורים (ובעיקר אמהות) שמתקשרות

למצבו של בנו. כפי שדיברנו קודם לכן – כשם שאדם העושה צעד משמעותי בחיים, הוא מערב בזה אנשים מבינים ומתייחס לענין ברצינות רבה, כן הדבר בחינוך, יש להתייחס ולהתעדכן בכל פרט ופרט ולא להסתפק בידיעה כללית על אודות מצבו של בנו.

כעת ניתן להעלות נקודה מרכזית שהוזכרה בפתח שיחתנו: הורה צריך להבין שהוא שותף פעיל בהתקדמות ובהצלחה של בנו בישיבה; העובדה שהוא הביא אותו ומשלם עבורו שכר לימוד ועוקב אחר הציונים, זהו דבר חשוב, אבל לא ממצה את האחריות שמוטלת על ההורה לדאוג

להתעניין, אבל יכולות לחלוף שלוש שנים בהן נמצא הבחור בישיבה, ולא נוצרה אפילו פעם אחת שיחה של ממש בין צוות הישיבה וההורים. הם בעצם אף פעם לא שמעו דיווח איך הן מתפקד בשיעורים, בחברותות, בתפילות וכו' (כל זאת בהנחה שאין 'היתקלויות' בהן מזמינים את ההורים לשיחה עם הצוות וכדומה).

מתי ההורים נזעקים? כשהם מקבלים מכתב חריף הביתה, או כשהם מתבקשים לבוא להתייצב ביחד עם הבחור כיוון שמעוניינים לשתף אותם בהתרחשות של בנם. גם אז אנו נתקלים בתופעה שההורים לא ממחרים לשתף פעולה: 'היות שאני עובד, קשה לי לנסוע, והמרחק הוא גדול וצריך לקחת יום חופשי'. הטענה עצמה מובנת, ואף אחד לא בא בטענות אל ההורה שנמצא במערכת של מחויבויות, אולם לעיתים נדמה שההורים מתכחשים לאחריות לדבר היקר ביותר שלהם, שהוא הילד שלהם. לפעמים הם גם מקבלים מהבן תחושה שהכל בשליטה וכל עוד שלא שומעים על בעיות אז "No News Good News" – כשאין חדשות אלו החדשות הטובות ביותר, אבל מובן שברגע שהצוות הרבני בישיבה וההורים בבית יעמדו בתקשורת וידברו וישמעו ויכירו את הדברים יותר לעומקם, ההנהלה יתיגעו' בבעיות בצורה נכונה יותר.

זאת ועוד – בייעוץ נישואין מדריכים את הזוג לדבר בבית בקול אחד, ולא שהאב יאמר כך והאם אחרת, על מנת לא ליצור אצל הילדים בלבול פנימי. זהו דבר שצריך ללמוד לעשות כיוון שאין דיעותיהם שוות, אולם כיוון שזו תועלת הילדים מובן שחייבים לעשות זאת. אותו דבר בקשר בין הבית לישיבה, ברגע שבישיבה מדברים קול אחד, ובבית הילד שומע קול אחר – זה עלול ליצור אצלו זלזול במערכת וכתוצאה מכך לחוסר שיתוף פעולה עם הדרישות של רבני הישיבה.

זכורני, שבתור ארגון בוגרי הישיבה פרסמנו בעבר מבצע שנקרא 'יתמים לעד', כך שכל בוגר יכול היה לקחת פסק זמן מהחיים ולשהות בישיבה יום או יומיים. הזמנו גם את הורי התלמידים בהווה לבוא וללמוד עם ילדיהם. ההיענות מצד ההורים היתה אפסית! אפשר לחשוב מה הצענו/בקשנו מההורה? לבוא לשבת עם הילד שלך יום או יומיים ללמוד איתו, להכיר את רבני הישיבה, את תנאי השטח, את הנפשות הפועלות, את המקום, כתוצאה מכך יכול להיווצר הרבה קירוב הדעת בין ההורה והבן וגם בינו לרבנים. באותה הזדמנות

נכון שזה שובר סטיגמות של כביכול 'מה, ילמדו בשביל התעודה? בשביל הציון? ממה שאני מבין מהמכתבים של הרבי וההוראות להנהלה, הרבי לא בחר גם בזה. הרבי רצה שיעשו מבחנים ואפילו יפרסמו את הציונים בלוח המודעות בישיבה. הרבי תמך בכל דרך שתעלה את האתגר בישיבה

גם היה אפשר לשבת ולשמוע מההורה על קשיים של הבן בבית ובישיבה, ולהאיר את עיני הצוות.

אני לא יכול לקרוא לזה סטיגמה, כי אין דפוס התנהגות שההורים מתעלמים מהענין, אבל ההורים פשוט לא מפנימים שזהו דבר הכרחי. אני מנצל את הבימה, לפנות אל ההורים ולומר: כשם שהאב לוקח חופש מהעבודה בשביל המשפחה, כך צריך לקחת חופש יום-יומיים ולהיות עם הבן בישיבה – זה יועיל לעצמו, זה יועיל לבן וגם לתקשורת בין הישיבה והבית.

אתה לא מזמין על עצמך עומס מיותר?

תראה, אני יודע שבאיזשהו מקום אני יורה לעצמי ברגלים. אם זה יקרה יהיה עומס עצום עלי ועל כל הצוות, אבל לא זו צריכה להיות דאגתם של ההורים; ההורים לא צריכים לדאוג לרבנים, אלא לילדיהם. עליהם ליצור שיחה עם אנשי הצוות האמונים על הקשר האישי עם בנם.

'אם משהו השתבש

נבר נדע על כך'

יש תחושה אצל ההורים שאם תהיינה בעיות – יודיעו לנו, אם לא – כנראה שהכל בסדר..

נכון. במסגרת כח האדם שיש בישיבות

– כאשר אלו כורעות תחת הנטל הכספי ולא משופעות בכח אדם – לא ניתן לצפות מהישיבה שתעדכן את ההורים באופן שוטף. רק להכין גליונות הערכה בסוף 'זמן' לארבע מאות בחורים, נדרשה עבודה מאומצת במשך שבועיים שנגעה לכל אנשי הצוות: רמיי"ם, משפיעים, אנשי מנהלה וכו'. היה צורך לסכם את החומר, למיין אותו, לכתוב אותו... כדי לעדכן את ההורים בצורה שוטפת צריך מערכת משומנת שתעסוק רק בדיווח. זה לא קיים בישיבות. נכון שזה היה מועיל, אבל זה לא מעשי.

אתה מצפה אפוא מההורים, שהאב יתקשר פעם בשלושה שבועות לשאול מה קורה עם הבן?

אני מצפה מההורים שידעו מי עומד בקשר ישיר עם הבן שלהם. מי העשה לך רבי' שלו. הם צריכים לדעת מי הר"מ והמשפיע שלו, ומלבד זאת, הם בהחלט יכולים להיות קשורים לאנשים היותר כלליים של הישיבה אם זה ראש הישיבה אם זה משגיח ראשי, אבל הם בהחלט צריכים לעקוב יחד עם הצוות.

הרבה הורים לא יודעים אל מי כדאי לפנות, מי ייתן להם אינפורמציה רבה יותר...

הבחור עצמו יודע מי הרמיי"ם שלו, וברגע שההורים יתעניינו אצל הבן, הם ידעו איזה משגיח מכיר אותו יותר לעומק, באיזה חדר הוא משתכן, עם מי הוא חולק חדר וכו'. אני חוזר שוב למשל הקודם: אם אתה ההורה היית מתעסק בקניית דירה, היית מתעניין אצל אג"ש על אתר, לאחר מכן בודק בחברת תיווך לשם בירור מחירים, לא היית מוותר על שמאות מקצועיות, ולבסוף גם עושה בדק בית יסודי בנוגע לשכנים. מדוע כל הסבב הזה? כי אתה מבין שזהו עסק משמעותי.

כך לגבי הילד שלך. מה זאת אומרת אינך יודע? תתעניין ותדע! ההורים מרגישים כאילו המחויבות על הדיווח והמעורבות מוטלת על הנהלת הישיבה, אך ההנהלה בשטף המטלות והקשיים וההתרחשויות, קשה לה גם לדווח בצורה שוטפת. ולכן, אם אתה כהורה לא תתעניין – לא תדע! לעומת זאת, כשיש הורים שמתקשרים ומתעניינים, הדבר רותם את האנשים בשטח לשים לב יותר לבחור ולטפח אותו. זו תופעה שידועה לכל הורה שמתעניין.

התמימים הרי מכוונים 'חיילי בית דוד', הם אלו שאמורים ללחוץ בחושך הגלות, והם המשאב היקר ביותר לעם ישראל, ובלי שום ספק גם להורים עצמם.

הרופא מס' 1 בעולם מלמל:

"אינני מבין מדוע הסכמתי"

"הפכנו לידידים של ממש. כלל לא הרגשתי שהוא מתייחס אלי כאל עובד, ולכן הרשיתי לעצמי להיפתח בפניו. סיפרתי לו שכבר שתיים עשרה שנים אני נשוי ועדיין לא זכינו לחבוק ילדים. כל הכאב שהצלחתי לעצור בתוכי שנים רבות, התפרץ באחת בעוד שידי אוחזת בשפכטל סיידים, והוא יושב על כורסתו הנאה ומביט בי בהקשבה אמפתית" * בדידי הווה עובדא מרגש ומסעיר כפי שמסופר בגוף ראשון

מאת נתן אברהם

ר כך פתח וסיפר: "בשנת תשל"ז, כשאני בן עשרים ושבע, נשוי זה שש שנים, החלטנו רעייתי ואני, לעזוב את הארץ ולעבור להתגורר במטרופולין הגדול – ניו-יורק. קדמו להחלטה הזו חיבוטי נפש רבים ומעיקים; לא בלי סיבה החלטנו לנטוש ולעזוב את הסביבה הטבעית שלנו שאותה כה אהבנו, ולעבור להתגורר הרחק במקום בו לא היו לנו ידידים ומכרים. שש השנים שחלפו מאז שבאנו בברית הנישואין, ולא זכינו לחבוק פרי בטן. זו הייתה הסיבה שהביאה אותנו לעזוב. השנים הללו טמנו בחובם אינספור ביקורים אצל גדולי הרופאים והמומחים השונים בארץ ישראל, וההוצאות הכספיות רק הלכו ותפחו מביקור אחד למשנהו – אך ללא תוצאה.

לפתע, ללא כל הכנה מוקדמת הוא שאל אותי ישירות: "תגידי לי, נכון שאתה חסיד חב"ד?" הודיתי באשמה. חשבתי לעצמי שזו לא חכמה, כי גם כשהיינו בטיול השנתי מטעם ה'תלמוד תורה' באתר החרמון, וכולנו מכוסים בסוודרים ומעילים מכף רגל ועד ראש, זיהו אותנו המבקרים האחרים כחסידים חב"ד; משהו מביא לקלות יתרה בזיהוי העצמי שלנו. ואז בא המונוולוג הבא והסיפור בעקבותיו שהותיר אותי פעור פה: "אמנם אני רחוק מלהיראות חסיד חב"ד, אבל דע לך שבלבי אהבה עצומה לרבי מליובאוויטש. אם אני מקפיד לשמור שבת למרות כל הפיתויים, אם אני מניח תפילין מדי יום ומשתתף בשיעורי תורה – זה רק בזכותו".

ז ה היה בצהריי היום, בסוף השבוע שעבר, השמש קפחה כשיצאתי מתחנת הרכבת 'האוניברסיטה' בצפון תל-אביב הישר אל תוך המושב הממוזג והנעים של המונית הראשונה שעמדה בכניסה לתחנה. מסרתי לנהג את היעד אליו אני מבקש להגיע, הוא נקב במחיר, ויצאנו לדרך. לא שיערתי לעצמי לאיזו חוויה של התקשרות לרבי נכנסתי באותם רגעים. הנהג, מר יאיר נחמן הכהן התגלה מהר מאוד כאדם חביב במיוחד, לא פטפן כמרבית נהגי המונית, ולמרות שאת ראשו אינה מכסה כיפה גדולה, הוא גילה בקיאות מעוררת השתאות ביהדות ואף באלמנטים רבים בתורת חסידות חב"ד. זה בהחלט הפליא אותי.

החוויה היפה הזאת של הורות. אף על פי שכלפי חוץ הראיתי פנים שוחקות ונחמדות לכולם, הרי שבתוכי הייתי אכול בכאב על מר גורלי. לא לכל אחד סיפרתי את סיפורי, אבל היה יהודי ישראלי נחמד מאוד שעבד איתי ב'פלי מרקטי' שבאחת ההזדמנויות הרשית לעצמי להיפתח אליו וסיפרתי לו את סיפורי העגום שמעיב על מצב רוחי. מיד כששמע את הסיפור שאל אותי "למה אתה מחכה? יש את הרבי מליובאוויטש?" לא הבנתי מה הוא רוצה ממני. הייתי אז רחוק מאוד מתורה ומצוות.

לקח לו ארבע שנים, לא פחות, לשכנע אותי להגיע לרבי. הוא אמנם היה יהודי לא דתי, אבל בלבו הייתה אהבה ואמונה גדולה ברבי מליובאוויטש. בכל הזדמנות שדיברנו

משנה מזל', ואולי דווקא שם תבוא לנו הישועה.

ההתאקלמות בניו-יורק הייתה די מהירה. התגוררנו בברוקלין ומצאנו שם משפחות ישראליות רבות עמן התחברנו. אני עצמי התחלתי לעבוד כנהג מונית באחת החברות היהודיות בשכונה. מאוחר יותר החלטתי לשדרג את עבודתי, וקניתי דוכן לממכר בגדים ומצרי טקסטיל ב'פלי מרקטי' בברוקלין.

בשנים הראשונות ניסינו את מזלנו שוב בביקורים אצל רופאים אמריקאים בעלי שם, ובטיפולים שלא הצליחו.

אחרי שהביקורים אצל הרופאים המומחים בניו-יורק לא הניבו כל תוצאה, החלטנו שכנראה כבר לא נזכה לחוות את

הרופאים מצצו את כספינו, הבטיחו הבטחות, נטעו תקוות ואשליות אך כגודל הציפיות והתקוות כך היו גם גודל האכזבות, הכול התנפץ לנו בפנים והבנו שאנחנו בבעיה וזה לא ילך בקלות. לא יכולנו לשאת את זה. בכל פעם שהשתתפנו בשמחה או באירוע משפחתי, הרגשנו שאנשים מרחמים עלינו. לא פעם נחשפנו למכר או לידיד שביקשו מאתנו בעדינות שלא להביט או לגלות גילויי חיבה כלפי תינוקם, כשלתומם האמינו שנגרום לו 'עין הרע'. אלו היו ימים קשים וקודרים של עליות ומורדות, בין תקוות לייאוש, בין אופטימיות לפסימיות קודרת.

ההגירה לניו-יורק הייתה אפוא לברוח מהמצב החברתי העגום בו היינו שרויים. חשבנו גם כי אולי יקויים בנו 'משנה מקום

על הנושא סיפר לי סיפורי מופת מרטיטי לב שהרבי עשה בברכותיו, ועל רבים שנושעו בברכותיו. אני התקשיתי להאמין לזה; חשבתי שהוא נסחף בטח ומפריז בכוחותיו וביכולותיו של הרבי. תמיד דחיתי אותו בטענות שבעבר אולי היו צדיקים גדולים שיכלו לחולל מופתים למעלה מדרכי הטבע, אבל בימינו אין כאלה... הגבתי בצנינות גדולה כלפי ההתלהבות שלו, אך ייאמר לשבחו שהוא לא נשבר ולא הרפה. "הרבי היחיד שיוכל לסייע לך והוא יסייע", אמר.

בעוונותיי כי רבו, אמרתי לעצמי 'מה כבר הרבי יוכל לחולל? הרי הייתי אצל רבים מגדולי הרופאים והמומחים בישראל ובארצות הברית, כולם כשלו במאמציהם, מה הרבי יכול לעשות כבר? להגיד לחומץ שיידלק? הדבר היחיד שהרבי יוכל לעשות – חשבתי לעצמי – הוא לגלות כלפינו אמפתיה ואולי אף לרחם עלינו – ומזה כבר שבעתי. פשוט לא האמנתי שבמקום שהרופאים נכשלו, הרבי יוכל לעזור.

יום אחד חשתי עמוק בתוכי, שאין לי מה להפסיד, והתייצבתי ב-770. זה היה בשנת תשמ"ג, שש שנים אחרי שהגענו לארצות הברית, ושתיים עשרה שנים אחרי שנשאתי את רעייתי.

נכנסתי לבית המדרש הגדול. הרבה שנים לא פגשתי בית כנסת באמצע ימות השבוע. בחור ישראלי חביב ונחמד שישב שם ולמד, ראה שנכנסתי ושאל אותי כיצד יוכל לסייע לי. אמרתי לו שאני רוצה לכתוב לרבי מכתב ולבקש ברכה. הוא הדריך אותי איך עלי לעשות זאת. כך באמת עשיתי, במכתב כתבתי את שמי ושם אימי, וכן את הכתובות שניתן יהיה להשיג אותי, בצירוף ח"י דולר לצדקה. הבחור הבטיח לי להכניס את זה למזכירות.

מ-770 יצאתי לביתי ברגשות מעורבים, קרוע בין התקווה שהחבר נתן בי כל הזמן, לבין שלל האכזבות שסחבתי על גבי במשך השנים.

חלפו ימים ושבועות, חזרתי לעבודתי האינטנסיבית ושכחתי מהעובדה שכתבתי לרבי. היה זה באחד הערבים, כשנכנסתי לבית אחרי עוד יום עבודה מפרך, הטלפון צלצל ומעבר לקו הזדהה אדם שהציג עצמו כמזכירו של הרבי.

הייתי נבוך ומופתע. והוא אמר לי בקצרה "הרבי ביקש למסור לך שתתחיל לשמור שבת ותקפיד להניח תפילין מדי בוקר" והרבי הוסיף ברכות לבקשתך.

לאחר השיחה הקצרה, לא ידעתי מה לעשות. אבל אז החלטתי שאם הרבי

מליבאוויטש, מנהיג יהודי בסדר גודל כה גדול, שיש לו מהלכים רבי השפעה על פוליטיקאים ואנשי ממסד בעולם כולו, מוצא את הזמן להתייחס לפתק קטן שהכנסתי ולבקש ממני להניח תפילין ולשמור שבת, בהאמינו שזה יסייע לי – אז למרות שהיו לי הסתייגויות מכוחותיו, הייתי מוכן לקחת זאת על עצמי לפחות בתקופת הזמן הנראית לעין.

הדבר המדהים היה, שבאותו הרגע שקיבלתי את הטלפון ממזכירו של הרבי, החלו להתגלות קשיים בדוכן החזקתי ב'פלי מרקט'. אנשים הפסיקו להגיע בכמויות כפי שהיה בתחילת הדרך. העסק נכנס לקשיים עד שהחלטתי לסגור אותו, כאשר הבנתי שהמצב ימשיך רק להידרדר. הדוכן הזה היווה מחסום גדול בפניי בהחלטה שלא לעבוד בשבתות, כי את עיקר הכסף היינו מרוויחים בשבתות. הרגשתי שזה סימן, אמנם קטן, אבל כזה שאי-אפשר לברוח ממנו. בו במקום קיבלתי על עצמי החלטה נחושה שלא לעבוד בשבת. חבריי לא הבינו מה אירע לי פתאום, אך העדפתי שלא לשתפם.

השגחה פרטית מדהימה נוספת הייתה לי באחד הימים, כאשר פגשתי חסיד חב"ד ששמע ממני על הוראתו של הרבי אלי, והחליט לסייע לי ברכישת זוג תפילין מהודרות. בעקבות סגירת הבאסטה אותה ניהלתי, היה קשה לי לשלם את מלוא הסכום עבור תפילין, שיהיו מהודרות מאד, והוא נסע עימי לחנות יודאיקה בקראון הייטס, והצליח לסבסד עבורי במחיר משמעותי את הקנייה. הוא גם לימד אותי את הברכות שצריכים לומר, וכיצד מניחים את התפילין. מאז לא החמצתי אף יום בלי להניחן. בכל אותה תקופה, עבדתי קשה למחייתי בעבודות מזדמנות.

אחרי חודשיים, כשחיפשתי עבודה מזדמנת, הגעתי אל בחור ישראלי ממוצא תימני שניהל חברה מצליחה לשיפוצים. לא היה לי באותם ימים ידע נרחב בשיפוצים, אבל בכל אופן ידעתי שזהו תחום שאני אוהב גם אם לא ניסיתי אותו. שאלתי אותו אם הוא זקוק לעובדים, והוא השיב בחיוב, ושאל אותי מה אני יודע לעשות בתחום ובמה יש לי ניסיון. עניתי לו בכנות שאין לי קורטוב של ניסיון בכל מה שקשור לשיפוצים. הוא היה בחור נחמד וישיר, ואמר לי בבת שחוק 'אם אתה אומר שאתה לא יודע מאומה, בדיוק כמוך אני צריך'. הבעיה שלו הייתה עם כאלה שחשבו

שהם מבינים...

הייתה לי סיעתא דשמיא גדולה, ומהר מאוד קלטתי את העבודה, השתלבתי היטב בכל המטלות שהוא הטיל עלי. בתוך מספר שבועות כבר הרגיש בנוח ובטוח כדי לשלוח אותי לבדי לעבודות שיפוצים.

כך מצאתי את עצמי באחד הימים מגיע להחליף את הקרמיקה באמבטיה של רופא יהודי ממנהטן, שהתגלה כאדם סימפטי במיוחד. בכל יום היה חוזר מעבודתו בבית הרפואה בשעה ארבע אחר הצהריים, והיינו משוחחים בינינו על הא ועל דא. הוא הצליח לסלק ממני את הסטריאוטיפ שהיה לי על רופאים כאנשים קשוחים וקרי מזג. הוא היה יהודי חמים ורגיש מאוד שגילה אהבה גדולה לישראל.

הפכנו לידידים של ממש. כלל לא הרגשתי שהוא מתייחס אלי כאל עובד, ולכן הרשיתי לעצמי להיפתח בפניו. סיפרתי לו שכבר שתיים עשרה שנים אני נשוי ועדיין לא זכינו לחבוק ילדים. כל הכאב שהצלחתי לעצור בתוכי שנים רבות, התפרץ באחת בעוד שידי אוחזת בשפכטל סיידים, והוא יושב על כורסתו הנאה ומביט בי בהקשבה אמפתית. ריגשתי אותו, מסתבר, כי הוא אמר לי לאחר מחשבה, תראה אני עובד בבית הרפואה 'מנדייס', שם יש רופא גדול מאוד לעניינים אלו, אך למרבה הצער זה כמה חודשים שהוא ממאן לקבל מטופלים.

אותו רופא שהוא בעל שם עולמי בתחום, פרש לגמלאות, ועמד כשבעה חודשים לאחר מכן לעזוב את ניו-יורק לטובת בוסטון, שם עמד לקבל משרת רמת דרג בפקולטה ללימודי רפואה באחת האוניברסיטאות הידועות. הוא סיפר לי שאנשים עשירים מאוד הציעו לו הון עתק עבור ביקור אצלו, אך הוא דחה אותם. היה מנוי וגמור עמו לחדול מלטפל בעוד זוגות, כי בעצם ביקש לחנך דור נוסף של רופאים. הרופא הידיד אמר לי בכנות שלמרות שקלושים הסיכויים שהוא יאות לקבלנו, הוא יעשה כל שביכולתו כדי שיקבלני. הודיתי לו על כך בנימוס, על-אף שלא השליתי את עצמי...

אחרי מספר ימים, עודי מסייד את אחד הקירות, אני שומע את הרופא צועק אלי מכיוון החניה. בתחילה נבהלתי. במחשבה הראשונה הבנתי שקיבלנו קנס גבוה מהעירייה על כך שהשלכנו את הפסולת בפינת הרחוב, ועל כך יצא קצפו של הרופא בעל הבית, אך משיצאתי וראיתי את ארשת פניו הנרגשת, הבנתי שמדובר במשהו אחר לגמרי. הוא החזיק בידי ואמר לי, "יאיר, תקשיב. לאחר מסע לחצים הצלחתי לשכנע

את הרופא לקבל אתכם, וקבעתי לכם תור כבר למחר. סע עכשיו לאשתך ותתכוננו יחד לקראת המפגש. יש לכם הזדמנות להיפגש עם המומחה אולי מספר אחד בעולם בנושאים אלו. אל תחמיצו את ההזדמנות", הפציר בי...

למרות שהיאוש מלהצליח בטיפולים כבר נגס אצלי בכל פה, החלטתי שזהו הניסיון האחרון שאני מוכן לעשות בכיוון. מה שיהיה יהיה.

כשהגעתי לאשתי וסיפרתי לה על הבשורה, היא הייתה נחרצת. 'עזוב אותי', אמרה, 'נגזר עלי כנראה שלא יולדו לי ילדים. אני לא מוכנה לעבור את מסע הסבל הזה עוד פעם'. לא קל היה לשכנע אותה, גייסתי את הטיפות האחרונות של האמונה והתקווה שהיו לי, עד שלבסוף היא הסכימה להגיע, תוך הצהרה ברורה שזה הניסיון האחרון שהיא מוכנה לעשות.

בליל של רגשות מעורבים הציף אותי כאשר נכנסנו לקליניקה של הפרופסור העולמי.

בידינו החזקנו תיק עב כרס המתעד את כול הטיפולים והצילומים שעשינו במשך השנים האחרונות, הן אצל רופאים בארץ ישראל והן אצל רופאים בניו-יורק. אותו רופא הדחיים אותנו כשמענו אותו ממלמל לעצמו 'למה בכלל קיבלתי אותם? מה אני צריך את זה?' במהלך הביקור אצלו חזר בפנינו כמה פעמים שאין לו שמץ של מושג למה ניאות לקבלנו, בו בזמן שהוא דוחה רבים-רבים אחרים... הוא נטל מידינו את הקלטר עב הקרס והשליך אותו לפח, ואמר לנו "אנחנו נתחיל כעת הכל מהתחלה". הוא היה מסוג הרופאים המומחים שאינך יכול לצפות את צעדיהם הבאים. היה זה הביקור הראשון בתוך מסגרת ביקורים שבועיים. מדי יום חמישי מצאנו את עצמנו מתייצבים אצלו בקליניקה.

באחד הביקורים הפטיר לעברי, "אתה יודע שזה עולה כסף?"

"כן בוודאי", אמרתי לו.

"מה המשכורת היומית שלך?"

"אולי חמישים דולר", אמרתי.

הוא חייד לעצמו חיוך גדול, ודאג להזכיר לי עוד פעם שזה שהוא קיבל אותנו, זה רחוק מלהיות הגיוני אצלו, כאשר אנשים אחרים הציגו לו עשרות אלפי דולרים לביקור, והוא מיאן. הוא אמר לי שאשם לו כמה שאוכל. בפועל הוא קיבל מאתנו על כל הביקורים כאלפיים דולר, שזהו סכום מגוחך לרופא ברמתו...

לא פעם יוצא לי לספר את הסיפור הזה לאנשים שעולים למונית שלי, בעיקר כשאני נוסע לנסיעות ארוכות, ושערותיהם סומרות. אנשים לא יכולים להבין מי זה באמת הרבי מליובאוויטש, מי שזכה לראות אותו ולהתברך מפיו - לא יישכח את עיניו המאירות והחודרות של הרבי, את החן ואהבה לכל יהודי, את העובדה שאם הרבי אמר משהו, הרי בטוח שהדבר יתקיים.

כך או כך, חלפו חודשיים ימים, כשביום אחד נודע לרעייתי שהיא בהריון...

גם אם אנסה לתאר את מה שעבר עלי באותם רגעים - לא אוכל. בכיתי, צחקתי, רקדתי, ישבתי, עשיתי הכל יחד. אין מילים.

רק מי שחוה את זה יוכל להבין את גודל השמחה שרעייתי ואני היינו נתונים בה באותו יום ובימים שאחריו. רק מי שחוה שנים ארוכות של סבל כמונו, יוכל להבין עד כמה השמחה היא גדולה, פנימית ועמוקה. באחת הפכנו להיות אנשים אופטימיים, מאמינים, אוהבים. ארשת פניה של רעייתי שהיו מיוסרות, עצובות ומלאות תוגה, הפכו להיות שמחות ומאירות.

בתוך כל השמחה הגדולה הזאת, פתאום נזכרתי בכל המהלכים שקדמו לה. כברק המבריק נזכרתי לפתע במכתב שכתבתי לרבי מליובאוויטש, ובטלפון שקיבלתי ממזכירו הרב קליין אודות שמירת שבת ותפילין, מצוות שמרתי עליהן באדיקות.

א כן יש צדיקים גדולים גם בדורנו, שבכוחם לחולל ניסים שלמעלה מדרכי הטבע, חלפה בי המחשבה.

חלפו תשעה חודשים והילד נולד בלידה קלה ללא בעיות או סיבוכים, ורעייתי החליטה לתת לו את השם נתנאל טל, כשהמשמעות היא שקיבלנו מתנה מהקב"ה 'נתן א-ל'.

מאז, פעמים רבות הייתי מגיע אל הרבי, אם להתוודעויות ואם לחלוקות דולרים. כל בעיה או שאלה שעמדה בפניי או בפני חבריי ומכריי, הייתי מפנה אותה לרבי וראינו כל הזמן ניסים גלויים רבים.

בשנת תנש"א, לפני ששבנו ארצה, הגענו למעמד חלוקת הדולרים בכדי לקבל את ברכת הרבי. כשהגיע תורנו, הביט הרבי בילד וחייך אליו חיוך רחב. כשרצה להגיש לו את הדולר, הוא השתולל כדרכם של ילדים. ביקשתי שאני אביא לו את הדולר, אך הרבי סירב וביקש להביא לו את הדולר בעצמו.

לא פעם יוצא לי לספר את הסיפור הזה לאנשים שעולים למונית שלי, בעיקר כשאני נוסע לנסיעות ארוכות, ושערותיהם סומרות. אנשים לא יכולים להבין מי זה באמת הרבי מליובאוויטש, מי שזכה לראות אותו ולהתברך מפיו - לא יישכח את עיניו המאירות והחודרות של הרבי, את החן ואהבה לכל יהודי, את העובדה שאם הרבי אמר משהו, הרי בטוח שהדבר יתקיים.

בתקופה האחרונה לשהותנו בניו-יורק, כשרעייתי כבר עלתה לארץ ישראל והכינה את הקרקע לבואנו, היא התקשרה אלי פעם כשהיא נסערת. היא סיפרה על מכר שטבע והוא נמצא במצב של 'קומה' והרופאים קרובים להרים ידיים ממנו. היא ביקשה שארוץ לבקש את ברכת הרבי - מה שאכן עשיתי. אחרי כמה ימים הוא התעורר באורח נס, וכיום הוא בריא ושלם."

יאיר מסכם את השיחה בכך שהוא מרגיש שהרבי הכניסו תחת כנפיו; בכל פעם שהיה עובר לפני הרבי, תמיד פניו של הרבי היו מחייכות ושמחות. "אני מרגיש שהרבי הוא כמו אבא שלי. אם חזרתי שוב לדרך אבותיי, משפחת אבו המפורסמת מצפת שהיו במשך דורות ארוכים בעלי שם בקבלה, זה רק בזכותו של הרבי.

בני נתנאל, לומד כיום בישיבת ברסלב בירושלים, אך הוא יודע היטב בזכות מי הוא נולד ובזכות מי נשמתו ירדה לעולם... הוא לומד הרבה תניא, מתעניין מאוד בחסידות חב"ד, ומכיר בעל-פה את כל השושלת של נשיאי חב"ד.

"לפני שבעה חודשים נשא אישה, ויש לי נחת רוח רבה ממנו..."

"מאותו יום כיפור יצאתי יהודי אחר"

ביום הכיפורים חל המשבר הגדול שהביא אותו לתפנית חדשה, ומנער מרדן שלוחם בכל דבר שריח ממסדי נודף ממנו, הוא החל להתקרב לחיים של תורה ומצוות. את מוסיקת הרוק הכבד המרדנית שניגן באוסטרליה הרחוקה, הוא המיר למוסיקת רוק בעלת מוטיבים חסידיים של קבלת עול, באמצעותה הוא מקווה להגיע לעומק של אלו שעדיין מחפשים • זהו סיפור חייו המרתק של ר' שגיא עצמון מרמת גן

ראיין נתן אברהם

ת

בריו מהעבר של ר' שגיא עצמון מזהים אותו כיום רק בשל שערו הגיינג'י. אם הייתם שואלים כל אחד מהם בעבר, האם ייתכן מצב שהטיפוס הכי מרדן שהם מכירים, שלחם כל חייו כנגד מוסכמות חברתיות, יהפוך את עורו וידבק בדרך התורה והמצוות על פי תורת החסידות? הם היו מוכנים לחתום לכם שזהו משהו שאין קשר בינו לבין המציאות.

כשפגשנו אותו השבוע בביתו שברמת גן, ומולנו דמות של אברך חסידי מן השורה, הוא הודה בפנינו שלא רק חבריו ששמעו על התקרבותו ליהדות הרימו גבה, אלא במידה לא מועטה גם הוא. בחלומותיו המופרעים ביותר, לא שיער שהוא יעבור את התהליך הזה.

שגיא ראה בעבר בציבור החרדי את הבסיס לכל החלאים והרעות של הציבור בישראל. הוא ראה בהם ציבור גדול של אנשים המונעים על פי מוסכמות חברתיות, כעדר עיוורים, מבלי שאיש מהם יכול לתת דרוך וביטוי לתכונותיו ולמחשבותיו.

מגיל צעיר חש משיכה עזה למוסיקה, והמרדנות הגדולה שלו כנגד כל דבר שהריח מסגרת, הביאה אותו להקים להקת 'רוק כבדי' שקצרה הצלחות חסרות תקדים בארץ ישראל. אחרי הצבא טס לאוסטרליה, שם הקים להקה נוספת ואף הקליט שני אלבומים שהפכו לרבי מכר. הוא התעקש לגור עם גויים ולא להתרועע עם ישראלים.

כל זאת עד יום הכיפורים שלפני חמש שנים. עד היום הוא אינו יכול להסביר בצורה רציונאלית את המהפך שחל בו אז. בפעם הראשונה שהניח תפילין, דמעות זלגו מעיניו, והוא לא הבין מדוע. הוא הרגיש כסומא הצועד לאיטו אחר דמות עלומה שמוליכה אותו, ממש כמו שחשב עליהם, 'הדוסים'... מאז, שלב אחר שלב, עשה את דרכו אל שורשיו עד שזו הפכה למשהו מושלם.

כיום, בברכתו של הרבי, הוא רותם את כישורו הגדול בכדי להפיץ את המעיינות בוי'אנר המוסיקאלי בו התמחה ואהב. אחרי כמה שירים מוצלחים שהלחין, הוא מוציא בימים אלה בהכוונת משפיעו אלבום מיוחד בשם 'חסידיקא' ובו שירים חסידיים בסגנון רוק.

ב

ולדתי בשכונת 'עלית' ברמת גן להורים שהיו רחוקים מאוד משמירת תורה ומצוות. מעיד בפנינו ר' שגיא, "כל מה שקשור ליהדות לא היה בבית. להפך, הרבה מאוד סלידה וניכור. מעולם לא ראיתי

קידוש, ואת צום יום הכיפורים ראיתי רק בשנות ילדותי הראשונות אצל סבי מצד אימי שהיה בעברו פרטיזן שלחם נגד הנאצים. הוא היה היחיד מקרב בני המשפחה שעוד שמר על אי אלו סממנים של מסורת. הוא גם ניהל את 'ליל הסדר' שכמובן היה כל כולו מפגש משפחתי וארוחה טובה, מבלי להבין מאומה מהו תוכנו הפנימי של החג.

עוד בתור ילד צעיר אני זוכר את עצמי 'אנטי' כלפי הציבור הדתי והחרדי. אהבתי מאוד חופש, להיות משוחרר מכל מוסכמה חברתית וארגונית, ולעשות רק מה שאני מחליט ומה שאני רוצה מבלי שאיש יעצור אותי. עובדה זו הגבירה אצלי את הבוז כלפי הציבור החרדי, שראיתי בהם האויבים הגדולים ביותר של החופש שמנסים להצר את צעדי הציבור החופשי. מתוך השקפת עולם זו מצאתי את עצמי מתחבר מאוד מהר לז'יאנר המוסיקאלי של 'רוק כבדי' שהחל להתפשט אז בעולם והגיע גם לארץ ישראל. כל הטקסטים של השירים הללו מדברים על עד כמה הממסד אשם בכל הבעיות. משוחרר מכל ניואנסים של ריסון.

אהבה וההתמסרות שלי למוסיקת 'רוק' הייתה חסרת מעצורים. כבר בגיל שבע הכרתי טקסטים ארוכים של שירים וידעתי לבצע אותם בדיוק רב. כמה שנים אחר כך, התחלתי לכתוב שירים באנגלית. לשפה העברית שיונקת משהו משפת הקודש, לא התחברתי מאז שאני זוכר את עצמי. היום במצבי אני מבין את זה, כשיהודי מנותק מכל הזהות היהודיות שלו ומנסים להאכיל אותו רק מהחיצוניות של ההוויה היהודית ולא מהפנימיות, שזו התורה והמצוות, אין כל סיבה שלא אלך לרעות בשדות זרים בכדי לחפש מהות. בגיל ארבע עשרה כבר תפסתי גיטרה והתחלתי לנגן, לעבד ולהלחין שירים. זה מה שמילא אצלי את החלל.

אהבתי את מוסיקת הרוק כי היה בה דרמה ויכולתי באמצעותה להוציא את כל התסכול שלי כנגד הממסד. יש במוסיקה הזאת הרבה מאוד עומק שנוגע בנקודות מאוד אפלות של הנשמה, ויהודי הרי צריך מהות. משלא היה לי את הדבר האמיתי, נמשכתי לזה. סלדתי מסגנונות המוסיקה השגרתיים, הם נראו לי כנלעגים ושטחיים.

בגיל חמש-עשרה הקמתי את להקת הרוק הראשונה שלי שנקראה 'קטריזיס'. התחלנו להופיע וקינינו לנו מעריצים רבים. הופענו במקומות הכי נחשבים והרגשתי שאני בדרך לנגוע בפסגת העולם.

הכל פסק כשהגעתי לגיל גיוס וסווגתי בתפקיד של שוטר צבאי בכלא מגידו ומעביר

שם שלוש שנים לצד אסירים מהשטחים. ההתחככות היום יומית עם האסירים פגעה בי ברבדים הכי עמוקים. כשהשתחררתי גמרתי אומר בנפשי לעזוב את הארץ ולא לשוב אליה עוד.

הבחירה הטבעית הייתה אפוא מדינת אוסטרליה, גם הכי רחוק וגם המדינה הכי מזוהה עם חופש. המדינה היחידה שעדיין הגלובליזציה לא פגעה בה, ואנשים שם חיים את החיים הטובים והרגועים.

לאחר שהגעתי לשם, הקמתי להקת רוק שנקראה 'דימונה' עם שלושה נגנים שהקפדתי שלא יהיו יהודים או ישראלים. ברחתי כמו מפני אש מהזהות שלי, וניסיתי בכל דרך להתערות בין העמים. סירבתי לקבל את זה שהעם היהודי הוא עם נבחר ושונה מהגויים. כולנו בני אדם, כולם שווים. הלהקה החלה להופיע בפסטיבלים ובמועדונים וראתה הצלחה. היה לי מבטא אוסטרלי טוב, חייתי טוב, מאומה לא היה חסר לי.

בתוך כמה שנים הוצאנו שני דיסקים שהיו ללהיטים, והרגשתי מאושר מאד. הכסף זרם לי בין האצבעות, עשינו מוסיקת רוק מאוד לא אופיינית, עם סולו בסגנון ערבי. אנשים אהבו את זה והדיסקים נחטפו כמו לחמניות טריות מהתנור.

המפנה בחיי החל כשהרגשתי שמקסמתי את ההנאות ושאלתי את עצמי לאן הולכים מפה? הקב"ה כנראה שמע את הקול הפנימי הזה, ושלח לי את התשובה בדמות אחד מחבריי הטובים – איש עסקים בשם יניב לוי.

יום לא בהיר אחד הגעתי לביתו וראיתי אותו קורא בחומש. הבטתי בו תמה. ראיתי בו אדם רצינאלי, והנה יום אחד הוא מתחיל לנבור ביהדות. מאז הכל קרה מאוד מהר. כמו במקביל, התחלתי לחוש בריקנות של האוסטרליים הגויים שהייתי מוקף בהם; תמיד הם היו נראים לי שטחיים מאוד אבל תמיד הסברתי לעצמי ולאחרים שזאת התרבות שלהם ואנחנו צריכים ללמוד אותה. לא הבנתי אז את המושג של 'נשמה יהודית', חשבתי שזו המנטאליות שלהם. כשהתחלתי להבין שהתנהלותם היא לא בדיוק תרבות ולא מנטאליות, אלא ריקנות גרידא, מצאתי עצמי מתחבר שוב לישראלים.

אותו יניב לוי שהיה אדם מוכשר מאד, הדהים אותי כשהחל לגלות עניין ביהדות בה ראיתי פרימיטיביות מיותרת. כשהחל להרצות בפניי שזה מעניין ושכדאי לי לנסות, נזפתו בו שיניח לי, אך הוא התחיל לשאול

"רקפתא". הנחת התפילין לראשונה בחייו של שגיא!

זה. מאידך, הייתה בי תחושה שקשה לתאר אותה, תחושה של חיבור למשהו שלא הבנתי. מה שהבהיל אותי היה בפעם השנייה שהנחתי תפילין, כשדמעות החלו לזלוג מעיני והרגשתי תחושת מחנק. נדהמתי. לא הבנתי מה עובר עלי. הדמעות ניגרות מעיני בו בעת שאני מנסה לרסן אותם ולא מצליח. אני שואל את עצמי 'שגיא, מה קורה לך? מאיפה הדמעות הללו?' אבל אני מרגיש שהן חזקות ממני, שזה לא אני; זה משהו פנימי שקשה לי להתמודד איתו. מאז, כל כמה ימים הייתי מניח תפילין ומתרגש מחדש.

באותה תקופה מוזרה בה אני מנסה לעצור את הסחף שלי ולא מצליח, המתופף בלהקה ואחד מחבריי הטובים, גייסון שהגיע מהאי מלטה, עבר להתגורר איתי בדירה במטרה לפתוח אולפן ביתי ולהגביר את היבול המוסיקאלי של הלהקה. מעולם לא דיברתי על רוחניות, אך בעקבות כל מה שעברתי, התחלתי לשאול אותו על אמונתו, והוא סיפר לי שהיא מושתת על התנ"ך... אמרתי לעצמי 'תראה מה זה, אני יהודי, והגוי הזה שלצידי יודע ומכיר טוב ממני, ובעיקר הולך בדרכי התנ"ך מה שאני מסרב לעשות'... הבנתי שאני כל הזמן נגד הממסד אך אני בעצם לא שונה מהם!

אותה נקודת אמת שהביאה אותי אל מוסיקת ה'רוק', הביאה אותי להחלטה שאני מוכרח להעמיק את הידע שלי ביהדות. אנשים נחשפים לכך שיש כוחות רוחניים ואלוקיים בעולם, איך הם לא משתנים בעקבות כך והופכים לדתיים? התחלתי לשאול את עצמי.

המכה בפטיש' האחרון שקיבלתי בדרכי אל היהדות היה ביום כיפור. שבוע לפני היום, ישבנו אני, המתופף הגוי ויניב לוי, ודיברנו על רוחניות. גייסון הופתע מאוד לשמוע ממני שאני מתכוון לצום ביום הכיפורים. הוא גיחך ואמר "אתה? אין מצב". התערבנו שאם אצום ולא אדבר לשון הרע, הוא יצטרך לאכול כשר... בבורותי לא ידעתי שהוא כלל לא מחויב בזה...

באותו אי בו הוא התגורר, המאכל אהוב עליהם היה שפן, ואני בתמימותי אמרתי לו שכתוב בחומש שאסור לאכול שפנים "ואתה הרי מאמין בתנ"ך, אתה מחויב להתנור מכך". הוא הסכים ואני יצאתי לקנות טלית והחלטנו שאני שותק כל יום הכיפורים, לא מדבר מטוב ועד רע. אלי נלוו מספר ישראלים למשך כל היום שהיו אמורים לעקוב אחריי ולהודיע לגייסון אם אני עומד

אותי שאלות ולעלות בפניי תהיות: למה מעולם לא שאלתי אם לעולם הזה מוכרח שיהיה בורא שיברא אותו? האם ישנה 'השגחה פרטית'? למה בכלל הגענו לעולם? הוא הכה בי כמו רעם. הבנתי שבאמת לא שאלתי אף פעם את השאלות הללו.

באותו יום חוויתי חוויה מדהימה. הוא שכנע אותי לקבוע מזוזה בבית אותו ביקשנו להשכיר זה תקופה אך לא הצלחנו. בו ביום התקשרו חמשה אנשים!

"זוג שכבר השכיר חדר באותו בית שהייתה בו מזוזה, חיפש עבודה במשך שלושה חודשים ולא מצא. מאותן דקות שקבענו את המזוזה, הם החלו לקבל 'מבול' של הצעות עבודה. אם לא הייתי חווה את זה בעיניי, לא הייתי מאמין שזה יכול לקרוא. זה היה פתטי ולא אינטליגנטי מצדי להגיד שכל הדברים הללו אינם אלא צירוף מקרים. התחלתי להבין שיכול להיות שיש פה משהו עמוק ופנימי שמעולם לא ביררתי באמת. אותו חבר שכבר עשה את צעדיו הראשונים בעולם התורה, הכה בברזל בעודו הוא חס ולחץ אותי להניח תפילין. 'אם לא יועיל – לא זויק', הפציר ואני הסכמתי בלי חשק להניח לראשונה בחיי.

מהרגע שהנחתי את התפילין – הסתובבתי כסהרורי. מחד, לא ידעתי מאום על היהדות, והאנטי שלי לא התכהה כהוא

בהופעה באוסטרליה בתהליכי התקרבות ראשונים

לאחר מכן התעוררתי בבהלה רבה. פיצוץ עמום העיר אותי; ראיתי שהידידת של דלת החדר שרופה ולהבות החלו ללחך את הספה והארונות כשיגעים מתעופפים לעברי. רק לאחר שכובתה האש, הבנתי שהייתה דלקה בעקבות דבר נדיר – הבטרייה של הסלולארי שלי התפוצצה. הראש שלי היה במרחק קצר מאוד ממקום הפיצוץ, ולא ברור כיצד לא נפגעתי. כל הבסטות שהכנתי לקראת המכירה – עלו באש. עובדה זו נתנה לי לראות בזה סימן משמים שמבקשים ממני להתחיל לשמור שבת. בו במקום קיבלתי החלטה לחדול מלחלל את השבת.

מאז, ההתחזקות שלי ביהדות עלתה עוד ועוד מדרגות. הבטתי בטקסטים של השירים שכתבתי, והבנתי שבעצם כולם היו סוג של תחינה להקב"ה; כולם נבעו מתוך חיפוש עצמי עמוק, מצימאון למשהו פנימי הרבה יותר שאת תכליתו לא ידעתי. לא חונכתי עליו ורק עתה אני רק נחשף אליו.

זמן קצר לאחר מכן התחלתי להתפלל גם תפילות מנחה וערבית, ובה בעת אותו חבר גוי שלי מבין שהיהדות היא הדבר שהוא גם חיפש אותה שנים רבות... היום הוא נמצא בסוף תהליך גירותו שנעשתה על פי כל הכללים ההלכתיים. משמים הוא עבר להתגורר אצלי בזמן שהתחלתי להתעניין ביהדות...

אחרי חמש שנים באוסטרליה, החיבור הזה אל היהדות הביא אותי לשוב ולבקר בארץ הקודש. אז, לא ידעתי עדיין מה זה חסידות חב"ד, ובעיקר ניזונתי ממרצים עם אגינדה

**'המכה בפטיש' האחרון
שקיבלתי בדרכי אל
היהדות היה ביום כיפור.
שבוע לפני היום, ישבנו
אני, המתופף הגוי ויניב לוי,
ודיברנו על רוחניות. גייסון
הופתע מאוד לשמוע ממני
שאני מתכוון לצום ביום
הכיפורים. הוא גיחך ואמר
"אתה? אין מצב". התערבנו
שאם אצום ולא אדבר לשון
הרע, הוא יצטרך לאכול
כשר... בבורותי לא ידעתי
שהוא כלל לא מחויב
בזה...**

באחת השבתות, כשהוא נסע מחוץ לעיר קבעתי לצאת עם אחד מחבריי הלהקה לבילוי משותף, אך כשהשעות נקפו, חשתי תחושה מוזרה שאני מוכרח להתחיל לשמור שבת כמו שצריך גם אם חברי לא נמצא בעיר.

בשעה מוקדמת נשכבתי לישון אך כשעה

בהתערבותי... זה היה קשה מאוד אבל זה היה אתגר שעמדתי בו. זה הציל אותי גם מלהתבזות כמו חבריי בבית הכנסת שלא ידעו מימינם ושמאלם בסדר התפילות, ומה צריך לעשות בכל קטע. עמדתי בבית הכנסת דומם עם טלית, וקול בתוכי אומר לי 'מה בדיוק קורה אתך?!'

עד היום אני לא יודע מה, אבל זה תהליך שאתה עובר ואתה מתקשה להסביר לעצמך למה הוא התחיל, מה היה הטריגר, למה הוא החל דווקא עכשיו ולא בעבר. פשוט אתה מרגיש שמישהו תופס בידך ומוביל אותך, אם תרצה או לא; אתה אינך שולט בזה.

בצהרי יום הכיפורים, כשיצאתי לטייל עם אותם מלווים שליוו אותי ושמעתי אותם מרכלים על מישהו, רטנתי בתוכי, איך הם מסוגלים לדבר לשון הרע? ואז תפסתי את עצמי, 'אני הרי עושה את זה כל היום' והתחלתי. הבנתי שבגלל ששתקתי, יכולתי לתת תשומת לב חדה למה שקורה סביבי ואני לא שונה מהם. כמי שכותב אני גרוע עשרות מונים מהם.

מאותו יום כיפור יצאתי יהודי אחר. השתיקה הזאת הביאה אותי לשתיקה פנימית שנתנה לי להתבונן ולהפנים דברים שלא יכולתי להבין ביום שגרתי אחר. הבנתי שבעצם כל הזמן לא יכולתי להקשיב לאחרים. הצטיירתי כאינטליגנט, אבל בעצם תמיד הרצתי את מה שאני רציתי ולא הקשבתי לאחרים. אני לא פחות גרוע מאותו ממסד שאני רואה בו את מקור הרע, אני מתנהל בדיוק כמותם.

כשיצא יום הכיפורים, אמרתי לחברי יניב לוי שאני קונה תפילין ומתחיל להניח כל יום. הוא נדהם, אבל הייתי נחוש. בד בבד התחלתי לשמוע הרצאות של רבנים מאסכולות שונות, והתחלתי להבין שביהדות יש עומק, יש פנימיות, זה רחוק מלהיות שטחי כפי שחשבתי.

כמה ימים לאחר יום הכיפורים חוויתי חוויה מעצבת נוספת: בכל תקופה כזו הייתי מנהל ארבעה דוכנים בקניונים לקראת יום אידם של הגויים, דוכנים אלו הייתי מתפעל בפורמט מינורי יותר בימים כתיקונם – בעיקר בשבתות אז אנשים יוצאים לקניות. עד אז לא כל-כך הבנתי איך שומרים שבת. בכל שבת הייתי מתארח בביתו של יניב לוי והיינו אוכלים ארוחת שבת, ובוזה הסתכמה השבת שלי. הוא כבר היה יותר בעניינים והקפיד לנוח ולהישמר ממלאכה, אך אני עדיין לא הייתי שם.

עם מוטיבים יהודים יותר, וגם פה ראיתי הצלחה.

הפכתי להיות אורח קבוע בבית חב"ד לישראלים של הרב דוד לידר, שגם הוא דמות של מסירות נפש, חסיד נפלא ומקסים. הייתי מופיע באירועים השונים שהוא קיים בבית חב"ד, והתחברנו מאוד. הוא הזכיר לי ששבע שנים לפני כן, באחד מימי הראשונים שהגעתי למבורן, הוא פגש אותי עם הרב שניאורסון וכשהציעו לי להניח תפילין דחייתי אותם בבוז...

לאחר שגילתי את אור החסידות, החלטתי שאני מוכרח להגיע לארץ ישראל כדי לגלות את מה שגיליתי לכל חברי ומכריי. שם, יש מספיק שלוחים וחסידים שיכולים לפעול. לאחר שכתבתי לרבי וקיבלתי את ברכתו הקדושה, יצאתי לדרך, כחסיד.

כשהגעתי לארץ במראה החדש שלי, אמרתי להוריי שאני נמנה על חסידי חב"ד. אבי הגיב באנחת רוחה, "אם לחזור בתשובה – אז לפחות להיות חסיד חב"ד" אמר בסיפוק מה. אם בפעם הראשונה שביקרתי בארץ ישראל, הביקור לווה במתחים עם ההורים, הרי שבביקור השני נוצרה פתיחות נפלאה, והיכולת שלי להשפיע על הוריי ובני משפחתי להיות שותפים בתהליך שעובר עלי, היה גדול ופורה יותר. הרגשתי כמו בסוף מסע.

מהר מאוד נכנסתי ללמוד בישיבה בירמת אביב. ידעתי שכל השיעורים וההתוועדויות זה הכול טוב ויפה, אבל בכדי להפנים את עולמה הקסום של תורת החסידות ושל הרבי מלך המשיח, מוכרחים ללמוד פרק זמן בישיבה, ואת זה עשיתי.

אחרי שנה נסעתי לרבי לחודש תשרי והרגשתי שאני מרחף... אומרים שכשחסיד נוסע לרבי, הוא עושה הלוויית המת והכנסת כלה. הורג את הנפש הבהמית ומכניס את הנפש האלוקית... אני לא יודע אם הרגשתי אז את הנפש האלוקית, אבל בהחלט כשמגיעים לרבי וחווים את כל החוויות של תשרי על כל המשתמע מכך, אתה חש שאתה שואב מלא חופניים כוחות להתמודד.

כשחזרתי לארץ ישראל באתי בקשרי השידוכין עם רעייתי והתיישבנו ברמת גן בסמיכות להוריי, והפכנו להיות שותפים פעילים בקהילה חמה ומלבבת בהנהגתו של השליח הרב מוטי גל. עוד לפני שטסתי לרבי, התחלתי לעבוד על אלבום מוסיקאלי חסידי ראשון, שישלב את מה שהתמחיתי בו לפני ההתקרבות,

שיא עם הרב יוסף גרונר ודני בז'ינסקי שהכיר לו לראשונה את היהדות

סיבה להלחם מול היצר כל הזמן, וכי הדרך הטובה ביותר להכניע את היצר היא להפיץ טוב, וממילא הרע יעלם. הביטוי הזה של 'תחשוב טוב יהיה טוב' שבה את לבי, ומאז הכול התחיל להתחבר לי. הבנתי טוב יותר מה זה השגחה פרטית, מה זה העולם, ומה תפקידנו.

ראיתי וידאו של הרבי הופתעתי לראות פתאום רב שלא צועק ולא מפחיד, לא מרתיע ולא מזהיר; להפך, הוא מחייך ופניו זוהרות ומשדרות שמחה כל הזמן. פתאום אתה מבין שהקב"ה הוא לא רע והוא אינו 'מחפש אותך' בכדי לפגוע בך, אלא אתה חלק מהקב"ה שהוא אב רחום וחנון שמחכה שעם ישראל יעשה תשובה, ושמה מכל מעשה טוב של יהודי.

התחלתי להתקרב לרב יוסף גרונר ממלבורן, ונהייתי אדם מאושר. הוא יהודי יקר, חסיד אמיתי שלא מבין מאומה בהנחות העולם הזה, כולו עסוק ב'מבצעים' [פעם נשאל על ידי מקורב אם מותר לו ללכת למועדון עם ציצית ושאל מה זה מועדון?!...]. יש לו הדרת פנים מיוחדת, איש עדין שתפילתו שנאמרת מילה במילה והיא מצליחה לרגש גם אדם שהוא קר מטבעו. בחודש אלול הוא יכול לפגוש ישראלים במסעדה של גויים ומבלי לתת חשבון לאיש להוציא שופר ולתקוע בו לעיני כולם...

היינו עשרה בעלי תשובה ישראלים שהתקרבו לחב"ד, והוא היה נדבך חשוב בבניית עולמנו הפנימי. מסירות הנפש שלו ללכת בכל ערב שבת שעתיים אל 'בית אבות' בכדי לקיים שם מניין תפילה, כמו גם הליכותיו ונימוסיו, השפיעו עלינו השפעה מכרעת. הוקסמתי ממנו.

בינתיים גם המוסיקה שלי הפכה להיות

ליטאית שדיברו על מאבקים אינסופיים עם היצר הרע. הייתי מביט באנשים וסופר את העברות שעשו וכמה גדול יהיה הגיהנום שלהם. בהבנתי אז, הקב"ה היה מאיים ומבהיל שלא כדאי להתעסק איתו... בארץ ישראל התחלתי להיחשף לזרמים שונים ביהדות, וזה ערער מעט את היציבות הדתית שלי. ראיתי מולי רק את הקב"ה, ולא הבנתי למה צריכים להיות דעות שונות וזרמים מגוונים. הוריי היו מבוועתים, יצאתי איש חופש וחזרתי ירואה שחורות.

החשיפה אל האור של חסידות חב"ד הייתה השלב השני והמכריע של התקרבותי. בארץ ישראל היה אז גם חברי ניב לוי שאיתו התחלתי את מסע ההתקרבות, ובאמצעותו נחשפתי לחבר שלו בשם דני בז'ינסקי, שגם הוא היה מוסיקאי מחונן והתעסק בדיגי. גם הוא התקרב לחב"ד באוסטרליה, וכשפגשתי אותו הוא כבר למד חצי שנה בישיבת חב"ד בתל-אביב "חזון אליהו". בהשגחה פרטית הוא היה צריך לחזור לאוסטרליה בכדי להשלים את הפרוצדורה שתביא אותו לקבל אזרחות מקומית, ואני חזרתי איתו והתגוררתי עימו יחד באוסטרליה בתקופה שהיה שם. הוא חשף בפניי את המושגים של 'רבי ותורת החסידות.

היו אצלו תמונות של הרבי, וכידוע, לעיתים די בראיית פני צדיק בכדי שזה יחולל שינוי. הוא התחיל להסביר לי את היסודות עליהם בנויה החסידות. לא ידעתי את נפשי מרוב אושר. חשבת עד אז שהיהדות היא האמת הקשה, ובקושי צריכים לחיות את החיים בעולם הזה, ופתאום נחשפתי לאידיאלוגיה שאומרת שאין כל עניין לסבול בעולם הזה, ואין שום

אבל הפעם לא היו אלו מילים של חיפוש עצמי וזריקת רפש על כל העולם, אלא טקסטים מתוך מאמרי חסידות המבטאים כמיהה לאלוקות ולהתגלותו של הרבי. אל מאמץ ההפקה נרתם התי' מיכאל גביון מחיפה שהתקרב על ידי הרב מנחם מענדל ווילשאנסקי לפני שמונה שנים, ובעבר היה די.גיי נחשב.

השירים שנבחרו להיכנס לאלבום הם שילוב של טקסטים ממאמרי חסידות שונים, לצד טקסטים שנכתבו על ידי בסיטואציות שונות. לדוגמה, אחד השירים היפים בדיסק נקרא "אנא נסיב מלכא" ומילותיו לקוחים מהמאמר הידוע של הרבי 'בעשתי עשר יום' בו מובא גם המשפט הידוע של אדמו"ר הזקן שאמר שלא אכפת לו מהעולם הזה ולא מהעולם הבא, ומה שהוא רוצה זה רק את הקב"ה בעצמו. ישנו שיר נוסף שמורכב מפרק מ"א בתניא אותו ביקש הרבי ללמוד בעל פה. לעומת זאת קיימים גם שירים שנכתבו על ידי, והמפורסם שבהם שכבר הפך להיות נכס צאן ברזל בקעמפים ומושר באירועים חסידיים, נקרא "י"ט בכסלו.

השיר מדבר על גאולת הנפש, כשהמילה שחוזרת מספר פעמיים בשיר היא 'חסידות'. את השיר הזה כתבתי עוד כשהייתי באוסטרליה. חשבתי להכניס אותו למגירה ולא לעשות לו עיבודים, אך כשהחלטתי בהמשך לעבד אותו מחדש, נדהמתי עד כמה

הוא נאהב על ידי קהל השומעים בקרב הקהילה החב"דית באוסטרליה. בכל אירוע הוא מושר שם.

ישנו עוד שיר שכתבתי את הטקסט שלו והוא נקרא "משיח בפתח", מילות השיר מבטאות את הרצון העז של עם ישראל לגאולת עולמים, ופקיחת העיניים ומסתיים במילים 'עד מתי'.

"מהדורה מצומצמת של אלבום עם ארבעה שירים הקלטנו עוד לפני שנה, בטרם נסענו לרבי. אל 770 הבאנו כמאה דיסקים והם נחטפו מהר מאוד, מה שדרבן אותנו להתחיל לעבוד על אלבום רציני שיעמוד בכל הקריטריונים המקצועיים, ויפנה גם לכל הצבורים והקהלים.

הטריגר הגדול שהביא אותי להשקיע את מרצי וכוחי באלבום הזה, טמונה בתשובה מדהימה שזכיתי לקבל מהרבי באמצעות ה'אגרות קודש'. כמובן לאחר שקיבלתי את ברכת הדרך מהמשפיע שלי הרב עומר הלוי שאמר לי שזאת השליחות שלי. היה חשוב לי לשאול את הרבי אם אני צריך להשתמש בכישרון ובהשפעה שיש לי בכדי להפיץ באותם כלים מסרים חיוביים שיקרבו.

זכיתי שהרבי ענה לשאלתי תשובה חדה וברורה, כזו שעודדה אותי מאוד להמשיך ולהשקיע מאמצים ולחלוץ קשיים

פרוצדוראליים שהיו לנו. התשובה שקיבלתי הייתה בכרך ט"ז עמוד רכט: "...והנה ע"פ מה ששמעתי כ"פ הוראות בכגון דא מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, כיון שזיכתה אותו ההשגחה העליונה שקולו נשמע השפעתו ניכרת במקום שנמצא, ואשר אנשים שומרי תורה ומצוות לא רבים הם שם, הרי לא לבד שאין עליו להעתיק משם, אלא אדרבא להתקשר שם יותר ויותר, לחפש עצות, תחבולות זרכים איך לנצל במילואה ההשפעה שיש לו...". כול מילה הייתה מיותרת.

"מוסיקת ה'רוק', למרות שהיא 'כבדה' ורעשנית, יש בה עומק; היא מגיעה ממקום של חיפוש צדק ויושר, ונותן לאדם לבטא את פנימיותו בטקסטים. אף אחד עדיין לא פרץ דרך עם מוטיבים חסידיים ויהודיים אצל הקהל הספציפי הזה. אין ספק שבשנים האחרונות היבול המוסיקאלי היהודי הוא רב, אך הוא נעצר כשהגיע לקהל גדול של אנשים שאוהב את הסגנון של ה'רוק'. זהו קהל גדול של נערים ומבוגרים, מרדן מטבעו, אבל מרדן אינטליגנטי ואינטלקטואל עם מחשבה מעמיקה. אנחנו מגישים להם את אותו סגנון שהוא לא מתחנחן, אך מאידך יש בו עומק ודרמה שמכילים גם מסר נכון ואמיתי. תפילתנו ותקוותינו שזה יצלח".

דרוש עובד בטלמרקטינג

תלעבודת פרסום מעניין

תאפשרות לעבוד מהבי

נאים טובים למתאימים

443-869-1171

עטרת נסיעות

ע"פ הוראת הרבי (ש"פ נח ה'תש"א, הערה 116)

אשה נהגת
שירות אדיב מחירים נוחים

1-347-417-4386

הרב שחרבי העיד עליו: "הוא יכול להיו

מראשוני התמימים האמריקאים

קשה לתאר במילים ספורות את דמותו של ר' מאיר גרינברג, שנפטר בגי' אלול האחרון. קשה, כי קשה לתאר חסיד, שזכה לקירובים נדירים מרבותינו נשיאינו, ומעולם לא ראה בכך גדולה. קשה, כי מדובר ביהודי בעל נגלה עצום, ועם אמונה פשוטה בתכלית הפשיטות. וקשה, כי מדובר ברב תקיף שלא התפשר כמלוא נימה בענייני הרבנות, ויחד עם זאת היה בעל לב רך לכל פונה בענין פרטי.

קשה המלאכה שבעתיים, כשמדובר על חסיד, למדן ("א גרויסער למדן" התבטא עליו הרבי מלך המשיח) ומתמיד עצום שלמד למעלה מ-15 שעות כל יום, שעסק בעבודת התפילה, מהדר עצום במצוות, שליח – מהשלוחים הראשונים של כ"ק אדמו"ר הריי"צ, והרבי מלך המשיח, ואחרי הכל, היה חסיד פשוט שחי עד יומו האחרון עם האמונה שהרבי מלך המשיח חי וקיים.

ר' מאיר נולד להוריו ר' יהושע פאלק וזוגתו, שהיו יהודים חסידיים מהעירייה אזאריץ שהיגרו לברוקלין שבאמריקה, שם נולד להם בנם, מאיר, ביי"ד חשון תרע"ז. המשפחה התגוררה באיזור איסט ניו-יורק, מקום בו גרו יהודים רבים.

ר' יהושע פאלק ואחיו ר' יוסף ור' יקותיאל, התפללו בבית הכנסת "אנשי בברוקלין" בבראנוויל, בית כנסת שבו התפללו בנוסח האר"י. בשנת תרפ"ו,

התמנה רב חדש שזה עתה הגיע מרוסיה כרב בית הכנסת – ר' ישראל גייקובסון. תלמידו הראשון של ר' ישראל, היה מאיר הקטן, שהיה אז ילד כבן תשע שנים. ר' ישראל שאהב לקרב ילדים, קירב את הילד שישב ממש מאחוריו בבית הכנסת ולימד אותו לומר "שש זכירות", קרבנות וכדומה.

לקראת בר המצוה של מאיר, בחשון תר"צ, בהשפעת הרב גייקובסון נכנס אביו ליחידות לרבי הריי"צ שהיה אז בניקור בארצות הברית, לקבל ברכתו לבר המצוה. האב והבן אכן נכנסו והרבי בירך אותם.

בחורף תר"צ, נכנס מאיר לישיבת "תורה ודעת". ישיבות ליובאוויטש לא היו אז באמריקה. הוא שובץ למחלקת התחלת לימוד גמרא. הרב גייקובסון שרצה לקדם אותו למד איתו שעה וחצי כל יום, על מנת שלזמן הבא – אלול תרצ"א, ייכנס כבר לכיתה המתקדמת יותר. מוחו החרוף של מאיר לא אכזב, ולשנה הבאה היה הוא כבר במחלקה הגבוהה של הישיבה, בה לימד הרב שפירא.

כעת, הגיע הזמן לקרב את הנער לחסידות. גם בזה פעל ר' ישראל. הוא סיפר למאיר על שיטת חב"ד ואדמו"רי חב"ד, ועד שקבע איתו שיעור תניא פעם בשבוע. בשנת תרצ"א, הצטרף לשיעור תלמיד חדש, שסבתו שמעה על החברותא, ביקשה מר' ישראל לצרף אותו. הבחור הוא נתן אליהו גערצולין, שהיה אחר כך משגיח בישיבת תורה ודעת.

החברותא גדלה והתפתחה לשיעור חסידות קבוע, שהתקיים בתחילה בביתו של ר' ישראל, ואחר כך, בעקבות התרבות מספר התלמידים, בבית כנסת שנקרא "דיווישאן עוו. שטיבל" בויליאמסבורג, ליד הישיבה. כמעט כל הבחורים שהגיעו לחב"ד בשנים ההם, הגיעו משיעור זה.

ומי היה זה שהביא את הבחורים לשיעורים? מאיר גרינברג הצעיר, התלמיד הראשון של ר' ישראל, שכבר אז נחשב שם כלמדן הכי גדול. הוא היה רשום כחבר ועד הפועל של "אחי תמימים" – בא כוח "תורה ודעת". כך זכה ר' מאיר לקרב יהודים לחסידות, כבר מגיל צעיר. ביחד עם ר' מאיר, פעל ידידו הטוב – יבלחטי"א – שלמד איתו ב"תורה ודעת" – ר' מנחם מענדל פעלדמאן.

ר' מאיר, היה תלמידו המובהק של הרב שלמה היימן, ראש הישיבה הידוע של "תורה ודעת", שנחשב לאחד מגדולי ראשי הישיבות בזמן ההוא. ר' מאיר היה כותב את שיעורי הרב היימן, שרבים מהם הודפסו אחר כך. כבר אז, ניכר היה על הבחור הצעיר שלגדולות נוצר. למדנותו וחרירותו היו לשם דבר בקרב תלמידי הישיבה.

ר' ישראל המשיך לקדם את הבחור, ועד שנתן לו (ביחד עם עוד מספר בחורים) לחזור מאמר באופן קבוע בשבת בבית הכנסת. זה היה שלב נוסף בדרך להפיכתו של ר' מאיר, לתמים במלוא מובן המילה.

בג' אלול האחרון, נפטר הרב מאיר גרינברג, ראש ישיבת תומכי תמימים במוריסטון, ורבה של העיר פטרסון בניו ג'רזי במשך למעלה מ-40 שנה • הרב גרינברג, שזכה להיות מראשוני התמימים באמריקה, ומראשוני השלוחים של הרבי הריי"צ והרבי מלך המשיח - גילם באישיותו חסיד, שלכל לראש הוא בטל לרבי, בעל נגלה עצום, עובד ה', שליח ורב • הרב גרינברג היה ממחזקי האמונה ברבי כמלך המשיח עוד לפני ג' תמוז, וגם אחריו התגלתה אמונתו הפשוטה שהרבי חי וקיים

מאת: אברהם בער

ת רב בוורשה

נוסעים לרבי

בשנת תרצ"ט, היה ר' מאיר מששת הבחורים האמריקאים הראשונים שנסעו לרבי הריי"צ, לאטווצק. הרעיון, החל כיוזמה פרועה של ר' ישראל ג'יקובסון – לשלוח בחורים אמריקאים לאירופה הסוערת לא היה אז רעיון "נורמלי" – אך בד' תמוז, התקבל אישורו של הרבי הריי"צ, והבחורים עלו על האניה, בלוי"ת ר' ישראל שהצטרף עליהם.

בדרך לאטווצק, עברו בפריז, שם פגשו את הרבי מלך המשיח, שהעביר באמצעותם תרופות לרבי הריי"צ. בהמשך הנסיעה, נפגשו הבחורים בחיילים גרמנים שבדקו את כל חפציהם, וכשהגיעו לחבילה שאלו מה יש בה. ר' מאיר ענה: "כלום", ובנס המשיכו החיילים הלאה.

[סיפור מפורסם ומדהים שכבר התפרסם אירע באותה נסיעה: כשעמדו בתחנת הרכבת, אמר להם הרבי שיחה שארכה שעה. אז, הסתכל הרבי בשעונו, ואמר, צריך להפסיק, נמשיך בהזדמנות אחרת. בר"ח תמוז תש"א, בהתוועדות הראשונה של הרבי ב-770, חזר הרבי לאותה נקודה עליה דיבר בשיחה בתחנת הרכבת. הרבי אף פנה לאחד הבחורים ושאלו אם הוא זוכר את השיחה הזו].

הבחורים הגיעו לרבי בתחילת אולול תרצ"ט, ולא זכו לשהות שם זמן רב, מחמת המלחמה שפרצה בי"ז אולול תרצ"ט. למחרת כבר היו הם ברכבת לוורשה, משם לריגא, שם שהו בחודש החגים, ומשם בחזרה לארצות הברית. לפני שנסעו נכנסו לרבי ליחידות. הרבי התבטא באותה יחידות: "השיי"ת יעזור שנתראה מתוך בריאות".

בסיום היחידות ביקש הרבי מכל הבחורים לצאת, מלבד מאיר גרינברג. כשנשאר לבד, בירך אותו הרבי אישית, ואז מסר לו שליחות לר' מרדכי דובין, העסקן החסידי הנודע מלטביה, שעסק רבות בהצלת הרבי (הרבי נעזר בו, כי לרבי לא היתה אזרחות פולנית אלא אזרחות לטבית). שנים רבות אחר-כך הזכיר ר' מאיר באושר פנימי את העובדה שהיתה לו הזכות לסייע להצלת הרבי.

כשחזר לאמריקה, זכה ר' מאיר להיות מהתמימים הראשונים שהחלו ללמוד ב"תומכי תמימים" שהקים הרבי הריי"צ, עם בואו לאמריקה.

בפורים תש"י הביא ר' מאיר מקורב להתוועדות של הרבי מלך המשיח. בשעה 12

בלילה, התלונן הוא כי הוא אינו מרגיש טוב וביקש מר' מאיר לקחת אותו הביתה. הבן, העשיל, שהיה אז בן עשר, זוכר זאת היטב. הרבי קרא באותה פארבריינגען בשמותיהם של כל התמימים הראשונים באמריקה, אבל מאיר גרינברג היה חסר...

השליחות לשיקגו

כבר באלול ת"ש, נשלח ר' מאיר בשליחותו של הרבי הריי"צ לשיקגו למשך חצי שנה, בה ביקר גם בדטרויט ומילווקי (אגב, כיום בתו ובעלה ר' יוסף שלמה סעמיוועלס נמצאים שם בשליחות הרבי). מטרת השליחות היתה להפיץ את אור החסידות, ולפעול בין היהודים בעיקר בקרב אלו שהיו מגזע חסידי חב"ד.

לפני שהגיע למקום שלח הרבי מכתב לקהילת אנ"ש בעיר ובה הוא מבקשם לדאוג לתלמידו החשוב. כך כתב הרבי גם לר' שלום פויזנער שהתגורר אז בעיר. במכתב זה מכנה הרבי את ר' מאיר "תלמידנו היקר והחביב".

למי שחי היום, קשה יהיה להבין את המצב ששרר אז בקהילות אמריקה, בהם אלפים רבים של יהודים שהגיעו מבתים חרדיים, התרחקו משמירת תורה ומצוות. באותו מכתב בו קבע הרבי לר' מאיר את מטרת השליחות הני"ל, כותב הוא לו כי גם לגזע אנ"ש אין צורך לדבר בחסידות, אלא לעורר אותם על מצוות כמו תפלין...

במסגרת השליחות, ביקר ר' מאיר גם אצל רבנים נוספים באיזור זה, וגם שם קידש ופיאר את שם חב"ד והרבי. בחשון תש"א, הגיע לארצות הברית ר' משה לייב רודשטיין, ונשלח לשיקגו על ידי הרבי הריי"צ, שם הקים את אגודת חסידי חב"ד בשיקגו. במכתב אליו, כותב לו הרבי לחזק את ידיו של ר' מאיר, ששהה שם בשליחות.

חבר הנהלה בתומכי תמימים

ר' מאיר המשיך ללמוד בשקידה והתמדה, וקבל סמיכה לרבנות מיישיבת תומכי תמימים ב-770, מתורה ודעת ומר' משה פיינשטיין. הוא היה מהראשונים שקבלו סמיכה מהגאון, שבשביל לקבל ממנו סמיכה, היה צריך לדעת כמעט את כל השולחן ערוך, והמבחן בביתו היה אורך כמה שבועות. בודדים בלבד מחזיקים תעודת סמיכה עם חתימתו של ר' משה.

אחרי שסיים את ה"סמיכה", התמנה ר' מאיר ללמד את התלמידים הצעירים ב-770. הרבה ממי שהיום מזקני החסידים, היו תלמידיו. למפורסם שבהם, קראו יהודה קלמן מארלאוו, המד"א הבלתי נשכח של שכונת קראון הייטס. אחרי שחלה, והרופא אסר עליו להמשיך ללמד, התמנה ר' מאיר כמשגיח בזאל.

בשנת תש"ב, היה ר' מאיר אחד מארבעים הרבנים שנקראו לאסיפה מיוחדת אצל הרבי הקודם, באסיפה זו אמר הרבי "ה' עזר ויסדנו פה ישיבה, אולם כעת צר לנו המקום". הרבי תבע מהרבנים המשתתפים לעזור ב"קרן הבנין", עבור ישיבת תומכי תמימים.

בשנים שאחר כך, ניתן למצוא את שמו של ר' מאיר מופיע כחבר ההנהלה המרכזית באסיפות "אחי תמימים", אותם ישיבות שנפתחו על מנת לשמור את הנוער היהודי באמריקה מהתבוללות ומרדת שחת. ר' מאיר עסק בכל כוחו ומרצו במצוה זו של הצלת נפשות רוחנית, עד ליציאתו לשליחות.

כבר בימים האלו, ניכר עליו הביטול המוחלט לרבי הריי"צ, וחתנו הרבי מה"מ. בשנת האבלות על אביו של הרבי, היה הרבי קורא בתורה. ר' מאיר קיבל פעם עליה ליד הרבי, ואת הרעד שלו ניתן היה לראות היטב. ר' מאיר אמר אחר כך, שהוא לא ידע היכן להחביא את עצמו, הוא התבייש לעמוד ליד חתנה דבי נשיאה.

בשנת תש"ד, בתאריך המפורסם: י"ד כסלו, נישא ר' מאיר. לקראת חתונתו זכה לקבל מכתב מיוחד מהרבי מה"מ, בו מסביר לו הרבי את ענין החתונה, שמגיעה אחרי שלמות העבודה האישית, והיא תחילת העבודה בעולם.

כשנתיים אחרי החתונה יצאו בני הזוג לשליחות בעיר וואסטער שבמסצ'וסטס, שם התמנה ר' מאיר לרב הראשי של העיר, תפקיד שחייב להיות גם הרב של חמשת בתי הכנסת ששכנו בה.

בשנת תש"י, היה ר' מאיר בקשר רציף עם הרבי מלך המשיח בעניני עסקנות הכלל, אולם בשיחות הטלפון הארוכות שהתקיימו ביניהם לא הסתפקו רק בענייני הכלל, והרבי מצא בו בן שיחה ראוי גם לשיחה לימודית. לא ברור עם כמה מהחסידיים בדורנו דיבר הרבי בלימוד, כמו שדיבר עם ר' מאיר. ר' מאיר סיפר, שבכל פעם שהרבי ענה לו לשאלה, היה זה באופן של נדמה לי, אני חושב וכדומה. כמובן, שכל מה שהרבי אמר היה בדיוק מוחלט.

"חזק כחלמיש צור"

בחודש חשוון תשי"ד, עבר לעיר פטרסון שבניו ג'רזי, בה כיהן כרב במשך 45 שנה. פטרסון באותם הימים היתה מרכז יהודי גדול מאד. בעיר התגוררו ארבעים אלף יהודים, והרב גרינברג מונה כרבם של שבעת בתי הכנסת. שם התגלה כוח הנאום שלו. ביום הכיפורים, היה הרב עובר בכל שבעת בתי הכנסת, כאשר בכל בית כנסת היה נושא דרשה שונה – שבע דרשות שונות ביום כיפור אחד. כאשר שאלו אותו למה להכין שבע דרשות, הרי בכל בית כנסת מתפללים אחרים – אמר, שמכיון שיש אדם מלווה אותו, הוא לא רוצה שהוא ישתעמם לשמוע שוב ושוב אותה דרשה...

ככ"א אייר תשי"ח, עוד שהיה רב בוואסטער, קיבל הרב גרינברג מכתב מהרבי ובו כותב לו:

"...במענה על כתבו על אודות השתתפותו בישיבת ועד

העיר, ודרש מהם כי יסגרו עסקיהם ביום השבת. הנה מילא חובתו על-פי התורה, ובשום ענין ואופן אין לעשות שום קולות והתחכמות, רק לעמוד חזק – בדברי אהבה וקירוב – אבל חזק כחלמיש צור, שהוא בתולדתו אבן המוציא אש להבה. מנהיג עדה בישראל בכל הנוגע לשמירת התורה והמצוה צריך להיות קשה כאבן. ובהנוגע לעשות טובה בעניני פרנסה והסתדרות צריך הרב להשתדל בשביל כל אחד ואחד מבני ובנות קהילתו בהתעוררות הלב. "

דומה, כי מכתב זה הוא הסיכום הכי טוב לאישיותו של ר' מאיר, בתור רב. קשה כאבן מחד, ומשתדל בהתעוררות הלב מאידך.

ההתחלה לא הייתה קלה. הרב גרינברג נכנס לתפקיד שכמה רבנים נטשו, כי הם לא הצליחו לעמוד על הכשרות בעיר. אבל הרב גרינברג היה שונה. התוקף שלו בתור רב, היה שונה לחלוטין מהרבנים שקדמו לו, והוא לא נכנע לאף אחד.

כשאחד מה"בעלי בתים" איים עליו שיפגע בו לאחר מה שפסק בדין תורה בו הפסיד, ענה לו הרב גרינברג בחריפות שמכיון שאין לו אמתלא הלכתית כל שהיא,

עם אחד מאנשי הקהילה אותו הביא לרבי. סתם כך, לא היה ר' מאיר נכנס ליחידות, אולם מכיון שהביא עמו מקורב, נכנס עמו. באמצע היחידות, פרץ היהודי בבכי: "רבי, אני מת. הרופאים אומרים שלא נשאר לי הרבה זמן לחיות." הרבי ענה: "חס ושלום. דער אויבערשטער קען געבן נאך צוואנציג יאר לעבן". היהודי נפטר בשנת תשל"ח, בערך באותה התקופה...

באותה היחידות הרבי שאל את היהודי אם הוא הכיר את הרבי הר"צ. כשהשיב היהודי בשלילה, נענה הרבי: "אה (כמו חבל). אבער, דו ווייסט וואס? קוק אויף ראביי גרינבערג'ס אויגן, ער האט געזען מיין שווער, קוק אויף עם און דו קענסט זען מיין שווער דורך עם". [= אבל אתה יודע מה? תסתכל על העיניים של הרב גרינברג, הוא ראה את מו"ח אדמו"ר, ואתה יכול לראות את מו"ח אדמו"ר דרכו] ביטוי נדיר של הרבי, כלפי שליח.

ראש ישיבת

תומכי תמימים בניו ג'רזי

בתשי"ט, התמנה לראש ישיבת תומכי תמימים בנוארק. גם כאן, מי שדחף אותו לתפקיד היה מורו ורבו משכבר הימים – ר' ישראל גייקובסון בין תלמידיו מהשנה הראשונה, ניתן למצוא את הרב מרדכי אשכנזי, רבו של כפר חב"ד. הוא כיהן כראש הישיבה במשך שנים, גם אחרי שהישיבה עברה למוריסטאון.

בישיבה, החלה גאוונותו המפורסמת של ר' מאיר לבוא לידי ביטוי. השיעורים שלו, היו לשם דבר. הם היו מאד עמוקים, והיה צריך "לאחוז ראש" בשביל להבין אותם, אבל ביאוריו היו בשפה ברורה ומובנת לכל. גם חכמה וגם בינה. ואם נוסיף לכך את כך שמסוגל היה להתמקד בסוגיה אחת בנגלה 14-15 שעות (כך אמר בעצמו לבנו), ונמצאו עוסקים ביהודי של חב"ד, על כל שלשת חלקי המח שבו. כל מילה של אדה"י, היתה אצלו מדוייקת בתכלית הדיוק.

הוא לא נבהל ממנו, וניתק את הטלפון. כמובן שפסק הדין לא השתנה בכמלוא נימא.

לאחת הנשים, היה דוד שעבר בIRS (מחלקת המיסים האמריקנית), והיא איימה על הרב שדודה יטפל בו. היתה זאת ממש סכנה, החילול ה' שבדבר יכול היה להיות נוראי. הרב גרינברג נכנס ליחידות לרבי מלך המשיח בה סיפר את הדבר. הרבי פשוט צחק. לא חייך, צחק. "אה, שיהיה ולמלשינים אל תהי תקוה". כמובן שמהסיפור לא נותר זכר.

"הלא תגורו" היה אצלו בגילוי, אבל זה לא הפריע לו להיות האדם הכי רך ולבבי כשהיה משוחח עם יהודי על ענייניו הפרטיים. התקיפות שלו, ביחד עם הרוך והנעימות, היו אלו שעשו את המהפך בפטרסון. וכאמור, הרב גרינברג היה רב בעיר במשך 45 שנה, עיר בה אף רב אחר לא הצליח לשרוד יותר מתקופה קצרה.

גם בתור ראש ישיבה, כיבד מאד את הרבנים שעבדו תחתיו ואת תלמידיו. הרב ווילשאנסקי, שהחליף אותו כראש הישיבה במוריסטאון, סיפר כי הוא התייחס אליהם ממש כאילו היו בגילוי.

בתשי"ח, נכנס ר' מאיר ליחידות ביחד

לפני שמסר שיעור בגמרא, הרב גרינברג היה נשאר ער רוב שעות הלילה כדי להכין אותו, על כל הסברות שיכולות לצוץ במהלך השיעור. על שיעור אחד, היה יכול הוא להתעכב מעשר בלילה עד חמש בבוקר. הוא היה שותה כוס קפה אחר כוס קפה כדי להישאר ער. מי שרשם את שיעוריו, היה ר' ישראל פרידמן ראש ישיבת אהלי תורה, שהיה אז משגיח בישיבה.

כחלק מעבודת הרבנות שלו, היה ר' מאיר חבר ב"אגודת הרבנים בארה"ב וקנדה", ואף כיהן כנשיאו, תפקיד בו זכה לפעול גדולות ונצורות בעבור הרבי, בעניינים שבהם הרבי לא רצה לפעול רשמית בשם חב"ד. הרב חדקוב התקשר פעם בשביל שהרב גרינברג ישלח מכתב דחוף לממשלת רוסיה, דבר שלא יכל היה להיות בשם חב"ד, כידוע.

בכלל, לראות את הרב גרינברג כשהוא באמצע שיחת טלפון עם הרב חדקוב לא היה מראה נדיר בבית משפחת גרינברג. הם היו מתייעצים לעיתים תכופות.

הרבי: א גרויסע למדן

באחת הפארבריינגעניס בה רצה הרבי לדבר על מעלתו של יהודי פשוט, הביא דוגמא משלושה תמימים שנסעו לשליחות מסויימת, האחד "גרויסער למדן", השני "גרויסער משכיל" והשלישי יהודי פשוט, ודווקא הוא הצליח לפעול במה שלא הצליחו שני חבריו. "הגרויסער למדן" שבסיפור, הוא ר' מאיר גרינברג. כמדומה שלא היתה התבטאות כזאת מהרבי על אף חסיד אחר.

באחת השנים, כשהגיע ר' מאיר מניו ג'רזי, כמנהגו בכל השנים, להתוועדות מוצאי שמחת תורה אצל הרבי, ועלה לקבל "כוס של ברכה", אמר לו הרבי: "דיברנו היום על קידוש החודש, ומסתמא תאמר מחר בכינוס תורה פלפול על כך". הרבי התכוון לשיחה שאמר באותו היום ובה חידש ענין בקידוש החודש, מבוסס על שולחן ערוך הרב בסימן ת"ר.

ר' מאיר שהגיע מאוחר ופספס כמעט את כל הפארבריינגען, לא שמע אפילו מילה מהשיחה הזו. אבל, לא היה לו שום ספק שהוא הולך למסור פלפול על הנושא, אף שמעולם לא מסר עליו שיעור כיון שהוא אינו מהמסכתות הנלמדות בישיבות.

מיד אחרי החלוקה, שהסתיימה בשעה מאוחרת בלילה, היה צריך ר' מאיר לשמוע חזרה על השיחה מר' יואל כהן ור' מרדכי מענטליק, לסוע הבייתה – לפחות שעה

נסיעה, בבוקר יש סדר יום רגיל ועמוס גם כך, ובבית אין שולחן ערוך אדה"י, [קה"ת לקחו את הספר שלא היה אז כל כך מצוי על מנת להדפיס ממנו את המהדורה החדשה של השולחן ערוך] כך שהוא היה צריך לרוץ לאחד הבעלי בתים לקחת את הספר שלו, – אבל את זה אי אפשר לעשות כעת – השעה היתה ארבע בבוקר כשהגיע ר' מאיר לניו ג'רזי.

הוא חיכה לשמונה בבוקר, רץ לאחד מהבעלי בתים על מנת לקחת את הספר, בין כל העיסוקים הוא גם איכשהו למד את הסוגיא, נסע בחזרה לניו יורק אחרי הצהריים, ובכל אופן בשלוש וחצי, בכינוס תורה, התייצב ר' מאיר ואמר פלפול ובו ביאר את החידוש של הרבי בהלכות קידוש החודש, מבוסס על הירושלמי.

גם שנתיים אחר כך, אמר הרבי שיחה בנושא "יום טובוח", וגם הפעם אמר לר' מאיר למסור פלפול בנושא. למותר לציין, שהפלפול נאמר יום למחרת, אף על פי שגם ענין זה לא מופיע במסכתות הנלמדות בישיבות.

כשנכנס עם בנו העשיל ליחידות לקראת הבר מצוה, בחן הרבי את העשיל בסוגיא אותה למד – סוגיא "מעלין בקודש". בתוך הסוגיא, שאל הרבי את הילד אם מעלין בקודש הוא דאורייתא או דרבנן. הילד השיב שהוא לא למד את זה. הרבי הרים את מבטו לאבי הנער, ושאל: "ונו?", ואז חינך ואמר לילד: "דער אלטער רבי האט אויך נישט געוואוסט. ער איז מסופק אין דעם... [= גם אדמו"ר הזקן לא ידע, הוא מסופק בכך...]."

על יחסו של הרבי לרב גרינברג יכולה ללמדנו ההתייחסות הבאה: אחרי פטירתו של ר' זלמן שמעון דווארקין, החלו הדיבורים על בחירות בשכונה. כשר' זלמן גורארי' היה אצל הרבי הוא העלה כמה שמות שיכולים לכהן כרבני השכונה, וכשאמר את שמו של ר' מאיר גרינברג, אמר הרבי: "ער קען זיין א רב אין [אולי: אין א שטאט ווי] וורשה [= הוא יכול להיות רב בוורשה]."

הרבי התכוון, לכאורה, לוורשה של פעם, העיר שהייתה מבצר התורה של אירופה, אבל כשר' מאיר שמע על כך, הפטיר בענותנותו: "הרבי מתכוון שאני יכול להיות רב בוורשה של היום – עיר שכמעט ואין בה יהודים..."

באחת היחידויות כלליות עבור חתני בר מצוה, נכנס ר' מאיר עם נכדו. בפתק שכתב לרבי ביקש ברכה לנחת מהבנים ובני הבנים. הרבי אפילו לא הסתכל בפתק

כשאמר בחיך: "זאלסט האבן נחת פון קינדער און קינדס קינדער און פון זיך אליין אויך" [= שיהי' לך נחת מהילדים והנכדים וגם מעצמך]...

למדן אדיר

הוא עמד בהתכתבויות בהלכה עם רבים מגדולי התורה, כמו ר' משה פיינשטיין ועוד. בכל שנה בתאריך י"ח כסלו, יום הארצייט של הרב היימן שהיה ראש הישיבה שלו ב"תורה ודעת", היה מוסר שיעור בישיבה.

עוד בהיותו תלמידו של הרב היימן ב"תורה ודעת", הגיע פעם לבקר בישיבה ר' יצחק הוטנר, בעל ה"פחד יצחק", הרב הוטנר הציג בפני תלמידי השאלה קושיא עצומה שהייתה לו, ואמר שאם למישהו תהיה תשובה עליה, הוא "יאכל את הכובע". ר' מאיר שנכח במקום ענה לו תשובה שעלתה בדעתו. כששמע הרב היימן את התשובה, פנה לר' יצחק ואמר לו: "דו דארפסט עסן די היטל [= אתה צריך לאכול את הכובע...]."

פעם אחת כשהיה בישיבה ליטאית, דיבר בלימוד עם אחד מאלו הנחשבים מגדולי הדור בציבור הליטאי, והזכיר את דעת אדה"י. הרב החווה בידו תנועת ביטול, כאומר: "אה, אז מה?". ר' מאיר שתק, אולם אחר כך כשהזכיר הרב הנוסף סברא, פלט לו ר' מאיר שהוא סותר משנה מפורשת. כשהספר נפתח והתבררה הסתירה, יצא הרב שזלול בחרי אף מהמקום. תלמידיו של אותו ראש ישיבה, קראו על כך את מאמר חז"ל "טעה רבי בדבר משנה"...

הרב גרינברג, היה אף בידדות רבה עם הרב יוסף בער סולובייצ'יק, שהיה ראש הישיבה יוניברסיטי. ידידות זאת, סייעה שנים אחר כך לבנו הרב העשיל כשהגיע ביחד עם ר' יצחק שפרינגער ור' אליעזר טורן, לבקש מאחיו הרב אהרן סולובייצ'יק לצאת בגילוי דעת – אותו גילוי דעת מפורסם שעשה רעש ביהדות החרדית באמריקה בו כותב הרב סולובייצ'יק, כי לאמונתם של חסידי חב"ד ברבי כמלך המשיח, יש מקורות איתנים.

"כולהו איתנהו ביה"

בכל תחום בו יכל ר' מאיר לפעול בשביל הרבי, פעל ועשה. למשל, בתש"ה, בעת שהקים הרבי הרייז"צ את חברת "עדינו"

הרב מאיר גרינברג מקבל דולר לברכה מהרבי מלך המשיח

שמטרתה הייתה כלשונו הק' "בשביל אברכים ותלמידי הישיבות העוסקים בתורה, להזדמן ולהפגש מזמן לזמן, בכינוס של תלמידי חכמים, לשוחח בחידושי תורה ולהתועד בסעודת מצוה ויומא טבא לרבנן", מונה ר' מאיר כ"סגן מנהל יושב ראש הוועד" – יושב הראש היה ר' מרדכי מענטליק ע"ה.

ר' מאיר היה גם יהודי בעל חסד עצום. כבר בשנת תשי"ז, היה הוא מזכיר הנהלת "וועד ביקור חולים" שתחת "מחנה ישראלי". הוועד היה יוזמה ראשונית מסוגה, לדאגה לחולים מקרב אני"ש, וכן לחיילים ופצועי המלחמה היהודים.

הוא היה גם בעל רגש גדול, ובעל בכי. תושבי בופאלו, העיר בהגר בימיו האחרונות, סיפרו בהתפעלות לבנו ר' העשיל, כי אביו החל לבכות מסיפוריהם תוך כמה דקות של היכרות. לא היה מדובר בידידים ותיקים, אבל הוא "חיי" עם הצרות של היהודים אותם פגש כאילו הם כאלה.

עבודת התפלה היתה אצלו משהו מיוחד. הוא היה מתבונן בחסידות לפני התפילה במשך שעה ארוכה. בנו ר' יוסף יצחק מספר, כי בתור ילד, היה מחפש את אביו ולא מבין לאן הוא נעלם. אמא לא הסבירה, ורק אחר כך התברר לו כי אביו היה נועל את עצמו במשרד ומתפלל שעות על גבי שעות, תוך כדי שהוא מדייק בכל מילה ומילה.

אחרי התפילה, היה נוהג לומר את פרקי התהלים של כל המשפחה, עד לאחרון הנכדים. ואיך הוא זכר מתי להחליף כל פרק של נכד? לר' מאיר, שהיה בעל מוחין רחבים מאד, היה חוש באלקטרוניקה. היה לו שעון, שהזכיר לו את יום ההולדת של כל נכד ונכד.

בכלל, המח שלו היה משהו נדיר גם בענייני העולם. הרבגוניות שבו הייתה מדהימה. היה אפשר לשאול אותו בגמרא ולקבל תשובה, ובאותה מידה בענייני העולם ולקבל תשובה גאונית. אפשר היה לשאול אותו "כמה זמן לוקח לטוס מספרד למרוקו", והוא היה עונה תוך שניות, אחרי שחישב את זמן הטיסה לפי המרחק. החוש שלו באלקטרוניקה, היה לא יאומן. ראש הישיבה שכל חייו חי על הגמרא היה מתקן רכבים שהתקלקלו...

הוא הקפיד מאד על ברכות מתוך הסיודור. אפילו את ברכת "על המחיה", אמר תמיד מתוך הסיודור, וזאת למרות שמדובר היה בגאון עצום שהיה זוכר קטעים שלמים בגמרא בעל פה.

אחרי ג' תמוז, מתקשר אליו אביו ובפיו שאלה: "מת המשלח – מה הדין?". הוא לא הבין מה רוצה ממנו אביו, ומה פתאום הוא עושה לו מבחן בשולחן ערוך, אבל האב לא הרפה: "נו נו, תחשוב קצת. מה אומר הקצות בקפ"ח?", כשענה סוף סוף "בטלה שליחותו", ענה לו אביו "זה מה שרציתי לדעת. לילה טוב". ורק כשאחז את השפופרת המיותמת, הבין מה כוונתו של אביו...

הוא חי עם העובדה שלא שייך להיות מצב של "מת המשלח בטלה שליחותו", וחזר על כך בכל הזדמנות. כבעל נגלה, הוא הביא את הוכחתו לאמונה הפשוטה שקיננה בו, מעניינים של נגלה.

כשהיה בגיל שבעים, ברך אותו הרבי "יארץ ימים על ממלכתו". הברכה התקיימה. הרב מאיר גרינברג, זכה להארץ ימים ולכהן עוד שנים רבות כרב וראש ישיבה.

בג' אלול, החזיר את נשמתו ליוצרה, כשהוא משאיר אחריו דור ישרים יבורך: בנו ר' העשיל, שליח כ"ק אד"ש מה"מ בבופאלו וראש ישיבת חב"ד בניו ג'רזי, בנו ר' יוסף יצחק, מראשי ישיבת "תפארת מנחם" בסי-גייט, בנו ר' מנחם מענדל מניו ג'רזי, בתו מרת שטערנא, ובתו מרת חאשע פריידא – אשת ר' יוסף שלמה סעמיועלס שליח כ"ק אד"ש מה"מ מילווקי.

גם ספרים נשארו מר' מאיר: "שיעורי גיטיין" על מסכת גיטיין, ו"שיעורי מסכתות" על סדר מועד. כעת עובדים בני המשפחה על הדפסת חידושי התורה הנוספים שנשארו מר' מאיר. עם פטירתו אבד לחסידי חב"ד רב חסידי, גאון עצום ומקושר אמיתי לרבי מלך המשיח. יהי זכרו ברוך.

"מח שליט על הלב", היה ניכר אצלו בכל מהותו. שבת אחת, כשחזר מבית הכנסת, עצר אותו נער שחור חמוש, "ראביי, גיב מי מאני?". הרב גרינברג שאל אותו בחיך, מה הוא חושב שאלוקים יעשה לו אם הוא יראה אותו עם רובה. הנער הסתובב וברח...

סיפור דומה ארע בעת שגנב שפרץ לבית הכנסת, נתקל בר' מאיר. ר' מאיר הסביר לו, שהוא הגיע לכתובת הלא נכונה, מכיון שלרבנים, ממילא אין כסף...

אמונה פשוטה

הפן המפתיע ביותר באישיותו של ר' מאיר, הוא האמונה הפשוטה שלו. אף על פי שמדובר בבעל נגלה, למדן עצום, חי הוא באמונה פשוטה שהרבי הוא מלך המשיח, וכך חינך אף את ילדיו.

פעם אחת, כשהגיע הרשי"ג לביתם של אביו ואמו של ר' מאיר, הסתובב שם בדיוק בנו של ר' מאיר, העשיל, שהיה עוד ילד צעיר. הסבתא, שרצתה "להשוין" בחינוך החסידי של נכדה, קראה לו ושאלה אותו מי המשיח. "הרבי שליט"א!" השיב הילד, את התשובה הפשוטה שקיבל בבית.

כשהתקשר אליו בנו ר' יוסף יצחק אחרי שבת פרשת שופטים היתנש"א, וסיפר לו מה הרבי דיבר בשבת, התרגשותו לא ידעה גבולות. כשרק היה מעיף מבט בשיחה, היו הדמעות עולות בעיניו.

גם אחרי ג' תמוז, המשיכה אמונתו שהרבי מלך המשיח חי וקיים ללא ספקות. הוא היה מראשוני החותמים על פסק הדין שהרבי הוא מלך המשיח.

בנו ר' יוסף יצחק מספר, שלילה אחד,

צילום: ישראל ברדוגו

לחיים ולא למוות

לא לעשן בראש השנה - גם בצנעה

"מדי דברי הנני להעיר, אשר גם אלו שהם מעשנים - רייכערן - כל השנה ומעשנים גם ביום-טוב, הנה בראש השנה נמנעים מזה, וראוי הדבר, אשר הבני תורה יזהרו בזה, וישפיעו גם על מכריהם" - דברים אלו כתב הרבי הריי"צ ביי"ג אלול תרצ"ז, במכתב שנשלח אל תלמידי הישיבות די בכל אתר ואתר. בשמו של הרב מנחם זאב גרינגלס ממונטריאול מספרים, שהרבי הריי"צ כתב איגרת זו בעקבות בקשתו של רבי יעקב יחזקיה גרינוואלד בעל "ויגד יעקב" מפאפא.

כך או כך, שנה אחר-כך (כ"ב אלול תרח"צ) שב הרבי הריי"צ ומוזכיר את ההמנעות מעישון כחלק מהנהגות הראויות לבני תורה בראש השנה: "והנני מציע לפניכם את סדר ההנהגה, בשני הימים דראש השנה למעט בדבור שלא בהכרח, באכילה שתי ושינה, ושלא לעשן מקטורת - פאפיראסין - גם בצנעה". באגרת זו, ראוי לציין, הוסיף הרבי הריי"צ שגם בצנעה אין לעשן בראש השנה.

בשנים האחרונות ממקדים הגופים הנלחמים בעישון את מאבקים בצעירים שמתחילים לעשן, ואחר-כך מתקשים להגמל מכך • לפני 66 שנה, הכריז הרבי הריי"צ מלחמה על המעשנים הצעירים, ואסר "באיסור גמור ומוחלט את העישון לתלמידים פחותים מבן עשרים שנה". אל התלמידים המבוגרים יותר, פנה הרבי בבקשה שגם הם יפסיקו את העישון • כמה שנים קודם לכן, פנה הרבי הריי"צ לבני התורה בבקשה שלא לעשן במהלך שני ימי ראש השנה • סקירה על העישון בראייתם של רבותינו נשיאנו.

מאת שלום בער קרומבי

למרות שבקשתו של הרבי הריי"צ הופנתה לבני תורה ותלמידי הישיבות – התקבלה התקנה בקרב כלל חסידי חב"ד, שגם המעשנים שביניהם נמנעים מעישון במשך שני ימי החג של ראש השנה.

עד גיל עשרים - אסור; מגיל עשרים - הרבי מבקש

חמש-שש שנים אחר-כך, החליט הרבי הריי"צ להורות לתלמידי הישיבות הצעירים איסור מוחלט על העישון, בכל ימות השנה. את ההוראה שיגר הרבי אל הרב מרדכי מענטליק – הר"מ הראשי בישיבת תומכי תמימים – ביי"ב טבת תשי"ג, וכך כתב: "בזה הנני להמציא לידידי את פקודתי לעשות רשימה מכל התלמידים יחיו המעשנים ולאסור באיסור גמור ומוחלט את העישון לתלמידים פחותים מבן עשרים שנה, בלי להבדל בין סיגריות או סיגארים ומקטרות, ואיסור זה חל על כל התלמידים בכל מקום שהם בכל משך 24 שעות. . . תהי פקודה זו נשמרת בכל תוקף עוז בהשגחה מעולה מידידי שיי, והתלמיד העובר על הפקודה זו יענש קשה".

בהמשך המכתב פנה הרבי לתלמידים שמעל לגיל 20 ושטח בפניהם בקשה נפשית: "ואת ידידי התלמידים יחיו אשר בגיל עשרים ומעלה, יבקש בשמי לטובתם – ברוחניות ובגשמיות – שישתדלו לעזוב את העישון על ידי שימעטו בזה מיום ליום עד אשר יעזבוהו לגמרי, וכל אשר ימלא בקשתי זו – טוב יהי לו ברוחניות ובגשמיות, ובבקשה להודיעני מי מהתלמידים שיי מבן עשרים ומעלה, ממלא בקשתי".

לאחר שהנהלת הישיבה עדכנה את הרבי כי הודעה על כך נמסרה לתלמידים, כתב הרבי הריי"צ לרב מענטליק כי הוא שמח לשמוע כי אכן ממלאים את פקודתו: ". . . במענה על מכתבו בדבר מילוי פקודתי ובקשתי בענין העישון, נהניתי במאד, והי' יתברך יצליח להם בלימודים וביראת שמים ויהיו יראי אלוקים חסידים ולמדנים".

הצעירים מעשנים כ"בריהה"

שימת הדגש המיוחדת של הרבי הריי"צ לאסור את העישון דווקא על צעירים, מתחת לגיל 20, מוצאת בימים אלו מקבילה מעניינת בעולם הרחב. שם כידוע מתנהלת מלחמה של ממש נגד העישון. מידי שנה

מושקעים מיליארדי דולרים ברחבי העולם בקמפיין נגד העישון. אולם בקרב כל הגופים הנאבקים בעישון ישנה תמימות דעים אחת, הקשורה לגיל בו עליהם למקד את המאבק בעישון: גיל היעשרה של הצעירים הנופלים בקלות לעישון ולאחר מכן מתקשים להיגמל ממנה כל חייהם.

בכתבת תחקיר של עיתון "משפחה" פורסם מחקר של גבי נאוה ענבר – מנהלת ההסברה של האגודה למלחמה בסרטן – הקובע כי 90% מכלל המעשנים בישראל החלו לעשן לפני שמלאו להם 18. בעקבות כך הוחלט במשרד הבריאות למקד את המאבק במעשנים, בקרב האוכלוסיה הצעירה ולאכופ ברצינות המירבית את החוק האוסר מכירת סיגריות לקטינים מתחת לגיל 18.

מסתבר שגם בתומכי תמימים של אחרי ההודעה על גזירת הרבי הריי"צ, היה צורך לאכוף את האיסור החדש. כשבוע ימים לאחר שהודיע על הגזירה, הוסיף הרבי וכתב להנהלת הישיבה: "בבקשה להודיע איך הוא המצב בדבר העישון אצל התלמידים פחותים מבני עשרים אם הפסיקו לגמרי, ואצל מבן עשרים ומעלה אם המעיטו ואם משתדלים לעזוב לגמרי".

מפאת הקושי בהפסקת העישון, חשש הרבי שיש תלמידים הממשיכים לעשן בצנעה. במכתב נוסף מהתאריך הני"ל שמופנה לנמען אחר (כנראה גם מבין הנהלת הישיבה) מתעניין הרבי שוב: "בבקשה להודיע. . . איך הוא המצב בדבר העישון, אם הפסיקו לגמרי ואם הוא בטוח שאין מעשנים בחשאי".

מפסיקים לעשן, לקראת ההתוועדות

מכתבו של הרבי הריי"צ הפך עם השנים לאחת הגזרות הידועות לתלמידי ישיבות ליובאוויטש (עוד לפני שהתווספה גזרת "המשקה" של הרב), ובחורים צעירים נמנעו מלעשן עד גיל עשרים. האיסור הוחל בכל ישיבות חב"ד ברחבי תבל, ובחורים שהיו נתפסים כשהם מעשנים היו צפויים לעונשים חמורים מהנהלת הישיבה.

את העישון לאחר גיל עשרים, כאמור, לא אסר הרבי הריי"צ באיסור מוחלט. אולי משום כך היו בחורים מבוגרים שהתירו לעצמם לעשן לאחר גיל עשרים. הדבר ניכר בעיקר ב"בית חיינו", שם היו התלמידים מעל גיל עשרים, ורבים מהם עישנו. מי

שלמד באותן שנים ב-770, זוכר היטב את מראה הזאל אפוף עשן סיגריות בזמן סדרי הלימודים.

עד-כדי-כך נהפך הדבר למנהג, עד שהיה צריך להנהיג כי שעה לפני תחילת ההתוועדות של הרבי היה על הקהל להפסיק לעשן בתוך בית המדרש, כדי שהרבי יוכל לרדת לחדר עם אוויר נקי. הרב אליהו יאכיל סימפסון היה נוהג לדפוק על השולחן כחצי שעה לפני ההתוועדות והיה מכריז כי כעת יש להפסיק לעשן.

מלבד הנוקים הבריאותיים שנגרמו למעשנים, תרמו הסיגריות ללכלוך בית הכנסת, כאשר בדלי סיגריות נפלו על הרצפה. רק לאחר כמה פעמים שהרבי עצר במהלכו, והרים בדל סיגריה, הקפידו המעשנים שבדלי הסיגריות שלהם לא יגיעו לרצפה.

העישון ב-770 - אסור!

בשנת תשל"ו, ביחידות של אחד החסידים, העלה הרבי את נושא העישון, והתבטא: "בנוגע לעישון סיגריות – הרי ישנו כבר המכתב דכ"ק מו"ח אדמו"ר...".

בעקבות התבטאות זו ביחידות, נערכה אסיפה מיוחדת לתלמידי הישיבה ב-770, בה עוררה הנהלת הישיבה על הפסקת העישון. תיאור מאותה אסיפה נרשם על-ידי ריי"מ סוסובר, שהיה אז תלמיד בישיבה והעלה את הדברים ביומנו: "אדר תשל"ו. באסיפה שהתקיימה ביום שני אחר הצהריים בבית המדרש דכ"ק אדמו"ר שליט"א (ביזאל"ה הקטן) בשעה 5:45 פתח את האסיפה הרה"ח דוד רסקין ואמר שמבקשים מכולם להפסיק לעשן מאחר וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לאחד לפני חודש ב"יחידות" על כך. .

לאחר האסיפה התפרסם ב-770 מכתבו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ני"ע בנוגע לעישון סיגריות, ופורסם תקנון חדש מטעם הנהלת הישיבה, שכל אלו הרוצים לעשן – צריכים לצאת מה"זאל". כך מקפידים גם התלמידים הלומדים בבנין ישיבת "חובבי תורה", שהרוצים בכך יוצאים מאולם הלימודים".

עם השנים, ובפרט בעשרים השנים האחרונות, עלתה המודעות בקרב הציבור החרדי לסכנות העישון, והמחלות הרבות שנגרמות בשל כך. גם תלמידי הישיבות המבוגרים, שעליהם לא חלה הגזירה של הרבי הריי"צ, הפנימו שלטובתם הנפשית והגופנית כדאי שלא יעשנו, ואחוזי העישון הלכו וירדו בהדרגה.

בשנת תשנ"ה, נחקק בניו-יורק חוק האוסר את העישון במקומות ציבוריים. החוק התקבל בברכה על ידי ציבור הלא-מעשנים, והוא נאכף בהצלחה. כיום, אנשים מודעים לכך שאסור לעשן ב-770, בהיותו מקום ציבורי, והאוויר באולם הלימודים נקי מעשן סיגריות.

לא להפסיק בבת אחת

למרות שהרבי הביע את דעתו שהעישון מזיק לבריאות, ויש להפסיקו – התנגד הרבי להטלת איסור קולקטיבי על העישון. פעם אף עבר לפני הרבי בחלוקת דולרים (ביום ג' טבת תש"נ) יהודי שהתלונן על התופעה בה נתקל כשנכנס ל-770 וראה כמה בחורים מעשנים מחוץ לבית הכנסת. הוא שטח את תלונתו לפני הרבי ואמר כי כשהגיע ראה בחורים מהישיבה מעשנים ושאל את הרבי "מדוע אתם לא אומרים לא לעשן? העישון הוא טוב או רע?"

השיב לו הרבי מלך המשיח: "זה תלוי בהרגל של האדם. אם משהו רגיל לעשן והוא יפסיק, זה יכול להזיק לבריאותו".

הלה לא הרפה והפציר ברבי: "או קיי. תאמר להם בבקשה, לא לעשן. אם תאמר להם הם ישמעו בקולך".

ענה לו הרבי: "אני לא רופא".

הפסיכולוגיה

בהפסקת העישון

התנאי הראשון לגמילה מוצלחת הוא ההכרה, שהעישון מזיק וכי יש להשתחרר ממנו. בלי רצון חזק קשה מאוד להשתחרר מהרגל בר-שנים, אך כאשר גמלה החלטה – כמעט אין מעשן, שאינו יכול לחדול מן העישון. הגמול על הפסקת העישון הוא, בראש ובראשונה, גמול גופני: שיפור הכושר הגופני, החזרת התיאבון, שיפור חוש הטעם והריח, נשימה קלה הפסקת השיעול והקלת הלחץ בגייתית ובבית החזה וכמובן, הפחתת הסיכויים ללקות במחלות חשוכות מרפא. לכך יש להוסיף את הסיפוק הנפשי שבהשתחררות משעבוד ואת החיסכון הכספי, שברוב המקרים איננו מבוטל. האגודה למלחמה בסרטן מקיימת חוגי-גמילה מעישון. נתונים הוכיחו כי במסגרת החברתית-קבוצתית קל יותר לחדול מן העישון תוך חיזוק הדדי.

רעיון זה, שישנו חלק מרכזי לפן

"אם רבנים יוציאו איסור שכזה כיום - יהיה הדבר, במקרה הטוב, בגדר הוראת שעה בלבד. ויותר מזאת: כל איסור על פי התורה הוא נצחי ואינו ניתן לשינוי, כשם שהתורה עצמה היא נצחית ואינה ניתנת לשינוי"

הפסיכולוגי בהפסקת העישון, הביא הרבי כדוגמה לדבר אחר. היה זה לאחר המאורע של שמיני עצרת תשל"ח, כפי שפורסם באחד מהיומנים שנתבתו באותה תקופה:

כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש שיביאו אליו את כל הדואר שנתקבל בימים אלו. בקשר לזה אמר לו אחד הרופאים שאולי כדאי שינוח משך זמן כשני שבועות ואחר כך יתחיל לענות על המכתבים. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שבאם יחכה עד אז הרי לאחרי ב' שבועות תהיה העבודה קשה יותר מפני שאז יהיה ריבוי גדול של מכתבים, וכן אמר בהמשך להנ"ל: שכמו בענין של סיגריות הרי מי שרגיל בזה אינו יכול להסיח דעת מזה כלל, ואם צריך להסיח דעת בעל-כורחו אזי פועל זה על בריאותו כמו שמצינו בחכמת הפסיכולוגיה. כך גם אצלו, היות והוא רגיל כל הזמן לקבל מכתבים ולענות, ופתאום צריך להפסיק, הרי זה היפך טובת בריאותו ח"ו..."

הסיגריות בימינו

- סכנה בריאותית

עשן הסיגריות מכיל כארבעת אלפים חומרים שונים, חלקם בצורת חלקיקים מוצקים, וחלקם בצורת גזים. חלק מחומרים אלו, ובעיקר החלקיקים הגזיים, הם רעילים למערכות גוף שונות, וחלקם הם חומרים גורמי סרטן. עשן הסיגריות נספג מהר דרך רירית דרכי הנשימה, וגורם לתופעות מיידיות, כגון כיווץ כלי דם, וירידה בטמפרטורת העור, ולהשפעות רחוקות טווח.

אחד החומרים הרעילים שנחקר רבות הוא חד-תחמוצת הפחמן (CO), אשר נקשר להמוגלובין שבכדוריות האדומות. דבר זה מונע את התקשרות ההמוגלובין

לחמצן, ובכך נמנעת העברת חמצן בכמויות מספיקות לרקמות השונות. עובדה זו מסבירה את ההשפעה השלילית של העישון על מערכת העצבים המרכזית, על שריר הלב, ועל כלי הדם. חומר מסוכן נוסף בעשן הטבק הוא הניקוטין, אשר נחשב כגורם מסרטן בדרגת ממאירות גבוהה, וכן גורם לכיווץ כלי דם, ובכך גורם להשפעה שלילית על כלי הדם הכליליים בלב, ועל כלי הדם שבמוח. חומר זה גורם להתמכרות, ולכן יש קושי להיגמל מעישון.

הנזק העיקרי של עשן הטבק הוא למערכת הריאות ולמערכת הלב וכלי הדם, וכמו כן יצירת מחלות ממאירות במערכות שונות. נזקים אלו מתבטאים במחלות שונות, וגורמים לקיצור-חיים משמעותי. הסיכוי גדול יותר בתנאים הבאים – עישון סיגריות מסוכן יותר מאשר סיגרים או מקטרות; ככל שתכולת הניקוטין גבוהה יותר – הסיכון גדול יותר. לפיכך, שימוש בפילטרים מקטין במידה מסוימת את ההשפעה המסרטנת; ככל שמספר הסיגריות גדול יותר – הסיכון גדול יותר; ככל שמעשנים זמן רב יותר – הסיכון גדול יותר.

לא ששים להטיל איסור

למרות הדברים הברורים בנוגע לתלמידי ישיבה מתחת לגיל 20, שונה היא דעתו של הרבי בכל הקשור לגזירות קולקטיביות על עישון. במכתב משנת תשל"ט מתייחס הרבי לשאלה מדוע לא הוטל על-ידי הסמכויות הרבניות שום איסור על עישון: "אני מגלה מתוך מכתבך שאתה מודע לבעיות ההלכתיות שקיימות בהטלת איסור. באופן מסורתי, סמכויות רבניות לא ששו להטיל איסורים, אפילו במצבים שאינם שניים במחלוקת, כאשר זה היה כרוך ב"גזירה שאין רוב הציבור יכולים לעמוד בה", מצב שבו הטלת איסור עלולה בהכרח להביא הרבה אנשים למצב של להיות מזידים במקום שוגגים".

באותו מכתב מתייחס הרבי לנקודה נוספת והיא העובדה כי הבעיה הבריאותית שבעישון סיגריות טרם הוכחה בוודאות מוחלטת: "בוודאי שאתה יודע, ישנם אלה, שאמנם הם המיעוט, הטוענים שהסכנה הבריאותית שבעישון סיגריות לא הוכחה באופן שאינו מתיר ספק. זוהי אולי אחת הסיבות לכך שייצור ומכירת סיגריות לא הוצאו אל מחוץ לחוק בידי רשויות הבריאות".

למה הרבי מעשן?

בדברי ימי החסידים מצאנו מספר התייחסויות בנוגע לעישון של רבותינו נשיאנו. אחת מהם היא בסיפור המובא בשמועות וסיפורים, שאירע באחת הפעמים שביקר אדמו"ר הרש"ב במוסקווה והתאכסן בביתו של אחד מעשירי העיר. בנו של העשיר היה חולה מעט והרופאים אסרו עליו את העישון, אולם הוא לא שמע בקולם והמשיך לעשן. צעק עליו אביו להפסיק לעשן ונאבק עימו כל כך – אך ללא הועיל.

כשאדמו"ר הרש"ב היה בביתם, ביקשו העשיר להשפיע על בנו שיפסיק לעשן. אמר הרבי לבן: "מדוע אתה מעשן, הרי חולה הינך?". השיב לו הבן: "והרי גם הרבי איננו בריא, ומדוע הרבי מעשן?". ענה לו הרבי: "אני מעשן כי אבי היה מעשן".

הרבי מלך המשיח אף מספר אודות הרבי הרי"ץ והרבי הרש"ב כי לאחר שסודר טלפון בין החדרים של הרבי הרש"ב ושל הרבי הרי"ץ, היה קורה תכופות שכי"ק אדמו"ר הרש"ב צלצל לרבי הרי"ץ ואמר לו: אתה רשאי להיכנס, רצוני לעשן. הרבי הרי"ץ היה נכנס, מדליק גפרור, מצית את הסיגריה, והרבי הרש"ב הי' מעשן ומדבר אתו בנושא בו עסק אז.

כמו-כן מסופר כי כמה זמן לפני חג הפסח היו נוסעים כמה מבחורי הישיבה כדי לברור את החיטים עבור אפיית מצה שמורה ואז היו גם בוררים טבק לעישון בפסח עבור הרבי.

בכלל, הרבי הרי"ץ היה מעשן בתדירות גבוהה, והדבר מצויין בשיחותיו וזכרונותיו, ומוזכר פעמים רבות בפרשת המאסר והגאולה.

אולם בשנת ת"ש, בעקבות מצבו הבריאותי, עזב הרבי הרי"ץ את העישון. במכתב מ"יג אייר ת"ש, מספר הרבי הרי"ץ לפרופסור פישל שניאורסאון כי עזב לגמרי את העישון. "במצב בריאותי אין עדיין דבר המשמח", כותב לו הרבי. "הדייטה של גערזאן הנני שומר רק לחצאין ולשליש[ש], כי ישנם דברים שהנני זהיר בהם מאד כמו העישון שעזבתי לגמרי... והשי"ת ישלח לי רפואה".

בסיפור מעניין שמובא בספר מגדל עוז, מתואר ביקור שערכו החסידים ר' שמואל מיכל טריינין ור' שמחה גורודצקי אצל הגאון הרוגטשובער. במהלך הביקור, שהיה בחג השבועות, הוציא ר' שמואל מיכל סיגריה והיה נראה כי הוא רוצה לעשן אותה. הרוגטשובער קרא לרעייתו שתביא אש, כדי שר' שמואל מיכל יוכל לעשן, וכשלא נענה רצה לקום בעצמו ממקומו ולהביא אש לאורח. אולם ר' שמואל מיכל עצר אותו מיד ואמר שלא חשב כלל לעשן, אלא רק רצה לדעת את דעתו של הגאון על עישון ביום-טוב (מכיון שהיה זה שבועות).

הרוגטשובער השיב לו כי מעולם לא טעם טעם עישון ולכן אינו יכול לחוות דעה בענין זה, היות ויתכן שמי שרגילותו בכך נחשב לו כצורך אוכל נפש. וכשאמר ר' שמואל מיכל כי אדמו"ר הרש"ב נהג לעשן ביום-טוב, השיב לו הגאון: "מה אתה מתדמה לרבי?! הרי הוא צדיק עליון, והעישון שלהם הוא ענין אחר לחלוטין".

או המקטרת, מישוש הסיגריה באצבעות, החזקתה בפה, פליטת העשן, ניעור האפר וכד'. כל ההתעסקות הזו יש בה כנראה איזה שהוא יסוד מרגיע נראה, שבמקרים רבים ממלאה הסיגריה תפקיד דומה לזה שממלא המוצץ בפיו של התינוק.

אחד המחקרים בישראל קבע כי "רוב המעשנים נתפסים לעישון בגיל ההתבגרות, בבית הספר התיכון או בתחילת השירות הצבאי. העישון מהווה "אתגר" כביכול לנוער המבקש להפגין בדרך זו את גרותו ועצמאותו, על הצעירים מופעל לחץ חברתי חזק להתנסות בחוויית העישון האסורה".

"זהו דין יסודי בשולחן ערוך"

בסיכום המכתב שצוין קודם, בו מסביר הרבי את הסיבה למשיכתם של צעירים לעישון, כותב הרבי:

"אין צורך לומר ששיקולים אלה ואחרים אינם מצדיקים את השימוש בדבר שכבר נאסר על ידי הציווי של "ונשמרתם מאד לנפשותיכם". אבל הזכרתי את האמור למעלה כדי לענות על מכתבך ביחס לכמה מהסיבות לכך שלא הוטל שום איסור על עישון סיגריות. בנוסף לכך שזה רעיון לא יצירתי, ישנה גם האפשרות של סיגריה שאינה מזיקה שתוצג בקרוב...".

בקשר לסיומו של המכתב, בו מתייחס הרבי ל"סיגריה שאינה מזיקה שתוצג בקרוב", אנו מוצאים מכתב נוסף מאותה שנה (תשל"ט), בו כותב הרבי "...גם אותן סמכויות רפואיות, הגורסות שעישון סיגריות מזיק לבריאות, מבססות את דעתן על איכות הסיגריות המיוצרות כיום, והמכילות חומרים מזיקים. מחקרים רבים נערכים כדי למצוא דרכים לסילוק אותם חומרים מזיקים ולייצר סיגריה שאינה מזיקה, ובמקרה כזה לא יהיה שום מקום להכריז איסור על עישון סיגריות. לפיכך, אם רבנים יוציאו איסור שכזה כיום – יהיה הדבר, במקרה הטוב, בגדר הוראת שעה בלבד. ויותר מזאת: כל איסור על פי התורה הוא נצחי ואינו ניתן לשינוי, כשם שהתורה עצמה היא נצחית ואינה ניתנת לשינוי".

יחד עם זאת כותב הרבי דברים חריפים בנוגע לעישון כיום, שעל פי רוב המחקרים מזיק העישון לבריאות:

"באשר למצווה הכללית של "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", אין כל צורך שהרבנים ינקטו על פעולה מיוחדת, משום שזהו דין יסודי בשולחן ערוך".

"בריחה" מסויימת, ובמידה מסויימת הוא מהווה תחליף לשימוש בסמים באופן כה נפוץ בקרב בני גילם".

כיום כבר הוכיחו המחקרים המדעיים כי לרוב, העישון אינו התמכרות הקשורה בשינוי ובחילופי החומרים של הגוף. מבחינה זו אין כל דמיון בינו לבין לקיחת סמים. אך זהו פשוט הרגל. שלפעמים הנו כה מושרש, עד כי הוא גובל בהתמכרות. הפסיכולוגים מגדירים את העישון כצורת התנהגות נרכשת, הניתנת לשינוי.

מחקרים שונים העלו, כי הרבה יותר מן ההשפעה הכימית של הטבק – נמשך האדם לפעולת העישון עצמה. הדלקת הסיגריה

מלבד ההתייחסות לבעיה הבריאותית שבעישון הסיגריה ובאופנים השונים שמתאימים יותר כדי לפעול נגד בעיה זו, מתייחס הרבי גם לענין העישון עצמו ובדרכו המיוחדת של רועה ישראל אמיתי, רואה הרבי גם לנפשם של אלו הצעירים המתחילים לעשן ומצביע על שורש הבעיה שמביאה צעירים להתחיל לעשן: "בשנים האחרונות היה שיקול נוסף [=שלא להטיל איסור מוחלט על עישון הסיגריות], והוא, שהאיסור על עישון סיגריות, והצבתו באותה רמה של עישון סמים, עלול להגדיל את השכיחות של שימוש בסמים והתמכרות לסמים, משום שמאמינים שעישון סיגריות, ובמיוחד בקרב אנשים צעירים, מספר

"במוצאי מנוחה קדמנוך תחילה"

אחים אהובים!

זה עתה פותח אני את יומני הראשון, שנת ה'קבוצה', ה'תשס"ט. בפתח היום, חשבת לעצמי, מתאים אולי לכתוב על 'המסע' הארוך שעברנו בחודשים הארוכים, טרום ההגעה לכאן – התחנה הסופית. ההתוועדות הרבות עם המשפיעים, שהכניסו בנשמותינו את ההכרה, בעוצמת העניין של 'שנה תמימה' בד' אמותיו של נשיא הדור.

הייתי אולי מתאר באופן מיוחד את ההתוועדות ב-770 בכפר חב"ד, עת התקבצו כולם בליל שני בשעות שלפני העלי' למטוס... את השמחה הפנימית שהיתה בלב כל תמים עת רקדו ברגעים שלפני הנסיעה לשדה התעופה... כל אלה ועוד, הקנו קנין חזק ואיתן בנפש, להחליט החלטה פנימית ועמוקה, שהשנה הזאת, שנת ה'קבוצה', תהיה 'קודש' לרבי מלך המשיח שליט"א.

אף ברגעים שהרגל כבר דרכה על רצפת 770, זה מה שעובר בראש. "אם עד עכשיו הייתי של 'עצמי', מכאן ואילך אין עוד 'אני', יש רק רבי והוא ממלא את כל המציאות שלי!". זוהי ההנחה הפשוטה אצל כל תמים מיד בהגיעו ל"בית חיינו", בית שממנו אורה יוצאת לכל העולם כולו. וכך שח לי אחד החברים עת בה רקדנו יחדיו בשמחה העצומה שאפפה אותנו כשה'קבוצה' נכנסה ל-770: "כאן צריכים להיות 'הקדש' לרבי. צריך פשוט להניח את עצמנו לפני הרבי..."

לאחר רענון קל במחשבה, נזכרתי במשהו, שאז, מאוד תפס אותי. היה זה באחד מימיה המיוחדים של השבוע האחרון בישיבה, וכרגיל במצבים שכאלה, כאשר מתיישבים כמה תמימים יחדיו, המסקה נשלף באחת, והמצב הופך מייד להתוועדות חסידית, כשהדיבורים נסובים, איך לא, סביב השנה החדשה המתקרבת ובאה. או אז, קם אחד התמימים, והודעק מקירות ליבו: "בלי התגלות בפועל, לא שווה כלום!"

תפסתי את עצמי. הבנתי, שבעצם שכחנו לגמרי שבתוך כל הסיפור הזה, הרבי מוכרח להתגלות. מתכוננים כל-כך הרבה, בעוד שהנקודה המרכזית חסרה. "ומה יהיה כשהרבי יתגלה, ייהרסו לנו כל התוכניות, אה!?!..."

בעת שכזו, כשה'קבוצה' כבר בידיים שלנו, ההרגשה האמיתית היא, "אז דער רבי מוז נתגלה ווערן!", מתוך תנועה של ביטחון גמור ש"הנה עוד רגע נכנס...". ודי בהתבוננות קלה בכך בכדי שזה לא יתן לנו מנוחה.

ח"ו, אסור להבין לא נכון. אין הכוונה להזניח את כל ההכנות וההחלטות הטובות, שה'קבוצה' תהיה אכן 'שנה תמימה' לרבי. אך במרכז העניינים צריכה להדהד הזעקה הפנימית מקרב לב עמוק "עד מתי?! דאלאי גלות!! או אז, יש גם משמעות אחרת לכל ההחלטות הטובות. הדחיפה לקיים אותם מגיעה ממקום אחר לגמרי. גם אם עד עכשיו

היתה זו נקודה שהגיעה מ'איך', כעת הגישה שונה לחלוטין. הכל כעת מגיע מאותה נקודה פנימית ועצמותית של הנפש, ה"ניצוץ משיח" שדורש ותובע "רבי! קבוצה תשס"ט, שנת 'הקהל', דארף זיין דער התגלות..."

יום שני, ט"ו אלול

השעה 6:40, והצ'רטור של קבוצה ס"ט נוחת על אדמת קראון הייטס. על מה שהולך ברגע שה'קבוצה' נכנסת ל-770, אפשר לומר בהחלט "אז סעווען סעוונטי גייט כאַדאַרם..."

מיד עם סיום הסדר, בקבוקי המשקה נשלפים, יד על כתף החבר וכל התמימים יוצאים בריקוד סוער, מטיבים לבטא את רגשותיהם ברגעים שכאלו. אז, אין למוח שום תפיסה כלל וכלל. כאן, הלב תופס את כל המקום... תוך כדי נשיקות וחיבוקים, התמימים המבוגרים יותר מצטרפים למעגלי הריקודים, שמחים גם הם יחד עם חבריהם הצעירים, שזוכים כעת להגיע לפסגת חיייהם – שנת ה"קבוצה"...

כל מי שנמצא שם, עומד נפעם. שח לי גם אחד מבחוץ שעומד ורואה את המתרחש... "רואים תזוזה", "רואים משהו חיי". רואים תמימים טריים שבאו כעת ל'קבוצה' לשהות במחיצת הרבי במשך שנה שלימה, ומשהו מפריע להם, משהו לא נותן להם להיות רגועים, הם רוצים לראות את הרבי. הם לא נחים, גם לא נאנחים, הם עושים משהו בשביל זה... נצמדים להוראות, בדיק מה

תלמידי הקבוצה החדשה מתקבלים בריקודים סוערים ב"בית חיינו"

תלמידי הקבוצה החדשה מתקבלים בשמחה בנמל התעופה

של הנחת אבן הפינה להרחבת 770 בשנת תשמ"ח. הרבי אז יצא ואמר שיחה בחצר 770, ובידיו הק' הניח את אבן הפינה. התמימים, מתוך ה'קאך' והחיות בקונטרס "בית רבינו שבבבל", פותחים שוב את הקונטרס, והפעם חוזרים על האותיות בסיום הקונטרס, בהם מדבר הרבי על הצורך והכרח להגדיל ולהרחיב עוד יותר את "בית רבינו", כאשר רואים במוחש שהולך ונתוסף במספר בניי שבאים לכאן. והרבי שם מעורר על הזכות להשתתף בגופו ובממונו וליטול חלק בבניית והרחבת 770. הרי גם בבית המקדש "כולם חייבין לבנות ולסעד בעצמם ובממונם".

תוך-כדי הדיבור סביב הנושא, התעורר בי חשק לצפות שוב ביוזדאוי הזה. אך, איזה וידאו...

דוד צייס – כפי שהבטיח לרבי – אומר כמה מילים ב"מאמע לשון" – **רבי, איך ליב זיר זייער זייער!** ואז, איזה חיוך, פשוט אגעשמאקער שמייכל... אפשר לשאוב מזה הכל! באווירה של "המלך בשדה", זה נותן קצת לראות ולהרגיש במוחש מהו ענין "מראה פנים שוחקות"...

הבוקר חגג התי **ישעי' זושא איטקין**, שליח הרבי שליט"א בפנסלבריה, את הבר-מצווה שלו במזרח 770. לתמימים זו הזדמנות טובה לומר 'לחיים', לפתוח בוקר שיהיה לנחת-רוח אבינו שליט"א.

ליל ח"י אלול יורד לעולם, ואיתו הוא מביא את החיים והחיות לכל השנה כולה. רגש של חסיד הכי פשוט אומר שאי אפשר לעבור את היום מבלי להתוועד או לומר 'לחיים' ולשמוע איזה אימרה חסידית

בצעו הם את המוטל עליהם, להלחם נגד אלו אשר חרפו עקבות משיחך, ולהביא את הגאולה השלימה בפועל ממש.

יום שלישי, ט"ז אלול

במשך היום נתלו מודעות ראשוניות ב-770 לתלמידי הקבוצה, מטעם הנהלת הישיבה. לצד קטע משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א על הנחיצות בשמירת זמני סדרי הישיבה בדיוק, מופיעים הזמנים של הסדרים לתועלת התלמידים החדשים, החפצים לפתוח את השנה בדי אמותיו של נשיא דורנו "בביטול והפשטה שאין לו מבוקש לעצמו וכל ענינו הוא למלאות רצון מייסדי הישיבה".

מזווית העין ניתן כבר לקלוט מראשוני אורחי המלך לחודש תשרי, אשר בודאי מטרה אחת להם – להשתתף במעמד "הקהל" רבתי דשנת תשס"ט, והרבי שליט"א, 'המלך' והנשיא, ניצב מול כל העם... נו ודאי, היתכן אחרת?!...

איך שלא יהיה, כל אורח מתקבל בחיבוק חם, עם "שלוש עליכם" של חסידים, ומנסים כמה שיותר לדאוג לכל הצרכים, הגשמיים והרוחניים גם יחד.

יום רביעי, י"ז אלול

בשיחת התמימים בינות לסדרים, ציינו שהיום נמלאו 20 שנה לגילוי המיוחד

שהרבי אומר –

ריקודי שמחה מעומק הלב שפורצת את כל הגבולות, יחד עם הדרישה, הזעקה והתביעה – רבי, רוצים התגלות נאו!

השעה 8:00, והגיע זמן סדר חסידות. תמימים למדו את ה"דבר מלכות" של שבוע שעבר, המדבר על השם "תמימים" שזהו על שום שלומדים תורת ה' באופן של תמימות [=שלימות], שבנוסף על לימוד הנגלה לומדים גם תורת החסידות, ועל-כן, על-אף שיש עניינים שונים של הסתדרות גשמית וכו', שמים הכל על הצד ופונים ללימוד מעמיק באיזה מאמר חסידות. כך גם מנצלים את הזמן טרם תגיע תפילת מעריב ראשונה עם הרבי...

תפילת מעריב. כל אחד תופס מקום, שאולי יהיה זה גם הימקום קבועי שלו. הוא הרי כבר לא אורח, הוא כאן "שנה תמימה"...

"בטוח הייתי שכשאחזור מה"אוהל", אמצא אז סעווען סעוונטי גייט כאַדאַרם". המשפט הזה לא נותן מנוחה, כך שלמרות כל מה שהיה – לא מסתפקים, ושוב כלי הנגינה נפתחים וריקודי שמחה לכבוד ט"ו אלול נמשכים עד שעה מאוחרת בלילה.

לאחרי הריקודים, התקיימה ההתוועדות המסורתית ביזאל בקטן לרגל ט"ו אלול, יחד עם הנהלת הישיבה – הרה"ח ר' יצחק שפרינגר, הרב שלמה זרחי, הרב ליובל מוצ'קין והרב מיכאל חנוך גאלאמב. בהתוועדות דובר על התפקיד הנעלה של תלמידי התמימים שהם 'נרות להאיר', ועיי לימוד התורה בהתמדה ושקידה, והעסק בעבודת התפילה ובמצע הרבי שליט"א –

שתחמם את הלב...

קבוצה ס"ט מתיישבים היום לראשונה להתוועדות רעים ואמירת 'לחיים', להתאחד ולהידבר יחדיו סביב ההוראות של הרבי אלינו כתמימים בכלל, וכתלמידי הקבוצה בפרט. מה גם שזוהי התוועדות יום הולדת לאחד מחברנו לספסל הקבוצה, ואכן ניכרת שמחה מיוחדת בקרב התמימים המתוועדים. את הפארבריינגען מחליטים לעשות דווקא ב-770, אין מקום טוב יותר מאשר "בית חיינו". כאן, גם הקירות יכולות להשפיע...

בשעה 10:00 לערך, במרכז 770, נפתחה ההתוועדות המרכזית לכבוד ח"י אלול, בהשתתפות המשפיעים: הרה"ח ר' פנחס קארף, הרה"ח ר' יצחק שפרינגער והרה"ח ר' שד"ב ליפסקר. באמצע נערך גם סיום הרמב"ם ע"י ר' מנחם גרליצקי, סיום הלכות איסורי ביאה והתחלת הלכות מאכלות אסורות.

"והכהן אשר יהיה בימים ההם מקפיד על כל תנועה שלו..."

אלו מילים שזועקות מתוך ה"דבר מלכות" השבוע. אין יותר מתאים מלהתעכב על אחד מהסיפורים הרבים שנשפכו בשולחן ההתוועדות השבת בעניין זה.

וכך סיפר הרב **נועם וואגנער** שיחי, משפיע בישיבת תורת"ל בדרום אפריקה:

בשנת תשנ"ג. היה זה בליל שבת, נכנסתי ל-770 לומר קריאת שמע שעל המיטה. אחד האברכים בשכונה, שהיה לאחר מזיגת הכוס, ומתוך שכרותו החל לזעוק בקול רם ולדבר נגד יהודי מסוים, דברים שונים ומשונים.

לי זה קצת הפריע, ולכן עליתי לומר קריאת-שמע בזאל הקטן. לפתע (וכאן עוצר ר' נועם. רואים שהוא חווה זאת מחדש) מתוך החדר של הרבי שומעים זעקות כאב. הלב כולו נחרד. לרבי כואב משהו. לרבי ברגע זה נגרם עגמת נפש. כך אני הרגשתי באותו רגע, שזה היה בעקבות אותם דיבורים שאינם בקו של אהבת ישראל...

ניתן לראות בחוש עד כמה "מקפיד על כל תנועה שלו", בכלל, ובפרט בד' אמות – 770.

הדרומית, התיישבו כמה מן התמימים בתום סדר לקוטי שיחות, והחליטו שהלילה הזה לא יעבור בלי התוועדות. מהחלטה למעשה, הפארברייסען מגיע כיד המלך, וכך התחילה התוועדות מיוחדת, שנמשכה עד השעות המאוחרות של הלילה.

יום ועש"ק, וש"ק פר' תבוא שבת סליחות"

מיד לאחר תפילת שחרית, התמימים המבוגרים מצרפים להם השבוע זוג בחורים מה"קבוצה" החדשה, וכך כל התמימים מתפזרים בכל רחבי ניו-יורק, להביא לכל יהודי את דבר המלך – הרבי שליט"א.

חוזרים מהמבצעים, ומספיקים את הדקות האחרונות שלפני שקיעה לטבילה במקווה, ולהתנקות ממוקצה וכיו"ב. על השולחנות ב-770 כרגיל עשרות חוברות ועלוניים שיצאו לכבוד השבת, והלא לא סתם שבת היא זו – "שבת סליחות", זועק אחד התמימים לחברו, בתנועת "ינו תתעורר"...

את העין תופס בעיקר עלון מיוחד שהגיע מארץ הקודש – "ופרצת", המצליח להחיות ב'לחלוחית' הרבה הספוגה בו, גם מי שהוא בבחינת לב האבן.

הש"צ ר' שניאור זלמן שאנאביץ מתפלל את תפילת "קבלת שבת". שירת הייחי לאחר הילכה דודי מתעצמת ומקבלת חיות חדשה לגמרי, כאשר מהדהדת הקריאה של הרבי מתוך ה"דבר מלכות" השבוע, "וענית

ל-770 הכל אחרת. אזי מקבלים כוחות מיוחדים לעבור ולהתגבר על כל הקשיים.

הרב ראפ בסגנון השמור רק לו, דיבר על ניצול הזמן היקר, ולא ח"י לבזבזו על דברים של מה בכך. בין היתר סיפר גם את הסיפור הבא: בשנות הלמ"דס, בא בחור מארץ ישראל ל-770 לשנת הקבוצה, והוא כתב לרבי שאין לו אפשרות ללמוד כיון שהוא לא שייך לזה כל-כך, אבל בכל-זאת הוא נשאר ב-770, כי הוא רוצה להיות בהתוועדות ובתפילות ולינוק מה'לחלוחית' של 770.

הרבי מיד ענה תשובה בפתק [היה זה ביום חמישין], שכיון שעפ"י שו"ע אסור לו להיות כאן (משום שרק לשלושה דברים מותר לצאת לחו"ל), שיארוז את החפצים, ועד שבת קודש יהיה כבר חזרה בארץ ישראל... בלי כל ספק, מכנס זה יצאו הבחורים מחוזקים עם רצון מחודש להתמסר לעניינים של הרבי שליט"א, לגרום אך ורק נחת-רוח ולא ח"י הפכו.

את השיעור עיוני הקבוע בגאולה ומשיח, מסר השבוע הרב **יקותיאל פלדמן**, אודות העניין של "להביא לימות המשיח" בראי ה"דבר מלכות" לפי תבוא.

בין שיחה אחת לשנייה מתוך ה"לקוטי שיחות פרשיות" השבועי, אני שומע שירה אדירה מכיוון הפינה המזרחית צפונית. אני מתקרב לאזור, והקול כבר נשמע מוכר. המשפיע החסידי ר' **נועם וואגנער** הגיע לחגוג את ח"י אלול כאן ב-770 יחד עם קבוצת תלמידים מ'אהלי תורה'.

מן העבר השני, בשולחן הקדמי בפינה

יום חמישי, ח"י אלול

הבוקר במקווה, מקבלים את פנינו עוד מאורחי המלך שבאו לחודש תשרי דשנת "הקהל".

לכבוד ח"י אלול, קריאת התורה התקיימה במרכז 770 (שלא במקום הרגיל לימי החול), והוציאו במיוחד את הס"ת של משיח.

זהו היום הראשון לתחילת הלימודים בישיבה באופן רשמי. "זה היום תחלת מעשיך" עבורנו, תלמידי קבוצה ס"ט, בשבילנו אין עוד. אך ב"זכרון" יש גם את ה"יום ראשון" – ח"י אלול תרנ"ז, בלעדיו מי יודע מה היה. לקראת סיום סדר נגלה בוקר, התקיים שיעור כללי מאת הראש ישיבה הרב **שנ"ז לאבקובסקי**, השיעור הראשון לתלמידי הקבוצה החדשה.

בשעה 5:00 אחר הצהריים החל כנס 'ברוכים הבאים' מטעם הנהלת הישיבה, לתלמידי הקבוצה הנכנסת. באסיפה השתתפו חברי ההנהלה – הר"י הרב **לאבקובסקי**, הרב **ראפ**, הרב **זרחי** והמשגיח הרב **בלומינג**. הרב לאבקובסקי פתח בברכת "ברוכים הבאים" לתלמידי התמימים, ודיבר בעניין ה"הגבלה עצמית", והמסירה והנתינה שצריכה להיות בעניין של קבלת-עול, ושרק בדרך של קבלת-עול ניתן לנצח את המלחמה, מלחמת בית דוד. וגם אם קודם לכן היה קושי בעניין זה, כשבאים

הרב מיכאל גאלאמב מתוועד עם התמימים לפני 'סליחות'

הרב ישראל גרינברג מתוועד עם התמימים לפני 'סליחות'

מפה לפה. 'סליחות', זהו אחד הזמנים בהם כל תושבי השכונה מתקבצים ל-770. גם מי שבימות השנה קשה לו קצת להדחף ב-770, 'סליחות' הוא יודע, שאי אפשר לומר במקום אחר...

לחיים! לחיים!

ברגעים אלו, כשאני מסיים את יומני הראשון, עם כל רגש הצער והכאב, לאחר שבוע של צפייה ודריכות מתמדת לרגע שצריך להגיע, והוא 'מסיבות שאינן מובנות כלל וכלל' עדיין מסרב להופיע, למרות, או בגלל זאת, אין זה מפריע כלל וכלל, או ח"ו מוריד בכהוא-זה מהביטחון והוודאות הגמורה, שבשבוע הבא אזכה לתאר את הרבי שליט"א מלך המשיח בשיא עוזו ותפארתו, "מלך ביפו", תוקע בשופר בראש-השנה, וב"שופר גדול"...

בינתיים, כל עוד ואצטרך לתאר את ה"אהבה כאש" ולא "אהבה כמים", אבקש מהרבי שליט"א שאצליח במילוי שליחותי, להעביר את החיות המיוחדת של "בית חיינו" לעולם כולו, להעביר את האמונה הבוררת וההתמסרות המוחלטת לרבי שליט"א שמורגשת כאן, שתיתן הוזה קטנה בנפש, שתהיה עכ"פ שאיפה, להתמסר בנקודה האחת והיחידה – קבלת פני משיח צדקנו, ובכך לשים קץ להעלם והסתר, ולהביא להתגלות המלאה נאו ממש!

"יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"

באהבה ובידידות

מענדי, 770 בית משיח

מוצש"ק - "סליחות"

בשעה 10:00 התחילה ההתוועדות על בימת ההתוועדויות ב-770. לא לוקח זמן רב עד שכל התמימים נעמדים על השולחנות, לאחר אמירת רביעית 'לחיים' -] לא יותר! לעבור על הגזירה, ועוד כאן בד' אמות! לא יעלה על הדעת! [רוקדים בשמחה עצומה. זה נראה ממש כאילו אמצע 'שמחת תורה'. מי שהיה נכנס מבחוץ, כלל לא היה מאמין שהיום מתחילים כאן באמירת הסליחות.

"מה!! לא קיימת אולינטיה לחשוב שזהו זמן רציני יותר!!" ... מתוך הריקודים נפנתי רגע לארון הספרים, פתחתי את התוועדות 'שבת סליחות' תשמ"ה. המילים זעקו מתוך הספר: **לאחרי שנמצאים כבר במעמד ומצב דתכלית השלימות – מה מקום וצורך בענין של "סליחות"!! "סליחות" אויף וואָס!?! ...!** רק מהשאלה התחלתי להבין, כי סליחות בליובאוויטש אינם עוד סליחות. סליחות של חסיד, זה תנועה אחרת לגמרי. הכל מתוך שמחה!

אם כך בתשמ"ה, מה נאמר אנו ערב שנת 'הקהל' תשס"ט!?! ...

הריקודים עוברים למרכז 770 ואינם נעצרים לרגע. זקנים וצעירים כאחד רוקדים ללא הפוגה. איש לא חושב כעת על שום דבר, חוץ מ... נכון זאת שמחה. ושמחה זה בלי גבולות. אך בכל-זאת, יש בשמחה מן רגש של צפייה, דריכות, למשהו שכל רגע צריך להיות. יש אמנם את תכלית השלימות, אך אם יש עדיין מקום לומר סליחות, זה רק על דבר אחד ויחיד, **ההתגלות!!** בלי זה, נשאלת השאלה **"סליחות" – אויף וואָס!?!**

בשעה 1:00 בדיוק מתחיל הש"צ ר' שלום לברטוב באמירת הסליחות. 770 מלא

ואמרת לפני הוי' אלוקיד", "צריכה להיות במיוחד הבקשה (בקול רם) "עד מתי!?!...! שתבוא כבר הגאולה בפועל ממש!

בבוקר לאחר קריאת התורה עלה הרב **נועם וואגנער** וחזר את נקודת ותמצית ה'דבר מלכות'. בביכורים יש מעלה על כל הבעות התודה למיניהם. כאן מתבטא הענין לא רק בדיבור או במחשבה אלא גם במעשים. כל יהודי הוא ביכורים, והוא עומד תמיד במעמד ומצב של "לפני הוי' אלוקיד" כיון שאורייתא וקוב"ה כולא חד, ועל-כן כל מחשבה דיבור ומעשה של יהודי צריך להיות חלק מביכורים שהוא מביא לביהמ"ק, **"והכהן אשר יהיה בימים ההם"** מקפיד על כל תנועה שלו, וממילא הכל צריך להיות בתכלית השלימות.

הוא מסיים בסגנון של ה"דבר מלכות", בה'וענית ואמרת" דהיהודי שמבקש וצועק לקב"ה, אנא רחם והוצא כבר את בניי מהגלות, והבא כבר את הגאולה האמיתית והשלימה עי"י משיח צדקנו.

השעה 1:25. זוהי השעה בה עומדים החסידים ומחכים לרגע בו הם ישמעו "תורה חדשה" מפיו של משיח. מתוך בטחון מוחלט שהרבי שליט"א נמצא אתנו כאן, על-אף שהעיניים לא נותנות לראות, מרימים כוסית 'לחיים' ומבקשים ותובעים מהרבי – רוצים התגלות מיד נאו!

בינתיים, עד שנוכה לראות, רצונו של הרבי הוא שחסידיים ישבו ויתוועדו יחד. בין כל ההתוועדויות הרבות, הפזורות ברחבי 770, מתיישב הרב נועם וואגנער להתוועדות יחד עם כמה מתלמידי ה"קבוצה". ר' נועם מתוועד עד כמה אכן הרבי מקפיד על כל תנועה של חסיד, ואם בכל מקום כך, עאכ"כ ב"בית רבינו" "בית המקדש" – ד' אמותיו של הרבי שליט"א (ראה מסגרת).

"אין גו' יודע עד מה" אף אחד מאתנו אינו מבין
(ואינו יכול להבין) כלל וכלל פשר הדברים, למה עשה ה' ככה?!..."

עד מתי?!

בצער רב ובכאב עמוק משתתפים אנו בצערו של אחינו היקר והנעלה
חברינו לספסל הלימודים

הת' אברהם שי' בונה

וכל בני המשפחה

על פטירתו הכואבת - לאחר ייסורים ממושכים - של אביו,
מקושר ומסור לענייני כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

הרה"ח ר' יוסף ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ירדפוכם כל הימים בטוב הנראה והנגלה
ומלב קרוע ומורתח פונים אנו בזעקה להקב"ה על אריכות הגלות "עד מתי?!..."
ומבקשים ודורשים שתיכף ומיד תבוא הגאולה האמיתית והשלימה ע"י מלכנו משיחנו
אז יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר", והוא בתוכם
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

חבריק הפזורים בשליחות המלך ברחבי תבל, בוגרי 'קבוצה' תשס"ז

פוגאטש אהרן פייגין עזריאל פרי רפאל פרקש שנ"ז צ'רטוק שמעון צדוק ישראל קדיש פנחס קירנברג אליהו קעניג אפרים מנשה רויטבלט מיכאל ריינהולד י"י רייניץ אפרים מנשה שאער אהרון שורץ אליהו שור אביב שיפמן מ"מ שמולביץ שד"ב שפרינגר איסר שץ יעקב יצחק	מזרחי לוי יצחק מיפעי חיים מאיר מנגמי מישראל מעטוף ישראל דוד מעטוף ישראל אלעזר מקרוב שנ"ז מרדכיב י"י מרום י"י מרקוביץ מ"מ נוי אור-חי נפרסטק יואל נתן חנן סגל חיים שמריהו סודרי עקיבא סנדרוי יוסף דוד ספיטער משה חיים סקון אברהם עובדיה שנ"ז עמרמי שנ"ז עסיס הושאל ערד אהרן שמואל	וירט מ"מ זוהר שנ"ז זונפלד י"י זקס יצחק נחמן חג'ג אפרים חורושוכין אהרן חיות מיכאל חפץ מ"מ טייב יעקב ישראל ידגר מ"מ ישראל שנ"ז כהן ישראל ניסים כלב אביעד ניסים לויאשוילי ישראל ליפש ש"ב יהושע ליפשיץ מ"מ לנדא יעקב לנצ'נר י"י לרנר שמואל מאירי בנימין מוזיקנט שנ"ז	גלדציילר מ"מ גלדציילר שנ"ז גנדל בנימין זאב גפני מ"מ גפני לוי יצחק גרוזמן מ"מ גרנובטר ישראל דיאזשין עקיבא דיין לוי יצחק דינרי רפאל דיקשטיין אליהו דקל שניאור זלמן דרחי מ"מ הורביץ שנ"ז הורביץ אשל יואל הכטמן מ"מ הלר יונתן ווילשאנסקי בצלאל ווינברג ישראל וולפא צבי הירש וורזוב מ"מ	אבוחצירה שי אבוטבול אהליאב אברמצ'ייב אליהו אוחיון יריב אוליזורט שמואל אוקשטיין חן אלימלך שנ"ז בורנשטיין ישראל בורקיס מנחם מענדל בליז'ינסקי יעקב י. בלמו ישראל אריה בנטי רודי מרדכי בנימיני יוסף יצחק בקשי שמואל ברנדלר בן ציון ברקוביץ מ"מ גבירץ אברהם י. גדז' אברהם א. גורביץ' יעקב גורביץ' משה יוסף
--	---	--	--	--

הבהרה!

בהקשר לכתבה שהתפרסמה
בשבוע שעבר
"המשימה אחרונה"
בתלת מימד"

ניתן להשיג את הספר:

052-47-62-776

כוס ניחומין

בצער רב וביגון עמוק משתתפים אנו באבלם ויגונם הכבד של ידידינו ומחותננו היקרים והנכבדים, מסורים ומקושרים לכ"ק אדמו"ר מה"מ, אהובים על המקום ועל הבריות, אנשי חסד ומסבירי פנים

משפחת רייטשיק הנכבדה שיחיו

על הטרגדיה בפטירתו בדמי ימיו של האח האהוב שליח כ"ק אדמו"ר מה"מ לצא"ח ומהעסקנים החשובים בארץ ישראל

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי ז"ל רייטשיק

וכן תנחומינו שלוחה לרעייתו וילדיהם שיחיו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ויקיים היעוד בלע המות לנצח ומחה ה' כל דמעה מעל כל פנים, ע"י התגלות עטרת ראשינו מלכינו משיחנו בגאולה האמיתית והשלימה. וכתובה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה

יוסף יצחק ונחמה דינה מישולבין
יוסף יצחק ודבורה לאה מישולבין
חיים אליהו וסימא מישולבין

דוד דב ופרומא שרה מישולבין
בנציון משה וחנה מישולבין
ברוך ומנוחה מישולבין

"אין גו' יודע עד מה" אף אחד מאתנו אינו מבין (ואינו יכול להבין)

כלל וכלל פשר הדברים, למה עשה ה' ככה?!..."

דאלאי גלות!

בצער רב ובכאב עמוק משתתפים אנו בצערו של אחינו אהובנו היקר,

הת' הנעלה אברהם שי' בונה

על פטירתו בטרם עת - לאחר ייסורים ממושכים - של אביו,
מסור ומקושר בלו"נ לכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח ולענייניו הק'
הרה"ח ר' יוסף ע"ה

בהתגלות אבינו רוענו כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח תנוחם, עת בה יתקיים היעוד
"הקיצו ורננו שוכני עפר", והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומי"ד ממש, נאו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

חבריק אוהביך - 770 "בית משיח"

הת' מענדי גרוזמן, הת' צאלי ווילשאנסקי, הת' הרשי וולפא, הת' יעקבל'ה לנדא,
הת' יוספי לנצנר, הת' שניאור עמרמי, הת' שמוליק ביטון, הת' מוישי ליכשטיין

תחל שנה וברכותיה

סיומה של שנה

זו בהחלט הייתה שנה סוערת, שנה שבה התבררו והתלבנו הדברים. שנה שהציבור התפכח מאשליות השלום, שנה שממשלת אולמרט עמדה למכור את הכל לאוייב הערבי, כולל ירושלים; שנה בה ארה"ב כינסה את ועידת אנאפוליס בהשתתפות מנהיגי העולם, שנה בה התערער שלטון הרשע, שנה שמסתיימת בפילתו המתוקשרת של ראש ממשלה מושחת.

השנה החלה בוועידת אנאפוליס, הידועה לשמצה ומסתיימת בחקירות המשטרה ובהעמדתו לדין של ראש הממשלה. כשהקב"ה עושה דין ברשעים, אומרים חז"ל, היא שעת רחמים ועת רצון.

שנת תשס"ח התאפיינה בריסוק השלטון, ובראשם האיש שהגביה את עצמו כנשר בגאווה בלתי מוסתרת כשהכריז שהסתיים עידן ארץ ישראל השלימה. כעת יורד עליו המסך, והאיש נהפך למוקצה בדברי הימים של עם ישראל בארץ ישראל.

אמת מארץ תצמח לאחר שהשקר נקבר. רק לפני 15 שנה מכרו לעם ישראל את 'אוסלו', והציבור היה בטוח שמזרח תיכון החדש לפנינו. האם מישוהו מאמין היום למילה אחת היוצאת מפיו של ראש ממשלה? אף לא אחד בישראל מאמין שיהיה כאן שלום.

אז מה הלאה? נוצר וואקום לאחר אשליית השלום שהתנפצה.

כעת אנחנו נכנסים לתמונה; תפקידנו להביא לציבור את האלטרנטיבה – ביטחון ושלום על פי התורה וההלכה בסימן שכ"ט.

אנו עומדים בסיומה של השנה, ובסיומו של חודש אלו, חודש הרחמים והסליחות, חודש שהמלך בשדה ומקבל את כולם בסבר פנים יפות. בטוחים אנו שסיומה של שנה זו

הצרה המתרגשת כעת

לבוא, תהיה כאשר חלילה

נתניהו יעלה לשלטון,

שוב נשמע את הפזמונים

השקריים, ושוב נשמע את

'היתנו יקבלו' (זוכרים?) וכך

הוא יבחר את ארץ ישראל

לחלקים ויסכן את העם

היושב בציון. בסכנה הזאת

חייבים להלחם. אם וכאשר

נתניהו יעלה לשלטון, כל

הדתיים והחרדיים יצטופפו

בכורסאות הממשלה ויתחילו

למכור את הכל, ואז כמובן

הכל יהיה מותר שריר וקיים

מסמלת גם את סיומו של השלטון הזמני, סיום הדיבורים על מסירת שטחים ונסיגות נוספות.

אנו מאמינים ומקווים שהשנה הבאה עלינו לטובה, תחל בשלטון מלכות ה' על כל יושבי תבל "ותמלוך אתה לבדך על כל מעשיך", דבר שיבוא לידי ביטוי בשלטון מלך המשיח והחזרת מלכות דוד כבראשונה.

"במוצאי שביעית בן דוד בא" אומרים חז"ל, ובעז"ה נוכח לכך מתוך שמחה וטוב לבב.

החטא ועונשו

ערב סיום הבחירות המקדימות בפריימריס במפלגת קדימה, התקשר אלי יהודי ושאל לדעתי מה טוב ליהודים. ענית לו, עדיף שלבני, כך לפחות לא יוכלו לרמות את הקהל. מופז עם הדימוי המסורתי, הימני והביטחוני, יביא ר"ל לנסיגות נוספות כפי שעשה בהתנתקות, כשהפך את עורו וסייע לשרון. לעומת זאת, כאשר לבני תבחר, לפחות כולם ידעו שהיא נציגת התל אביבים אנשי השמאל המובהקים. ואכן מופז שהפסיד על חודו של אחוז, יצא כועס מאד, ובצדק. הם גנבו לו את המפלגה.

לבני נהגה כפי שנהגו מייסדי המפלגה, גנבים עם דיפלומה. גם היא הלכה בדרכם. הצרה המתרגשת כעת לבוא, תהיה כאשר חלילה נתניהו יעלה לשלטון, ושוב נשמע את הפזמונים השקריים, ושוב נשמע את היתנו יקבלו (זוכרים?) וכך הוא יבחר את ארץ ישראל לחלקים ויסכן את העם היושב בציון. בסכנה הזאת חייבים להלחם. אם וכאשר נתניהו יעלה לשלטון, כל הדתיים והחרדיים יצטופפו בכורסאות הממשלה ויתחילו למכור את הכל, ואז כמובן הכל יהיה מותר שריר וקיים.

לפי כל הסימנים נתניהו הלך עוד יותר שמאלה כאשר העמיד לידו את

השנה שהחלה בועידת אנאפוליס הידועה לשמצה, התאפיינה בריסוק מוסדות השלטון, המשטרה והמשפט - ובראשם האיש שהגביה את עצמו בגאווה בלתי מוסתרת, כשהכריז בחוצפה כלי שמיא שתם עידן ארץ ישראל השלימה. כעת יורד עליו המסך, והאיש נהפך למוקצה בדברי הימים של עם ישראל בארץ ישראל • תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה

דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל", ובודאי ש"דבר אלקינו יקום לעד"!

"ומאחר שבני-ישראל הולכים בשליחותו של הקב"ה – הרי הם מקיימים את כל הוראותיו של הקב"ה בתורה, כולל – השמירה על בטחון כל מקום שנמצאים בו יהודים, כפסק-דין השולחן-ערוך בהלכות שבת: "נכרים שצרו על עיירות ישראל... יוצאים עליהם בכלי זיין ומחללים עליהם את השבת... שמא ילכדו העיר, ומשם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם", וכל זה – אפילו כשיש ספק וספק ספיקא (בכל הדינים הקשורים עם פיקוח-נפש), "ואפילו עדיין לא באו אלא ממשמים לבוא".

"וזהו פסק-דין להלכה למעשה בפועל, ובשולחן-ערוך גופא מופיע פסק-דין זה ב"הלכות שבת". היינו, שקדושת השבת מתבטאת בפעולת ההגנה על בני-ישראל ביום השבת. וכמדובר כמה-פעמים שכאשר התורה מצווה לעשות מלאכה מסויימת (שאסור לעשותה ביום השבת) מפני פיקוח-נפש, הנה פעולה זו עצמה היא חלק מקדושת השבת: "כדי שישמור שבתות הרבה".

"וכאשר בני-ישראל מתנהגים בהתאם להוראותיו של הקב"ה – הרי זו הדרך היחידה לפעול שלום אמיתי ובר-קיימא, היות והקב"ה הוא "מלך שהשלום שלו".

"וענין זה נפעל כבר גם כאשר בני-ישראל נמצאים בזמן הגלות – על-ידי-זה שמתנהגים על-פי הוראת הקב"ה לשמור על בטחונה של ארץ ישראל. ופעולה זו היא הכנה קרובה לקיום היעוד "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך". היינו, שבני-ישראל מקבלים את כל ארץ ישראל בשלימותה, כולל – ארץ קניני קניזי וקדמוני, ארץ עשר אומות – "שלימות הארץ". (שיחת ליל ערב ראש השנה תשמ"ג – כ"ט אלול תשמ"ב).

של דבר, הוא הועף בביזיון, ואולי גם זאת נחמה פורתא, כשמשמיים שמרו עליו שלא יבצע פשע בלתי חוקי, בגלל יושרו האישי שעל כך אין לחלוק.

דברים אלו נאמרו נוכח ספרו החדש שכתב, שמי שקורא אותו נוכח לדעת עד לאן פשה הריקבון של מלכות הרשעה. מתברר שכל סימני חז"ל על תקופתנו תקופת עקבתא דמשיחא, התקיימו בהידור רב.

"בני-ישראל בכוחם להחליט שארץ ישראל שייכת לעם ישראל!"

בסיומה של שנה, מן הראוי להביא את שיחתו של הרבי מלפני 26 שנה, בסיומה של שנת תשמ"ב, על החובה והזכות של כל יהודי לפעול להצלת ארץ ישראל, ובפרט כוח הציבור לפעול גדולות ונצורות.

"כאשר מתאספים כמה-וכמה מישראל יחד, ומתאחדים כולם – גדל כוחם ביתר שאת וביתר עוז. ולכן, הרי זה הזמן המתאים להחליט (כולם יחד כאיש אחד) שכל ארץ ישראל לגבולותיה שייכת לרשותם ובעלותם של בני-ישראל באופן של "נחלת עולם", כמבואר בפירוש רש"י ריש-פרשת בראשית: "מה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים... ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

"וכולם ביחד מחליטים שבני-ישראל מחזיקים – בתוקף של הקב"ה – בכל שטחי ארץ ישראל שכבר ניתנו לבני-ישראל על-ידי הקב"ה ולא מוותרים על אף "שעל" השייך לארץ ישראל. וכל אלו החושבים באופן אחר – "עצונו עצה ותופר

אנשים מסוכנים, כדוגמת עוזי דיין. המצב האבסורדי הזה, כאשר לאן שאנו פונים רואים שאין מוצא, ילך ויחריף, מימין ומשמאל. אנו יודעים אמנם שיעת הזמיר הגיע, וישועתו קרובה לבוא, אבל כל זה אינו פוטר אותנו מלזעוק ולהתריע ולהלחם את מלחמות ה', מלחמותיו של מלך המשיח ושל הקב"ה, לשלמותה של ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה תמיד מראשית השנה ועד אחרית שנה.

דבריו הקשים של בוגי יעלון

בסוף השבוע פורסמו דברים שאמר בוגי יעלון, הרמטכ"ל לשעבר. הדברים שאמר, אם היו מתפרסמים כאן בטור, היו כולם אומרים שמדובר בהזיות של הימין הקיצוני... אבל אלו דברים שאומר הרמטכ"ל לשעבר, האיש שהיה הכי קרוב למקבלי ההחלטות ולסודות הכמוסים של ישראל.

בין דבריו אמר, שפשע חורבן גוש קטיף נעשה אך ורק כדי להציל את עורו של שרון מפרשיות השחיתות הפליליות. הוא הזהיר שהגירוש יביא להחלשת ישראל ויסכן את קיומה. אבל בכל זאת – מודה בוגי יעלון – שאם לא היה מפוטר על ידי שרון, הוא היה מבצע את פקודת הגירוש כהלכה.

כאן בדיוק נעוצה הבעיה שבגללה ראוי היה שבוגי יעלון יפוטר ולא יאלץ לבצע את הפשע. אליבא דבוגי יעלון, הוא לא ראה בהתנתקות פשע בלתי חוקי שצריך לסרב לו. לפי ניתוחו של יעלון את העסקה הפלילית של שרון, גירוש תמורת הצלתו ממשפט, האם זה לא פשע נגד האנושות? אם לבוגי היה אומץ לב, הוא עצמו היה צריך לפשוט את המדים לפני שפושעי פרום החווה היו מעיפים אותו ומשליכים אותו כדומן על פני האדמה, וכך היה מציל את עצמו. בסופו

מהנעשה והנשמע

מגיעים לשנת הקהל

סליחות ב'בית חיינו', אילוסטרציה: מאיר אלפסי

ההכנות האחרונות לקראת פתיחת מערך הלימודים שיתן מסגרת לימודית הולמת עבור מאות האורחות הצפויות להגיע ל-770 למשך כל החודש.

בגיליונות הבאים יביא 'בית משיח' סקירות מיוחדות, יומנים ותמונות מתשרי בחצרות קודשנו.

בימים אלה את ההכנות האחרונות לקראת פתיחתו, כאשר עשרות צוותים הופקדו על מערך לוגיסטי מורכב בהכשרת חדרי האוכל, המטבחים, השגת מאות דירות ואלפי מיטות, כמו גם הכנות לפתיחת מערך שיעורים, הרצאות והתוועדויות בהם ישתתפו אלפי האורחים במהלך החודש.

גם בית המדרש לנשים עושה את

בימים אלה הגיעו כבר ל'בית חיינו' בית רבינו שבבבלי מאות חסידים על מנת לשהות במקום במהלך חודש החגים. סנוניות אלו הן ראשונות מתוך אלפי חסידים שמתעתדים להגיע במהלך הימים השבועות הקרובים, במטרה לשהות בצלא דמהימנותא בשנת הקהל.

ארגון אש"ל הכנסת אורחים עורך

מבזקים

תנופת פעילות בהודו - לקראת עונת החגים

זוג שלוחים נוסף הצטרף בחודש האחרון לצבא השלוחים בעיר דרמסלה שבצפון הודו. השלוחים הרב **אורי ציפורי** ורעייתו מנהלים את בית חב"ד החדש שנפתח בקיץ האחרון בכפר באגסו. השלוחים מצטרפים לפעילות הקיימת במקום על ידי השליח הוותיק לדרמסלה הרב **דוד משה שאול**.

במוצאי ח"י אלול נערכה התועדות מרכזית בבית חב"ד החדש בהשתתפות עשרות מטיילים שהתקבצו מהכפרים דרמקוט ובאגסו. לילה קודם לכן, בליל ח"י אלול נערכה התועדות מיוחדת למטיילים, בבית חב"ד בדרמסלה עם השליחה במקום **מיכל שאול**, והשליחה לבאגסו **יעל ציפורי**.

בעיר רשיקש אף היא בצפון המדינה, נפתחה עונת הפעילות על הרב **אהרן שוורץ** ורעייתו בעזרת התמימים, **בישור עמנוא, דוד קטן וחנוך דהאן**.

תקליטור "השיחה היומית" לשנת תשס"ט ראה אור

בימים אלו רואה אור התקליטור שרבים ציפו לו:

נחנך בניין 770 בזכרון יעקב

הנח"ר שיש לרבי מבניית בנינים בדוגמת בית אגו"ח 770. הרב **יהודה לייב גרונר** מזכירו של הרבי מלך המשיח - דיבר על גודל המעלה של חנוכת בית כנסת הנקרא מקדש מעט.

הרב **יוסף יצחק פריימן** רב ביהכ"ס ושליח הרבי לזכרון יעקב סיפר על חסיד שהייתה לו בקשה דחופה מהרבי שלא סבלה דיחוי והוא הכניס את הפתק מתחת לדלת חדרו של הרבי. למחרת הוא כתב בקשת סליחה על שגרם לרבי להתכופף, והרבי ענה לו והרי כל עניני אינו אלא להעלות ולהגביה. תפקידו של הרבי הוא להגביה ולקשר כל יהודי עם הקב"ה ואת זה הרבי עושה גם דרך שלוחיו שמפוזרים בכל העולם. כל השלוחים יצאו מבית חיינו - 770 וזה המקום שממנו הם שואבים כוחות. לסיום איחל השליח לקהל שיזכו יחד לראות בהתגלות הרבי מלך המשיח תיכף ומיד

הרב פריימן העניק תעודה הוקרה לראש המועצה מר **אלי אבוטבול ולמר עוזד תורג'מן** שאמר בהתרגשות: "אני סיימתי את חלקי בבניית הבניין עכשיו אני מעביר את המפתחות לרב פריימן ורעייתו הרבנית רותי, יש להם עכשיו את העבודה הקשה למלאות את המקום במתפללים צעירים ומבוגרים".

את המעמד כיבד בהשתתפותו גם הרה"ג **ישעיהו הרצל** רב קהילת חב"ד ורבה של נצרת עלית. לאחר תפילת ערבית התיישב הקהל להתועדות שנמשכה עד לאחר חצות.

קהל רב התאסף בלב שכונת 'חלומות זכרון' לרגל חנוכת הבית של הבניין בדגם 770 שנבנה על ידי השליח הרב **יוסף יצחק פריימן**.

הרב **אליעזר שמולביץ** השליח באור עקיבא וקיסריה כובד בתקיעה בשופר, לאחריה כיבד המנחה הותיק הרב **נפתלי רוט** את מר **עוזד תורג'מן** תורם הבניין בקביעת המזווה הראשית. בקביעת מזוות חדר המזכירות כובד ראש המועצה מר **אלי אבוטבול** ובחדר הרבי כובד הרב **מרדכי אברמובסקי** רבה הראשי של זכרון יעקב.

לאחר מכן, יצא הקהל אל הרחבה שמחוץ לבניין כדי לקבל פניהם של שני ספרי התורה שהגיעו מבית כנסת הקודם של חב"ד. ספרי התורה התקבלו בשירה וריקודים שסחפו את כל הקהל.

מנכ"ל מוסדות חב"ד ברחובות הרב **אלימלך שחר** - חמיו של הרב פריימן קרא עם הקהל את פרקו של הרבי. הרב **יואל מן** שליח הרבי מלך המשיח באור עקיבא הקריא את מכתבו של הרבי שנשלח באירוע דומה לרגל חנוכת בית ליובאוויטש בלונדון.

רב העיר הרב אברמובסקי נשא דברים מרגשים, בין היתר הזכיר שמר תורג'מן התקרב בצעירותו על ידי חסידי חב"ד באוסטרליה ועכשיו הוא מחזיר תודה לחב"ד.

הרב **מנחם מענדל גלובובסקי** שייצג בנוכחותו את בי"ד רבני חב"ד דיבר על גודל

"השיחה היומית" תשס"ט הכוללת את כל "השיחות היומיות" לשנת הבעלי"ט בפורמט MP3, הנחות מהשיחה בשפת האידיש והתרגום של כל השיחות ללשון הקודש. קביעות הפרשיות שבין התאריכים ח' סיון-י"ב תמוז בשנת ה'תשס"ט – תהיה שונה בא"י מבחול"ל, ולבכך הוכנו "שיחות יומיות" לפי שתי הקביעות לנחיות המשתמשים.

במערכת "השיחה היומית" קוראים לכל אחד ואחד מאנ"ש והתמימים להצטרף לקהל המקשיבים יום יום ל"שיחה היומית", הקריאה מופנית במיוחד לגבאי בתי-כנסת ולהנהלות הישיבה להשמיע את "השיחה היומית" ברבים מידי יום. הדברים אקטואליים במיוחד בשנה הבעלי"ט – שנת הקהל.

ילדי מנהטן לומדים יהדות ונהנים

בימים בהם נושבת רוח התבוללות בארצות הברית, מחפשים שלוחי הרבי רעיונות אטרקטיביים מתמיד, להחדיר בילדים היהודיים את מושגי היהדות, בדרך מקורית ויצירתיות שיחרתו בנשמתם את ערכי ישראל סבא. הרב מיכאל אלבקוק מארגון צבאות ה' בניו יורק, מארגן

חנוכת הבית לבניין 770 בדניפרודזרז'ינסק

בשמחה ובהתרגשות הושלמה בנייתו של בניין בדגם 770 בדניפרודזרז'ינסק שבאוקראינה, בהנהלת השליח בעיר הרב לוי סטמבלר. טקס חנוכת הבית התקיים ביום ח"י אלול, יום הולדתם של שני המאורות הגדולים: הבעל שם-טוב והאדמו"ר הזקן.

באירוע המכובד נטלו חלק מאות מתושבי העיר השתתפו באירוע לצד רבנים ושלוחים שהגיעו מרחבי האיזור כדי להשתתף באירוע המרגש. בין המבקרים: הראשון-לציון והרב הראשי לישראל הרב משה שלמה עמאר, הרב שמואל קמינצקי – השליח בדניפרופטרובסק, נציג מטעמו של המושל המקומי והנדיב הדגול גינדי בוגלובוב.

הרב עמאר נשא דברים על ההתפתחות המטאורית של יהדות מדינות חבר העמים לשעבר, והדגיש את העובדה שהרבי החל לדאוג ליהודי רוסיה עוד לפני עשרות שנים. הרב קמינצקי דיבר על תנופת השליחות, ההולכת ומתפתחת משנה לשנה.

התורם הראשי של הבניין המפואר, מר בוגלובוב, הזיל דמעה מעיני הקהל בנאומו

המרגש. מר בוגלובוב סיפר למשתתפים את גילגוליו מילדות פרמיטיבית עוד להכרותו עם הרב קמינצקי, היכרות שהשלוחים בכל העולם נהנים ממנה, בעקבות תרומתו על-סך עשר מיליון דולר בכינוס השלוחים האחרון.

הבניין החדש יהיו מרכז ליהודי המקום ויכיל בית היתר: מסעדה, כיתות לימוד, מוזיאון וכמובן בית-כנסת גדול. צורתו היחודית של הבניין גורמת להתעניינות גדולה שבעקבותיה שומעים השואלים על הרבי מלך המשיח ועל ביתו שבניו יורק.

משיח תמונות ורגעים - ההשקה

עורך האלבום הרב אסף פרומר עם מנהל חברת הגרפיקה נועם תמרי. בתמונה הקטנה: האלבום החדש.

בערב יוקרתי ומיוחד הושק האלבום – תמונות ורגעים. האירוע התקיים במרכז המושקע על הרבי מלך המשיח שליט"א – 'משיח האירועים של בית ציוני אמריקה במרכז תל-

סדנאות שופר מצליחות המעבירות לילדים את משמעותה של מצוות שופר, בדרך מקורית ומאתגרת. סדנא כזו התקיימה גם בבית חב"ד היוקרתי במנהטן, שם הצטופפו עשרות ילדים כדי ללמוד על השופר.

עלה בגורל נציג אנ"ש והתמימים ונציג צבאות השם לתשרי ד'הקהל'

בפעם ה-23 התקיימה בהגרלה החודשית של ארגון התאחדות החסידים לקבלת פני משיח. ממשרדי הארגון נמסר על עליה חדה בכמות המשתתפים שרצו לזכות ולשמש כנציג אנ"ש והתמימים באה"ק בד' אמות של כ"ק אדמו"ר שליט"א, בחודש תשרי – חודש המשובע והמשביע – של שנת הקהל ה'תשס"ט. בגורל עלה שמו של הרה"ח **שלמה נאבול** מקהילת חב"ד ברחובות.

בהגרלה שנערכה על ידי תנועת הנוער צבאות השם בין חיילי וחיילות צבאות השם זכתה נציגת ילדי ארה"ק לשנת הקהל: **רבנה סעידי**. בהגרלה, המתקיימת זו השנה השישית, השתתפו ילדים וילדות מכל רחבי אה"ק, שזכו להשתתף בממונם בשליחות נציג מטעם הילדים לחצרות קודשינו –

770.

זוויית מיוחדת האיר הרב **זמרוני ציק** שליח הרבי מלך המשיח בבת ים ויו"ר האגודה למען הגאולה, שעמד בדבריו על מעלתן של תמונותיו הקי של הרבי ובפרט כאשר הם באים לידי הפצה בצורה מרוכזת באלבום כה מפואר. הרב **רחמים נימני** מניו יורק, הלהיב את המשתתפים כשהוא משלב אפיוזדות מנסינו העשיר בנתינת ספרים למקורבים.

את הערב חתם הרב **שמעון ויצהנדלר** בסקירה על פעילות 'ממש', ודברי תודה למנהל הפרוייקט הרב **אלעד קנטור**. על הפקת האירוע ניצח התי' **מיכאל כפלין**.

אביב.

עורך האלבום, הרב **אסף פרומר** משפיע בישיבת חב"ד בחיפה, פתח את הערב בברכת "שהחינו" נרגשת, ונשא מסה מאלפת על אופני הפרסום וחשיבות הפירסום בדורנו, לאור דבריו של הרבי.

הרב **חיים יוסף גינזבורג**, ראש מוסדות חב"ד רמת-אביב, ציין שהאלבום המפואר ישמש כנדבך חשוב בהפצת בשורת הגאולה. הרב **יוסף יצחק וילשאנסקי**, ראש ישיבת חב"ד בצפת וחבר אגו"ח בארץ הקודש, קישר את דברי קודמיו ואת העניינים שיהזמן גרמאי תוך הרעפת שבחים על האלבום החדש.

הרב יוסף יצחק הלוי רייטשיק ע"ה

ביום ראשון, כ"א אלול החזיר העסקן החסידי הרב **יוסף-יצחק רייטשיק**, את נשמתו לבוראו והוא בן 54 בלבד. שבועיים לאחר שאושפו בעקבות הדרדרות חמורה במחלת הריאות שלקה בה.

הרב יוסף יצחק ע"ה נולד בקליפורניה לאביו השד"ר המפורסם – הרב **שמואל דוד רייטשיק** ע"ה, וממייסדי אימפריית חב"ד בקליפורניה.

בשנת תשל"ו נסע בשליחות הרבי יחד עם הרב יוסף יצחק גערליצקי למזרח הרחוק, במסע זה התעכב לזמן קצר בטהרן וערך הכרות קצרה עם הקהילה המקומית. בשנת תשל"ח נענה לבקשתו של הרב הרצל אלילוליאן שנשלח באותם ימים לאיראן, ויצא אל המקום. בהתאם להוראתו של הרבי באותה שנה, הצטייד בלוחות הדפסה של ספר התניא ויצא למסע הדפסה בערי אירן. המסע היה מלווה כמובן בשיחות חיזוק, בדיקת מזוזות וכו'. במהלך שהותו באיראן החלו ניצני המהפכה האיסלאמית לבצבץ וכך נקלע באחת למבצע ההצלה של אלף ילדים, מילדי הקהילה המקומית בטהרן, שנמלטו מהמהפכה. עסק בהצלתם וקליטתם בארה"ב במסירות רבה, תוך דאגה לקליטתם הגשמית ולקליטתם הרוחנית במוסדות תורה.

זמן קצר לאחר נישואיו, עלו הרב רייטשיק וזוגתו לארץ הקודש והצטרפו לצבא השלוחים. כאשר הורה הרבי למוסדות חב"ד להתגייס להצלתם של ילדי צ'רנוביל מאזורי הקרינה הרדיואקטיבית שהתפשטה מהפיצוץ בכור הגרעיני, קיבל על עצמו לעמוד בראש הפרוייקט לילדי צ'רנוביל.

הרב רייטשיק היה מכתת את רגליו בכל

רחבי תבל ונעדר מביתו תקופות ארוכות, כדי להביא את המשאבים הנדרשים לאחזקת הילדים ורווחתם במוסדות שהוקמו עבורם בכפר חב"ד. הוא דאג לילדים הבודדים, כאב לילדיו. במסירות ובהקרבה, ליווה אותם כשחגגו את בר-המצווה שלהם על יד הכותל המערבי, ליווה אותם בחופתם ואפילו זכה לשמש כסדנק של ילדיהם, מה שלא זכה לראות בילדיו שלו.

ידידו ומכרו מרחבי העולם זוכרים אותו כחסיד לבבי ומקושר לרבי, עסקן נמרץ אך צנוע, ידידותי, חביב ובעל לב טוב, מאיר פנים לכל אדם ואוהב שלום. הותיר אחריו אישה, בנים ובנות.

יהי רצון שיתקיים בנו "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בהתגלותו של הרבי מלך המשיח תיכף ומיד ממש.

ת. נ. צ. ב. ה.

חסידים . איין משפחה

נולדו למז"ט

- למשפחת ר' **אברהם זאב אושר**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ זפרוזיה, אוקראינה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' פנחס מאיר אושר, ירושלים; משפחת ר' אברהם הכהן שפינר, כפר חב"ד; משפחת ר' בן ציון רבר, ירושלים; משפחת ר' אלכסנדר שטיינפלד, קרית חיים; משפחת ר' חיים הכהן שפינר, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **לוי יצחק אזימוב**, סאוט ברונסוויק – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה ניסן אזימוב, ירושלים; משפחת ר' שלום דוכמן, מנהל כולל חב"ד, קראון הייטס.
- למשפחת ר' **מנחם מענדל אלחרר**, קרית גת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יהודה אלחרר, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ עמנואל; משפחת ר' אברהם בן זקן, קרית גת.
- למשפחת ר' **יעקב הכהן אקסלרוד**, ראשון לציון – להולדת הבן; ולזקניהם מרת מירה אקסלרוד, תל אביב; משפחת ר' צבי רוכוורג, ראשון לציון; מרת חנה רוכוורג, תל אביב.
- למשפחת ר' **שלום דובער בויגמארטן**, קראון הייטס – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **יוסף יצחק הלוי בירמאן**, בואנוס איירס, ארגנטינה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יהושע הלוי בירמאן, בואנוס איירס; משפחת ר' דוד פלאטקא, בואנוס איירס.
- למשפחת ר' **מענדל באלקנין**, קראון הייטס – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **רמי בן דוד**, סידני, אוסטרליה – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **יוסף יצחק הלוי גייקובס**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ בריסל, בלגיה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' ירוחם פישל הלוי גייקובס, כפר חב"ד; משפחת ר' דוד גולן, ירושלים.
- למשפחת ר' **יעשיה גלויברמן**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שמואל גלויברמן, לוד; משפחת ר' שלמה זלמן אלפרוביץ, כפר חב"ד; משפחת ר' ירמיהאל אלפרוביץ, ירושלים.
- למשפחת ר' **שמואל גלדציילר**, צפת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שמחה פנחס גלדציילר, עפולה; משפחת ר' אברהם

- אסייג, צפת.
- למשפחת ר' **יוסף גרין**, צפון מיאמי ביטש – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **דוד דה-ברעסער**, רחובות – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **אביעד דישראל**, קרית טבעון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מאיר דישראל, בני ברק; משפחת ר' מרדכי ברוך, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **לוי יצחק דרוץ**, מוסקבה – להולדת הבן; ולזקניהם מרת אביבה דרוץ, מוסקבה; משפחת ר' מענדל חנון קריציבסקי, תל ציון.
- למשפחת ר' **אליעזר הבר**, יוסטון – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **משה שמואל הלוי הורביץ**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יהודה צבי הלוי הורביץ, כפר חב"ד; משפחת ר' זאב וולף זלמנוב, כפר חב"ד; מרת זהבה קליין, נחלת הר חב"ד; מרת פערלא קליין, נחלת הר חב"ד.
- למשפחת ר' **מנחם מענדל הרטמן**, בני ברק – להולדת הבן **נחמן שלום שכנא**; ולזקניהם משפחת ר' רפאל צבי הרטמן, משפיע בקהילת חב"ד בית שמש; משפחת ר' יעקב בר מוחא, לוד.
- למשפחת ר' **מנחם מענדל וועג**, מגדל העמק – להולדת הבן; ולזקניהם מרת שושנה וועג, בני ברק.
- למשפחת ר' **יוסף יצחק זלמנוב**, צפת – להולדת הבן **ברוך**; ולזקניהם משפחת ר' זאב וואלף זלמנוב, כפר חב"ד; משפחת ר' מרדכי דב אלטיין, קראון הייטס.
- למשפחת ר' **יוסף טייטלבוים**, אוטבה – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **זאב טננבוים**, קראון הייטס – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **מרדכי טננבוים**, סידני – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת טננבוים; משפחת מילר.
- למשפחת ר' **אלפי הכהן כץ**, אילת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד הכהן כץ, ראשון לציון; משפחת ר' יצחק יפרח, קרית אתא.
- למשפחת ר' **יוסף ליפסקר**, מוסקבה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' ישראל ליפסקר, ראשון לציון; משפחת הרב ברוך בועז יורקוביץ, רב קהילת חב"ד לוד.
- למשפחת ר' **איתן ישראל נחמן לירן**, קרית אתא – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד לירן, קרית שמואל; משפחת ר' שמואל פאר, קרית שמואל.
- למשפחת ר' **מענדל מאסלעס**, קראון הייטס – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **שניאור זלמן מיכאלשילי**,

- לוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יצחק מיכאלשילי, לוד; משפחת ר' משה טטראשילי, נחלת הר חב"ד.
- למשפחת ר' **מנחם מענדל מיפעי**, ברקת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' עזריאל מיפעי, כפר חב"ד; משפחת ר' עובדיה מיפעי, ברקת; משפחת ר' סעדיה מעטוף, ברקת; משפחת ר' אריה עובדיה, כפר סבא; משפחת ר' ניסים עובדיה, כפר סבא; מרת רחל ניסים, נס ציונה.
- למשפחת ר' **יעשיהו סמטאנא**, מונטריאל – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' איסר סמטאנא, מונטריאל; משפחת ר' אלכסנדר סענדער ליברוב, מנציסטר.
- למשפחת ר' **יאיר סאנדוויס**, קראון הייטס – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **הלל סקופ**, מיל וואלי – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **יעקב פינקוביץ**, פתח תקוה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה קלנימוס פינקוביץ, חולון; משפחת ברבשטיין, פתח תקוה.
- למשפחת ר' **דוד פלדמן**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שלום פלדמן, כפר חב"ד; משפחת ר' שרגא פייטל סודקביץ, כפר חב"ד; משפחת ר' אפרים זלמן סודקביץ, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **יוסף פנונו**, חיפה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת פנונו, חיפה; משפחת רבינו, מנחמיה.
- למשפחת ר' **זאב קדנר**, קראון הייטס – להולדת הבן.
- למשפחת ר' **ישי קווין**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם מרת דבורה מונדשיין, ירושלים; מרת טובה אלטהוויז, כפר חב"ד; משפחת ר' ישראל אלינסון, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **יעקב זכריה קלויזנר**, ציריך, שוויץ – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יששכר דוד קלויזנר, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' משה אלעזר רפפורט, ציריך, שוויץ.
- למשפחת ר' **אלעד קנטור**, בת ים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד קנטור, פתח תקוה; משפחת ר' דוד נחמיה בן אהרן, ירושלים.
- למשפחת ר' **חיים קריספין**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דוד קריספין, לוד; משפחת ר' פנחס דדון, נחלת הר חב"ד.
- למשפחת ר' **אשר קריציבסקי**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ אומסק, רוסיה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מענדל חנון קריציבסקי, תל ציון; משפחת ר' שלמה מרגולין, כפר חב"ד; מרת חיה צביה גרוסמן, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **לוי יצחק רוטשטיין**, לונדון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' חגי

הר חבי"ד – להולדת הבת **שרה מלכה נחמה**;
 ולקניה משפחת ר' מנחם מענדל הלוי ברוד,
 כפר חבי"ד; משפחת ר' ישראל ברוך הלוי ברוד,
 כפר חבי"ד; משפחת ר' יצחק רודמן, פתח
 תקוה; משפחת ר' אברהם יהושע העשיל הר,
 נחלת הר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **בצלאל גבאי**, ירושלים – להולדת
 הבת **שרה מוריה**; ולקניה משפחת גבאי,
 ירושלים; משפחת טויטו, ביתר.
 • למשפחת ר' **סענדער גוזנדר**, פלאם הרבר –
 להולדת הבת.
 • למשפחת ר' **יחזקאל גולדשטיין**, שליח כ"ק
 אדי"ש מה"מ מריבה, ספרד – להולדת הבת;
 ולקניה משפחת ר' יעקב שלמה גולדשטיין,
 טרונוטו. משפחת ר' ישעיהו וובר, ירושלים.
 • למשפחת ר' **חיים גרינברג**, ביתר עלית –
 להולדת הבת; ולקניה משפחת ר' משה
 גרינברג, מנהל צא"ח בני ברק; משפחת ר' נתן
 וולף, נחלת הר חבי"ד; מרת פנטיה וולף, לוד.
 • למשפחת ר' **ברוך גרינביץ**, עמנואל – להולדת
 הבת **רבקה חנה**; ולקניה משפחת גרינביץ, בני
 ברק; מרת יהודית גרינברג, לוד.
 • למשפחת ר' **ישראל דוידוביץ**, פתח תקוה –
 להולדת הבת; ולקניה מרת נוחה דוידוביץ,
 בודפשט, הונגריה; משפחת ר' עוזר אלפרוביץ,
 ירושלים.
 • למשפחת ר' **מנחם מענדל והבה**, בני ברק –
 להולדת הבת; ולקניה משפחת ר' טובי והבה,
 בת ים; משפחת ר' יוסף והבה, חולון; מרת
 רחל אוחנה, בת ים; משפחת ר' אלימלך אלעזר
 פרנקל, בני ברק.
 • למשפחת ר' **מרדכי וולנברג**, קארדיף, אנגליה
 – להולדת הבת.
 • למשפחת ר' **שלום ווייט**, ירושלים – להולדת
 הבת **חיה מושקא מול**; ולקניה משפחת ווייט,
 אוסטרליה; משפחת ר' דוד מויאל, ירושלים.
 • למשפחת ר' **מנחם מענדל וויטמן**, קראון
 הייטס – להולדת הבת.
 • למשפחת ר' **יצחק ויינר**, בולטימור – להולדת
 הבת.
 • למשפחת ר' **שמואל וייט**, ירושלים – להולדת
 הבת **אסתר צינה**; ולקניה משפחת ר' שלום
 וייט, מנסייטר, אנגליה; משפחת ר' משה
 שלאס, ירושלים.
 • למשפחת ר' **יוסף ווענטש**, ירושלים – להולדת
 הבת.
 • למשפחת ר' **נחמן חן**, אלעד – להולדת הבת;
 ולקניה משפחת ר' יוסף שמעון חן, לונדון;
 משפחת ר' יצחק אופנר, בני ברק.
 • למשפחת ר' **מרדכי טלונר**, קראון הייטס –
 להולדת הבת. ולקניה משפחת הרב צבי הירש
 טלונר, דיין קהלת ליובאוויטש מלבורן. משפחת
 ר' יהודה לייב סרדלוב, קראון הייטס.
 • למשפחת ר' **חיים יאנג**, טרונוטו – להולדת
 הבת.
 • למשפחת ר' **יהודה הלוי לוי**, ראשון לציון –
 להולדת הבת; ולקניה משפחת ר' אליהו הלוי
 לוי, ראשון לציון; משפחת ר' אברהם אלקבץ,
 אנטוורפן, בלגיה.
 • למשפחת ר' **דוד ליברון**, שליח כ"ק אדי"ש
 מה"מ ברצלונה, ספרד – להולדת הבת.
 • למשפחת ר' **מאיר ליפסקר**, מלבורן – להולדת
 הבת.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל לסקר**, מגדל העמק
 – להולדת הבת; ולקניה מרת טובה לסקר,
 לוד; משפחת ר' משה צבי לסקר, בני ברק;
 משפחת ר' שמואל צבי דוד שנור, מגדל העמק;
 מרת איטא קיילא רוזנברג, לוד.
 • למשפחת ר' **פנחס מוזגורשוילי**, לוד – להולדת
 הבת; ולקניה משפחת ר' יצחק מוזגורשוילי,
 לוד; משפחת ר' גבריאל מירילשוילי, לוד.
 • למשפחת ר' **פנחס צבי מנדלסון**, נחלת הר
 חבי"ד – להולדת הבת; ולקניה משפחת ר'
 יעקב צבי מנדלסון, בני ברק; משפחת ר' צבי
 אליעזר שייקביץ, נחלת הר חבי"ד; משפחת ר'
 יצחק יונה מנדלסון, לוד; משפחת ר' דובער
 שייקביץ, כפר חבי"ד; משפחת ר' אליהו
 וולוביץ, נחלת הר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **יוסף סולטן**, קראון הייטס –
 להולדת הבת.
 • למשפחת ר' **יוסף טעמיועלס** – להולדת הבת.
 • למשפחת ר' **אברהם ברוך פבזנר**, קראון
 הייטס – להולדת הבת; ולקניה משפחת
 ר' יוסף יצחק פבזנר שליח כ"ק אדי"ש מה"מ
 ומנכ"ל מוסדות סיני, פריז; משפחת ר' מנחם
 מענדל רייצעס, קראון הייטס. משפחת הרב
 הלל פבזנר, ראבי"ד רבני ליובאוויטש צרפת.
 משפחת ר' ש' לוס דובער שאנוביץ, קראון
 הייטס. משפחת ר' יהושע יוזביץ מנכ"ל מוסדות
 תורת אמת, ירושלים.
 • למשפחת ר' **מענדל פינסון**, קראון הייטס –
 להולדת הבת **עלקא**; ולקניה משפחת ר' נחום
 פינסון; משפחת ר' פייטל לוי.
 • למשפחת ר' **דב קוק**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ
 חרקוב, אוקראינה – להולדת הבת; ולקניה
 משפחת ר' אליהו קוק, כפר חבי"ד; מרת
 פערלא קוק, כפר חבי"ד; משפחת ר' ישראל
 יוסף גרוזמן, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ מינסק,
 רוסייה; משפחת ר' מאיר צבי גרוזמן, ראש
 ישיבת חבי"ד תות"ל כפר חבי"ד; משפחת ר' דב
 בער רובינסון, לוד.
 • למשפחת ר' **מרדכי יונה קליין**, חולון –
 להולדת הבת **מושקא**; ולקניה משפחת קליין,
 מנסייטר; מרת פלדמן, ירושלים.
 • למשפחת ר' **אריה לייב קפלן**, צפת – להולדת
 הבת; ולקניה משפחת ר' אברהם ברוך קפלן,
 ירושלים; משפחת ר' שאול לייטר, מנכ"ל מכון
 אסט צפת.
 • למשפחת ר' **לוי ראסל**, לונדון – להולדת הבת;
 ולקניה משפחת ר' הירש גולדבלט, לונדון.
 • למשפחת ר' **חי ווטנברג**, צפת – להולדת
 הבת.
 • למשפחת ר' **דב בערל רינקין**, באר שבע –
 להולדת הבת; ולקניה משפחת ר' מענדל
 חיים רינקין, כפר חבי"ד; משפחת ר' יעקב חן,
 באר שבע.
 • למשפחת ר' **בנימין ירחמיאל שטרן**, קרית
 אתא – להולדת הבת **נחמה דינה**; ולקניה
 משפחת ר' שמואל שטרן, רחובות; משפחת ר'
 צבי אורבן, קרית אתא.
 • למשפחת ר' **שמואל שטרסברג**, כפר חבי"ד
 – להולדת הבת; ולקניה מרת שולמית
 שטרסברג, ירושלים; משפחת ר' גרשון
 סודקביץ, כפר חבי"ד; משפחת ר' אפרים זלמן
 סודקביץ, כפר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **ירחמיאל שיף**, לוד – להולדת
 הבת; ולקניה משפחת ר' גרשון דובער שיף,

לוד; משפחת ר' משה לבנהרץ, כפר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **אהרן שמיט**, ירושלים – להולדת
 הבת **אמונה איידל**; ולקניה משפחת ר' דוד
 שמיט, ירושלים; משפחת ר' מאיר וייסגלס,
 ספרד.
הגיעו למצוות
 • למשפחת ר' **יעקב אריאלי**, כפר חבי"ד – להגיע
 הבן התי **יהודה למצוות**.
 • למשפחת **בנימין**, שיקגו – להגיע הבן התי
ישראל דוד למצוות.
 • למשפחת ר' **שמואל בריכטא**, נצרת עלית –
 להגיע הבן התי **שניאור זלמן למצוות**; ולקניהם
 משפחת ר' אברהם בריכטא, בני ברק; מרת
 לאה מן, נצרת עלית.
 • למשפחת ר' **ברוך שלמה גולדשטיין**, לוד –
 להגיע הבן התי **מנחם מענדל למצוות**.
 • למשפחת ר' **יוסף יצחק גוראריה**, משפיע
 בדטרויט, מישיגן – להגיע הבן התי **אברהם
 ישעיהו למצוות**; ולקניהם משפחת ר' שלום
 דובער רסקין, לונדון.
 • למשפחת ר' **יהודה לייב הייז**, לונדון – להגיע
 הבן התי **מנחם מענדל למצוות**.
 • למשפחת ר' **חיים יוסף וייספיטש**, ירושלים –
 להגיע הבן התי **מנחם עמנואל יעקב למצוות**.
 • למשפחת ר' **בועז לרנר**, נחלת הר חבי"ד –
 להגיע הבן התי **יעקב למצוות**.
 • למשפחת ר' **בן ציון מיכאלשוילי**, לוד – להגיע
 הבן התי **שבתי שמואל זאב למצוות**; ולקניהם
 משפחת ר' יצחק מיכאלשוילי, לוד; משפחת ר'
 יעקב מיכאלשוילי, כפר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **שניב עמית**, בית שמש – להגיע
 הבן התי **שמואל למצוות**.
 • למשפחת ר' **גרשון קאפשטיין**, לונדון – להגיע
 הבן התי **מנחם מענדל למצוות**.
 • למשפחת **קעלער**, קראון הייטס – להגיע הבן
 התי **מנחם מענדל למצוות**.
 • למשפחת ר' **פנחס רייבין**, לונדון – להגיע הבן
 התי **מנחם מענדל למצוות**; ולקניהם משפחת
 ר' יוסף חיים טעלער, לונדון.
 • למשפחת **רסקין**, קראון הייטס – להגיע הבן
 התי **מענדל למצוות**.
באו בקשרי שידוכין
 • למשפחת ר' **יקותיאל אביב**, ראשון לציון –
 לבוא הבן התי **מאיר יצחק** בקשרי שידוכין עבי"ג
 רחל למשפחת ר' **ראובן אברמוב**, נתניה.
 • למשפחת ר' **יהודה לייב איטקין**, פנסילבניה –
 לבוא הבן התי **לוי** בקשרי שידוכין עבי"ג **מושקא**
 למשפחת ר' **יהושע מרוזוב**, קראון הייטס.
 • למשפחת **בוגנים**, בני ברק – לבוא הבן התי
ניסים בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה** למשפחת
טייב, צפת.
 • למשפחת ר' **יונתן גודמן**, כפר חבי"ד – לבוא
 הבן התי **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עבי"ג
 רחל למשפחת ר' **אשר ליבלדץ**, קראון הייטס.
 • למשפחת **גולדשטיין**, טרונוטו – לבוא הבן
 התי **שלום** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה מושקא**
 למשפחת **והנפלד**, מלבורן.
 • למשפחת **גולדשמיט**, קראון הייטס – לבוא
 הבן התי **נחום** בקשרי שידוכין עבי"ג **מרים**
 למשפחת **פרידמן**, מונטריאול.
 • למשפחת **גורקאוו**, מונטריאול – לבוא הבן

התי **אליעזר** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה מושקא**
 למשפחת **קעסלער**, קראון הייטס.
 • למשפחת ר' **שלום גמליאל**, ירושלים – לבוא
 הבן התי **שמואל** בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה**
 למשפחת ר' **מיכאל קולט**, קרית אתא.
 • למשפחת **גורסברג**, מלבורן – לבוא הבן התי
בנימין בקשרי שידוכין עבי"ג **מרייטא** למשפחת
דהן, לוג ביטש, קליפורניה.
 • למשפחת **הובער**, ס. לואיס – לבוא הבן התי
יוסף יצחק בקשרי שידוכין עבי"ג **ברכה שינדל**
 למשפחת **רינגלר**, פיטסבורג.
 • למשפחת **הוט**, מונסי – לבוא הבן התי **יוסף**
 בקשרי שידוכין עבי"ג **טובה** למשפחת **סיגל**,
 קראון הייטס.
 • למשפחת ר' **דוד וילאנסקי**, שליח כ"ק אדי"ש
 מה"מ אליזבט – לבוא הבן התי **מענדל** בקשרי
 שידוכין עבי"ג **רבקה** למשפחת ר' **יוסף יצחק**
אלישביץ, בורו פארק.
 • למשפחת ר' **דוד חנה ועקיני**, שליח כ"ק
 אדי"ש מה"מ מנחמיה – לבוא הבן התי **אלעזר**
שמעון בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה מושקא**
 למשפחת ר' **שמעון אמיתי**, כפר חבי"ד;
 ולקניה מרת רחל ועקיני, טבריה; מרת לאה
 אמיתי, כפר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **יוסף חדד**, כפר חבי"ד – לבוא
 הבן התי **דוד אהרן** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה**
מושקא למשפחת ר' **מאיר אביטובל**, בני ברק.
 • למשפחת ר' **יגאל חמקון**, בת ים – לבוא
 הבן התי **עמוס** בקשרי שידוכין עבי"ג **בת אל**
 למשפחת ר' **שלמה מויאל**, עפולה.
 • למשפחת ר' **אהרן הכהן כהן**, תל אביב – לבוא
 הבן התי **בניאל הכהן** בקשרי שידוכין עבי"ג
רוחמה למשפחת ר' **אורי תני**, פתח תקוה.
 • למשפחת **כהן**, בולטימור – לבוא הבן התי **נח**
כהן בקשרי שידוכין עבי"ג **פרומא** למשפחת
אונסטר, בולטימור.
 • למשפחת ר' **ישעיה כץ**, קרית גת – לבוא הבן
 התי **צבי** בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה** למשפחת
 ר' **שלמה גרינפלד**, כפר חבי"ד; ולקניהם מרת
 גרינפלד, ירושלים; מרת רטובסקי, כפר חבי"ד.
 • למשפחת ר' **יונתן לואיס**, קראון הייטס –
 לבוא הבן התי **יוסף יצחק** בקשרי שידוכין עבי"ג
נחמה למשפחת ר' **מאיר חן**, קראון הייטס.
 • למשפחת ר' **אליעזר ליין**, קראון הייטס –
 לבוא הבן התי **מענדל** בקשרי שידוכין עבי"ג **רחל**
 למשפחת ר' **משה הכהן כהן**, קראון הייטס.
 • למשפחת **לזאנ**, קראון הייטס – לבוא הבן
 התי **נתן** בקשרי שידוכין עבי"ג **רבקה** למשפחת
מאס, סידיני.
 • למשפחת **לאנג**, קראון הייטס – לבוא הבן התי
שניאור בקשרי שידוכין עבי"ג **מרים** למשפחת
טלישביסקי, מלבורן.
 • למשפחת ר' **יעקב לורוס**, שליח כ"ק אדי"ש
 מה"מ פרימינגהם, מסצ'וסטס – לבוא הבן
 התי **משה לייב** בקשרי שידוכין עבי"ג **ליבי**
דינאל למשפחת **ווינברגר**, אנטוורפן, בלגיה.
 • למשפחת **ליטקאווסקי**, מונסי, ניו גרסי –
 לבוא הבן התי **שמעון** בקשרי שידוכין עבי"ג
נחמה דינה למשפחת **חן קווינס**.
 • למשפחת **לימאץ**, ברוקלין – לבוא הבן התי
אריה בקשרי שידוכין עבי"ג **רבקה** למשפחת
ואן-עטן, סקרמנטו, קליפורניה.
 • למשפחת ר' **יעקב מיר**, מוריסטאן – לבוא
 הבן התי **יהודה חי** בקשרי שידוכין עבי"ג **ברכה**
 למשפחת ר' **יהושע בלקוני**, בורו פארק.
 • למשפחת ר' **ברוך ממו**, ירושלים – לבוא הבן
 התי **חיים שמואל יוס** טוב בקשרי שידוכין עבי"ג

אלישבע למשפחת **שנבל**, ראשון לציון.

- למשפחת ר' **יצחק מן**, אוק פארק, משיגן
- לבוא הבן התי **מענדל** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **ברוך אהרן הוס**, מונטריאל.
- למשפחת **סטוליאר**, אשקלון – לבוא הבן התי **דניאל** בקשרי שידוכין עבי"ג **אירה** למשפחת **פלדמן**, באר שבע.
- למשפחת **סיימון**, דלמר, ניו יורק – לבוא הבן התי **זלמן** בקשרי שידוכין עבי"ג **חנה** למשפחת **שכטמן**, מילוואקי, וויסקונסין.
- למשפחת **עבערס**, אמרספורט, הולנד – לבוא הבן התי **אלימלך** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה** למשפחת ר' **חיים ברוך הלברשטאם**, קראון הייטס.
- למשפחת **עמלען**, ניו יורק – לבוא הבן התי **שמעון** בקשרי שידוכין עבי"ג **מאירה** למשפחת **קנר**, בולטימור.
- למשפחת **מדרמן**, סינסינטי, אוהיו – לבוא הבן התי **אלי** בקשרי שידוכין עבי"ג **שיינא** למשפחת **טורין**, סינסינטי, אוהיו.
- למשפחת ר' **שבתאי צייטון**, יוהנסבורג – לבוא הבן התי **יעקב** בקשרי שידוכין עבי"ג **מושקא** למשפחת ר' **מיכאל גוראריה**, שלח כ"ק אד"ש מהי"מ סידני, אוסטרליה.
- למשפחת ר' **רון קולטון**, ירושלים – לבוא הבן התי **משה יאיר** בקשרי שידוכין עבי"ג **לאה** למשפחת ר' **מרדכי גולליק**, נחלת הר חב"ד.
- למשפחת ר' **ראובן קוסאשילי**, לוד – לבוא הבן התי **יעקב** בקשרי שידוכין עבי"ג **רות** למשפחת ר' **איתן אברמוב**, לוד.
- למשפחת ר' **אלון קייזר**, רמת גן – לבוא הבן התי **בועז** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה** למשפחת ר' **צבי שטיינמן**, בני ברק.
- למשפחת ר' **גד ראובני**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי **לוי יצחק** בקשרי שידוכין עבי"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **רפאל מגור**, כפר געזון.
- למשפחת **רוזנמן**, רחובות – לבוא הבן התי **טל** בקשרי שידוכין עבי"ג **צביה** למשפחת **קליימן**, אפרת.
- למשפחת **שקולניקוב**, שיקגו – לבוא הבן התי **זאב** בקשרי שידוכין עבי"ג **מרים** למשפחת **רפאלטון**, פאלו אלטו, קליפורניה.
- למשפחת ר' **ציון שרעבי**, בני ברק – לבוא הבן התי **יוסף יצחק** בקשרי שידוכין עבי"ג **שרה** למשפחת ר' **חיים גדסי**, לוד.

הקימו בית בישראל - בית חב"ד

- למשפחת ר' **אשר אבנטובל**, באר שבע – לנישואי הבן התי **צוריאל** עבי"ג **מבשרת** למשפחת **מטלובסקי**, ירושלים.
- למשפחת ר' **רפאל אוטמזין**, כפר חב"ד – לנישואי הבן התי **שניאור זלמן** עבי"ג **שירן** למשפחת ר' **דוד כהן**, קרית גת.
- למשפחת ר' **מיכאל אייזנפלד**, צרפת

- לנישואי הבן התי **ציון** עבי"ג **לאה ברכה** למשפחת ר' **מאיר למברוז**, ביתר עלית.
- למשפחת **באום**, צפת – לנישואי הבן התי **גרשון חיים** עבי"ג **מרים** למשפחת **שמאלברג**, קראון הייטס.
- למשפחת **בונארדעל**, אוונטורה – לנישואי הבן התי **לוי** עבי"ג **אסתר** למשפחת **הרשקוביץ**, קראון הייטס.
- למשפחת ר' **ראובן בורוק**, בואנוס איירס – לנישואי הבן התי **גבריאל** עבי"ג **רבקה** למשפחת ר' **יעקב סגל**, תל אביב.
- למשפחת ר' **חביב ביטון**, כפר חב"ד – לנישואי הבן התי **אלחנן** עבי"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **מרדכי עוז**, ביתר עלית.
- למשפחת **בלאכמן**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי **זלמן** עבי"ג **שושנה** למשפחת **גודמן**, מלברון, אוסטרליה.
- למשפחת ר' **יצחק בליז'ינסקי**, נחלת הר חב"ד – לנישואי הבן התי **מנחם מענדל** עבי"ג **ציפורה** למשפחת ר' **גרשון פרנסקי**, בת עין; ולזקניהם משפחת ר' שניאור זלמן גורודצקי, נחלת הר חב"ד; מרת אסתר ברנד.
- למשפחת ר' **עמרם בן שבו**, ראשון לציון – לנישואי הבן התי **ליאור יוסף** עבי"ג **תהילה** למשפחת ר' **יוסף הכהן כהן**, רחובות.
- למשפחת ר' **דוד בריקמן**, לוד – לנישואי הבן התי **חיים אריה** עבי"ג **סיון** למשפחת ר' **יששכר מעלם**, רחובות; ולזקניהם משפחת ר' יצחק בריקמן, בני ברק; משפחת ר' יעקב איסר מינסקי, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **יוסף גול**, צרפת עלית – לנישואי הבן התי **ישראל** עבי"ג **אורטל** למשפחת ר' **משה דוד בן-יעקב**, קרית אתא; ולזקניהם מרת יעל גול, תל אביב.
- למשפחת ר' **יהודה דארודר**, צרפת – לנישואי הבן התי **אברהם** עבי"ג **שרה רייזל** למשפחת ר' **צבי רטובסקי**, צפת; ולזקניהם משפחת ר' דובער רטובסקי, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **יוסף דהן**, כפר חב"ד – לנישואי הבן התי **ישראל חיים** עבי"ג **רעות** **שולמית** למשפחת ר' **יונתן אוחנה**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' יחיאל דהן, נתיבות; משפחת ר' שמעון אוחנה, כפר חב"ד.
- למשפחת **דייטש**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי **ישראל** עבי"ג **מושקא** למשפחת ר' **יוסף לרמן**, שלח כ"ק אד"ש מהי"מ אטלנטה, ג'ורג'יה.
- למשפחת **הופאיה**, צפון מיאמי ביטש – לנישואי הבן התי **אפרים** עבי"ג **רבקה** למשפחת **רוד**, צפון מיאמי ביטש.
- למשפחת ר' **אברהם לייב הכהן הופמן**, נחלת הר חב"ד – לנישואי הבן התי **ישראל יוסף הכהן** עבי"ג **אסתר נחמה דינה** למשפחת ר' **מיכאל**

לייב דוברי, צפת.

- למשפחת ר' **מנחם דב הלר**, צפת – לנישואי הבן התי **יהונתן** עבי"ג **חנה** למשפחת ר' **רחמים ג'רוף**, עפולה.
- למשפחת ר' **יעקב הרשקוף**, ירושלים – לנישואי הבן התי **יוסף מנחם** עבי"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **שלמה יהודה הלוי סגל**, שלח כ"ק אד"ש מהי"מ עפולה; ולזקניהם משפחת ר' אברהם יצחק רוזנבום, ירושלים; משפחת ר' מרדכי זלמן הלוי סגל, ירושלים; משפחת ר' דוד אלכסנדר זושא קעניג, ירושלים.
- למשפחת **זאק** – לנישואי הבן התי **אלון** עבי"ג **אורלי** למשפחת **שולער**, לוס אנג'לס.
- למשפחת **זקון**, בורו פארק – לנישואי הבן התי **שמעון** עבי"ג **חן** למשפחת ר' **דניאל בלמש**, (כפר שמאי) כפר חב"ד.
- למשפחת **זקלט**, מונטריאל – לנישואי הבן התי **מוסקא** למשפחת ר' **שמואל ברוק**, קראון הייטס.
- למשפחת ר' **יצחק חזן**, בני ברק – לנישואי הבן התי **מנחם מענדל** עבי"ג **שרית** למשפחת ר' **אברהם אלשילי**, לוד.
- למשפחת ר' **מרדכי הכהן כהן**, לוד – לנישואי הבן התי **ישראל דוד הכהן** עבי"ג **יהודית** למשפחת ר' **דוד שמעון חזד**, מגדל העמק.
- למשפחת ר' **רפאל הכהן כהן**, ירושלים-ברזיל – לנישואי הבן התי **חיים הכהן** עבי"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **גדעון טרני**, צפת.
- למשפחת ר' **דוד יהודה לייאנס**, אשדוד – לנישואי הבן התי **אהרן חיים** עבי"ג **דבורה לאה גאולה** למשפחת ר' הרב **מנחם מענדל ברוך הלוי זלפא**, שלח כ"ק אד"ש מהי"מ ורב קהילת חב"ד נתניה; ולזקניהם משפחת ר' יצחק זאב הלוי זלפא, ירושלים; משפחת ר' חיים מנחם טייכטל, ירושלים.
- למשפחת **לסקר**, מונטריאל – לנישואי הבן התי **מנחם יצחק** עבי"ג **אסתר רות** למשפחת **אפעלאום**, בואנוס איירס, ארגנטינה.
- למשפחת ר' **דוד מוריס**, כפר חב"ד – לנישואי הבן התי **מנחם אשר** עבי"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **יצחק ערד**, ר"י חב"ד ידעתי רחובות; ולזקניהם משפחת ר' מאיר ערד, רחובות; מרת מרים כהן-גינדי.
- למשפחת **מזרחי**, רחובות – לנישואי הבן התי **חננאל** עבי"ג **בת חן** למשפחת ר' **ישראל מעטוף**, לוד.
- למשפחת **נרסיר**, ירושלים – לנישואי הבן התי **שניאור זלמן** עבי"ג **קון** למשפחת ר' **שמעון שבח**, קרית אתא.
- למשפחת ר' **דוד סודרי**, ירושלים – לנישואי הבן התי **רפאל** עבי"ג **שטערנא** למשפחת ר' **עמיקם שורץ**, ירושלים.
- למשפחת **עמנואל**, שיקגו – לנישואי הבן התי **מאיר** עבי"ג

מרים למשפחת רובינס, מילווקי.

- למשפחת ר' **משה קוטלרסקי**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי **ישראל** עבי"ג **חיה** למשפחת ר' **יוסף יצחק קסלמן**, אוק פארק, משיגן; ולזקניהם משפחת ר' צבי הירש קוטלרסקי, קראון הייטס. משפחת מהי"מ, קליבלנד; מרת דבורה לאה קסלמן, כפר חב"ד.
- למשפחת **רבינו**, מונטריאל – לנישואי הבן התי **אבישי** עבי"ג **חיה שרה** למשפחת **רובין**, נווה צוף.
- למשפחת ר' **שלמה רוזנברג**, מגי"ל שיבת תות"ל בני ברק – לנישואי הבן התי **משה מרדכי** עבי"ג **רבקה** למשפחת **וילהלם**, ירושלים; ולזקניהם משפחת ר' משה אהרן וילהלם, ירושלים; מרת דינה קעניג, ירושלים.
- למשפחת ר' **משה רוזנשיין**, חולון – לנישואי הבן התי **אלון** עבי"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **יוסף ספייטר**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' שאול רוזנשיין, חולון; משפחת ר' שלמה ביביאן, חולון; משפחת ר' שמואל ספייטר, ניו ג'רסי; מרת פאני עמר, כפר חב"ד.
- למשפחת ר' **בן ציון רסקין**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי **הירש** עבי"ג **לאה שיינא** למשפחת ר' **שלמה לואיס**, לונדון; ולזקניהם משפחת ר' שלום דובער רסקין, לונדון.
- למשפחת ר' **דניאל שאבי**, כפר חב"ד – לנישואי הבן התי **יוסף יצחק** עבי"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **שבתאי פישר**, שלח כ"ק אד"ש מהי"מ בעת שמואל.
- למשפחת ר' **אריאל שיינר**, נחלת הר חב"ד – לנישואי הבן התי **שלום דובער** עבי"ג **מור חיה מושקא** למשפחת ר' **יהושע ברק**, צרפת עלית.
- למשפחת ר' **אריה שלוש**, ירושלים – לנישואי הבן התי **מיכאל אורטל** למשפחת ר' **מיכאל חזד**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי זלמן הלוי סגל, ירושלים; משפחת ר' דוד אלכסנדר זושא קעניג, ירושלים; מרת שושנה צייזלר; מרת לאה הברמן, חדרה.

לעדכונים - שלחו מייל: chsidim@gmail.com

במתנה

צבאות היסק

העלון
לילדי אנ"ש

ערש"ק
פרשת נצבים
כ"ו אלול ה'תשס"ח

165

חיים עם הזמן

תנועת הנוער
'צבאות השם' ארה"ק

2 הקהל עם המלך

משיח יום יום

6 קשרים

סיפור בהמשכים

9 מה דעתכם?

חילים בהפסקה

של העבודה שלו, המשיך יענקי, מחייק. "והנה, עכשי הגיעה לה שנת הקהל, וזו המנוחה הכי טובה... סיכמו של יום, ה... לנחו!"

"אבל גם בשמיטה היהודי נחו!" עייפותו של איציק לא השפיעה על הזיכרון שלו... "נכון, אבל בשמיטה מנוחת היהודי היא מנוחה שבאה מהעבודה האישית שלו, כעת הוא יודע שכל רכושו ומעשיו הם של הקב"ה, ובזה כל יהודי שונה מחברו. מה-שאיין-כן המנוחה של שנת הקהל, היא מנוחה שבה היהודי שוכח מהמציאות שלו – הוא כעת מתבטל לקדוש ברוך הוא. כולם, לא משנה איך ומה הם, בטלים בשנה זו: האנשים, הנשים, הטף והגרים. כולם נמצאים באותו מעמד ומצב! – כולם באים ומקבלים מהמלך את ההתחזקות ביראת ה'".

"אהה" הפיהוק האחרון של איציק היה מתוך הבנה... ויענקי סיכם: "כעת, כשאנחנו נוסעים לרבי מלך המשיח בראש השנה של שנת הקהל, הוא יהיה שונה מראש השנה של שנת שמיטה, שכן – החשבון נפש שלנו יהיה כמו של כולם, חשבון נפש מתוך התבטלות לקדוש ברוך הוא...". עינוי הטובות כמו אישורו לאיציק להתחיל בקריאת שמע, טרם ייעצמו שמורות עיניו...

שאון מנועי הסילון לא נשמע מבעד למסדרון המיוחד המוביל לבטן המטוס. מחשבותיו של איציק היו מעבר למקום הנוכחי בו עמד, עד-כדי-כך שמדי כמה דקות, צריך היה יענקי, הבחור המלווה, לנער אותו מחלומותיו. "תתקדם, אנחנו מעכבים את התורה..."

הם עמדו בשרוול המיוחד של מטוס ה'בואינג' לניו-יורק, ל-770. השנה – שנת 'הקהל' היא, ואיציק הוא חייל צעיר של הרבי שעשה את כל המאמצים, בגשמיות וברוחניות, לבוא ולהסתופף בראש השנה בחצרות קדשנו.

החושך שניבט מבעד לחלונות המטוס זירז אותו לומר קריאת-שמע שעל המיטה. בקושי היה לו זמן לחשוב על כל היום הלחץ שהוא עבר – החל מאריזת המזוודות, הנסיעה ברגע האחרון, הבידוק בשדה התעופה, וכלה בתפילת מעריב בבית חב"ד, באולם היוצאים.

"אתה נראה ממש כמו אחרי שמיטה", פלט יענקי משפט סתום, כשראה את העייפות של איציק. "מה?" לא הבין האחרון, ומיהר לשים יד על פיו שנפתח לפיהוק עייף. "אתה נראה כמו יהודי שעבר שבע שנים, של חרישה, זריעה, עבודה בשדה שכללה לבסוף קצירה ואריזה, ובשנה השביעית הוא נח מכל המטלות

(ע"פ לקו"ש חי"ט ע' 244)

הקהל את העם
האנשים הנשים

והתעורר

מדור מיוחד לרגל
שנת הקהל • עמוד 4

'הקהל' עם המלך

רשות להשאר בארץ.

לא, שאף אחד לא יטעה לחשב. דודי רוצה מאד להיות אצל הרבי בחדש החגים. אולם יש מכשול אחד קטן-גדול, הוא פוחד מהטיסה.

'אולי ישנה היום עדין אפשרות לנסע באניה?' משתעשע דודי לעתים במחשבות דמיוניות. אף לאחר רגעים מספר של חלום מתוק, הוא אומר לעצמו: 'ומי מבטיח לי שלא אפחד גם מנסיעה באניה?'

אך מה אפשר לעשות? בכל פעם שדודי רק מתחיל לדמין את עצמו יושב במטוס, כשגלגליו מתנתקים מהארץ והוא ממריא אל על, בין העננים, הוא חש צמרמורת העוברת בכל גופו. להיות שתים עשרה שעות למעלה - תלוי בין שמים וארץ? על זה הוא לא מסגל לחשב.

אולם גם לספר

איור: לאה

על כך למישהו מתבייש דודי. 'כלם נוסעים!' כך בודאי יגידו לו. 'שטיות, זה בכלל לא מפחיד', יבטלו אחרים את דבריו. 'וחוץ מזה אתה לא נוסע לבד, ההורים שלך אתה, יטען מי שיטען.

כך הטענות הללו אולי הגיוניות, אבל את הפחד - הן אינן מפגיגות.

"... על מצות הקהל" מרב שהיה שקוע במחשבותיו המטרידות,

"אתה נוסע?"

"ואתה, מתי אתה נוסע?"

"לכל 'תשרי', או רק לסוכות?"

"עם מי אתה נוסע?"

שאלות מסוג זה הפכו לשאלות הנפוצות ביותר בכתתו של דודי במהלך השבוע האחרון. ראש השנה המתקרב, ונסיעתם של ילדים רבים מן הכתה לרבי מלך המשיח לכל חדש תשרי או לחלקו היו לשיחת היום.

"נו, דודי, מה אתה?" בני הבחין פי דודי משתדל להתחמק משיחה בנושא. "אתה לא מתכוון לומר לי שדוקא אתה לא נוסע? זה כלל לא מתאים לך!"

"נראה, אני עדין לא יודע." השיב דודי בשפה רפה. "לראש השנה - לא נראה לי."

המורה המורה בפתח הכתה גאל את דודי מהצרך להמשיך ולהסביר. בני ודודי מהרו לתפס את מקומותיהם, והשיחה נפסקה בינתיים.

דודי המשיך להרהר בדבר. וכי מה יאמר לבני? נכון, מצד אחד הוא מאד רוצה לנסע. כלם מדברים על החשיבות של הנסיעה. אבא מתכנן שכל המשפחה תסע לקראת חג הסוכות, והוא... משהו בלב מתכוין לו בכל פעם שמדברים על הנסיעה. כן, הוא עוד לא אמר דבר לאבא. אבל אולי כשההכנות יצברו תאוצה רבה יותר, והוא יראה שהם אכן נוסעים, אולי אז יעזו לפתח את הפה ולבקש מאבא

כסף בכרטיס לניו יורק?"

המורה חיה: "תראה, דודי, הרבי מלך המשיח אומר שמצד אחד - אדם צריך להאמין שמשיח מגיע בכל רגע. אולם מצד שני, הוא יכל וצריך לעשות תכניות להתקדמות בעניני תורה ומצוות לפי המצב הגלוי - העכשווי."

לכן, התפקיד שלנו עכשו הוא להתכונן ל'הקהל' - ל'תשרי' ב-770 במקומו הגלוי. כפי שהרבי הורה. כל אחד שיכל צריך להשתדל ולהתאמץ כמה שיותר להגיע לרבי ל'תשרי', או לחלק ממנו. לא משנה מהם הקשיים העומדים לפניו. הוראתו של הרבי עומדת מעל הכל. ובדאי הקב"ה והרבי יעזרו לכל אחד ואחד שרוצה להגיע, להתגבר על המניעות והעכובים שלו.

כמוכן שכל התכניות נעשות מתוך אמונה איתנה שתכף ומיד משיח מגיע - ואת כרטיס הטיסה נוכל רק לשמור ולהראות. 'הנה, גם בגלות התכוננו ככל יכלתנו להגיע ל'הקהל'."

"חוץ מזה, שכשמשוח יבוא לא יחסר לנו כסף, כך שלא נפסיד שום דבר מהכסף שהשקענו ברכישת הכרטיס שלא בא לשמוש". העיר לוי בחיוך.

המורה חיה אף הוא. "הדבר החשוב ביותר, ילדים, הוא להתכונן ל'הקהל' במעשים טובים, ולהמשיך ולהתפלל, לחכות ולצפות שתכף ומיד הרבי מלך המשיח מתגלה. ואנו נזכה לטוס - לא במטוס - אלא בעננים - ל'הקהל' בבית המקדש."

'מזה בדאי שלא אפחד' הרהר דודי לעצמו. הוא נשם עמקות, עתה חש הקלה רבה יותר. דברי המורה על חשיבות 'הקהל' חרף הקשיים, חדרו ללבו. הוא לא יאמר לאבא מאומה, לא יבקש להשאיר בארץ. הוא יצטרף בשמחה לתכנית המשפחתית של נסיעה ל'תשרי' אל המלך. ובדאי שבזכות זה תכף ומיד יזכה להתגלות של הרבי מלך המשיח, ול'הקהל' קרוב הרבה יותר, ללא פחד מרחוק באוויר.

הפסיד דודי מספר מלים מדבריו של המורה. הוא הטא און.

"תארו לעצמכם, ילדים, כיצד היה בית המקדש נראה בזמן מצות הקהל. פעם בשבע שנים, לאחר שנת השמטה - היו כל בני ישראל מגיעים לבית המקדש לחג הסכות. כל עם ישראל! ללא יוצא מן הכלל. אנשים, נשים ואפילו ילדים קטנים.

עצמו לרגע עיניים, ילדים, ותדמינו לעצמכם מיליוני אנשים ממלאים את בית המקדש. כלם, כלם מקשיבים בדממה אל המלך הקורא בתורה.

זוהי מצות הקהל, כלם צריכים להגיע. החל מהתינוקות הקטנים ביותר - שלכאורה אינם מבינים מאומה. עד למבגרים ולזקנים שבעם. זהו מעמד של אחדות כל עם ישראל. כלם באים לשמע את דברי התורה מפי המלך, ללמוד לראיה את ה'. אף אחד לא נשאר בבית."

המורה השיט מבטו על פני התלמידים. נראה שחלקם שקעו בדמיון המעמד.

"השנה הבאה, ילדים, היא שנת הקהל. הרבי מלך המשיח דבר פעמים רבות על החשיבות של שנת הקהל, על החשיבות של להגיע לרבי בשנה הזו. מי שהיה פעם ב-770 אצל הרבי מלך המשיח, וגם כל מי שמכיר את המקום - אפילו רק מתמונות. שינסה לדמין לעצמו את 770 מלא אנשים מפה לפה, ילדים, תינוקות, זקנים וצעירים, נערים ובחורים. איזו זכות זו להיות במקום כזה בזמן כזה.

כלנו מקוים ומיחלים, שעד שאנו עושים תכניות, קונים כרטיסי טיסה, מתארגנים לשהיה ב'קראון הייטס', יתגלה הרבי מלך המשיח ונקדם את ההקהל כפשוטו ממש, בקלות יתרה. במקום להטלטל שעות בדרכים, בטיסות ובנסיעות ארוכות - יביאו אותנו העננים בקלות ובמהירות הישר לבית המקדש. שם נצטופף כלנו יחד עם כל עם ישראל, ונראה את הרבי מלך המשיח - במלוא תפארתו."

דודי הרים את אצבעו. "המורה", שאל. "אם כך, אולי חבל להשקיע

בראש השנה עם ישראל פועלים את "בנין המלכות", ומעוררים מחדש את הרצון של הקדוש ברוך הוא למלך. **בערב** ראש השנה החיות של העולם "נרדמת", כביכול, ועליו, בני ישראל, לעורר אותה מחדש על ידי התפילות. **מלכות** הקדוש ברוך הוא קשורה עם מלכותו של מלך המשיח. **לכן**, נוהגים בראש-השנה לקשר את המלכות הקדוש ברוך הוא עם המלכות של מלך המשיח מתוך חיות חדשה. **את** המלכות פועלים בראש השנה בשלושה שלבים: במחשבה, בדיבור ובמעשה. **במעשה** - על ידי התקיעה בשופר (שופרות), בדיבור - על ידי הכרזת "יחי המלך" (מלכויות), ובמחשבה - על ידי הכוונה והמחשבה (זכרונות).

מי ידע?

קשרים

פרק ט'

|| מכתב מארץ רחוקה

מרירה סוררת: מי יודע לכמה זמן יחזיק השיפוץ הזה מעמד? מי יודע אם לא בעוד ימים ספורים ינחת כאן טיל נוסף ויהרוס את כל מה ששופץ ותוקן כבר?

"אמא, בואי תעזרי לי בשעורי בית!" קולה של טלי הקטנה נישא מן החדר, מנער אותה מהרהוריה. אילנה פנתה לסייע לביתה, משתדלת להתרכז בתרגילי החשבון של הילדה, ולשכוח מהמחשבות המטרידות.

לונדון, התש"ו

"סוף סוף החורף מתחיל לעזוב אותנו." יוסף שחרר את הצעיף מצווארו, ופתח את כפתורי הסוודר. "בבוקר היה עדיין כל כך קה, כך שהיינו זקוקים לבגדים מחממים במיוחד, אבל עכשיו, ברוך ה', התחמם יותר, ואפשר להוריד קצת מהשכבות הרבות שעל גופנו."

חיים הנהן בראשו, ועודו מסיר את כובעו מעל ראשו. "גם אני שמח שהחורף מתחיל לעזוב אותנו." אמר לאיטו. "אבל לא רק בגלל שאהיה מסורבל פחות בבגדיי. יש לי סיבה טובה הרבה יותר לשמחה. אם החורף עוזב אותנו, משמע שפסח מתקרב. ובפסח, בעזרת ה', ישוב אבי הביתה." את המלים האחרונות אמר בנימה עולצת משהו.

"אתה צודק." יוסף הביט ב"תאומו" בהבנה. "אני מניח שאתה מצפה לכך בקוצר רוח."

"אין לך מושג עד כמה." חיים היטיב את אחיזתו בתיק. "אבי הבטיח לי שישלח לי מכתבים מדי חודש בחודשו. אולם עד עתה, פרט לגלויה קצרה בה כתב: 'הגעתי ב"ה בשלום, הכל בסדר!' לא קבלתי יותר מאומה. אני מצפה בכליון עיניים למכתב מאבי, ובעצם - הייתי שמח לו היה שב עתה הביתה, או ליתר דיוק - אילו לא היה נוסע כלל וכלל."

"כל כך רע לך אצלנו?" סנט בו יוסף בנימה מבודחת משהו.

"חלילה!" נחרד חיים. "אך אני מאמין כי לו אתה היית במקומי היית מסכים עימי בפה מלא. האירוח שלכם הוא נפלא ומיוחד, גם

שדרות, חורף ה'תשס"ז

"אמא, אני הולך לדניאל." קרא קובי.

"לדניאל?" אילנה נחפזה אל הדלת. בימים טרופים שכאלו היא לא אוהבת שילדיה מסתובבים אחר הצהריים אצל חברים. היא מעדיפה שיהיו כמה שיותר קרוב אליה, שתוכל לראותם בכל רגע ולדעת מה קורה איתם.

"כן, אמא, בבקשה." התחנן קובי למרות שהיה מודע להעדפות של אמו. "יש לנו מחר מבחן ע-נ-ק. אני חייב ללמוד כמו שצריך. פה בבית

בתוך כל הבלגאן והרעש האלו, אני לא מצליח להתרכז אפילו דקה אחת. אני אשתדל לחזור כמה שיותר מהר הבטיח.

"בסדר, קובילה." אילנה כבשה אנחה. "להתראות ובהצלחה."

"תודה, אמא." קובי דיגל בקלילות על גבי השביל. אילנה עקבה אחריו עד שנעלם מן העין. נכון שהיא קצת חוששת, אבל עד כמה אפשר לכלוא ילדים בתוך הבית רק כדי שאמם תהיה יותר רגועה? בפרט שבתוך הרעש והמהומה שמקימים הפועלים המשפצים את נזקי הטיל, באמת שאי אפשר להתרכז בשום דבר, בוודאי לא בשינון חומר למבחן.

אילנה פזלה לעבר הסלון. גם לה כבר נמאס מההמולה הזו. אמנם הפועלים משתדלים לעשות את מלאכתם נאמנה ולעבוד בזריזות, אבל עם כל זאת, עבודות השיפוץ אורכות זמן רב. כמה זמן אפשר לנשום אבק, ולהאזין לקול מקדחות? בפרט כשגלגל מתגנבת מחשבה

תקציר: מנחם שביט

מירושלים, נפצע בתאונת דרכים, ומאבד תמונה יקרה ונדירה של הרבי. כשמחלים, מחליט להשקיע ב'מבצעים' ככל יכולתו.

בשדרות - משפחת אדיר מתמודדת, יחד עם כל התושבים, עם הקסאמים והשלכותיהם. אחד הקסאמים פוגע בבית משפחת אדיר וגורם לנזקים חמורים.

באנגליה - בשנת תש"ו. משה חג'בי, סוחר בדים, מחליט לנסוע לתקופה להודו - לצורך מסחרו. ומותר את בנו - חיים בבית משפחת אחיו

מדור מיוחד לקראת חדש
תשרי שנת 'הקהל'

הקהל את העם האנשים הנשים

והקהל

מאת: י. שרייבר

הרבי מסביר בכמה שיחות את החשיבות בדבר הנסיעה, שהיא מעין "עליה לרגל" כפי שהיה בבית המקדש, ומבטאת הכי הרבה את קיום המצוה של "עליה לרגל" בזמן הזה, בעבודה הרוחנית של היהודי.

דוקא בזמן הזה, אומר הרבי, יכולה להיות ההשתתפות הפנימית לקדוש ברוך הוא היכן שנמצאת כיום השכינה – בביתו של הרבי הרי"צ (ואנו נאמר אחריו – בביתו של הרב...), פי בבית של הרבי ישנו "אפס קצהו" של ההשתתפות בבית המקדש (וכמובן, שההשתתפות האמתית היא רק בבית המקדש, וכפי שתכף ומיד יהיה בבית המקדש השלישי, בהתגלותו של הרבי מלך המשיח).

וזה לשונו הקדושה של הרבי: ואכן "עושים גם היום" – שכמה וכמה עשיריות ומאות מישוראל מטלטלים את עצמם. מביתם ומקומם, כדי לשהות במשך מועדי חדש תשרי בד' אמותיו של נשיא דורנו, מעין ודגמת זכר לענין ד' "עליה לרגל" בזמן שבית המקדש היה קיים

(משיחת שבת פרשת נח תשמ"ז)

יומנו של
א/צ/י

הי, שלום לכם חילים
יקרים!!!

בעוד כחצי שעה, אבא לוקח
אותי לשדה התעופה – אני
נוסע לרבי שליט"א!!!

בגלל

העבודה העקרית,

שאני נוסע לרבי לימים
הראשונים של שנת הקהל
– פלנו מבינים לבד שלהיות
בגשמיות במקום של המלך
בתחלת השנה המיוחדת, ובפרט
בימי חג הסוכות, ומוצאי היום
טוב הראשון של החג, שנקרא
"יום הקהל" – זה משהו מאוד
מיוחד.

אז... זהו, המזודה כבר מוכנה,
הלב דופק, עוד כמה שעות אני
ממריא!

... עוד משהו: אל דאגה –
אמשיך ואדווח לכם מ-770 מה
קורה...

איזו התרגשות... ממש לא
רגילה. הימים האחרונים היו
גם פן חלק מההכנה המיוחדת
לנסיעה לרבי. ישבתי והתועדתי
עם אבא (שבמאמצים אדירים
פנה לו זמן לשבת אתי. תודה,
אבא!). ספורים מענינים קלחו
מפיו, ובמיוחד על שנת 'הקהל'
תשמ"ח, שהיא היתה השנה
האחרונה לעת-עתה בה זכינו
לראות את הרבי מלך המשיח
בעיני-בשר. בהמשך המדור
לקטתי במיוחד בשבילכם כמה
פנינים מיוחדים – שוה לכם
לקרא...

ההתרגשות שלי כפולה, גם

חוצה בכל קצוי תבל ממש, כהכנה להתגלות וביאת
המשיח, ובעקבות הפעלות העולמיות שמתנהלות
מ-770 – גופה לגאלה האמתית והשלמה.

שנית, מה יותר פשוט מכך שזהו ביתו של הרבי
מלך המשיח, וכאן בית המקדש ירד ונלך פלנו
לגאלה, כשהרבי שליט"א בראשנו...

בית משיח:

770 נקרא "בית משיח", וכפי שמציין
הרבי, שזוהי גם הגימטריא של
המלים "בית משיח" – 770, והסבה
– מובנת מאוד. ראשית כל, הרבי אומר שזה
הבית שממנו החלה הפעלה של הפצת המעיינות

מלון
משגים

נוסעים לליובאוויטש - ג'

תזכרת: אברהם בער נוסע עם אביו, החסיד הגדול ר' ירמיה מהומיל, לליובאוויטש. הדרך הארצה, השמחה של החסידים, קבלת הפנים החמה בעירה דובראונגע בראשות רבי נחמיה – כל אלו ועוד מלוים את בערקע הצעיר בנסיעתו הראשונה לליובאוויטש. פעת אברהם בער עומד על התנור הגדול בבית הכנסת של הרבי, בין כל החסידים, ממתין לכניסתו של הרבי...

הסתכל על אביו ועליו. הרבי החל לדבר עם אבא, והנה – ר' ירמיה הפסיק לבכות, רק הקשיב לדבריו של הרבי כשהוא חוזר בקול שאינו נשמע, לעצמו, את דברי הרבי – סגלה לזכירת הדברים. הרבי דבר הרבה זמן, כשאביו של אברהם בער מקשיב לכל מלה. לאחר מכן שאל ר' ירמיה את הרבי מספר שאלות, והרבי השיב לו עליהן.

ובכלותו לדבר, הצביע ר' ירמיה על בנו, אברהם בער, ואמר: "בני זה" הצביע על אברהם בער, "הנני בעזרת השם יתברך מכניסו ל'חדר', והנני מבקש את רבנו לברכו". ר' ירמיה קרב את היילד אל הרבי, והנה, הוא עומד לפני הרבי...

באותו רגע, עצם הרבי את עיניו קדשו, וכעבר כמה רגעים פתחם, הביט על אברהם בער, ואמר: "תהי שקדן ואל תהי הולך בטל, ויעזרך השם יתברך להיות למדן וחסיד". – "אמן" ענה אחריו ר' ירמיה בקול רם, ואברהם בער מחזיק-מחרה אחריו.

ביציאתם את פני הקדש, המתינה להם הפתעה נעימה...

המשך יבוא בפעם הבאה

וקירותיו מכסים היו בשורות של ספרים. הרבי ישב ליד שלחנו הקדוש, שעל גביו היו מנחים כמה ספרי-קדש, פתקאות וקפות של מטבעות. שתי הנרות שדלקו על השלחן האירו באור מיוחד, והפיצו שלהבות חמימות. הרבי ישב והביט בספר שהיה פתוח מולו, וכשאביו של אברהם בער התקרב למקום שבתו של הרבי – הרים הרבי את עיניו מן הספר והביט הישר בפני החסיד ר' ירמיה ובפניו של היילד הצעיר...

ר' ירמיה רעד בכל גופו, וגם היילד בער נבהל והחל מתייפח - - -

הרבי הגיש את ידו הקדושה לקבל את הפתקה שר' ירמיה הביא עמו, כי ר' ירמיה עמד בחרדה על מקומו ולא זו. הרבי החל קורא את הפתקה, ואברהם בער רואה את אביו עומד דומם, ראשו פפוף למטה, ומעיניו נושרות נטפי דמע על הרצפה... ברגעים הראשונים, עוד התאפק מבלי להרים את קולו, אך כעבר זמן-מה, התפרץ בקול בוכים ויללות...

כאשר ראה אברהם בער את אביו בוכה, התכוון לבו בקרבו, והוא החל לבכות חרישית... הוא הביט בפני קדשו של הרבי, שקרא את הפתקה פעמים ושלוש, ותוך כדי כך

אל החדר הגדול נכנס איש לבוש בגדי לבן, וכובע שער על ראשו, הלא הוא הרבי ה"צמח צדק" - - -

הרבי הלך וקרב לבימה הנשיאותית שהיתה מוכנה לו קדם לכן, והתיישב על הכסא המלכותי. קול אדיר נשמע... הרבי פתח באמירת מאמר חסידות...

את הרגעים הללו לא ישכח אברהם בער. שנים רבות לאחר מכן הוא יספר באוזני החסידים את המאורע שנחרט עמו בזכרונו, את הפעם הראשונה שזכה לראות את הרבי...

גם את ה'יחידות' הראשונה אליה נכנס היילד אברהם בער, יחד עם אביו, פמוכן, הוא לא ישכח לעולם. זוכר הוא שאביו עמד כמה שעות בחדר ההמתנה לכניסה לחדרו הקדוש של הרבי, ואת אברהם בערקע הצעיר הושיבו על החלון עד שיוכלו להכנס אל הרבי...

וכשבאה ה"שעה המאשרה", העבר היילד מעל החסידים הישר לידיו של אביו, שפסע פנימה, אל תוך הקדש. בערקע הקטן אחז בכנף בגדו של אביו הגדול, פוסע בפסיעותיו הקטנות אחרי אביו.

החדר בו ישב הרבי היה חדר גדול,

יומן הקהל תשמ"ח

אזכורינו לֵב קֶאֶק

הרגעים שאחרי. בעצם, אלו היו
הרגעים שפתחו את מבצע "הקהל"
בכל השנה הקרובה!

עד עכשו אני מתרגש מהעבודה
ששהיתי במקום כאשר הרבי שליט"א
דבר על-כך, וצמרמרת עזה שוטפת
את כלי.

והנה, ברוך השם, זוכה אתה, מענדי,
לטוס לרבי מלך המשיח לשנת
"הקהל". כשהפעם, כלנו מאמינים
ובטוחים שאת שנת הקהל הזאת
נחגג עם הרבי שליט"א בבית המקדש
השלישי, והרבי ישא שוב שיחת
קדש וילמד אותנו מה מהם הפרטים
החדשים של "מבצע הקהל" בגאולה
האמתית והשלמה, מן הסתם –
ב"מעמד ההקהל" המפאָר בעזרה של
בית המקדש...".

באור לי"ג תשרי, שהוא יום ההולא
של אדמו"ר המהר"ש נשמתו-עזון,
בעל ההוראה הידועה "לכתחלה
אריבער" (= לכתחלה מלמעלה), פתח
הרבי בשיחה מיחדת שהניחה את כל
היסוד לפעילות הענקית של "מבצע
הקהל". בהתלהבות קדש פרט הרבי
באזני כל קהל החסידים שנכח במקום
את הפרטים המיוחדים של המבצע,
מתחלה ועד סוף.

כלנו היינו המומים. אני זוכר היטב
את הרגעים של השיחה עצמה ואת

כוס התה המהבילה העלתה אדים
על זוגיות משקפיו של אבא. הוא
בחש אט-אט את הסכר בכוס, ופתח
בדברים:

"שנת ה"קבוצה" שלי היתה בשנת
תשמ"ו. כבר מחדש אלול שקדם
לשנת תשמ"ח, החל הרבי לדבר על
שנת הקהל ועל ענינה.

בתוך הנסח המיוחד ששלח הרבי
– ברכה כללית לכל עם ישראל בכל
רחבי תבל – הוסיף הרבי את המלים
"שנת הקהל", וזה כבר נתן לכלנו
להבין ששנה מיחדת עומד בפתח...

המוני אורחים גדשו את בית רבנו –
770, לרגל חדש תשרי המיוחד בצלו
של הרבי שליט"א, אבל אף אחד לא
ידע מה יתחולל במשך החדש הזה...

בעיצומה של התועדות על בימת ההתועדויות

חלוקת כוס של ברכה
על-גבי בימת ההתועדויות

הבימה בשנים הראשונות

מקום מיחד בבית א'חז

בימת ההתועדויות

מאז החלו ההתועדויות ב'זאל' הגדול ב-770,
מתועד הרבי שליט"א מעל-גבי בימה זו בכל יומא
דפגרא, שבת ומועד. מעל גבי בימה זו למד הרבי
את קהל האלפים ב-770 ואת מיליוני היהודים
שצפו והאזינו לשדורים בכל רחבי העולם את
"תורתו של משיח", לחם את מלחמות השם
– "שלמות הארץ" ו"מיהו יהודי" – הורה על
"עשרת המבצעים", והחל בתנופה עזה של "מבצע
משיח".

כיום, כאשר אנו לא רואים בעיני בשר את
הרבי שליט"א, גבאי בית הפנסות ובית המדרש
"ליובאוויטש" שבליובאוויטש" מארגנים מידי
שבת ומועד התועדות קדש של הרבי מלך המשיח,
וזאת – על יסוד הוראות הרבי מלך המשיח בעבר.
ההתועדויות הגדולות מלבנים ומעוררים את
האמונה של החסידים כי הרבי חי וקיים ותכף ומיד
ממש יתגלה ויגאלנו.

חיילים בהפסקה

בדיוח קרש

איזה לאה

מה דעתכם?

"לפני כשבוע נגש אלי המורה" - כותב לנו רפי מצפת (השם והעיר בדויים, השם המלא שמור במערכת). וביקש ממני לעבור לשבת בכיתה לצידו של מענדי. מענדי מתקשה בלימודים, והמורה רוצה שאעזור לו להתקדם. אני ביקשתי מהמורה שימצא מישהו אחר, כיון שסבלנותי קצרה, ואיני מסוגל לחזור עם מענדי על החומר שוב ושוב, ואני עלול - חלילה - לפגוע במענדי. אבל המורה עומד על שלו וטוען שעלי להתאמץ ולעזור לחבר. מה אתם אומרים? איך עלי להתמודד עם המטלה?

דעתנו היא:

בפעם האחרונה, ברוך מרמת גן שיתף אותנו בבעייתו - מאז תחילת הלימודים הוא נקלע לוויכוח עם אמא שלו כמעט בכל בוקר. הוא מבקש את רשותה לנסוע לתלמוד-תורה באופניים, ובכך לחסוך את ההליכה הרגלית הארוכה. אבל היא לא מסכימה בשום פנים ואופן, בטענה שמסלול הנסיעה עובר דרך כבישים סואנים ומסוכנים. גם הבטחותיו שישע בזהירות ולפי כל הכללים, לא הועילו לשכנע את אמא שלו.

לפניכם פתרונות מספר מתוך מגוון הרעיונות שהגיעו אל שלחן המערכת:

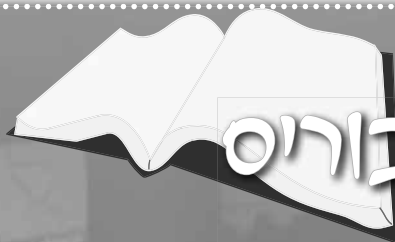
דוד משה מכפר תב"ד חושב, שעל ברוך לשמוע בקול אמא שלו, גם בגלל מצות 'כיבוד הורים' וגם בגלל הסכנה בנסיעה עם אופניים ברחובות סואנים. "כששומעים בקול ההורים - תמיד בסוף מרויחים" - הוא מסיים בחרוז.

גם **יוסף יצחק כהן** מירושלים חושב כך, והוא מציע לברוך לחסוך את ההליכה הרגלית באמצעות נסיעה לתלמוד-תורה עם תחבורה ציבורית, "כך תוכל לנסוע במנחה ובבטחה" - הוא אומר.

כך טוענים בלהט גם **צפורה ומוישי** מטבריה, לדעתם הנסיעה מידי בוקר מסוכנת מאוד, כי בדרך כלל זה הזמן בו כל האנשים נוסעים לעבודה או ללימודים בתחילת היום. הם גם מזכירים לברוך את הפתגם: עדיף להפסיד רגע בחיים, מאשר להפסיד את החיים ברגע ח"ו...

לדוב בער מקרית ים יש פתרון מקורי במיוחד. הוא אומר שיש קורסים מיוחדים ללימוד כללי הבטיחות, ומציע לברוך ואמו שברוך ילך לקורס, וכך אימו תוכל להיות בטוחה שהוא בקיא בכללים ויכול לסוע בזהירות.

המחזור של נטשה ובוריס

נטשה ובוריס היו שני יהודים שחיו ברוסיה של פעם, כאשר אסור היה להחזיק שום חפץ יהודי בבית. כשהתקרב ראש השנה הם ביקשו מיהודי מבוגר שיכתוב להם, מתוך הזיכרון, קטעים מתפילת החג.

הביטו בדף המקומט שלפניכם ונסו לזהות את קטעי התפילה בתפילות ראש השנה.

פתרונות לשעשועון מגיליון 163 - ערימת אותיות:
ערימה מספר 5 מורכבת מהמילים 'תומכי תמימים', שנוסדה בט"ו אלול

פתרון השעשועון מזכה אתכם ב**22 נקודות** במסלול הדרגות של תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:

צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110. פקס: 6578485 - 04 אימייל: bemachane@gmail.com,

תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג ונשמע': 9493770 - 08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.

שימו לב: אנא אימרו את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקול ברור - לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלה.